¶ Libellus Sophistarum.

3

¶ Finit Sophistarum libellus ad usum Oxoniensiū feliciter

Anno 1497 ut videtur, vide librum posteriorem

¶ Libellus Sophistarum.

¶ Ad subtilissimoꝝ ingenioꝛum
Sophistas.

Subtile ingenium quod scire sophismata queris/
Iste sophistarũ cunctꝫ libellus habet.
Hunc quocũqꝫ tibi pꝛecio poscis angla iuuentus
Effugere vt fraudis verba queasqꝫ doli

Termini ex quibus integratur propositio / in grammatica dictiones nuncupantur.

¶ Terminoꝝ alius simplex. alius compositus. Terminus simplex est
nomen vel verbū vel aliqua pars orōnis ꝑ se posita. vt hō / animal / currit
legit. ⁊ hmōi. Terminus cōpositus est aggregatus ex pluribꝰ termīs
simplicibus. vt homo albus animal currens. ⁊ hmōi ¶ Itē terminoꝝ
cōpositoꝝ quidā est copulatus. ⁊ quidā est disiunctus. Terminus co-
pulatus est aggregatus ex pluribus termīs simplicibꝰ mediante nota
copulatiōis. vt homo ⁊ animal currit ⁊ legit. ⁊ hmōi. Terminꝰ disiūctꝰ
est aggregatus ex pluribꝰ termīs simplicibꝰ mediante nota disiūctōis
vt homo vel animal legit vel currit. ⁊ hmōi. ¶ Terminoꝝ simpliciū
quidā est catageromaticus. ⁊ quidā syncatageromaticus. Terminus
catageromaticꝰ est ille / qui de se vel ꝑ se sine alterius adiūctione aliqͥd
ꝓprie sigt vt noīa substantiua / ⁊ adiectiua neutri generis. Terminus
syncatageromaticꝰ est ille / qui cū alio termīo sumpto. ⁊ nō ꝑ se aliquid
ꝓprie sigt / sed consigt. vt noīa adiectiua masculini generis vel feminī.
¶ Termini substantiales sunt omnia noīa substantiua / preter nomina
officioꝝ vel consanguinitatis. ¶ Noīa officiorū sunt talia. vt episcopꝰ
faber / sutor / ⁊ similia. ¶ Noīa cōsanguinitatis sunt talia. vt mater / pa
ter / frater soror ⁊ similia. ¶ Sunt etiā termini substātiales omnia noīa
adiectiua ꝓprietates rerū signtia. ⁊ sunt talia vt risibile / qd sigt ꝓprie-
tatem homīs. Hinnibile / quod sigt ꝓprietatē equi. Rationale / qd sigt
ꝓprietatē hoīs ⁊ angeli. Irrationale / quod sigt ꝓprietatē bruti ⁊ ita de
hmōi. ¶ Quidā tn̄ termini ꝓprietates rerū signtes / sunt termini acci-
dentales. vt gressibile / volatile. Termini accidētales / sunt omnia noīa
adiectiua masculini vel femī generis / preter adiectiua ꝓprietates reꝝ
signtia. ⁊ preter tale participiū ens vel sibi cōsimile. quod ē terminꝰ sub
stantialis. ¶ Termini substantiales sunt illi / qui si semel dicant̄ de vna
re / reqͥrit̄ ꝙ sꝑ dicāt̄ de eadē re / dū illa res fuerit in reꝝ natura. vt homo
lapis. ¶ Termini accidētales sunt illi / qui licʒ semel dicant̄ de aliqua
re / nō requiritur ꝙ semꝑ dicātur de eadē re. dum illa res fuerit in rerū
natura vt albus niger. ¶ Terminꝰ supior est cōior termīo sibi inferiorī
vt est iste terminꝰ animal / respectu istiꝰ termini hō. qꝛ iste terminꝰ aīal
sigt oē illud qd sigt iste terminꝰ hō ⁊ plura vltra. ergo est supior / ⁊ iste
terminꝰ hō est inferior. qꝛ sigt aliqua que iste terminꝰ aīal sigt ⁊ nō oīa
ergo est inferior isto termino aīal. ¶ Terminꝰ cōuertibilis est iste / qui
sigt quicquid aliꝰ terminꝰ sigt. ⁊ ecōtra. vt ē de istis terminis hō ⁊ risi-
bile. ⁊ sic de aliīs. ¶ Termini disparati sunt illi qui oīno disparia hn̄t
sigta. vt sunt isti duo t̄mini / hō ⁊ asinꝰ / ⁊ sic de aliis ¶ Terminꝰ finitus
est terminꝰ simplex vel cōpositus sine aliqua negatōe p̄uia / ꝑ se positꝰ
vt hō / asinꝰ / niger ⁊ hmōi. ¶ Terminꝰ infinitꝰ est terminꝰ simplex vel
cōpositꝰ cū negatōne p̄uia. vt nō hō / nō aīal / nō niger / ⁊ hmōi. ¶ Ter-
minoꝝ simpliciū / aliud ē nomē / aliud ꝓnomē / aliud verbū. ⁊ sic de aliīs

Propositio est oratio indicatiua congrua/et pfecta/verum vel falsum significans.

¶ Propositionũ alia categorica/alia hypothetica. Propositio categorica est illa/que habet vnicũ subiectũ ⁊ vnicã copulã/⁊ vnicũ p̃dicatũ. vt homo est animal. Ly homo est subiectũ/ly animal est p̃dicatũ/ly est/ est copula. q: copulat subiectũ cum predicato. Et totũ illud qd̓ precedit principale verbũ in ꝓpõne categorica de inesse est subiectũ p̃ter signũ vniuersale vel ꝑticulare/dato ꝙ signũ vniuersale ⁊ ꝑticulare ibidẽ sint ¶ Signa vniuersalia sunt talia. vt Omnis/Nullus/Vterq;/ vnusquisq; quilibet/neuter ⁊ similia. ¶ Signa ꝑticularia sunt talia/vt Aliq̈s/q̈dã alter ⁊ vnus. ¶ Copula ꝓpõnis categorice est principale verbũ. ⁊ si vnicũ sit verbuz in ꝓpõne categorica/illud est principale verbũ. si xo plura sunt verba/illud verbũ qd̓ construit̃ cũ ãtecedẽte relatiui/est principale verbũ. Et illud qd̓ construit̃ cũ relatiuo/est secũdariũ. vt Homo currit qui loquit̃. currit est principale verbũ ⁊ nõ loquit̃ q: ꝯstruitur cũ relatiuo. ¶ Si aliquis rectus immediate sequit̃ principale verbũ ꝑ se iste rectus est p̃dicatũ. vt homo est aĩal/aĩal est p̃dicatũ. Et si sequatur rectus cũ quocũq; adiũcto/tũc totũ aggregatũ ex recto ⁊ adiũcto erit p̃dicatũ. vt hõ est currẽs in domo. hoc totũ currẽs in domo est p̃dicatũ Si nihil sequat̃ principale verbũ/tunc ꝑticipiũ verbi erit p̃dicatũ. Vt Deus est/ens est predicatũ. Si sequat̃ aduerbiũ vel obliqu⁹ ĩmediate post verbũ/participiũ cũ toto subsequẽte est p̃dicatũ. vt animal currẽs velociter in domo. currens velociter in domo est predicatũ. ¶ Item ꝓpositionũ categoricaꝝ/alia est affirmatiua/alia negatiua. ¶ Propositio affirmatiua est illa/ĩ qua principale verbũ affirmat̃. vt hõ est aĩal. ¶ Propositio negatiua est illa/in qua principale verbũ negat̃. vt Hõ nõ est aĩal. ita ꝙ negatio precedat totã ꝓpõnẽ vel ĩmediate ante principale verbũ ponat̃. vt exẽplificatũ est. vel q̃n sunt impares negatõnes vt Nõnullus hõ non currit. ¶ Item ꝓpositionum categoricaꝝ. alia vniuersalis/alia ꝑticularis. alia indiffinita. alia singularis ¶ Propõ vniuersalis est illa in qua subũcit̃ termin⁹ cõis signo vniuersali determinat⁹ vt oĩs hõ ẽ aĩal. Cuiuslibet hoĩs asin⁹ currit. ⁊ sic d̓ aliis obliq̈s ¶ Quodlibet nomẽ appellatiuũ ẽ termin⁹ cõis. ⁊ q̈dã ꝑticipia/ ⁊ q̈dã aduerbia sunt termini cões. vt qualiter/qualitercũq;. ⁊ sic de ceteris. ¶ Propõ ꝑticularis est illa/in q̃ subũcit̃ terminus cõis signo ꝑticulari determinat⁹. vt Aliquis hõ est aĩal. Alicui⁹ homis seruus est bonus. ⁊ sic de ceteris obliq̈s. ¶ Propõ indiffinita est illa in q̃ subĩcitur termin⁹ cõis sine signo. vt hõ currit. ¶ Propõ singularis est illa/ in qua subĩcit̃ termin⁹ discret⁹. vt Iste homo currit. vel sortes currit.

¶ Termini discreti sunt oĩa noĩa ꝓpria/ ⁊ ꝓnoĩa demonstratiua/⁊ aduerbia demõstratiua. Pronoĩa demõstratiua sunt illa. Ille Ipse Iste hic ⁊ Is. ¶ Aduerbia demonstratiua sunt illa/Illic istic ⁊ hmõi.

Que ca vel yp. qualis ne vel aff. v quãta par in sin.

¶ Ad questionẽ factã p que/respondendũ est Categorica vel hypotetica. Ad questionẽ factam p qualis/respondendũ est/ Affirmatiua vel negatiua. Ad questionem factam p quanta/respondendũ est Uniuersalis. Particularis. Indiffinita vel Singularis.

Dicto de ppositione categorica & de eius speciebus iam dicendũ est/quomodo ppositiones cathegorice contrariant & contradicũt sibinuicem/ & quomodo ppositiones categorice stent in figura

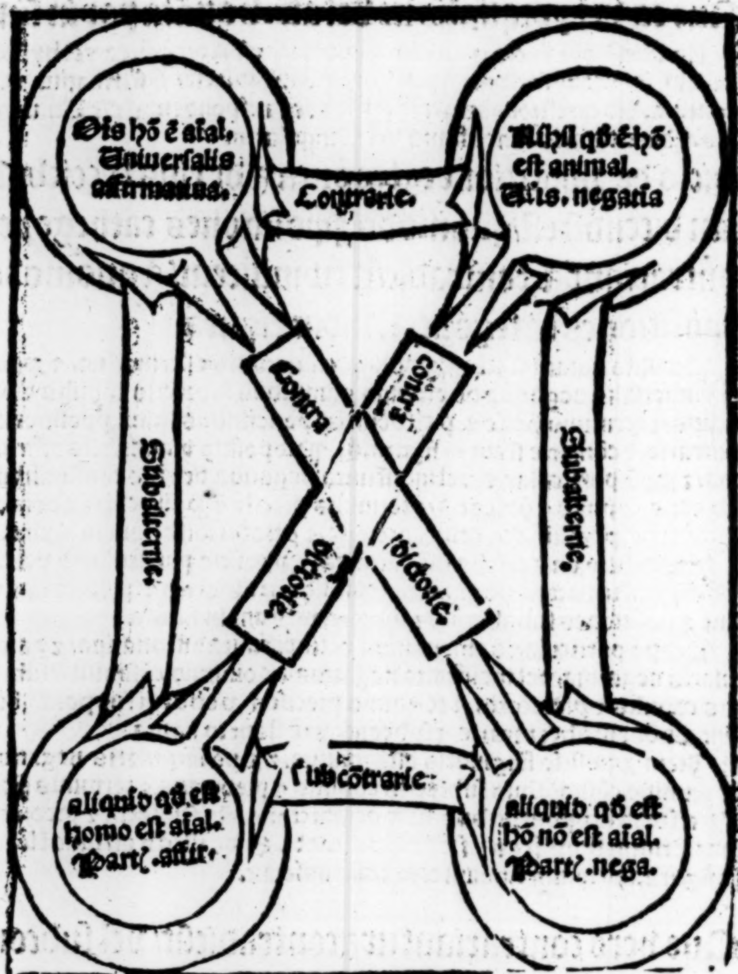
¶ Pro quo notandũ est q ppositio vniuersalis affirmatiua. & ppositio vniuersalis negatiua de omnino ɔsimilibus subiectis copulis & predicatis/& terminis pcise & p eisdem supponentibus/ sunt ppositiones contrarie. & cõtrarie stant in figura. ¶ Propositio vniuersalis affirmatiua/& ppõ particularis vel indiffinita negatiua de oĩno consimilibus subiectis copulis & pdicatis/& terminis precise & p eisdem supponentibus/sunt ppositiones contradictorie/& ɔtradictorie stant in figura.

¶ Propositio vniuersalis affirmatiua. & ppositio particularis vel indiffinita affirmatiua/de omnino ɔsimilibus subiectis & predicatis/ &c sunt ppositiones subalterne/& subalterne stant in figura

¶ Propõ particularis affirmatiua vel indiffinita affirmatiua/ & particularis negatiua/vel indiffinita negatiua/de omnino cõsimilib9 subiectis copulis & predicatis/& terminis precise & p eisdem supponẽtibus sunt ppões subcontrarie. & subcontrarie stant in figura.

¶ Item ppositio singularis affirmatiua/& ppõ singularis negatiua/ de omnino cõsimilibus subiectis copulis & predicatis & terminis pcise & p eisdem supponentibus/sunt ɔtradictorie. vbi subiecta & predicata sunt termini simplices & sic de huiusmodi. Et de istis ñ assignat locus in figura. sed solum sibĩuicem contradicunt.

Que vero contrariantur & contradicũt/ vel subcontrariantur/patent per figuram sequentem.

Lex ⁊ natura cōtrariarū talis est/ q̄ si vna sit vera/ reliqua erit falsa. in oib⁹ terminis substātialib⁹ ⁊ in p̄dicatione directa: Ut hic (si sit vera) Quilibet hō est aīal. hec est falsa. Nullus hō est aīal: Sed in terminis accidentalib⁹ ⁊ in predicatōe indirecta p̄nt simul esse false. Ut quilibet hō est albus. Nullus hō est albus. Oīe aīal est hō. ⁊ Nullū aīal est hō ¶ Predicatio directa est/ qñ terminus inferior est subiectū/ ⁊ termin⁹ supior est p̄dicatū. Et ecōtra in p̄dicatōe indirecta.

Lex ꝛ natura contradictoriarũ talis est/ ꝙ si vna sit vera/ reliq̃ erit falsa. in omnibus terminis ꝛ in oĩ predicatõe. vt si hec sit vera. Quilibet homo est animal. hec erit falsa quidã homo nõ est aial.

Lex ꝛ natura subalternarũ talis ẽ/ ꝙ si vniuersalis sit vera/ sua pticularis ꝛ indiffinita erit vera. in oĩbꝰ terminis ꝛ ĩ oĩ predicatõne. vt si hec sit vera. Quilibet hõ est animal. hec erit vera. quidã hõ est animal. Et si hec est vera Quilibet homo est albus. hec est vera quidã homo est albus. Sed ꝙuis particularis sit vera nõ tñ requiritur ꝙ sua vniuersalis sit vera. nisi in terminis substantialibꝰ ꝛ in p̄dicatõe directa. q꞉ ꝙuis hec sit vera. Quidã hõ currit. hec non erit vera. qlibet homo currit ꝛc

Lex ꝛ natura subcontrariarũ talis est/ ꝙ si vna sit vera/ reliqua erit falsa/ in terminis substantialibus ꝛ in predicatõe directa. vt si hec sit vera/ homo est aial. ergo hec est falsa. hõ nõ ẽ animal. Sed in terminis accidentalibus ꝛ in predicatione indirecta/ psũt simul esse vere. vt homo est albus. homo non est albꝰ. Animal currit/ animal non currit.

Equipollentia ẽ equiualentia duarũ ꝓpõnũ adinuicẽ ita ꝙ tãtũ valeat vna sicut ꝛ altera

Versus

¶ Pre contradic/ post cõtra pre/ postq꞉ subalter

¶ Pre contradic. hoc est quando negatio p̄ponitur totali ꝓpositioni/ facit illam equipollere illi propositioni que ante aduentum negationis fuit eius contradictoria. vt nõ omnis homo currit equipollet huic. Aliquid qđ ẽ homo nõ currit. ¶ Post cõtra. hoc ẽ quãdo negatio p̄ponit signo ꝛ subiecto ꝛ immediate ante principale verbũ facit illã eqpollere illi propositioni q̄ añ aduentũ negationis fuit eius cõtraria. vt Oĩs hõ non currit equipollet huic ꝓpositioni nihil qđ est homo currit.

¶ Pre postq꞉ subalter. hoc est quãdo negatio preponit ꝛ postponitur signo ꝛ subiecto facit illã equipollere huic ꝓpositioni q̃ ante aduentuꝫ negationũ fuit eius subalterna. vt non oĩs homo non currit: equipollet huic aliquid qđ est homo currit.

¶ Nota ꝙ omnes propositiones equipollentes sunt eiusdem qualitatis et quantitatis cuius sunt cum quibus equipollent. Qualitas propositionis est affirmatio vel negatio. Quantitas propositionis ẽ vniuersalitas particularitas indiffinitas ꝛ singularitas. ꝛc.

C Onuersio est quãdo de subiecto fit p̄dicatũ/ ⁊ ecõtra. vel cõuersio ẽ trãspositio termioꝝ

¶ Cõuersio dicit' trib⁹ modis.s.cõuersio simplex.⁊ cõuersio p accidens ⁊ cõuersio p cõtrapositionẽ.¶ Conuersio simplex est quando de subie/cto fit predicatũ ⁊ econtra manente eadem qualitate ⁊ quãtitate .vt homo ẽ animal.ergo aial ẽ homo.¶ Cõuersio per accidens ẽ qñ de subiecto fit predicatũ ⁊ ecõtra manente eadẽ qualitate sed mutata quãtitate vt ois hõ est animal.ergo quoddã animal est homo.nullũ animal ẽ se/dens.ergo quoddã sedens nõ est animal.¶ Conuersio per cõtrapositionẽ est quãdo de subiecto fit predicatum ⁊ ecõtra manẽte eadẽ quali/tate ⁊ quantitate sed mutatis terminis finitis in terminos infinitos vt omnis homo est animal.ergo omne non animal est nõ homo. quoddaꝫ animal est asinus.ergo quidã nõ asinus est nõ aial.talis cõuersio nõ te/net in terminis transcendentibus.Termini trãscendẽtes sunt ens/res aliqd ⁊ vnũ.¶ Simpliciter feci cõuertitur eua pacci.Cati per contra sic fit conuersio tota.Ceto per contra.sic fit conuersio nulla. A notat vni/uersalem affirmatiuã. E notat vniuersalem negatiuam. I notat parti/cularẽ vel indiffinitam affirmatiuã. O notat particularẽ negatiuaꝫ

¶ Et sciendũ est ꝙ vniuersalis negatiua et particularis vel indiffini/ta debent conuerti simpliciter. Et vniuersalis negatiua ⁊ vniuersalis affirmatiua debent cõuerti per accidens. Uniuersalis affirmatiua ⁊ p/ticularis vel indiffinita affirmatiua debẽt conuerti per cõtrapositionẽ.

¶ Et nota quomodo debẽt cõuerti alique ꝓpositiões subsequentes. vt nulla dom⁹ facit hoieꝫ.ergo nullũ faciẽs hoieꝫ est dom⁹. Homo erit episcop⁹.ergo q̄ erit eps ẽ vel erit hõ.¶ Et cã ẽ quare sic cõuertũtur. qꝛ qñ termin⁹ cõis nõ distribut⁹ supponẽs respectu verbi de futuro/a parte subiecti supponit ꝓ suo sigto qd ẽ vel quod erit. Et respectu vbi de preterito supponit pro suo significato qd est vel qd fuit. Et respectu verbi de posse supponit pro suo significato qd est vel qd potest esse

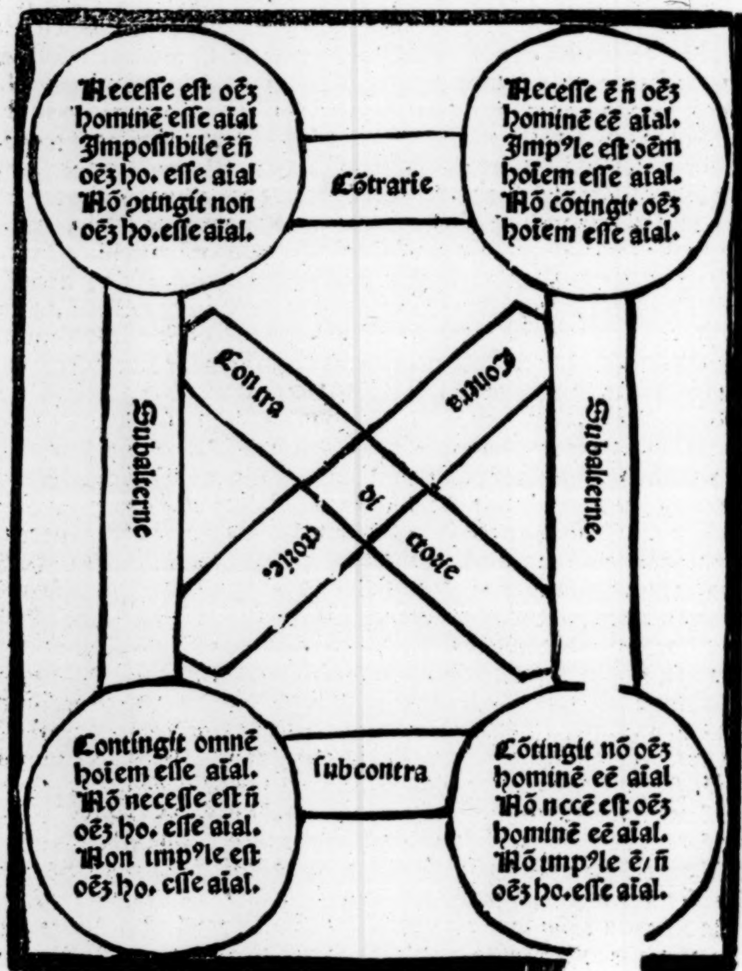
¶ Sed si termin⁹ cõis distribut⁹ supponens respectu verbi de futuro a pte subiecti supponit ꝓ suo significato qd est ⁊ quod erit. Et respectu verbi de preterito a parte subiecti supponit pro suo significato qd est ⁊ qd fuit. Et respectu verbi ampliatiui supponit ꝓ suo significato qd est ⁊ quod potest esse.sed a parte predicati semper sequitur naturaꝫ verbi Et ideo oportet ꝙ termini consimiliter supponant in conuersa sicut in conuertente.¶ Prima propositio vocat' conuertens. Et secunda con/uersa.vt nullus puer fuit senex.ergo nullus preteritus senex ẽ nec fuit puer/vel sic nihil qd est senex est nec fuit puer. Nulla virgo erit corru/pta.ergo nullum futurũ corruptum est nec erit virgo.¶ Antichristus potest esse homo.ergo potest esse hõ est ⁊ põt esse Antichristus.⁊ sic de ꝓpositionibus de preterito ⁊ de futuro ⁊ de ampliatiuis ẽ negociandũ

¶ Nota q̃ si aliquis termin⁹ cōis generis restringit p adiectiuū ma-
sculini generis vel feminini incōuertēte sic&r in cōuersa d3 restringi.
Unde talis ꝓpositio. Nullus hō currit/ergo nullū qd currit ē aliqs hō
Nulla hō ē masculus/ergo nullus mascul⁹ ē aliqua hō/ ꝛ ita de hmōi
¶ Nota q̃ in omni cōuersione si cōuertens sit vera sua cōuersa erit ve
ra.tñ licet cōuersa sit vera nō oportet cōuertentē esse,veram vt patet in
conuersione per accidens.ꝛc̄.

¶ Propositionū cathegoricaꝝ/ Alia modalis/ alia

deinesse. ¶ Propositio deinesse ē qñ p̄dicatū inest subiecto sine mo-
do modali vt hō ē aīal. ¶ Propositio modolis ē qñ p̄dicatū inest subie
cto cū modo modali vt possibile ē hoiem currere. ¶ Et notandū est q̃
quattuor sunt modi faciētes ꝓpositionē eē modalē.s.possibile impossi
bile cōtingens ꝛ necessariū cū eoꝝ aduerbijs sc3 possibiliter impossibi/
ter cōtingenter ꝛ necessarie. ¶ Notandū q̃ hec est differētia inter pro
positiō3 necessariā ꝛ ꝓpositionē d̄ necessario. ¶ Propositio necessaria
est qñ p̄dicatū inest subiecto de necessitate/vt de⁹ est vel cui⁹ p rimari/
um significatū necesse est eē. ¶ Propositio de necessario est illa in qua
ponit talis termin⁹ necessariū vl necessario ante totā ꝓpositionē vt ne
cessario hō currit. ¶ Necessariū dicit duob⁹ modis.s.p se ꝛ p accidēs
Necessariū p se ē illud qd nō p̄t nec potuit nec poterit eē falsū.vt de⁹
est. Necessariū p accidēs est illud qd nō p̄t nec poterit esse falsum.po
tuit tñ fuisse falsū/vt hec aīa mea est. ¶ Similiter īpossibile dicit duo
bus modis.s.p se ꝛ p accidēs. Impossibile p se est illud qd nō p̄t nec
potuit nec poterit esse veꝝ.vt nullus deus est. Impossibile p accidens
est illud qd nō p̄t nec poterit esse veꝝ potuit tñ fuisse veꝝ.vt hec aima
mea nō est. ¶ Similiter cōtingēs dicit duobus modis.s.cōtingēs na
tū ꝛ cōtingēs ad vtrūlibet. Cōtingēs natū est illud cui⁹ altera ps cōtra
dictiōis vere cōtingit euenire a natura.vt hoiem canescere in senectu/
te sua.quod diuiditur in determinate veꝝ.ꝛ in determinate falsum. Et
illud vocatur determinate veꝝ qd ē veꝝ ꝓ aliq exñti ꝛ nō p̄t esse quin
est vel fuit veꝝ pro eodē exñti.vt ego sū/ego fui/sol orietur cras. Et il-
lud est determinate falsū qd est falsū ꝓ aliquo exñti ꝛ nō p̄t esse quin
est vel fuit falsū ꝓ eodē exñti. vt ego nō sedeo.ego nō sū.ꝛ talia dicun
tur cōtingentia nata/qr altera ps semp determinatur a natura. Cōtin-
gens ad vtrūlibet ē illud cui⁹ neutra ps determinatur a natura qd p̄t
indifferenter euenire/qd diuiditur indetermiuate veꝝ ꝛ in determinate
falsū. Indeterminate veꝝ ē illud qd ē veꝝ ꝓ aliquo exñti ꝛ p̄t esse qd
nec ē nec fuit veꝝ pro eodē exñti. vt ego currā/tu leges. Pōt eni esse q̃
nec ē veꝝ nec erit veꝝ.ꝛ sic de alijs. Indeterminate falsū est illud qd est
falsū pro aliquo exñti ꝛ p̄t esse qd nec est nec fuit falsū pro eodē exñti
ego nō curram.ego nō ero eps.qr si sint falsa sunt indeterminate falsa.
ꝛ ista dicuntur cōtingentia ad vtrūlibet. ¶ Sciendū est q̃ qlibet ꝓpo
sitio pticipās tali termino possibile vocatur ꝓpositio de possibili.ꝛ sic d̄

aliis terminis modalibus ẽ dicẽdũ. ¶ Sciẽdũ ẽ q regula de cõuersio- ne ⁊ de equipollentiis q̃ in propositionib⁹ de inesse obseruãtur habẽt obseruari in ꝓpositionibus modalibus. vt pꝫ in figura sequenti. Con- uersio tñ se tenebit ex pte dicti / modis nõ variatis in equipollentiis de bet negatio preponi dicto vel añ totã ꝓpositionẽ. Et dictũ propositiõis est accusatiuus casus cũ modo infinitiuo sequenti ⁊c̃.

A

Propositio hypotetica est illa que habet duas propositiões cathegoricas in se inclusas per aliquã notã hypotetice. ¶ Et nota q̃ quinq̃ sũt spẽs hypothetice. s. cõditiõalis. copulatiua. causalis. tẽporalis. et disiũctiua. ¶ Cõditiõalis est illa q̃ habet duas propõnes categoricas in se inclusas p hanc notã si. vt si tu es hõ tu es aial. et ẽ cõditiõalis bõa qñ sequẽs formaliter intelligit in antecedẽte. ¶ Et sciendũ ẽ q̃ ly tu es hõ ẽ añs qr illa ppositio q̃ imediate sequit istã notã si. ẽ añs et reliqua vero ẽ cñs ¶ Causalis ẽ illa q̃ habet duas ppõnes categoricas in se inclusas p hanc notã qr. vt quia tu es hõ. tu es aimal et ẽ causalis vera qñ primariũ significatũ antecedentis ẽ cã primarij sigti cñtis. ¶ Copulatiua ẽ illa q̃ habet duas ppõnes categoricas in se inclusas p hanc notã et. vt tu es hõ et tu es aial. et ẽ copulatiua vera qñ vtraq̃ ps eius ẽ vera. et ẽ falsa quando altera ps ẽ falsa ¶ Disiiunctiua ẽ illa q̃ hẽt duas ppõnes categoricas in se inclusas p hanc notã vel. vt tu es hõ vel tu es aial. Et ẽ disiũctiua vera qñ vna ps ẽ vera. et ẽ falsa qñ vtraq̃ ps ẽ falsa ¶ Tẽporalis est illa q̃ hz duas ppõnes categoricas i se inclusas p hãc notã dũ. vt dũ tu curris tu moueris. Et ẽ tẽporalis vera quãdo vtraq̃ ps eius ẽ vera et hoc pro eodẽ tpe. ¶ Et sciendũ ẽ q̃ nulla ppositio hypothetica est alicuius qualitatis nec quãtitatis. Quia nulla propositio hypothetica hẽt vnicũ subiectũ vnicũ pdicatũ nec vnicã copulã. qr quãtitas ppositionis habet attẽdi penes subiectũ. Et qualitas ppõnis hẽt attẽdi penes principale verbũ. iõ ppositio hypothetica nõ ẽ alicui⁹ qualitatis. nec quãtitatis. ¶ Omniũ vero illaꝝ ppositionum hypotheticaꝝ predictaꝝ cõtradictoria preterq̃ copulatiue et disiunctiue per vnã negatiõez totaliter ppositã generaliter danda sunt vt cõtradictoriũ istius. dum tu es hõ tu es aial. hoc ẽ nõ dũ tu es hõ tu es aial. et sic de aliis ẽ dicẽdum ¶ Cõtradictoriũ disiunctiue ẽ vna copulatiua facta ex oppositis ptiũ et ecõtra. de copulatis vt cõtradictoriũ istius. tu es hõ vel tu es animal. est tale. tu non es hõ et tu nõ es aial. Contradictoriũ copulatiue est vna disiunctiua facta ex oppositis partiũ vt cõtradictoriũ istius. tu es hõ et tu es aial. hoc est. tu nõ es homo vel tu nõ es aial etc.

¶ Ut dicit Boetius/ Argumentũ est ratio rei dubie faciens fidẽ et certitudinẽ de re dubia. ¶ Et sciendũ ẽ q̃ quattuor sunt spẽs argumẽti. s. enthymema. exemplũ. inductio. et syllogismus. Enthymema ẽ curtatus syllogismus habẽs vnã pmissã et vnã solã cõclusionẽ vt hõ currit ergo aial currit. Exẽplũ ẽ qñ vnũ sile probat per aliud sile vt sicut habet se rector in naui. sic se hz magister in scholis. qr rector in naui nõ eligit a sorte sed arte. sic magister in scholis nõ eligit sorte sed arte. ¶ Inductio est qñ vniuersale probat p sua singularia. vt Ille hõ currit/ et ille hõ currit. et illa. et sic de singulis. ergo oĩs homo currit

exempl[um]
induct[io]
silog[ismus]

¶ Syllogismus est oratio in qua quibusdam positis τ cōcessis necesse est aliud euenire per ea que posita sunt τ concessa. ¶ Et sciendum est ꝙ oīs syllogismus constat ex tribus terminis.s. ex maiore extremitate ex minore extremitate.τ ex medio termino. ¶ Medius terminus ē ille qui sumitur bis ante cōclusionē τ nō egreditur illā. Maior extremitas est ille qui sumitur ī pria propositiōe cū medio termīo. ¶ Minor extremitas est ille qui sumitur in secūda ꝓpositiōe cum medio termino.

¶ Figura ē debita dispositio termiorum. ¶ Et notandū est ꝙ tres sūt figure in quibus regulantᷣ.xix.modi in quibꝰ medius terminus diuersi mode ordinatᷣ ¶ Unde si fiat sylogismus in prima figura medius terminus erit subiectū in prima propositiōe τ pᷣdicatū in secūda. Et in secunda figura medius terminus erit bis predicatum scʒ in prima propositione τ in secūda. Et i tertia figura medius terminus erit bis subiectū

¶ Uersus.

Sub pre prima/bis pre secunda/tertia bis sub.

Uersus.

Barbara/celarent/darij/ferio/baralipton.
Celantes/dapitis/fapesmo/frisesomorū.
Cesare/campestres/festino/baraco/darapti.
Felapton/disamis/datisi/bocardo/ferison.
Syllogizari nō est ex particulari.
Necqꝫ negatiuis recte concludere si vis.

¶ Nota ꝙ omnis conclusio fit ex maiori extremitate τ ex minori extremitate. ¶ Et est cōclusio directa et indirecta. Conclusio directa ē quādo maior extremitas predicatur τ minor subiicitur. Conclusio indirecta est quando minor extremitas predicatur τ maior subiicitur. ¶ Et sciendum est ꝙ omnes syllogismi concludunt directe preter quinqꝫ qui concludunt indirecte.

Omnes directe concludunt excipe quinqꝫ.
Nomina sunt quorū bara/ce/da/fa/frisesomorū.

¶ Et notandū est ꝙ nouemdecem sunt modi τ tres sunt figure.quarū prima continet nouem.secunda quattuor.tertia sex.

Uersus. Nouem sunt prime.sex ter.quattuorqꝫ secunde

Expliciunt sūmule.

Quoniã ignorantibus suppositiones termi/norũ varietates propositionum latent ideo circa suppõnes plura oportet scire. ¶ Primo oportet scire qd sit suppositio et qui termini supponũt et qui nõ et vbi supponũt et vbi nõ. Et qñ supponũt et quãdo nõ etc. ¶ Sciendũ ẽ q nullus terminꝰ extra orõnez positꝰ põt supponere sed solũmodo in orõne. Et sciendũ ẽ q suppositio est proprietas vniꝰ extremi scdm q vnũ extremũ ordinat ad aliud extremũ in propositione. Vel suppõ ẽ sigñtio termini catageromatici positi in oratione scdm q ponit in eadẽ. ¶ Nota q ps extremi nõ supponit sed toto extremo debet suppõ hoc ẽ a pte subiecti sed nõ a pte predicati. ¶ Nota q duplex ẽ suppõ scz propria et impropria. Suppositio ppria ẽ qñ aliqs terminꝰ sigt ex vsu loquẽdi sicut ex primaria significatione. Suppõ impropria ẽ qñ aliquis terminꝰ sigt aliter ex vsu loquendi q̃ ex primaria significatione. vt Anglia pugnat. i. gens anglie pugnat. bibe cyphũ id est cõtentũ in cypho. ¶ Suppõ ppria dic ĩ tribus modis. s. materialis simplex et psonalis. Suppõ materialis est qñ terminus cõis supponit p voce materiali et nõ p re nec pro voce sigta vt hõ ẽ nomẽ. amo ẽ verbũ. ¶ Suppõ simplex ẽ quãdo terminus cõmunis supponit pro natura cõi quã prius sigt. vt hõ ẽ spẽs. aial ẽ genꝰ id est natura hũana ẽ spẽs aialitas in cõi ẽ genus. et sic de aliis. Suppositio psonalis ẽ qñ terminus supponit pro aliqua certa psona. et hec ẽ duplex. s. discreta et cõis. ¶ Suppõ discreta ẽ quãdo terminus cõis supponit discrete. vt ille hõ currit. vel sortes currit. Suppõ cõis ẽ quãdo terminus cõis supponit cõiter. vt ois hõ currit. ¶ Et hec ẽ duplex alia ẽ cõfusa. alia determinata. Suppõ determinata ẽ quãdo terminus cõis supponit pro suis suppositis et pingit descendere ad sua supposita disiunctiue et nõ copulatiue. vt hõ currit sigt q ille hõ currit vel ille hõ currit. illa hõ currit. et sic de singulis. ergo ois hõ currit. ¶ Suppõ confusa duplex ẽ. alia ẽ cõfusa et distributiua et alia cõfusa tm̃. Suppõ confusa tm̃ ẽ quando terminus cõis supponit p suis suppositis et nõ ptingit descẽdere ad sua supposita nec copulatiue nec disiunctiue. vt omis hõ ẽ currens. ly currẽs stat cõfuse tm̃. ¶ Suppõ cõfusa et distributiua est quãdo terminus cõis supponit p suis suppositis. Et cõtingit descẽdere ad sua supposita copulatiue et nõ disiunctiue. vt ois hõ currit. sic significat. q ille hõ currit et ille hõ currit et illa hõ currit. et sic de singulis. ergo ois hõ currit. ¶ Et sciendũ ẽ q ĩ omi vniuersali affirmatiua subiectũ supponit cõfuse et distributiue et pdicatũ cõfuse tm̃ si sint termini cões et nõ aliũde ĩpediti. ¶ In omi vniuersali negatiua tã subiectum q̃ pdicatũ supponũt cõfuse et distributiue si sint termini cões et nõ aliunde impediti. ¶ In omi pticulari vel indiffinita affirmatiua tã subiectũ q̃ pdicatũ supponũt determinate. si sunt termini cões et nõ aliunde ĩpediti. ¶ In omi pticulari vł indiffinita negatiua subiectũ supponit

determinate/ et predicatum confuse et distributive/ si sint termini cões. et non aliunde impediti. ¶ In omni singulari affirmativa subiectum supponit discrete/ et predicatum determinate. si sint termini cões et nõ aliunde impediti. ¶ In oi singulari negativa subiectũ supponit discrete et predicatũ confuse et distributive. si sint termini cões. et nõ aliunde impediti.
¶ Nota q singularis sive discret⁹ ubicũq supponit/ supponit discrete.

¶ A subiec con dis pre confuse quoq tm̃.
E subiec et pre stant confu distributive
I subiec et pre tibi stant deterq minate
O subiec deter stant pre con distributive.
Sin affir subiec discrete predica deter.
Sin nega subiec dis pre confu. distributive.
Si sit discretus discrete semp habetur

CONsequentia est antecedens et consequẽs cũ nota cõsequentie vel est aggregatũ ex antecedente et consequente cũ nota cõsequentie ¶ Note consequentie sunt iste Ergo/ ideo/ igitur. Et in oi cõña añs est illud qd p̃cedit nomẽ consequẽtie Et cõñs est illud totũ qd subsequitur ipsam/ p̃terq in conditionali. ibi enim est añs illa ppõ que immediate sequitur hãc notam si. et cõñs. reliq ppõ. Añ totũ aggregatũ ex añte et cõñte dicitur consequentia.

Duplex est consequẽtia/ una est bona/ alia nõ bona.
¶ Consequentia bona est/ cuius añs nõ põt esse verũ nisi cõñs sit verũ. Ut ista cõña est bona. Homo currit/ ergo aial currit. ¶ Cõsequẽtia nõ bona est illa/ cuius añs potest esse verũ sine cõñte. vt illa. Ois hõ currit. igit sortes currit. Põt enim esse verũ q ois hõ currat q̃uis sortes nõ sit Posito q ois hõ currat et q Sortes sit mortuus. tũc añs est verũ. scz q ois hõ currit. et añs est falsum q Sortes currit. cũ scz nõ est.

Consequentiarũ bonarũ/ alia enthymemica/ alia syllogistica. alia inductiva. alia exẽplificativa. De cõña syllogistica exẽplificativa et inductiva sufficiunt q̃ dicta sunt in capitulo de argumento ¶ Enthy. ẽ illa q̃ solũ hz unã p̃missã et unã solã cõclusionẽ vt dictũ ẽ s. ¶ Consequẽtiarũ ũo enthymemicarũ alia est bona formalis. alia bona materialis. ¶ Cõsequẽtia bona materialis dr trib⁹ mõis. Uno mõ qñ est una certa materia est cõña bona. et in alia materia cõsimili/ cõña nõ vz Ut sic arguendo. Deũ esse est verũ. ergo deũ esse est necessariũ. In ista materia est bona. et in aliis cõsimilib⁹ nõ vz. Ut me esse hoiem est verũ ergo me esse hoiem est necessariũ. ¶ Alio mõ qñ ex ppõne imp⁹li cõcludit una ppõ quecũq fuerit imptinẽs añcedenti. vt sic arguendo. hõ est asinus. ergo tu curris. ¶ Tercio mõ qñ ex aliqua ppõne quecũq fuerit cõcludit una ppõ necessaria. vt sic arguẽdo. tu sedes. ergo deus est. Ita q sit imptinẽs antecedenti.

Consequētia vero bona & formalis enthymemica/ est illa. cuius oña formaliter intelligit in añte. vt sic arguēdo. tu curris ergo tu moueris. qz in ista/tu curris. formaliter intelligitur tu moueris ¶ Similiter oña bona & formalis est talis qualis modus arguendi in oī materia tenet. Vñ oīs syllogismus est oña bona & formalis

Alia regula est hec. φ in oi cōsequentia bona & formali oppositū oñtis repugnat añti eiusdē. vt hō currit. ergo aīal currit. Vñ ista repugnāt. Nullū aīal currit. ergo homo currit. ¶ Repugnare dicūtur ea que ñ pñt simul stare. Simul stare dicūtur ea que pñt simul esse vera. Vñ in oī oña que nō valet. oppositū oñtis stat cū añte eiusdē Ista oña nō valet. Deus est/ergo tu curris. qz oppositū ɔsequētis stat cum antecedente eiusdē. qz ista stant simul. Deus est/ergo tu nō curris

Alia regula est hec i oi cōsequentia bona & formali: ex opposito oñtis seqtur oppositū añtis formaliter. Vñ illa oña ē bona Hō currit ergo aīal currit. ideo formaliter seqtur. nullū aīal currit. ergo nihil qd est hō currit ¶ Alia regula est hec. In oi oña bona & formali quicqd seqtur ad cōsequēs formaliter seqtur ad añs. Ista eni est bona oña & formalis. Hō currit/ergo aīal currit. Ideo quicqd seqtur ad hoc oñs aīal currit. seqtur ad hoc añs hō currit. sed ad hoc oñs/ aīal currit seqt ista corp⁹ currit. iō seqtur ad hoc añs/hō currit ergo corpus currit

Alia regula est hec qñ sunt multe cōsequentie enthymemice bone & formales & nō variate arguēdo a primo añte ad vltimū oñs/est oña bona. vt sic arguēdo. Tu es hō ergo tu es aīal. tu es aīal. ergo tu es corp⁹ tu es corp⁹/ergo tu es subā. tu es subā/ergo tu es ens Ergo a prīo ad vltimū tu es hō/ergo tu es ens. ¶ Cōsequētie dñr eē variate/qñ plus vel nō idē ē añs i posteriori φ fuit oñs i oña priori. vt sic argueñ. hō currit ergo aīal currit. aīal currit ergo corp⁹ currit. corp⁹ currit & oē corp⁹ ē albū. ergo subā alba currit. Ista eni vltia oña ē variata. qz plus ē añs in posteriori φ fuit oñs i oña priori. In illa eni oña aīal currit ergo corp⁹ currit. ista eni ppō corp⁹ currit est solū añs. & illa immediate subsequēte corp⁹ currit & oē corp⁹ est albū. hoc totū est añs corpus currit & oē corpus est albū. & ideo ille sunt cōsequentie variate.

Alia regnla est hec arguendo ab inferiori ad suū superius sine negatōne & sine distributōe pcedente illud inferi⁹ vel supi⁹ est oña bona. vt tu es hō ergo tu es aīal. Vñ arguendo ab inferiori ad suū supius. vbi tā inferi⁹ φ supius supponūt determiate. est oña bona Et vbi tā inferi⁹ φ supi⁹ supponūt cōfuse tm̄ est oña bona. preterφ in istis Xbis incipit & desinit. ¶ Sz arguēdo ab iferiori ad suū supi⁹ vbi tā inferi⁹ φ supius supponūt cōfuse & distributiue nō valet cōsequētia Ut sic arguendo. Ois homo currit. ergo omne animal currit

Alia regula est hec arguendo ab inferiori ad suum superius in negatiuis vbi tam inferi⁹ q̃ superius supponūt cōfuse tm̃. vel determinate posita cōstantia inferioris cū suo superiori ē ꝯña bona. vt sic arguendo. hō nō currit. ⁊ hō ē aīal. ergo aīal nō currit. ¶ Et ē cōstantia inferioris cū suo superiori vna ꝓpō sumpta cū hoc verbo sū es fui. vt cōstantia istius termini hō ē talis ꝓpositio. hō est. ⁊ sic de aliis.

Alia regula est hec arguendo a superiori ad suum inferius negatiue vbi tam inferius q̃ superi⁹ supponūt cōfuse ⁊ distributiue superiori existente toto subiecto vel predicato añcedentis ⁊ inferiori existente toto subiecto vel p̄dicato cōsequētis oībus aliis terminis añcedentis ⁊ cōsequētis existentib⁹ eisdē vel oīno cōsilibus ē ꝯña bona. vt sic arguēdo. nullū aīal currit. ergo nihil qd ē hō currit. ¶ Sed arguendo a superiori ꝑ accidēs ad suū inferi⁹ affirmatiue vbi tā inferius q̃ superius supponūt cōfuse ⁊ distributiue nō valet ꝯña sine cōstantia. vt sic arguendo. Omne mouēs ē aīal. ergo oē currens est aīal. tñ cū cōstantia est cōsequētia bona ⁊ ē syllogismus. vt sic arguendo. Oē aīal currit. oīs hō est aīal. ergo oīs hō currit. Et notandū est q̃ arguēdo ab inferiori ad suū superius affirmatiue nō requirit cōstantia inferioris negatiue tñ requirit cōstantia inferioris. ¶ Sed arguendo a supiori ad suum inferius affirmatiue requirit cōstantia inferioris arguendo tñ negatiue non requiritur cōstantia inferioris.

Alia regula est hec arguendo ab vno cōuertibili ad suum cōuertibile in suppōne ꝑsonali vno cōuertibili existenti toto subiecto vel p̄dicato añtis ⁊ reliqua existente toto subiecto ⁊ p̄dicato antecedentis oībus aliis terminis añtis ⁊ ꝯñtis existentib⁹ eisdē vel oīno cōsimilibus ē cōsequentia bona. ⁊ ecōtra. vt sic arguendo, hō currit. ergo risibile currit. risibile currit. ergo hō currit.

Alia regula est hec arguendo a tota copulatiua ad alteram eius ꝑtem p̄ncipalē est cōsequētia bona. vt sic arguendo. tu es animal ⁊ tu curris. ergo tu curris. Sed ab vna ꝑte p̄ncipali copulatiue ad totā copulatiuā nō valet cōsequentia. vt sic arguēdo. tu es hō ergo tu es hō ⁊ tu curris.

Alia regula est hec a parte disiunctiue ad totam disiunctiuā ē cōsequētia bona. vt sic arguendo. tu es homo. ergo tu es hō vel tu es aīal. Sed arguendo a tota disiunctiua ad alterā eius partem nō valet cōsequētia. vnde nō sequit. tu es homo vel tu es asinus. ergo tu es asinus.

Alia regula est hec a toto tēporali ad alteram eius partem est cōsequētia bona. vt sic arguendo. dū tu curris tu moueris

ergo tu curris. ¶ Item a causali cũ suo añtecedente ad cõsequẽs eiusdẽ est cõsequẽtia bona. vt sic arguẽdo qꝛ tu es hõ tu es aial. ergo tu es hõ

Alia regula est hec ab exclusiua affirmatiua ad vni uersalẽ affirmatiuã in terminis trãspositis ꝛ in terminis rectis ꝛ i singulari nũero. cũ ṽbo de pñti nõ de ampliatiuo est ꝯña bona tanꝙ ab vno cõuertibili ad suũ cõuertibile ꝛ econtra. vt sic arguendo. Tm̃ hõ currit ergo oẽ currens est hõ. ¶ Propõ exclusiua est ista cuiꝰ primꝰ ťminꝰ ĩ ordine ꝑbabilitatꝫ est dictio exclusiua ¶ Dictiones exclusiue sunt iste Tm̃. tantũmodo. solũ solũmodo. precise. dũtaxat.

Alia regula est hec/ a toto conditionali cũ añtecedente ad ꝯñs eiusdẽ. est ꝯña bona. vt sic arguendo. si homo currit aial currit. sed homo currit ergo animal currit. ¶ In omni bona ꝯña ꝛ syllogistica ex opposito cõclusionis cũ maiore seqtur oppositum minoris ꝛ econtra Ut sic arguendo. Ois hõ currit. tu es hõ. ergo tu curris. est ꝯña bona. qꝛ oppositũ cõclusionis cũ maiore/seqtur oppositũ minoris. Unñ seqtur Tu nõ curris. ꝛ ois hõ currit. ergo tu nõ es hõ.

Alia regula est hec in omni cõsequentia bona syllogistica/medio termino existente hoc aliqd/necesse est extrema cõiũgi/ hoc est medio termino existente termino discreto vel singulari. ꝭmaiore extremitate cũ minore in cõclusione cõiungi est necessariũ. vt sic arguendo. Tu es hõ. ꝛ tu es aial. ergo animal est homo.

Alia regula est hec/ a toto conditionali cũ opposito cõclusionis ad oppositũ añtecedentis est ꝯña bona. Ut sic arguendo. Si homo currit animal currit. sed nullũ animal currit. ergo nihil quod est homo currit.

¶ Explicĩũt Consequentie.
Sequitur de resolutionibus

Ut testatur philosophus/ primo Priorum/ Terminus est ille in quẽ resoluiť ꝑpositio Id est diuiditur in ṗdicatũ ꝛ illud de quo ṗdicatur. id est in subiectum. ꝛ hoc est siue sit affirmatiua siue negatiua. ¶ Terminꝰ ṽo dr̃ dupliciť. scꝫ mediatus ꝛ immediatꝰ. Terminꝰ ṽo immediatꝰ dr̃ dupliciter. scilꝫ subimmediatus ꝛ supimmediatꝰ. Terminꝰ subimmediatꝰ est ille q̃ nõ habet inferius ꝑ quod potest ꝑbari. scd̃m predicationẽ. vt termini demonstratiui. Ut Ego. tu. sui. Ille. Ipse. Iste. hic ꝛ Is. Et ꝓpria nomĩa nõ appellatiue tenta. Ut Iohãnes. Robertus. Sortes. plato ꝛ similia. In quocũqꝫ casu/genere ꝛ nũero fuerint posita. Et aduerbia demõstratiua. vt Hic. illic. istic. ꝛ similia.

¶ Scdo mō termin⁹ supimediat⁹ ē ille q̄ nō h3 supius p q̄d pōt ꝓbari Ut ens res aliq̄d ꝛ vnū. Et verba substantiua et eoꝝ participia. ¶ Ex quibus patere potest ꝙ dupliciter ꝯtingit ꝓpōnem esse immediatā. sc3 quo ad sensum vel quo ad intellectū. Quo ad sensum q: non h3 inferi⁹ p quod potest ꝓbari. Et tales sunt ꝓpōnes singulares de simplici sub iecto. que ꝓpōnes tn̄ mediate pn̄t probari. ¶ Primo mō p sensum. vt talis ē / ille loquitur / audio ꝙ iste loquitur. ergo ille loquitur. Ille sedet. ꝛ tāgo istū sedentē. ergo iste sedet. Et sic de oībus alijs ꝓpōnibus imediatis quo ad sensum est dicendū. vt sic p sensum ꝓbam⁹. ¶ Secundo modo possunt tales ꝓpōnes singulares ꝓbari p eoꝝ cōtradictoria. vt ꝓbādo ꝙ ego sedeo. p hoc ꝙ eius cōtradictoriū est falsum. videl3 ego nō sedeo ergo hoc est veꝝ ꝙ ego sedeo. ꝛ sic de alijs. ¶ Tercio mō ꝓbatur per eius vniuersale cum debito mō. vt sic arguendo. Omnis homo currit. Sortes est hō. ergo sortes currit. ꝛ sic de alijs.

¶ Sed ꝓpō immediate quo ad intellectū est illa. que nō habet supius quo ad cōtrarietatē. cōītatem. p q̄d pōt ꝓbari. vt aliq̄d ē. Et sic de alijs

Propositio singularis affirmatiua nō immediata

habet ꝓbari p primū terminū ī ordine ꝓbabilē scd̄m intellectū debitū āteq̄ termini posteriores ꝓbabilitat[is] officiū explicēt cū ordo termioꝝ est specialiter attendendus. Ut tu ab homine differs. sic habet resolui. Tu ab hoc differs. ꝛ hoc est homo. ergo tu ab hoīe differs

¶ Propositio singularis negatiua nō immediata habet cōsimiliter ꝓ bari. p primū terminū in ordine ꝓbabilē cū debito medio. vt tu ab hoīe nō differs. habet sic resolui. Tu ab hoc nō differs. ꝛ hoc est hō. ergo tu ab homine nō differs. ¶ Similiter tu ab homīe differebas sic resoluit Tu ab hoc differebas. ꝛ hoc est vel fuit hō. ergo tu ab hoīe differebas

¶ Similiter. tu ab homine differes. sic resoluitur. tu ab hoc differes. ꝛ hoc est vel erit homo. ergo tu ab homine differes. ¶ Similiter. tu ab homine potes differre. sic resoluitur. Tu ab hoc potes differre. ꝛ hoc ē vel potest esse hō. ergo tu ab homine potes differre.

Et omnes singulares negatiue nō immediate simi

liter ꝓbantur. vt ab hoīe non incipis differre. sic resoluitur. Tu ab hoc nō incipis differre. ꝛ hoc est vel incipit esse hō. ergo ab hoīe nō incipis differre. ¶ Oēs singulares quaꝝ subiecta sunt termini multū cōpositi. ꝯsimiliter. vt indiffinite ꝓbari hn̄t. Ut Ille hō alb⁹ currit. hoc currit. ꝛ hoc est iste homo alb⁹. ergo iste hō albus currit. ¶ Termin⁹ mediat⁹ est ille termin⁹ hn̄s mediū vel media. per q̄d vel per que potest ꝓbari

¶ Et dr̄ tripliciter. sc3 Resolubilis. exponibilis. ꝛ officialis

Terminus resolubilis est oīs terminus cōīs supponēs determinate ꝓ re exn̄te vel nō exn̄te in ꝓpōne affirmatiua non imediata. cui⁹ p̄dicatū nō impedit subm̄. ¶ Sed negatiua ꝓ re exn̄te ē resolubilis ꝛ nō aliter

Omnis indiffinita affirmatiua vel pticularis affir=matiua. cuius subiectuȝ supponit determinate vel psonaliter. hȝ resolui p duo demonstratiua. vt illa. Hō currit. hoc currit. ⁊ hoc est hō. ergo hō currit. Ita q̄ ille termin⁹ rōne cuius illa ppō resoluitur/ demat̄ in pria resoluente. ⁊ in loco eius ponat̄ hoc pnomē hoc. et in secūda resoluēte hoc pnomē erit subiectū. ⁊ termin⁹ dēptus erit predicatū. cui⁹ copula erit hoc verbū. sum es est. ¶ Si sit ppō de pn̄ti ⁊ nō de āpliatiuo sicut patet i exēplo pdicto ⁊ in obliq̄s. Ut alicui⁹ hominis seruus est bonus. resoluit̄. hui⁹ fu⁹ ē bon⁹. ⁊ hic ē aliq̄s hō. ergo alicui⁹ hoīs fu⁹ ē bon⁹ ¶ Exemplū Dti. Rn̄denti cōcluditur. sic resoluitur. huic cōcluditur. et hic est rn̄dens. ergo rn̄denti cōcluditur. ¶ Exemplū Acti. vt mulieres amat hō. sic resoluitur. has amat hō. ⁊ he sunt mulieres. ergo mulieres amat hō ¶ Exemplū Ablti. vt ab hoīe tu differs. sic resoluitur. ab hoc tu differs. ⁊ hoc est hō ergo ab hoīe tu differs. Ita q̄ semp subm̄ prime resoluent⁊ erit eiusdē casus gnis ⁊ nūeri cū t̄mīo rōne cui⁹ ppō resoluit̄

Ōis ppō parti. vel indiffi. affirmatiua. cui⁹ pricipale verbū est de pterito debet resolui eodeȝ mō sicut ppō de pn̄ti. preterq̄ in secūda resoluente illius pticularis vel indiffinite affirmatiue. vbi dȝ poni hoc verbū fuit ⁊ hoc verbū est. cū disiūctiua media. vt aliq̄s puer fuit senex. sic resoluitur. hoc fuit senex. ⁊ hoc est vl' fuit puer. ergo aliq̄s puer fuit senex. ¶ Et sic de futuro ⁊ de v̄bis āpliatiuis est dicendū. cū resoluentibus pportionalibus. Ut hō pōt currere. sic resoluit̄. Hoc pōt currere. ⁊ hoc est vel pōt esse hō. ergo hō pōt currere. ¶ Similiter. hō incipit currere. sic resoluitur. hoc incipit currere. ⁊ hoc ē vel incipit esse hō. ergo hō incipit currere ¶ Exemplum in plurali.

Ut animalia currūt sic resoluitur. Hec currūt. ⁊ hec sunt animalia. ergo aīalia currūt. ¶ Exemplū Gti. vt aliquoꝝ ɔtradictorioꝝ alteꝝ est veꝝ. sic resoluitur. hoꝝ alteꝝ est veruȝ. ⁊ hec sunt ɔtradictoria. ergo aliquoꝝ ɔtradictotoriaꝝ alteꝝ est veꝝ. ¶ Exēplū Dti. Ut hoībus obuiatur. sic resoluitur. Hiis obuiatur. ⁊ hi sunt homines. ergo hoībus obuiat̄

Alia regula ē hec/a resoluētibus sufficiēter sumptis ad resolu. cuius sunt resoluentes est ɔn̄a bona. ⁊ nō ecōtra nisi sit gratia terminoꝝ. Ut bn̄ seq̄tur. Hoc currit. ⁊ hoc est homo. ergo hō currit. ⁊ tn̄ nō seq̄tur ecōtra. homo currit. ergo hoc currit ⁊ hec est hō. q2 i casu p⁹ii posito. an̄s potest esse veꝝ. ⁊ ɔn̄s falsum.

Terminus cōis supponens determinate a parte predicati. seq̄tur naturā verbi de pterito vel de futuro. ⁊ ideo nō gemi=nabit secūdū resoluentē. Ut hoc erit animal. sic resoluitur. hoc erit hoc. ⁊ hoc erit animal. ergo hoc erit animal. Et sic de preterito ⁊ de futuro ⁊ de quocūq̄ verbo ampliatiuo est dicendū.

¶ Propositio particularis vel indiffinita affirmatiua cuius predicatũ impedit subiectum vt termini priuatiui non habet resolui sed probari modo suo. vt homo est mortuus. sic probatur. ille homo est mortuus. ergo homo est mortu⁹. Antecedens probat sic. iste homo nõ est sed fuit. ergo homo est mortuus. ꝛ sic de aliis terminis priuatiuis est dicendũ. ¶ Secũdo modo ꝓpositio particularis vel indiffinita affirmatiua habet ꝓbari per eius subalternantem. vt homo currit. sic ꝓbatur. omnis homo currit. ergo homo currit. cõsequentia pꝫ ab vniuersali ad suaꝫ indiffinitam. Et semper vniuersalis vocatur subalternans ꝛ particularis subalternata. ¶ Tercio modo ꝓbatur particularis vel indiffinita affirmatiua ab equo vel a suo conuertibili. vt animal rationale currit. ergo homo currit. ¶ Quarto modo probatur ꝓpositio particularis vel indiffinita affirmatiua ꝑ oppositum. vt ꝓbando ꝙ homo currit. per hoc ꝙ eius contradictorium est falsum videlicet nihil qđ est homo currit. ergo hoc est verũ ꝙ homo currit. consequentia patet per illam regulam. Lex ꝛ natura contradictoriarũ. ꝛc.

Propositio particularis vel indiffinita negatiua quadrupliciter probatur.

¶ Primo a priori vt per eius vniuersalem subalternantem. vt ista nemo currit. ergo homo non currit. vel nullũ animal currit. ergo animal non currit. per quẽ modũ ꝓbandi patere potest ꝙ talia ꝑticularia sũt vera. aliquis hõ ꝗ est asinus nõ est asinus differẽs ab ente nõ ẽ aliqua res voluta a chymera nõ est res voluta a chymera. ¶ Omniũ vero illarum ꝓpositionũ subalternãtes ex quibus sequũtur sunt vere ꝛ ꝑ consequẽs sũt necessarie. ¶ Secũdo modo ꝑticuaris vel indiffinita negatiua põt probari a posteriori vt per eius resoluentes sicut dictuꝫ est de ꝓpositione ꝑticulari vel indiffinita affirmatiua. vt homo non currit. sic probat. hoc nõ currit ꝛ hoc ẽ homo. ergo homo non currit. ꝛ sic de aliis dicatur ꝑterꝙ in particulari negatiua cui⁹ subiectũ supponit ꝓ eo non ente. vt chymera nõ est quedã ꝑticularis per eius subalternantem. sic nulla chymera est. ergo chymera nõ est. ꝛ sic de aliis dicatur.
¶ Tertio modo probatur particularis negatiua ab equo id est per ei⁹ conuertibile. vt equus non currit. sic probat hinnibile non currit. ergo equus non currit. ¶ Quarto modo probatur particularis negatiua indirecte. hoc est per eius contradictorium. vt homo non currit. sic probatur hoc est falsum ꝙ omnis homo currit. ergo hoc est verum ꝙ homo non currit.

Exemplum de aduerbiis vt alicubi lucet sol sic resoluitur.

ibi lucet sol ꝛ ibi est alicubi. ergo alicubi lucet sol. ¶ Aliquando erit antichristus sic resoluitur. tunc erit antichristus ꝛ tũc est vel erit ali

quando.ergo aliquando erit antichristus. Aliquando currit velociter sortes.sic resoluitur.sic currit sortes ꝛ sic est aliqualiter velociter. ergo aliqualiter currit sortes.. Sapiēter loquitur iste homo.sic resoluitur sic loquitur iste homo ꝛ sic est sapienter.ergo sapienter loquitur iste homo ¶ Ante a venit b.sic resoluitur.tunc venit b ꝛ tunc est vel erit ante a. ergo ante a venit b.

Vniuersalis affirmatiua habet exponi per suam subalternatam ꝛ per vniuersalē negatiuam de consimili subiecto ꝛ copula. ¶ Sed cum predicato opposito ad predicatum propositionis ꝓbande.vt omne animal mouetur. sic exponitur.animal mouetur.ꝛ nullum est animal non motum.ergo omne animal mouetur. Exemplum quomodo exponitur propositio cū isto termino quin. vt omnis propositio habet contradictorium. Sic exponitur.aliqua ꝓpositio habet cōtradictorium ꝛ nulla est propositio quin illa habet contradictorium.ergo omnis ꝓpositio habet cōtradictorium Ita ꝙ iste terminus quin ponatur imediate post illum terminū qui recipit distributionē.vt pꝫ in exemplo predicto. ¶ Exemplum de vniuersali affirmatiua in singulari numero ꝛ i obliquo.vt cuiuslibet hominis oculus est dexter.sic exponitur.alicuiꝰ hominis oculus est dexter ꝛ nullus est homo quin illius oculus est dexter.ergo cuiuslibet homīs oculus est dexter. Ita ꝙ iste terminꝰ relatiuꝰ sit in eodē casu genere ꝛ numero cū termino qui recipit distributionē.vt patet i exemplo predicto. Exemplum de vniuersali affirmatiua de disiuncto subiecto in recto ꝛ in singulari numero.vt omnis homo vel asinus est asinus.sic exponitur homo vel asinus est asinꝰ.ꝛ nihil est hō vel asinus quin ille est asinus. ¶ Exemplum de vniuersali affirmatiua de disiuncto subiecto in obliquo ꝛ in singulari numero.vt ista propositio.ab omni homine vel asino homo differt.sic exponitur.ab homine vel asino homo differt ꝛ nihil est homo vel asinus quin ab illo homo differt.ergo ab omni homīe vel asino homo differt. ¶ Exemplum de vniuersali affirmatiua de disiuncto predicato.vt illa propositio.omnis homo est homo vel asinus.sic exponitur.homo est homo vel asinus ꝛ nihil ē homo quin illud est homo vel asinus.ergo omnis homo est homo vel asinus. ¶ Exemplum de preterito in singulari numero.vt omnis homo currebat.sic exponitur. homo currebat ꝛ nihil est nec fuit homo quin illud currebat. ergo omnis homo currebat. ¶ Exemplum de futuro i singulari numero vt omnis homo curret.sic exponitur.homo curret ꝛ nihil est nec erit homo quin ille curret.ergo omnis homo curret. ¶ Exemplum de hoc verbo potest. vt cuiuslibet contraditionis altera pars potest esse vera.sic exponitur. alicuius contradictionis altera pars potest esse vera ꝛ nulla est nec potest esse contradictio quin illius altera pars pōt esse vera. ergo cuiuslibet contradictionis altera ꝑs pōt esse vera.

¶ Exemplū de vniuersali affirmatiua in obliquo respectu p̄teriti temporis. vt cuiuslibet hominis vel asini caput fuit. sic exponit̄. alicui⁹ hominis vel asini caput fuit. ꝛ nihil ē nec fuit hō vel asinus quin illius caput fuit. ergo ꝛc. ¶ Exemplum de vniuersali affirmatiua in recto ꝛ in plurali numero. vt omnes ꝓpositiones habent cōtradictoria. sic exponitur. alique ꝓpositiones habēt cōtradictoria. ꝛ nulle sunt ꝓpositiones quin ille habent cōtradictoria. ergo ꝛc. ¶ Exemplū de vniuersali affirmatiua in obliquo ꝛ in plurali numero. vt omniū ꝯtradictorioꝝ alteꝝ ē verū. sic exponitur. aliquoꝝ contradictorioꝝ alterum est verum ꝛ nulla sunt cōtradictoria quin illoꝝ alterū est verum. ergo ꝛc. ¶ Exemplum de vniuersali affirmatiua de copulato subiecto in recto ꝛ in plurali numero. vt omnis hō ꝛ duo homines sunt tres. sic exponitur. homo ꝛ duo hoīes sunt tres ꝛ nihil est hō ꝛ duo hoīes quin illi sunt tres. ergo ꝛc.
¶ Exemplum de vniuersali affirmatiua de disiuncto subiecto in plurali numero. vt omnes homines vel asini sunt asini: sic exponit̄ homīes vel asini sunt asini. ꝛ nulli sūt hoīes vel asini quin illi sunt asini. ergo ꝛc.
¶ Exemplū de p̄terito in plurali numero ꝛ in recto. vt omnes homīes currebant. sic exponit̄. homines currebant ꝛ nulli sunt vel fuerunt homines quin illi currebant. ergo ꝛc. ¶ Exemplum de vniuersali affirmatiua in qua ponunt̄ duo termini cōmunes a pte subiecti quorū vn⁹ est subiectum ꝛ alius predicatum. vt omnis homo hō est. sic exponitur homo hō est ꝛ nihil est homo quin illud homo est. ergo ꝛc. quia primus terminus hō distribuit̄ solum. ¶ Exemplum de vniuersali affirmatiua in qua duo termini cōmunes ponunt̄ a pte subiecti ꝛ sūt distributi. vt omnis homo omnis homo est. sic exponitur. omnis homo homo est ꝛ nihil est homo quin illud omnis homo est. ergo ꝛc.
¶ Exemplum de vniuersali affirmatiua in qua a parte subiecti rectus p̄cedit obliquum vt ipsum regens ꝛ tunc totum aggregatum ex recto ꝛ obliquo distribuitur. vt quilibet asinus hominis currit. sic exponitur. asinus hominis currit ꝛ nullus est asinus hominis quin ille currit. ergo ꝛcet.

Pro quo notandum est ꝙ quando rectus precedit obliquum a parte subiecti ipsum regens tunc totum aggregatū ex recto ꝛ obliquo est subiectum distributum. vt patet in exemplo immediate precedente. ¶ Sed quando obliquus precedit rectum regentem obliquum. tunc soluȝ obliquus distribuitur. vt patet in illa. cuiuslibet hominis asinus currit. in qua solum ille terminus hominis distribuitur

¶ Nota ꝙ arguendo ab exponentibus sufficienter sumptis ad expositū cuius sunt exponentes est consequentia bona et econtra semper.

Secundo modo probatur vniuersalis affirmati-

ua per eius singulares sufficienter sumptas. vt omnis homo currit. sic probatur. ille homo currit ꝛ ille ꝛ ille. ꝛ sic de singulis. ergo ꝛc. ꝛ cõsimiliter de omnibus vniuersalibus dicatur.

Singulare alicuius vniuersalis est illud quod remanet dempto signo vniuersali ꝛ in loco eius pronomine demonstratiuo posito cũ debito medio. vt omne animal iacet. eius singulares sunt iste. hoc animal iacet ꝛ hoc animal iacet. ꝛ sic de alijs.

Tertio modo probatur vniuersalis per eius cõuertibile. vt omnis homo ambulat. sic potest probari. omne animal rõnale ambulat. ergo ꝛc.

Quarto modo probatur vniuersalis per eius contrarium. vt omnis homo est animal. probatur sic. quia eius contrarium est falsum. homo non est animal. ergo hoc est verũ ꝙ omnis hõ ẽ aial. ꝛ sic de alijs est dicendum.

¶ Sequitur de contradictorijs propositionũ vniuersalium.

¶ Pro quo sciendum est ꝙ quandocunqȝ est aliqua propositio vniuersalis affirmatiua habens aliquã propositionem particularẽ vel indiffinitam sibi contradicentem oportet ꝙ subiecta istarum propositionũ supponant precise ꝛ pro eisdem ꝛ predicata similiter ita ꝙ subiecta illarum propositionum supponant cõtradictorie mõ ꝛ predicata similiter. ita ꝙ ille terminus qui in vniuersali affirmatiua supponit confuse ꝛ distributiue. Et ꝙ ille idem terminus vel sibi similis in particulari negatiua supponit determinate. ꝛ ꝙ ille terminus qui in vniuersali affirmatiua supponit cõfuse tantũ. ꝛ ꝙ ille idem terminus vel sibi cõsimilis in particulari negatiua supponit cõfuse ꝛ distributiue. vt omnis homo est animal ꝛ aliquid qd̕ est homo nõ est animal. ideo ista non sunt contradictoria. omnis homo homo est. Et aliquid qd̕ est homo. homo non est propter regulam predictam. quia ille vltimus terminus homo in vniuersali affirmatiua supponit cõfuse tantum nõ tamen ille nec aliquis terminus sibi consimilis in particulari negatiua stat confuse ꝛ distributiue. Ideo quandocunqȝ est aliqua propositio vniuersalis affirmatiua in qua ponuntur duo termini cõmunes ante principale verbum eiusdem propositionis in particulari negatiua sibi contradicenti debet negatio poni inter illos duos terminos cõmunes. vt illa sunt ꝯtraria. omnis homo homo est ꝛ aliquid quod est homo non homo est. Similiter illa sunt contraria. cuiuslibet hominis caput est. ꝛ alicuius hominis non caput est. ꝛc.

Quādocunq̧ in aliqua vniuersali affirmatiua ponantur duo termini cōes distributi añ principale verbū in pticulari negatiua sibi cōtradicenti. debet negatio poni immediate post primū terminū distributū ꝛ ante secūdū signū vniuersale. Ut cōtradictoriū istius oīs hō oīs hō est/est hoc. aliqͣ qͦ est hō nō oīs hō est. ¶ Et cōtradictoriū istius ꝑpōnis. oīs hō ab oī hoīe differt/est hoc. aliqd qͦ est hō nō ab oī hoīe differt.

Et qñcūq̧ est aliqua ꝑpositio vniuersalis negatiua in qua ponūtur duo t̄mini cōes p signa vniuersalia negatiua distributi ante principale verbū tūc demat̄ primū signū. ꝛ in loco eiꝰ ponat̄ signū particulare in sensu debito cōueniens. ꝛ erit cōtrariū eiꝰ. vt cōtradictoriū istius Nullꝰ hō nullus hō est/est hoc. aliqs hō nullus homo est

Qñcunq̧ est aliqua ꝑpō singularis affirmatiua de subiecto multū cōposito/eius ꝯtrariū debet dari p vnā negationē totaliter ꝑpositā. vt cōtradictoriū istius. ille hō vel iste hō est. est hoc nō ille hō vel ille homo est. Et ita de oibus aliīs est dicendū. ꝛc̄.

Nunc sequitur de aduerbiis exponentibus Uerbi gratia vt sic

¶ Ubicūq̧ est sol ibi est luna. Sic exponitur. Alicubi, vbi est sol ibi est luna sed nō alicubi est sol quin ibi est luna. ergo ꝛc.

¶ Quandocūq̧ Sortes veniet Plato veniet. sic exponitur. Aliquādo qñ Sortes veniet Plato veniet. ꝛ nō aliquādo Sortes veniet qn tunc plato veniet. ergo ꝛc. ¶ Qualitercūq̧ ego moueor tu moueris. sic exponitur. Aliqualiter qualiter ego moueor tu moueris ꝛ nō aliqualiter ego moueor qn taliter tu moueris. ergo ꝛc. Et ita de oibus aliīs aduerbiīs exponentibus est dicendū.

¶ Infinite magnus est sortes Sic exponitur

Aliqualiter magnus est Sortes. ꝛ non est dare gradum magnitudinis finitū qn Sortes excedit illum in magnitudine. ergo ꝛc

¶ Et sic de bono veloci ꝛ ꝑpinquo ꝛ de omni denominatione in qua possibilis potest fieri cōparatio

Similiter isti termini finitum ꝛ infinitum habent exponi cum expositionibꝰ ꝑportionalibus. Ut Infinita sunt finita. Sic exponitur. aliquāta sunt finita/ꝛ non tot sunt finita qn in duplo/ī triplo ꝛ in quadruplo plura illis sunt infinita. ergo Infinita sunt finita

¶ Immediate pꝰ tp̄s qꝺ est presens scꝫ mouebit͛ sic exponit͛ p̄su ā pre/iacentē ꝛ p̱ vniuersalē negatiuā debite ꝓportionatā. vnde sic exponit͛. post tp̄s qꝺ est p̄ns. s. mouebit͛ ꝛ nullū est nec erit tp̄s post tp̄s qꝺ est p̄ns q̄n inter illud tp̄s ꝛ tp̄s qꝺ est p̄ns s mouebit͛. ergo ꝛc. ¶ Immediate ante tp̄s qꝺ ē p̄ns hō currebat. sic exponit͛. ante tp̄s qꝺ ē p̄ns ho/mo currebat. ꝛ nullū ē nec fuit tp̄s ante hoc tp̄s qꝺ est p̄ns quin inter illud tp̄s ꝛ tēpus qꝺ est p̄ns hō currebat. ergo ꝛc. ¶ Immediate ante b fuit a sic exponit͛ ante b fuit a ꝛ nullū fuit tēpus ante b tp̄s quin īter illud tēpus ꝛ b tēpus fuit a. ergo ꝛc. ¶ Immediate post c erit d sic ex-ponit͛. post c erit d ꝛ nullū erit tēpus post c tēpus. q̄m inter illud tēpus ꝛ c erit d ergo īmediate post c erit d ꝛc.

Uniuersalis negatiua quadrupliciter habet ꝓbari scꝫ a priori a posteriori ab equo et in-directe id est ex opposito vt nihil qꝺ ē hō est asinus. A priori sic ꝓbat͛. nullū aīal ē asinus. ergo nihil qꝺ ē hō est asinus. ¶ A posteriori vt p̱ eius singulares. vt sic arguendo. iste hō nō est asinus. nec iste nec ista. ꝛ sic de singulis. ergo nihil qꝺ ē homo ē asinꝰ. ¶ Ab equo. hoc ē a suo cōuertibili sic p̱ suā cōuersā vt nullus asinꝰ ē hō. ergo nihil qꝺ ē hō est asinus. vel a diffinitione vel a quocūqꝫ cōuertibili. ¶ Quarto mō pro-batur vniuersalis negatiua per dationē sui oppositi. vt nulla subst̄ātia est accidens. ꝓbat͛ sic. per hoc ꝙ eiꝰ cōtradictorium ē falsū scꝫ aliq̄ sub-stantia ē accidens. Per quē modū ꝓbandi patere pōt ꝙ ille ꝓpōnes sunt vere nihil ꝛ chimera sunt fratres carnales. nihil ꝛ chimera sūt ma-xime d ñi anglie. nihil ꝛ chimera sunt fures ꝛ latrones ¶ Oim em̄ ista-rum ꝓpositionū contradictoria sunt falsa. Unde notandum est ꝙ nulla vniuersalis negatiua habet exponi resolui sed ꝓbari quattuor modis. vt dictum est supra ꝛc.

¶ Dictiones exclusiue sunt iste. tantū tantūmodo solum solūmodo precise dūtaxat. Et quilibet exclusiua affirmatiua in qua terminus exclusiuus tenet primū ordinem debet exponi per eius preiacentem ꝛ per vniuersalem negatiuam de subiecto opposito. de cō-simili predicato ꝛ copula. vt tm̄ homo currit. sic exponitur. homo currit ꝛ nihil non homo currit. ergo tantum homo currit. ¶ Preiacens ex-clusiue est illud qꝺ remanet dempta dictione exclusiua. vt homo currit est preiacens predicte exclusiue. Exemplum de preterito. vt tantū ho/mo currebat sic exponitur. homo currebat ꝛ nihil non homo currebat. ergo ꝛc. ¶ Exemplum de futuro. vt tantum homo curret. sic exponit͛. homo curret ꝛ nihil non homo curret. ergo ꝛc.

¶ Exclusiua negatiua habet exponi per eius pre-
iacentē ⁊ p vniuersalē affirmatiuā de subiecto opposito ad subiectū ꝓ
positiōis ꝓbāde ⁊ de ꝯsili p̄dicato ⁊ copula. vt tm̄ hō nō currit. sic expo
nit. hō nō currit ⁊ qlibet nō hō currit. ergo ⁊c. Exēplū de futuro. vt tm̄
hō nō curret. sic exponit. hō nō curret ⁊ qlibet non hō curret. ergo. ⁊c.
¶ Aliq tn̄ exponūt exceptiuā cū isto termino aliud in scda exponēte
vt tm̄ hō currit. sic exponit. hō currit ⁊ nihil aliud ab hoīe currit. ergo
⁊c. ⁊ licet ille mod⁹ sit bon⁹ cū verbo de p̄nti nō ampliatiuo cum verbo
tn̄ de p̄terito vel de futuro vel ampliatiuo nō tenet generaliter ille mo-
dus arguendi. iō dematur ⁊ teneat p̄im⁹ mod⁹. Exclusiua cuius subie
ctū est termin⁹ numeral' dupl'r pōt exponi. s. rōe alietatis ⁊ rōe plurali-
tatis. vt tm̄ quattuor hoīes currūt. Ratione pluralitatis sic exponitur.
quattuor homines currūt ⁊ nō plures ꝙ quattuor. ergo ⁊c. Ratiōe alie
tatis sic exponit. quattuor hoīes currūt ⁊ nulli aliī ꝙ quattuor homīes
ergo ⁊c. ¶ Opposita vero exclusiuaꝝ affirmatiuaꝝ p negationē totali
ter p̄positā generaliter ipis exclusiua dari debēt que opposita p cōtra
dictoria exponentiū exclusiuaꝝ affirmatiuaꝝ quaꝝ sunt opposita tanꝙ
p suas causas veritatis verificari habēt. ⁊ si vna cā veritatis opposita
exclusiue sit vera tunc illud oppositū exclusiue est verū ⁊ arguendo ab
vna cā veritatis ad aliud cuius est causa est cōsequētia bona ⁊ nō ecō
tra. verbi gratia. oppositū istius. tm̄ hō currit ē hoc. non tm̄ hō currit
ꝙ est verificabile p duo contradictoria exponentiū istius exclusiue af-
firmatiue. vt nihil qd est homo currit. vel aliquid non homo currit.
¶ Et sicut exponentes exclusiue affirmatiue ad eius ꝓbationē copu-
le sumunt. ita cōtradictoria exponētiū ad ꝓbationem oppositi exclusi-
ue disiunctiue sumunt cum cuiuslibet copule cōtrarium sit vna disiun-
ctiua facta ex oppositis ptium ⁊ econtra vt iam de opposito exponen-
tium est. ⁊ ita de aliis est dicendum.

Propositio exclusiua est in qua terminus exclusi-
uus ponitur immediate ante principale verbum vel īmediate ante pre
dicatū. Aliter exponitur ꝙ cū tenet p̄imū ordinem. verbi gratia. vt
tm̄ curris. sic exponit. tu curris ⁊ non tu nō curris. ergo ⁊c. Eodem mo-
do tu es tm̄ currens. sic exponit. tu es currens ⁊ nō tu es non currens.
ergo tu es tm̄ currens. Tu tm̄ nō es asinus. sic exponit. tu nō es asinus
⁊ tu es quilibet nō asinus. ergo ⁊c. Precise sicut est ꝓpositio vera sigt
sic exponitur Sicut est propositio vera sigt ⁊ non sicut non est proposi-
tio vera sigt. ergo ⁊c. ¶ Opinio est hic tn̄ ꝙ dictio exclusiua p̄cedens
verbum immediate excludit actū oppositum a subiecto. vt tm̄ vides.
sic exponitur. tu vides ⁊ non aliud facis ꝙ vides. ergo tantū tu vides.
Sed post verbum excludit solūmodo actum oppositum predicati. vt
tu diligis tantum hominem. sic exponitur. tu diligis hominem ⁊ nō di-

ligis non hominem. ergo rc. ¶ Sic refert dicere. tu diligis tantum ho/
minem r tu tantum diligis hominē. Uel quando terminus exclusiuus
immediate precedit verbum exponit cuȝ illo termino plus. vt tu tan/
tum es sedens. sic exponitur. tu es sedens r tu es non plus ꝙ sedens.
ergo rc. r sic de alijs est dicendum Et sciendum est ꝙ quandocunqȝ ar/
guitur ab inferiori ad suum superius dictione exclusiua addita inferio
ri r superiori est consequentia bona tam a parte subiecti ꝙ a parte pre
dicati. Exemplum a parte subiecti. vt tantum homo currit. ergo tātum
animal currit. Exemplum a parte predicati. vt homo est tantū currens
ergo homo est tantum mouens.

¶ Secunda regula est hec. arguendo ab inferiori ad suum superius a
parte predicati dictione exclusiua addita subiectis nō valet cōsequen/
tia. vt tantum. a. currit. ergo tantū. a. mouetur.

¶ Tertia regula est hec. quādocunqȝ arguit ab exclusiua ad suū preia
cens est cōsequētia bona. vt tm̄ homo currit. ergo homo currit.

¶ Quarta regula est hec. arguendo ab exclusiua ad suū vniuersale in
terminis transpositis r in terminis rectis in singulari numero cū ver/
bo de p̄senti nō ampliatiuo est cōsequentia bona. vt tantū homo est ri/
sibile. ergo omne risibile est homo.

¶ Et sciendū est ꝙ ad hoc ꝙ aliqua ꝓpositio sit vniuersalis alicui⁹ ex
clusiue requiritur ꝙ subiectum eiusdem vniuersalis vel sibi simile sit p̄
dicatū exclusiue. Ita tamē ꝙ subiectū exclusiue r p̄dicatū vniuersalis
eodem modo p̄cise ꝓ eisdem supponant. vt quilibet homo currit. ergo
tantū currens est homo masculus.

¶ Nota ꝙ contradictorium exclusiue debet dari per negationem tota/
liter p̄positam. vt contradictorium istius. tantum homo currit. est hoc.
nō tm̄ homo currit. rc.

In omni exceptiua affirmatiua cuius/ pars extra capta ponitur a parte subiecti.

¶ Prima exponēs erit illud qd̄ remanet dēpta dictōe exceptiua r ī lo
co eius sola vna negatione posita. r secūda exponēs erit vniuersal' ne/
gatiua cui⁹ subiectū erit pars extra capta r p̄dicatū erit cōsile p̄dicato
ꝓpōnis ꝓbande. vt oīs hō p̄ter. a. currit. sic exponit. oīs hō nō. a. cur/
rit. r nihil ꝙ est. a. currit: ergo rc. r sic de p̄terito r de futuro r de posse
cū exponentibus ꝓpositionibus dicat. ¶ In omni exceptiua affirmati
ua cui⁹ pars extra capta ponitur a p̄te p̄dicati. ¶ Prima exponens
erit illud qd̄ remanet dempta dictione exceptiua r in loco eius sola ne/
gatione posita. r secunda exponens erit negatiua cuius subiectum
erit consimile subiecto ꝓpositionis probande r predicatum erit ps ex/
tra capta. vt tu es omnis homo p̄ter. a. sic expon it. tu es omnis homo
nō. a. r tu nō es. a. ergo rc.

In omni exceptiua negatiua cuius pars ex capta ponitur a parte subiecti prima expones erit illud qd remanet dempta dictone exceptiua et in loco eius sola negatione posita. Et secunda expones erit affirmatiua/cuius subiectu erit pars ex capta/et predicatu erit consimile predicato ppositionis pbande. vt Nullus ho preter sortem currit. sic exponitur. Nullus ho no .s. currit. et .s. currit. ergo etc.

¶ In omni exceptiua negatiua cuius pars ex capta ponitur a parte predicati. prima expones erit illud qd remanet dempta dictone exceptiua/et in loco eius sola negatione posita. Et secunda expones erit affirmatiua/cuius subiectu erit consimile subiecto ppositionis pbande. et pars extra capta erit predicatu. vt Tu no eris aliquis ho preter .s. sic exponitur tu no eris aliqs ho no s. et tu eris sortes. ergo etc.

Pars extra capta vocatur terminus immediate sequens dictione exceptiua. Exemplu de exceptiua affirmatiua in plurali numero. vt oes hoies preter C. et P. currut. sic exponitur. oes homines quorum nullus est. C nec p. currut. et nec C nec p. currut. ergo etc. Exceptiue negatiue in plurali nuero vt exceptiue negatiue i singulari nuero exponi hnt. vt nulli hoies nisi E et F. currut. sic exponitur. Nulli hoies no E et F. currut. et E et F. currut. ergo etc.

Et sciendu q differentia est inter istos tres termios preter preterq et nisi. Quia duo primi excipiuntur indeferenter tam i exceptiua affirmatiua q i exceptiua negatiua. Sed iste termin⁹/nisi/solu accipitur negatiue. ¶ Et nota q in oi exceptiua ppria quattuor requiruntur. s. piacens exceptiue/subiectu piacetis/ pars extra capta. et illud cuius respectu fit exceptio. Preiaces exceptiue est illud qd remanet dempta dictione exceptiua cu parte extra capta. vt omis ho currit est piacens istius exceptiue/ois ho preter d. currit. Pars extra capta est illud qd exponitur p dictione exceptiua. vt pars extra capta istius/Ois ho preter E. currit. est iste termin⁹ E.

Alia regula est hec/omis exceptiua ppria repugnat suo preiacenti. vt Iste ppones repugnat. Omis ho preter E currit. et ois ho currit. quia ex vna sequitur oppositu alterius. qa sequitur. Ois ho preter E. currit. ergo aliqd qd est ho no currit. ¶ Alia regula est hec ab exceptiua ad ei⁹ exponetes est consequentia bona. vt ois ho preter E. currit ergo ois ho no E. currit. et E. no currit et econtra. ¶ Alia regula est hec ois ppo i pte vera et i pte falsa pot verificari p exceptione ptis false. et e ppo in parte vera et in parte falsa. qn habet alias singulares veras et alias singulares falsas. vel alia singulare vera vel alia singulare falsa Ut pono q ois ho alius. a. s. currit et E. no currit. tunc hec ppo ois ho currit. est in parte vera et in parte falsa. et pot verificari p exceptionem partis false. Ut Ois homo preter. E. currit.

Alia regula est hec si tot excipiuntur quot supponuntur.
est exceptiua impropria. Ut ois hō preter omnē hoiem currit. est exceptiua impropria. q: tot excipiuntur quot supponuntur. ¶ Similiter est exceptiua impropria. qū exceptio fit a pte pdicati. vt tu es oms homo preter. S. Uel qū exceptio non fit in ppōne vniuersali.

Alia regula est hec/ in omni exceptiua negatiua/
predicatū dr de parte extra capta. ⁊ remouet a subiecto piacentis. Ut Nullus hō preter sortem currit. currens dr de S. ⁊ remouet ab oi hoie non sorte contento subiecto preiacentis.

Alia regula est hec/in omni exceptiua affirmatiua.
predicatū dr de subiecto piacentis ⁊ remouet a pte extra capta. vt ois hō pter S. currit. currēs dr de omni hoie ⁊ remouetur a sorte.

Alia regula est hec/ab exceptiua affirmatiua ad ex-
ceptiuā negatiuā in eiusdem terminis est consequentia bona. Ut Tm̄ S. currit. ergo nihil preter S. currit.

Alia regula est hec/ab exceptiua negatiua ad exclu-
siuā affirmatiuā est ꝯña bona. in eisdem terminis ⁊ econtra. Ut Nihil pret S. currit. ergo tm̄ S. currit. Et tm̄ s currit. ergo nihil pter. s. currit

¶ Tu cares equo. sic exponitur.

Tu es ⁊ equ⁹ est. ⁊ tu nō habes equū. ergo tu cares equo. Tu es absq̃ equo ideo similiter habet exponi. ¶ Tu priuaris equo sic exponitur Tu es ⁊ equus est. ⁊ tu non habes equū sed habuisti. ergo tu priuaris equo. Et oēs illi termini in plurali nūero oīno exponūtur/ vt i singulari

Hoc est vnū maximū/ ꝙ S sufficit portare. sic expo-
nitur. Hoc est vnū magnū quod S. sufficit portare. ⁊ nullū magus hoc S. sufficit portare. sed qōlibet eo minus. ergo ⁊c. Et sic de preterito et de futuro cū exponibilib⁹ est dicendū. ¶ Et similiter de istis terminis minimū. ꝙ intencissimū. ꝙ fortissimū. ꝙ debilissimū. ꝙ ⁊c. primū instās in quo. vltimū instans in quo. ⁊ ita de alijs est dicendū.

Hoc est maximū ꝙ. s/ nō sufficit portare. sic exponitur
Hoc est vnū magnū qđ S nō sufficit portare. nec aliqđ precise tantum sed quodlibet min⁹ hoc vel cuilibet minore hoc/ vel aliqđ equale hoc Sortes sufficit portare. ergo ⁊c. Et ita de preterito ⁊ de futuro ⁊ de talibus terminis minimū. qđ nō intencissimū. qđ nō. ⁊c.

¶ Tamen illa propositio. Hoc erit primū Instans in quo Antichristus nō poterit esse/ Sic exponitur

hoc est vnū pūs ē.ꝯ.in quo antichristus nō poterit ēe nec in aliquo posteriori sed imediate ante hoc.ꝯ.antichristus nō poterit esse. ergo ꝛc.

¶ Item hoc est vltimū instans in quo antichristus nō poterit esse. Sic exponit. hoc est vnū.ꝯ.in quo antichristus nō poterit esse nec in aliquo priore sed imediate pꝰ hoc.ꝯ.antichristus nō poterit esse.ergo ꝛc. Tu cōtingenter es. sic exponitur. tu es ꝛ te nō esse est possibile. ergo ꝛc. vel sic. tu es ꝛ tu potes nō eē. ergo ꝛc. ¶ Et sic de p̄terito ꝛ de futuro cū exponibilibus ꝓpositiōalibus dicatur. Tu necesse es vel necessariuꝫ es. sic exponitur. tu es ꝛ te nō esse est impossibile. ergo ꝛc. vel sic. tu es ꝛ nō potest esse quin tu es. ergo ꝛc. Et ita in plurali numero cum exponibilibus ꝓpositiōabilibꝰ exponuntur.

Tu differs a Sorte. sic exponitur.

Prima exponens erit cōstantia primi extremi. Et secūda exponēs erit cōstantia secundi extremi. Et tertia exponens erit negatiua in qua primum extremū negatur a secundo extremo. vt tu differs a sorte. sic exponitur. tu es ꝛ.s. est ꝛ tu nō es sortes. ergo ꝛc. Ego differam ab asino. sic exponitur. primo resoluendo hoc verbum differam sic tunc vel tūc ego differam ab asino. ergo ego differam ab asino. Antecedens probat sic. tunc ego ero ꝛ tunc asinus erit. ꝛ tunc non ero asinus. ergo ego differaꝫ ab asino. Et sic de preterito ꝛ de futuro cū exponibilibꝰ propositionalibus dicatur. ¶ Et sicut iste terminus differt exponitur. Item exponitur ille terminus aliud ꝛ non idem.

¶ Et sciendum est ꝙ arguendo affirmatiue ꝛ negatiue ab inferiori ad suum superius cū isto termino differt p̄posito ꝛ postposito.

Regule sunt ponende quarum prima est hec

ꝙ arguendo ab inferiori ad suum superius cum isto termīo differt postposito est consequentia bona. vt ab isto homine differo. ergo ab homine differo.

Alia regula est hec. arguendo ab inferiori ad suum superius cum isto termino differt affirmatiue p̄posito a parte predicati non valet cōsequentia. vt sic arguendo. tu differs ab asino. ergo tu differs ab animali.

Alia regula est hec arguendo ab inferiori ad suum superiꝰ negatiue p se tā a parte predicati ꝙ̄ a parte subiecti est consequentia bona. ¶ Exemplum a parte subiecti. vt tu ab homine non differs. ergo tu ab animali non differs.

¶ Exemplum a parte predicati. vt tu nō differs ab homine. ergo tu nō

differs ab animali.

¶ Sed arguēdo ab inferiori ad suum superi⁹ per accidēs negatiue nō valet consequentia nec a parte subiecti nec a parte predicati nisi cum debito medio. vt tu ab homine sedente non differs. ergo ab homīe non differs. posito ꝙ nullus homo sedeat. Et tunc antecedens est verum. ⁊ consequens est falsum.

Quarta regula est hec. arguendo a superiori ad suum inferius affirmatiue per se a parte predicati cum hoc verbo differt preposito est consequētia bona. vt tu differs ab animali. ergo tu differs ab homine. Sed a superiori ad suum inferius per accidens nō valet consequentia nec affirmatiue nec negatiue. vt oīs asinus differt ab homine. ergo omnis asinus differt ab homine albo.

Quinta regula est hec arguendo a superiori ad suum inferius a parte subiecti non valet consequentia nec affirmatiue nec negatiue cum isto termino differt postposito.

¶ Exemplum affirmatiue. vt ab animali differt homo. ergo ab asino differt homo. ¶ Exemplum negatiue. vt ab animali non differt homo ergo ab asino non differt homo.

Sexta regula est hec arguendo a superiori ad suum inferius negatiue cum isto termino differt preposito a parte predicati non valet consequentia. vt tu nō differs ab animali. ergo tu non differs ab asino.

Sciendum est ꝙ omnes iste regule posite de modo arguendi cum isto termino differt ab inferiori ad suum superius et econtra similiter habent intelligi de istis terminis aliud ⁊ nō idē ⁊ breuiter de omnibus terminis qui faciunt terminū immediate sequentem stare confuse ⁊ distributiue. ⁊c̄.

Comparatiuus gradus habet exponi per tres exponentes scilicet per duas affirmatiuas ⁊ per vnam negatiuam.

¶ Prima exponens erit affirmatiua cuius subiectum erit primuꝫ extremum in noīatiuo casu sumptum. ⁊ predicatum erit positiuus gradus eiusdem comparationis. ¶ Et secunda exponens erit vniuersalis affirmatiua cuius subiectum erit secundū extremum in nominatiuo sumptum. ⁊ predicatum erit positiuus gradus eiusdem compationis. ¶ Et tercia exponens erit vniuersalis negatiua in qua negatur gradus equalitatis secūdi extremi a primo extremo. Exemplum

Ut sortes est fortior asino. sic exponitur sortes est fortis et omnis asinus est fortis et nullus asinus est ita fortis sicut sortes. ergo sortes est fortior asino. Ego ero fortior asino. sic exponitur. Primo resoluendo ad certum. Qs. sic tunc vel tunc ego ero fortior asino. ergo ego ero fortior asino. Antecedens probatur sic. tunc ego ero fortis et tunc omnis asinus erit fortis et tunc nullus asinus erit ita fortis sicut ego. ergo ego ero fortior asino. Ego fui fortior asino. sic exponitur. primo resoluendo ad certum. Qs. sic. Tunc vel tunc ego fui fortior asino. ergo ego fui fortior asino. Antecedens probatur sic. Tunc fui fortis et tunc omnis asinus fuit fortis. et tunc nullus asinus fuit ita fortis sicut ego. ergo ego fui fortior asino.

¶ Superlatiuus gradus exponitur per tres exponentes. per duas affirmatiuas et per unam negatiuam ¶ Prima exponens erit affirmatiua cuius subiectum erit primum extremum in nominatiuo sumptum et predicatum erit positiuus gradus eiusdem comparationis et secunda exponens erit vniuersalis affirmatiua cuius subiectum erit secundum extremum in nominatiuo sumptum et predicatum erit positiuus gradus eiusdem comparationis. Et tertia exponens erit vniuersalis negatiua cuius subiectum erit secundum extremum in nominatiuo sumptum et predicatum erit comparatiuus gradus cum alio comparatiuo gradu a sensu contrario. vt plato est fortissimus animalium. sic exponitur. plato est fortis et omnia animalia sunt fortia et nullum animal est fortius platone sed aliquid eo debilius. ergo plato est fortissimus animalium. Exemplum de preterito. vt tu fuisti fortissimus hominum. sic exponitur. primo resoluendo ad certum. Qs. sic tunc vel tunc tu fuisti fortissimus hominum. ergo etc. Antecedens probatur sic. tunc tu fuisti fortis. et tunc omnes homines fuerunt fortes. et tunc nihil hominum fuit fortius te sed aliquid te debilius ergo etc. Exemplum de futuro. vt tu eris fortissimus hominum. sic exponitur. primo resoluendo ad certum Qs. vt in A et in B vt sic in A Qui eris fortissimus hominum. ergo etc. Antecedens probatur sic. in A qui eris fortis et in A qui omnes homines erunt fortes et in A qui nihil hominum erit fortius te sed aliquid te debilius. ergo tu eris fortissimus hominum. Bis comedisti panem. sic exponitur. semel comedisti panem et iterum semel. ergo bis comedisti panem. et sic de aliis est dicendum.

Iste terminus incipit. dupliciter exponitur

Uno modo per positionem de presenti et per remotionem de preterito. vt sortes incipit currere sic exponitur in presenti qui sortes currit et immediate ante tempus quod est presens non currebat ergo sortes incipit currere. Secundo modo sic exponitur hoc verbum incipit per remotionem de presenti et per positionem de futuro. vt sortes incipit currere. sic exponitur. in presenti qui sortes non currit sed immediate post. qs. quod est presens sortes currit. ergo sortes incipit currere. Exemplum de preterito. vt sortes incipiebat currere. sic exponitur ad certum. qs. vt in a vel in b. vt sic in a qui Sortes incipiebat currere. ergo etc. Antecedens probatur sic. primo modo in a qui sortes currebat et immediate ante a. Qs. sortes non currebat. ergo etc. Secundo modo sic exponitur.

In A ısti Sortes nō currebat.sed imediate post A es sortes currebat ergo ꝛc. ¶ Exemplū de futuro Ut sortes incipiet currere.sic exponit. ad certū es. Ut in A vel in B.vt sic.In a isti sortes incipiet currere.ergo sortes incipiet currere.Añs ꝓbatur sic.primo mō in A isti. Sortes curret ꝛ immediate añ A es sortes nō curret.ergo ꝛc Secundo mō sic exponit.in a isti sortes nō curret.sed imediate post a es S.curret.ergo

¶ Iste terminus Desinit/dupliciter exponitur.

¶ Primo mō ꝑ positionē de pñti ꝛ ꝑ remotionē de futuro. Ut Sortes desinit esse albus. Primo mō sic exponitur.In pñti isti sortes est albus ꝛ nō immediate post es qđ est pñs sortes erit albus.ergo ꝛc.Secundo mō sic exponit.hoc verbū desinit ꝑ remotionē de pñti. ꝛ ꝑ positionē de pterito.vt sortes desinit esse albus.sic exponitur in pñti isti.Sortes nō est albus.sed imediate añ es qđ est pñs sortes fuit albus.ergo Sortes desinit esse albus.Exemplū de pterito.vt Sortes desinebat esse albus sic exponitur.primo mō resoluēdo ad certū es.vt sic. tūc vel tūc sortes desinebat esse albus.ergo S.desinebat esse albus.Añs ꝓbatur sic.primo mō.tūc sortes fuit alb⁹.ꝛ imediate post illud es sortes nō fuit alb⁹ ergo sortes desinebat esse albus.Scđo mō sic exponitur.tūc sortes non fuit albus.sed imediate ante illud es.sortes fuit alb⁹. ergo ꝛc. Exēplū de futuro.vt sortes desinet esse albus.sic exponit primo mō ad certū es tūc sortes desinet esse albus.ꝰ sortes desinet esse albus. añs ꝓbatur sic dupliciter.primo sic.tūc sortes erit alb⁹.ꝛ imediate post illud es.sortes nō erit albus ꝰ ꝛc.Scđo mō sic.tūc sortes non erit alb⁹.ꝛ imediate ante illud es.sortes erit alb⁹.ꝰ sortes desinet esse alb⁹. ¶ Sciendū est ꝙ arguendo ab vno mō exponēdi tale verbū incipit vel desinit.ad ꝓpōnē exponibilē est ꝯña bona.sꝫ a ꝓpōne exponibili ad vnū modū exponēdi hoc vbū incipit vel desinit.nō valet ꝯña. Sed a ꝓpōne exponibili ad vtrūq; modū exponēdi hoc vbū incipit vel desinit. cū disiūctōe media est ꝯña bona. Et nota ꝙ a ꝯtradictoriis affirmatiuaꝝ exponentiū taliū vboꝝ incipit vel desinit ad ꝯtradictoriū ꝓpōis exponibilis ē ꝯña bona Vñ bñ seqtur in pñti isti.Tu curris nec imediate post es qđ est pñs tu curres.ꝰ tu nō incipis currere.Seqtur etiā in pñti isti.tu curris ꝛ imediate añ es qđ est pñs currebas.ꝰ tu nō incipis currere. Talia vba ī plurali nūero exponi nō hñt.sed ꝓbari ꝑ ꝓpōes singulareꝫ nu.vbi grā Isti duo incipiūt currere.sic ꝓbatur. hoc incipit currere. ꝛ hoc incipit currere.ꝰ isti duo incipiūt currere.ꝛ sic de aliis.

Propositio reduplicatiua dupliciter exponitur/scꝫ.

rōne cause.ꝛ rōne cōcomitantie.Rōne cāe sic.hoc inqꝫtū est hō est aīal sic exponit.hoc est hō.ꝛ hoc est aīal ꝛ oīs hō est aīal.ꝛ qꝛ hoc est hō.hoc est aīal.ꝰ ꝛc Rōne cōcomitantie sic exponit.hoc est hō.ꝛ hoc est aīal.et oīs hō est aīal.ꝛ si hoc est hō.hoc est aīal.ꝰ hoc inqꝫtū est hō est animal

Reduplicatiua negatiua dupliciter habet exponi. s. rône cause ꝛ rône cōcomitantie. Rône cause sic. hoc inq̄tū est hō nō est asinus. sic exponitur. hoc est hō. ꝛ hoc nō est asinus. ꝛ nihil qđ est hō est asinus. ꝛ qꝛ hoc est hō. hoc nō est asinus. ꝗ hoc inq̄tū est hō nō ē asinus Rône cōcomitantie sic exponitur. hoc est hō. ꝛ hoc nō est asin⁹. ꝛ nihil qđ est homo est asinus. Et si hoc est hō. hoc nō est asin⁹ ergo hoc inq̄tū est homo nō est asinus. ꝛc̄

¶ **Propositio cuius primus terminus in ordine** ꝓbabilis est terminus officialis determinās dictū ꝓpōnis. vt est talis ꝓ Possibile est hoiem currere. sic hꝫ officiari. talis ꝓpō est possibilis. hō currit. primo ꝛ principaliter hoiem currere signs. ꝗ ꝛc.

¶ Necesse est deū esse sic hꝫ officiari. talis ꝓpō est necessaria (deus ē) primo ꝛ principaliter deū esse signs. ꝗ ꝛc ¶ Contingit sedentē ābulare sic hꝫ officiari. talis ꝓpō est ꝯtingens. sedens ambulat. primo ꝛ principaliter sedentē ambulare signs. ꝗ ꝛc. ¶ Nota ꝙ terminus modalis dꝫ determinare dictū ꝓpōnis. qñ totaliter p̄cedit dictū vel finaliter subsequitur. vt sic dicendo. possibile est hominē currere. vel hoiēꝫ currere ē possibile. Scio hominē sedere. vel hominē sedere scio. et oīs talis ꝓpō vbi termin⁹ modalis totaliter p̄cedit vel finaliter seq̄tur. dꝫ ꝓpō accepta in sensu cōposito. Et oīs talis ꝓpō eodē mō hꝫ officiari qñ termin⁹ modalis finaliter seq̄tur sicut qñ totaliter p̄cedit. vt dictū est prius.

Sed qñ al'q̄s termin⁹ modalis mediat inter actū casum ꝛ modū infinitiuū. dꝫ ꝓpō accepta in sensu diuiso. ꝛ hꝫ ꝓbari ꝑ primuꝫ terminū in ordine ꝓbabilē Ut albū possibile est esse nigꝝ. sic hꝫ resolui. hoc possibile est esse nigꝝ. ꝛ hoc est vel pōt esse albū. ꝗ albū pōt esse nigrū.

Ex quibus seq̄tur ꝙ iste due ꝓpōnes nō ꝯuertūtur. Albū p⁹le est esse nigꝝ. ꝛ p⁹le est albū esse nigꝝ. cū prima istaꝝ sit vera vt pꝫ ꝑ eius resoluentes. secūda est falsa vt pꝫ ꝑ eius officiantes.

¶ Nota ꝙ ab officiantibus sufficienter sumptis ad officiatū cuius sūt officiantes. est ꝯña bona ꝛ nō ecōtra. ¶ Ista ꝓpō. necesse est deū esse. ꝓbatur tripliciter. scꝫ resolutorie. expositorie. ꝛ officialiter. Resolutorie sic. hoc est deū esse. ꝛ hoc ē necesse vel necessariū. ergo ꝛc. Expositorie. sic. Deus est. ꝛ nō pōt esse q̄n deus ē. ergo ꝛc. Officialiter sic. talis ꝓpō est necessaria. deus est. primo ꝛ principaliter deū esse signs. ergo. ꝛc.

Differt aliud/nō idem/cōparatiuus gradus/superlatiuus gradus. sicut ꝛ ꝙ signa vniuersalia. negationes ꝛ similia. faciunt terminū immediate sequentē stare ꝯfuse ꝛ distributiue. Incipit ꝛ desinit. termini modales ꝛ nūerales vt bis ter quater. ꝛ termini ꝑpetuitatē signtes. vt semꝑ incternū. ꝛ ista v̄ba indigeo. req̄ro ꝓmitto. ꝛ similia. ꝛ iste termin⁹ immediate ꝛ ꝯsimiles. faciūt terminū sequentē stare ꝯfuse tm̄. ¶ Ista tñ ꝓpō. ego durabo ꝑ diem. sic sigt. ꝙ ego ꝑ alicuius diei q̄llibet ꝑtē durabo. Et nō sic. ꝙ ego durabo ꝑ q̄libet ꝑtē alicuius

diei. cũ prima sit vera. tamen secũda est falsa ꝛ impossibilis.

¶ Nota ꝙ semp ꝑ primũ terminũ in ordine ꝓbabilē hꝫ propō ꝓbari. preterꝙ in exceptiuis ꝛ in modalibꝰ. Ut ab oī hoīe differs. cũ primus terminꝰ in ista propōne est iste terminꝰ oī. secũdus hoīe ꝛ terciꝰ differs ꝛ sic de aliis est dicendũ. si essent plures termini. ¶ Nota ꝙ triplex est terminꝰ. s. scriptalis. mentalis. ꝛ vocalis. Terminꝰ scriptalis ē terminꝰ scriptus in libro vel in pariete vel in aliquo tali. ¶ Terminꝰ mentalis est terminꝰ cōceptus in aīa ꝑ quē hō cōcepit aliqua de q̄bus cogitat. Terminꝰ vocalis est terminꝰ prolatus ab ore. ¶ Nota ꝙ arguendo a sensu cōposito ad sensum diuisum nō vꝫ ꝯña nec ecōtra. nisi tribꝰ mōis Primo mō qñ pronomē demōstratiũ est simplex subiectũ sine aliquo determinabili. respectu huius ṽbi scio. Ut scio hoc esse verũ. ergo hoc scio esse veꝝ. Secũdo mō qñ pronomē demōstratiuũ est subiectũ cũ determinabili. ꝛ illud determinabile ē palā ꝯuertibile cũ p̄dicato. vt scio hoc aīal esse sensibile. ergo hoc aīal scio esse sensibile. Tercio modo qñ pronomē demonstratiuũ est subiectũ cũ determinabili. ꝛ illud determinabile est supius ad p̄dicatũ. vt scio hoc coloratũ esse albũ. ergo hoc coloratũ scio esse album.

De obligationibus.

Obligatio est quedā ars mediante qua quis opponēs pōt ligare rñdentē vt ad placitum suũ rñdeat. affirmatiue vel negatiue ad propōnē sibi ꝓpositā.

¶ Sciendũ ꝙ tres sunt species obligationis. scꝫ. Positio. Impositio. ꝛ depositio ¶ Positio est vna propō sumpta cum hoc ṽbo pono. Sed positũ est illud qđ remanet dempto hoc ṽbo pono. Exemplũ hoc totũ est positio. Pono tibi istā ꝓpōnem. Tu es rhome. ꝛ hoc est positum. tu es rhome. qꝛ hoc remanet dempto hoc verbo pono. Solum falsum ꝛ possibile est admittibile in positione.

Prima regula est hec de depositione

¶ Omne tibi positum ꝛ a te admissum sub forma positi propositũ. durante tempore eiusdem positionis scitum a te fore tale ꝛ nō repugnans posito eiusdem positionis est concedendũ. Ut posita tibi ista. tu curris. ꝛ admissa. tunc eadem vel quecũꝗ cōsimilis proposita est concedenda durante tempore eiusdem positionis.

Secunda regula est hec

¶ Omne primarie sequens ex posito ꝛ admisso durante tēpore eiusdē positionis est concedendũ. Ut pono tibi istā. Tu curris. ꝛ admissa. ista tu moueris. est concedenda. quia primarie sequitur ex posito. sequitur enim tu curris. ergo tu moueris.

Tercia regula est hec/ oē primarie repugnās posito ⁊ admisso. durante tpe eiusdē pōnis. est negandū. vt pono tibi istā. Tu curris. ⁊ admissa illa. tu sedes ē negāda, q2 illa duo repugnāt tu curris ⁊ tu sedes. q2 non pñt simul esse vera.

¶ Quarta regula est hec. ad iptinēs rñdēdū est fm suā qualitatē. hoc ē. si sit vera scita a te fore vera dz ꝯcedi. si sit falsa scita a te fore falsa dz negari. si sit dubia scita a te fore dubia dz dubitari. ¶ Imptinēs ē illud qd ñ seqt̄ ex posito nec repugt posito. vbi grā. Pono tibi istā ꝓpōnē Ois hō est rome. admittat. ꝓpono eādē ꝯcedat. deinde ꝓpono q2 tu es hō ꝯcedatur. q2 ē vera ⁊ iptinēs. q2 nō sequitur ex posito nec repugt. q2 ñ sequitur. ois hō est rome. ergo tu es hō. nec repugt q2 stāt bñ simul Ois hō ē rome. ⁊ tu es hō. ¶ Quinta regula est hec. Oē primarie sequēs ex posito ⁊ admisso cū ꝯcesso vel cū ꝯcessis cū opposito bñ negati. vel cū oppositis bñ negatoꝝ. durante tpe eiusdē pōnis est ꝯcedend vt pono tibi illā. ois hō currit. ⁊ admissa deinde ꝓpono tibi illā. tu es hō ⁊ ꝯcessa. q2 est vera ⁊ iptinēs deinde ꝓpono tibi illā. tu nō es cantibrigie. negetur q2 est falsa ⁊ iptinēs. ⁊ hec vltima ꝓpō tu curris cātibrigie. ē ꝯcedēda. q2 est sequens ex posito cū ꝯcesso ⁊ cū opposito bñ negati. sequitur enim Ois hō currit. ⁊ tu es hō. ⁊ tu es cantibrigie. ergo tu curris cantibrigie. et ita foret faciendū si plura essent cōcessa ⁊ negata.

Sexta regula est hec Oē primarie repugnās posito ⁊ admisso cū ꝯcesso vel cū ꝯcessis cū opposito bñ negati. vel cū oppositis bñ negatoꝝ durante tpe eiusdē pōnis est negand. vt pono tibi illā Ois hō currit. ⁊ admissa deīde ꝓpono tibi. tu es hō. ⁊ ꝯcessa tanq vera ⁊ iptinēs. deinde ꝓpono tibi illā. tu curris in domo. ⁊ negata tanq falsa ⁊ inptinēs ⁊ ꝯcessa q2 ista dom9 ē. tanq vera ⁊ inptinēs neganda ē illa tu nō curris extra domū q2 repugt posito cū opposito bñ negati. nā illa repugnāt. ois hō currit. ⁊ ego sum hō. ⁊ ego nō curro ī domo. ⁊ dom9 ē ⁊ tn̄ nō curro extra domū. nā oppositū vltīe ꝓpōnis est sequens.

Alia regula est hec/ ꝓpter possibile positū nō est impossibile ꝯcedendū neq3 necessariū negandū.

¶ Alia regula est hec. Duo ꝯtradictoria inter se ꝯtradicentia non sunt sub eodē simul ꝯcedenda. infra idē tp̄us obligatōnis neq3 negāda. vt ponatur q2 A sit ꝯtradictoriū B. ⁊ econtra. ⁊ tm̄ sit vnū A ⁊ vnū B. Tñ a ⁊ b nō sunt ꝯcedenda sub eodē neq3 neganda. sed si vnū sit ꝯcedendū reliquū erit negand. ¶ Et sciendū q2 duplex est positio. sc3 simplex ⁊ cōposita. Positio simplex est qñ ponit̄ ꝓpō categorica. Positio cōposita ē qñ ponit̄ ꝓpō hypote. ¶ Nūc videndū ē q̄liter faciendū est pte opponēt̄. ⁊ q̄liter ex pte rñdent̄. Op9 opponēt̄ ē ponere ⁊ ꝓponere quousq3 videat rñdentē duci ad aliqd incōueniens. Opus rñdentis est sustinere positū ⁊ seruare se ne videat̄ duci ad aliqd incōueniens.

Si autē ponat͛ aliqđ falsū ⁊ deīde ꝓponat͛ alia copulatiua facta ex ipso facto posito ⁊ ex vero ⁊ impertinente prius ꝙ cōcessū fuerit illud verū negāda ē illa copulatiua ⁊ inde negādū ē illud verū ⁊ ipertinēs q͛ illud ē repugnās posito cū opposito bñ negati. Exēplū ponat͛ ꝙ ois hō est rome deīde ꝓponat͛ hec copulatiua ois hō ē rome. ⁊ tu es hō cadē ē negāda qua negata negāda ē illa. Tu es hō. Si aūt positū fuit aliqđ falsum ⁊ postea ꝓponat͛ ad verū cōcedendū est idē verū quo cōcesso cōcedenda est illa copulatiua ⁊c̄.

De secunda specie obligationis scilicet de impositione aliqua sint dicenda.

Est em̄ ipositio attributio obligatoria noue significatiōis ad aliquā ꝓpositionē scriptalem tātūmodo vel vocalem. Vñ qñ aliquis apponēs velit aliquā ꝓpositionē habere nouā significationē vtatur isto termino impono vel instituo ⁊ non isto termino pono. quia omnis impositio est positio ⁊ nō ecōtra.

Omnes regule de positione habent intelligi de impositione

nulla mutatiōe facta nisi istius termini positū in illum terminū impositum. Nam vbi prius dicebatur totū ꝙ ponit͛ cum termino faciente impositionē vocatur impositio ⁊ illud qđ remanet dempto termino imposito vocatur impositū ⁊ breuiter qñdocūq₃ allegat͛ aliqua regula p impositionē solū mutabit͛ iste termin⁹ positū in istū terminū impositum. ⁊ ideo mutatur istius species obligationis.

❡ Prima regula est hec. omne mihi impositū sub forma impositi propositum est cōcedendum. ❡ Secunda regula est hec. omne primarie sequens ex imposito est cōcedendum.

❡ Tertia regula est hec. omne primarie repugnans imposito cum admisso ē negandū. ❡ Pro istis regulis declarandus sic iste casus pri⁹ imponatur ꝙ illa ꝓpositio deus est. solū significat hominē esse asinum. anteꝙ iste casus admittat͛ querat obligandus nunquid sit ꝓpositio mentalis vocalis vl' scriptalis. Si sit mētalis casus ē negandus. si nō ē admittendus. quo admisso ꝓponat͛ illa ꝓpositio deus est. significat hoīe₃ esse asinū. illa ꝓpositio est cōcedenda. q͛ est impositū sub forma impositi ꝓpositū. Sic p₃ regula prima ⁊ in eodem casu ꝓponat͛ ꝙ aliqua propositio significat hominē esse asinū. ista est cōcedenda. q͛ est sequens ex imposito. ⁊ sic patet secunda regula. In eodē casu ꝓponat͛ ꝙ nulla propositio significat hominem esse asinum. illa est neganda. q͛ primarie repugnat imposito. ⁊ sic patet tertia regula.

❡ Quarta regula est hec. nō ꝓpter nouā impositionē alicuius ꝓpositiōis est respōsio varianda ad eandē p se ꝓpositā. Et sciendum ē ꝙ ꝓpositio ꝓponit͛ p se quādo ponitur absq₃ additiōe aliquorum istoꝝ terminoꝝ. vt sunt. verū/falsum/possibile/impossibile/cōtingens ⁊ necessarium ⁊ eorum aduerbia. ❡ Regula est sic intelligenda/ quādocunq₃ est alicui ꝓpositioni p impositionē significatio nouiter attributa ⁊ si postea

ꝓposita sit eadem p se ad illam rñdendū est. ac si nulla impositio fuerit sibi facta. Ut si in casu priori ꝓponatur ista. Deus est. concedenda est. Uel si imponat̃ illa Tu es asinus. solū sigt deum esse. ꝛ postea ꝓponat̃ ista. Tu es asinus negetur. nō ꝓpter hoc ꝙ sigt deum esse. sed qꝛ ꝓponitur p se: ideo rñdendū est ac si nō imponeretur aliqͥs casus negãdus. Et sic de alijs est dicendū. ¶ Et si ab aliqua ꝓpōne sua sigtio prima sit sequestrata ꝛ eidem sit sigtio nouiter attributa. ꝛ postea sit ꝓposita istã esse verã vel falsam vel dubiã. ꝛ ita de alijs. tūc rñdendū est ſm sigtioꝫ nouiter attributã. Hoc est si sit vera debet concedi. si sit falsa dꝫ negari. si sit dubia debet dubitari. ꝛ ita de alijs. ¶ Uñ si in casu priori ꝓponat̃ Deus est. ē impꝰlis. ꝯcedatur. qꝛ sua sigtio est impꝰlis. scꝫ hoiem esse asinū. Et si in casu posteriori ꝓponatur. ꝙ illa ꝓpō sit falsa. tu es asinꝰ. negetur. qꝛ sua tota sigtio est vera. scꝫ deū esse

¶ Et sciendū est ꝙ sicut de ꝓpōnibus categoricis dictū est: sic de conditionalibꝰ ꝛ ꝯsequētijs est dicendū. Nam sicut nō est aliqua ꝓpositio scriptalis vel vocalis quin p impositionē potest fieri vera vel falsa. necessaria vel impossibilis ad placitū imponentiꝫ. Sic nō est ꝯditionalis vel ꝯñtia quin potest fieri bona vel nō bona. p impositionē ad placituꝫ imponentiꝫ. ¶ Et hoc tripliciter

¶ Primo modo si ꝯña sit bona sequestretur eius prima sigtio ab añte ꝛ imponitur ei sigtio ex qua nō seqͭtur ꝯñs ꝛ statim fiet nō bona.

¶ Secūdo mō si sit ꝯña bona sequestretur sigtio ꝯñtis ꝛ imponitur ei aliqua sigtio que nō seqͭtur ex añte ꝛ statim fiet nō bona.

¶ Tercio mō si sit ꝯña bona sequestret̃ sigtio totius ꝛ imponitur alia sigtio alicuius ꝯñe nō bone. ꝛ tūc fiet nō bona. ¶ Tamē ad talē ꝯñam infra idem tempus imponentiꝫ p se ꝓpositã non est rñsio varianda. sed respondendū est ad illam ac si nō imponeret̃ aliquis casus. scꝫ ꝯcedendo vel negando ¶ Et si ꝯña nō valet sequestretur ab añte sigtio prima ꝛ imponitur ei alia sigtio ex qua sequitur ꝯñs. vel sequestretur a ꝯñte prima sigtio ꝛ imponitur ei sigtio que seqͭtur ex añte. ꝛ statim fiet consequentia bona. ¶ Sed caueat bene rñsalis quãdo fit sequestratio. ꝛ qñ non. ne ꝓpter negligentiã suam ad aliqͦd incōueniens deducatur. vt si capiatur Deus est. ꝛ imponatur ꝙ sigt hominē esse asinū. iam p illam impositionē nō est sua sigtio sequestrata. quia stat bene ꝙ sigt deū esse ꝛ hominē esse asinū. sed oportꝫ ꝓponere huic verbo significat terminū exclusiuū scꝫ solū. tm̄ ꝛ hmōi. Ut impono ꝙ ista ꝓpositio Deus est. solū significat hominē esse asinū. ex qua impositione sequitur suam primaꝫ significationē sequestrari

¶ Sequitur de tercia specie obligationis

Depositio est tercia species obligationis/ qua quis obligatus tenetur respōdere negatiue ad ppositionem sibi depositam.

¶ Et sciendum est ꝙ sola ppositio debet admitti in depositōne cuius cōtrariū est admittendū in positione. Et nūꝙ necessariū debet admitti in depositione. sicut nec impossibile in positione

Prima regula est hec/ de depositione.

¶ Omne depositū ꝛ admissum sub forma depositi ppositum. durante tempore eiusdem depōnis scitū a te fore tale. est negandū. Ut deposita tibi illa. Tu es Cantibrigie. ꝛ admissa eadem ꝛ quecūꝗ consimilis qū pponatur durante tēpore eiusdem depositionis est neganda.

¶ Secunda regula est hec. Omne contrariū ad te depositū ꝛ admissum. durante tēpore eiusdem depōnis est concedendū Ut deposita tibi illa. Tu es homo. ꝛ admissa illa est ꝯcedenda. Tu non es homo. quia eius cōtrariū est depositū ꝛ admissum

Tercia regula est hec/ Omne primarie antecedens ad depositū ꝛ admissum durante tempore eiusdem depositionis est negandū. Ut deposita tibi illa. Tu es homo. ꝛ admissa hec est neganda Tu es homo albus. qꝛ primarie antecedit ad depositū. Sequitur enim Tu es homo albus. ergo tu es homo.

Quarta regula est hec/ Omne primarie antecedens ad depositum ꝛ admissum cum ꝯcesso vel cum concessis cum opposito bene negati vel cum oppositis bene negatoꝝ. durante tempore eiusdē depositionis. est negandū. Ut deposita tibi illa. Aliqs homo nō currit ꝛ admissa contraria hac. tu es homo. tanꝙ vera ꝛ impertinens. ꝛ negata illa. Tu nō es Cantibrigie. tanꝙ falsa ꝛ impertinens. neganda est illa. tu nō curris Cantibrigie. quia est aīis ad depositū cum concesso ꝛ cū opposito bene negati. Seqtur eñi. tu es hō. ꝛ tu es Cātibri. ꝛ tu nō curris Cantibrigie. ergo aliqs homo nō currit.

¶ Nota ꝙ impertinens est illud quod non est antecedens ad depositum nec contrariū eiusdem. ꝛc.

¶ Expliciunt obligationes.

Consequentiarum bonarum/ Quedam sunt obiectiones ponende. Quedam soluende.

Prima regula est hec/arguendo ab inferiori ad suum superius cum negatione preposita nō valet cōña. ¶ Sed q valet probo. et suppono vobis istam suppōnem. Omne se hñs per modū appositōnis respectu alterius inferius est eo. Isto supposito. probatur q cōña bona ē nō bona. nam ista cōña est bona. Nullus hō risibilis est. ergo nullus hō est. et illa est nō bona. ergo est cōña. Patet q: añs est imp'le. et maior p3 q: ex opposito cōñtis sequitur oppositū añtis. ergo cōña bona. probatur. nā sequtur. aliqs hō est. ergo aliqs hō risibilis ē. cōña p3. q: arguitur ab vno ad idem. Minor p3. q: arguitur ab inferiori ad suū sup' negatiōe p̄posita. ergo nō valet. cōña p3 p regulā Ab inferiori ad suū superius. Et añs probatur. q: subiectū añtis est inferius ad subiectū cōñtis. ergo arguitur ab inferiori rc. Añs p3 p illā regulā. Oē se hñs per modū appositōnis respectu alterius inferius est eo. ¶ Rūdendo dicatur q Regula h3 sic intelligi. q Oē se hñs p modū appōnis respectu alterius (tam in voce/ q̄ in sigñione) inferius est eo. Sed iste termin' risibilis nō sic se h3 quia nihil addit supra sigñionē illius termini hō. sicut facit iste termin' alb' qui addit albedinem

Secunda regula est hec. arguendo ab exceptiua ad suū vniuersale in terminis trāspositis et in termis rectis rc. ē cōña bona ¶ Ex qua probo q cōña bona est nō bona. et pono istum casum. q homo asinus et capra currūt et nō plura aīalia. quo posito sequtur q ista cōña sit bona. Tm̄ hō asinus et capra currūt. ergo oīa currentia sunt hō asinus et capra. et eadē nō v3. ergo cōña bona est nō bona. Maior p3 p regulam Minor p3 p hoc q añs est verum et cōña est falsum. vt patet p exponētes añtis et cōñtis. q: añs hab3 exponi rōne pluralitatis sic. hō asin' et capra currūt et nō plura aīalia q̄ hō asinus et capra currūt. ergo tm̄ hō asinus et capra currūt. illud est verum vt ponit casus. Et cōña est falsū. vt p3 p ei' exponentes. q: sic habet exponi. Aliqua currentia sunt hō asin' et capra et nulla sunt currentia quin illa sunt hō asinus et capra. cuius secūda exponens est falsa. q: eius ɔtrariū est verū quia aliqua sunt currētia que nō sunt homo asinus et capra. rc

Item ista consequentia est bona.

¶ Tm̄ duodecim sunt apostoli dei. ergo oēs apostoli dei sunt duodecī Et ista est nō bona. ergo cōña bona est nō bona. cōña patet. et maior pat3 p regulā. Et minor p3 p hoc q añs est verum. et cōña falsū. ergo cōña nō v3 Añs patet pro eo q añs potest exponi rōne pluralitatis et rōne alietatis. Et si exponatur ratōne pluralitatis antecedēs est verum. sic exponitur

¶ Duodecim sunt apostoli dei. ꝛ nō plures ꝙ duodecim sunt apostoli dei. qđ est veꝝ vt suppō. ꝛ ꝯñs est falsum. scꝫ oēs apostoli dei sunt duo decim. qꝛ vna expon̄ est falsa. scꝫ nulli sunt apostoli dei q̄n illi sunt duo decim. cum eius ꝯtrariū est veꝝ. scꝫ aliqui apostoli dei sunt qui nō sunt duodecim. ¶ Pro istis dicatur ꝙ arguēdo ab exclusiua ad suā vniuer sale in terminis trāspositis ꝛ in terminis rectis. cum verbo de p̄ñti nō ampliatiuo. ꝛ in singulari nūero est ꝯña bona.

Tercia regula est hec/ arguendo a superiori ad suuꝫ

inferius negatione p̄posita. est ꝯña bona. ¶ Et ꝓbatꝛ ꝙ nō. qꝛ tūc seqꝛ ꝙ ꝯña bona est nō bona. qꝛ ista ꝯña est bona. Tm̄ aial est aial. ergo tm̄ hō est aial. ꝯña patet ꝑ regulā. Et ꝙ nō valet ꝓbatur. qꝛ añs est veꝝ et ꝯñs falsuꝫ. vt pꝫ ꝑ exponētes. qꝛ añs sic exponitur. Aial est aial. ꝛ nullū nō aial est aial. que sunt vere. ꝛ ꝯñs est falsuꝫ. scꝫ tm̄ hō est aial. qꝛ scđa exponēs est falsa. scꝫ nihil nō hō est aial. cū eius ꝯtradictoriū est verū. scꝫ aliqđ nō hō est aial. vt puta capra. ¶ Ideo dicatur. ꝙ arguendo a supiori ad suū inferius cū negatōne p̄posita vbi tam inferius ꝙ̄ supius supponūt ꝯfuse ꝛ distributiue est ꝯña bona. ꝛ sic nō arguitur i ꝓposito.

Quarta regula est hec / arguēdo ab inferiori ad suū

supius cū negatione p̄posita vel distributione vel dictiōe hn̄te vim ne gationis vel distributōnis nō valet ꝯña. ex qua seqꝛtur ꝙ ꝯña bona est nō bona. ꝓbatur sic. nam ista ꝯña est bona. Tm̄ hō currit. ergo tm̄ aial currit. ꝛ hec ē nō bona. ergo ꝛc. Et ꝙ sit bona pꝫ qꝛ añs formaliter seqꝛ ex añte. ergo ꝯña ē bona. ꝛ ꝯñs ꝓbatur sic. qꝛ exponētes ꝯñtis sequūꝛ exponētes añtis. ergo ꝯñs seqꝛtur ex añte. Añs ꝓbatur sic. prima expo nens ꝯñtis seqꝛtur primā exponentē añtis. qꝛ seqꝛtur hō currit. ergo aial currit. ꝛ secūda exponēs ꝯñtis seqꝛtur ex secūda exponēte añtis. qꝛ seqꝛ Nihil aliud ab hoīe currit. ergo nihil aliud ab aiali currit. ꝯña pꝫ. qꝛ ex opposito ꝯñtis seqꝛtur oppositū añt. qꝛ seqꝛtur. Aliud ab animali currit ergo aliud ab hoīe currit. ꝯña tenet ꝑ hoc mediū. Quicqđ est aliud ab aiali est aliud ab hoīe. ex quo seqꝛtur ꝙ ꝯñs formaliter itelligiꝛ in añte. Et ꝙ nō valet ꝓbatur. qꝛ arguitur ab inferiori ad suū supius cū dictiōe habente vim negationis p̄posita. ergo nō valet ꝯña.

¶ Pro isto dicatur ꝙ arguendo ab inferiori ad suū supius negatione p̄posita vel dictōne hn̄te vim negationis vel distributionis. vbi tam in ferius ꝙ̄ supius supponūt ꝯfuse ꝛ distributiue. nō valet ꝯña. sed sic non est in ꝓposito. qꝛ tam inferius ꝙ̄ supius supponūt confuse tm̄.

Quinta regula est. p̄dicatū i exclusiua affirmatiua

stat confuse ꝛ distributiue. Ut tm̄ hō est animal. ergo tm̄ hō est hoc aial ꝛ hoc aial. ꝛ sic de singulis. ¶ Sed ꝯtra ex hoc seqꝛtur ꝙ ꝯña bona ē nō bona. qꝛ illa ꝯña est bona. Tm̄ sortes videt aial. asinus est aial ergo tm̄ S videt asinū. ꝛ illa est nō bona. ergo ꝛc. ꝯña pꝫ. ꝛ añs ꝓ ma. ꝑ regulā.

D

Et minor ꝓbatur. qꝛ in casu possibili posito. añs potest esse verū. ꝛ ꝯñs falsum. Ut posito ꝙ Sortes videat equū ꝛ nihil aliud ꝙ̄ equū ꝛ posito ꝙ nihil aliud ab equo videatur. ꝛ ꝙ nihil aliud a sorte videat equū. illo posito patet ꝙ añs est verū. scꝫ ꝙ tm̄ sortes videt aial. vt patet per eius exponentes. quia sic debet exponi. Sortes videt animal. ꝛ nihil aliud a sorte videt animal. qd̓ est verū ꝑ casum. ꝛ ꝯ̄sequēs est falsum. ꝙ tm̄ S videt asinū. qꝛ ꝑ casum nullus asinus videtur a sorte

Similiter sequeretur ꝙ illa ꝯ̄sequentia esset bona Tm̄ sortes videt oēm hominē. Plato est hō. ergo tm̄ sortes videt pla. vt pꝫ ꝑ regulā. ¶ Et ꝙ nō valet ꝓbatur. ꝛ pono ꝙ omīs hō nō Sortes videat seipsum solū. ꝛ ꝙ Sortes videat seipsum ꝛ oēm hoīem. ꝛ nihil aliud a sorte videat oēm hominē. Quo posito pꝫ ꝙ añs est verū. scꝫ tm̄ Sortes videt oēm hominē. vt patet ꝑ eius exponentes. ꝛ ꝯñs est falsū scꝫ tm̄ Sortes videt platonē. cū eius secūda exponēs est falsa. scꝫ nihil aliud a sorte videt Platonē. cum eius cōtradictoriū sit verū. scꝫ aliud a sorte videt platonē. qꝛ plato vidit platonē. ꝛ oīs plato est aliud a sorte. ergo nō tm̄ sortes videt platonē. qd̓ fuit prius ꝓbandū.

Pro isto dicatur ꝙ iste terminus Animal in prima / obiectione. nō est p̄dicatū sed pars p̄dicati. qꝛ hoc est predicatū vidēs animal. ideo sic debet argui. tm̄ sortes videt aial. asinus est aial visum. ergo tm̄ sortes videt asinū. Uel sic. tm̄ sortes est vidēs asinū. Similiter in secūda obiectōne p̄dicatū nō est. omnē hominē. ideo debet sic argui. tm̄ sortes videt oēm hominē. P. ē oīs hō visus. ergo tm̄ sortes vidꝫ p.

Sexta regula est hec / subiectū in exclusiua affirmatiua. stat confuse tantū. Ut patet in ista ꝑpōne. tantū hō currit. Ex qua seqtur. ꝙ aliqd supponit aliqualiter qualiter nō suppōit. qd̓ ꝓbatur sic qꝛ subiectū illius exclusiue supponit confuse tantū. vt patet ꝑ regulam ¶ Et ꝙ nō sic supponit ꝓbatur. qꝛ subiectū istius ꝑpōnis. Hō currit. supponit determinate. vt pꝫ ꝑ hoc ꝙ est indiffinita. sed idē est subiectū istius hō currit. ꝛ illius. tantū hō currit. Et subiectū istius tantū hō currit. supponit confuse tantū. ergo nō supponit determinate. Et ꝙ supponit determinate ꝓbatur sic. posito ꝙ ista ꝑpō. tantū hō currit. scribatur in pariete. ꝛ ꝙ duo legant istā ꝑpōnem. vnus cū termino exclusiuo. et alius sine termino exclusiuo. tūc patet ꝙ idem est subiectū vtriusqꝫ. Ex quo seqtur ꝙ aliqd supponit aliqualiter qualiter nō supponit

Pro isto dicatur ꝙ subiectum exclusiue stat confuse tm̄. ꝛ hoc rōne exclusiue. vt sic dicendo. tantū hō currit. cuius subiectū supponit confuse tātū. sub ea rōne qua est subiectū exclusiue. ꝛ ille terminus homo supponit determinate. sub ea rōne qua est subiectū preiacentis. ꝛ sic idē termin⁹ supponit determiate ꝛ confuse tantū. respectu

diuersoꝝ terminoꝝ Et cōsimiliter in exceptiua negatiua subiectū sup‑ponit confuse tantū scḋm ꝙ est subiectū exceptiue. ⁊ idem termin⁹ sup‑ponit confuse ⁊ distributiue. scḋm ꝙ est subiectū preiacentis. Ut patet in illa. Nullus homo preter sortem currit. ⁊ nullus homo currit. cuius vtriusq̄ iste terminus homo est subiectū.

Septima regula est hec/ Omnis exeptiua ꝓpria: repugnat suo p̄iacenti. Ex qua seqt̄ur ꝙ aliqua repugnāt que nō repu‑gnant. ꝓbatur sic. Ista duo repugnāt. nullū animal preter asinū est hō ⁊ nullū animal est hō. q: vnū istoꝝ est exceptiua. ⁊ aliud p̄iacens. ergo repugnāt. ꝯña patet ꝑ regulam. Et ꝙ nō repugnant ꝓbatur sic. q: sunt duo falsa ⁊ nulla duo falsa repugnāt. sed illa repugnāt. ergo aliqua re‑pugnāt que nō repugnāt. qḋ fuit ꝓbatū.

¶ Similiter ista repugnāt. Tu differs ab oı̄ homine preterq̄ a te. ⁊ tu differs ab omni homine. q: vna est exceptiua ⁊ alia ei⁹ preiacens. ergo repugnāt. Ut patet ꝑ regulā. Et ꝙ nō repugnant ꝓbatur sic. q: vtraq̄ istaꝝ ē vera. ⁊ nulla duo vera repugnāt. ergo nō repugnāt ⁊ repugnāt. vt prius dicebatur. ergo cōtradictio. ⁊c̄.

Pro isto dicatur ad primaꝫ obiectionē/ ꝙ duo falsa bene possunt repugnare. Ut patet ex istis duobus. Nullū animal p̄ter asinū est homo. ⁊ nullum animal est homo. ¶ Et pro secūda obiectōne dicatur. ꝙ omnis exceptiua propria repugnat suo p̄iacenti. sed nō im‑propria. Exceptiua impropria est. quādocūq̄ exceptio fit a parte predi‑cati. vt patet in illa ꝓpositione. Tu differs ab oı̄ homine preterq̄ a te. Et patet ꝙ ista ꝓpositio. Tu nō differs nisi ab asino. non est exceptiua propria. q: exceptio fit a parte p̄dicati. Illa tamen potest dupliciter ex‑poni. Primo mō sic. Tu differs ab asino. ⁊ non differs ab alio ab asino. Iste exponentes sunt vere. ⁊ ideo isto mō exponendo illa est cōcedēda Secūdo modo sic exponitur. Tu differs ab asino ⁊ a nullo alio ab asino differs. cuius secūda exponēs est falsa. cum eius cōtradictoriū est ver scꝫ ab alio ab asino differs. vt patet ꝑ eius resoluentes.

Alia regula est hec/ De qualibet re dicitur vnū con‑tradictorioꝝ incomplexoꝝ. ⁊ de nullo eoꝝ ambo dicitur. Ex qua seqt̄ur ꝙ consequentia bona est nō bona. Et ꝯsimiliter seqt̄ur ex hoc ꝙ aliqua sunt contradictoria incōplexa. quoꝝ aliud dicitur de aliqua re. ⁊ nullū eorum dicitur de eadem re. Probo sic. ⁊ capio ista duo contradictoria incomplexa homo ⁊ non homo. Tunc arguitur sic. Tantū Sortes est homo. ⁊ tantū Sortes est non homo. Posito ꝙ Sortes non sit in rerū natura tunc de sorte nō dicitur vere. tantū sortes est homo. nec ꝙ tātū Sortes est non homo. ergo non de qualibet re dicitur vnū contradicto‑riorum incōplexoꝝ. sed de qualibet re dicit̄ vnū contradictorioꝝ incom‑plexoꝝ. ꝑ regulam. ergo contradictio.

¶ Similiter in eodē casu hec est falsa. Tantū sortes est omnis homo ⁊ tñ. s. est nō omīs homo. Similiter pono q̄ nihil sit sortes ⁊ capio ista duo cōtradictoria. homo ⁊ nō hō. ista duo sunt contradictoria incōplexa ⁊ nullū eoꝝ vere p̄dicat̄ de sorte. q̄ȝ ista ē falsa. s. ē homo ⁊ silr. s. ē non hō. ergo nō de qualibet re dr̄ vnū cōtradictorioꝝ imcōplexoruȝ. ⁊ p̄ ꝯñs regula est minꝰ vera. ¶ Ideo ꝓ isto dicat̄ q̄ de qualibet re exñte dicit̄ vnū cōtradictorioꝝ imcōplexoꝝ p̄ se sūptū sine dictiōe exclusiue vel signo vniuersali vel aliquo alio determinabili in singulari numero cum verbo de p̄ñti nō ampliatiuo. sed sic nō ē in ꝓposito eo q̄ in p̄ma obiectione sumunt̄ duo ꝯtradictoria incōplexa cū terminis exclusiuis ⁊ in secunda obiectione sumunt̄ duo cōtradictoria incōplexa cū dictionibꝰ exclusiuis ⁊ signis vniuersalibꝰ. ⁊ i t̄cia obiectōe argumētū fit de re n̄ ente.

Alia regula est hec. in oī cōsequentia bona et formali ad alietatē ꝯñtis sequit̄ alietas antecedētis/. ex qua sequit̄ q̄ cōsequētia bona est nō bona. Nā ista cōsequētia ē bona ⁊ formalis. hō ē hō ergo hō ē aīal. eo q̄ arguit̄ ab inferiori ad suū supiꝰ sine aliquo impedimēto. ergo cōsequētia bona. Et q̄ nō valet ꝓbat̄. q̄ȝ ad alietatē consequētis nō sequit̄ alietas añcedētis. q̄ȝ nō sequit̄ aliud ab hoīe ē aīal. ergo aliud ab hoīe ē hō. q̄ȝ añs ē veꝝ ⁊ cōsequēs falsū. ergo nō valȝ ꝯñs ¶ Ideo dicat̄ q̄ in omni cōsequētia bona ⁊ formali ex alietate consequētis sequit̄ alietas añtis. vbi alietas addit̄ imediate termino inferiori ⁊ superiori. vt sic arguendo. hō est aliud ab aīali. ergo homo est aliud ab homine.

Alia regula est hec. In necessariis nō refert enunciare vniuersaliter vel p̄ticulariter. vt sic dicēdo. hō ē aīal. ergo oīs hō ē aīal. Et q̄ sit falsū ꝓbat̄ sic. q̄ȝ nō sequitur animal est homo ergo omne animal est homo. quia prima istaruȝ est necessaria ⁊ secūda impossibilis. ergo regula minus vera. Añs ꝓbatur sic. hec est necessaria homo est animal. ergo hec est necessaria. animal est homo. consequentia patet per conuersionē simplicē. Antecedēs ē necessariū. ergo cōsequēs ¶ Ideo ꝓ isto dicat̄ q̄ ista regula intelligit̄ in p̄dicatiōe directa ⁊ nō in directa. sed obiectio fuit in p̄dicatione in directa. idō nō fit ꝯñs p̄ regulā necessaria.

Alia regula est hec. arguendo ab inferiori ad suū superiꝰ cū negatiōe postposita ē ꝯñs bona. Ex qua sequit̄ q̄ ꝯñs bona est nō bona. ꝓbat̄ sic. ista ꝯñs ē bona. hō albus nō currit. ergo hō nō currit. q̄ȝ arguit̄ ab inferiori ad suū superiꝰ cū negatiōe pꝰposita. ergo ꝯñs bona. Et q̄ nō valet ꝓbat̄ sic. ⁊ pono illū casū q̄ oīs hō currit. ⁊ q̄ nullus hō sit albus. isto posito patet q̄ añs ē veꝝ. s. hō albꝰ nō currit. ⁊ ꝯñs ē falsū. vicȝ hō nō currit. eo q̄ eiꝰ cōtradictoriū est veꝝ videlȝ q̄ oīs hō currit. vt pȝ per casum. ¶ Silr̄ p̄ eandē regulā ista ꝯñs foret

bona.hoc aial nō ē.ergo aial nō ē.demōstrādo p ly hoc cesarē corruptū Et q nō valet ꝓbat.q: aῆs est verū ⁊ ɔῆs impossibile cū ei9 ɔtrariū est necessariū.vicȝ.oē aial ē. ¶ Jō ꝓ isto dicat q arguēdo ab inferiori ad suum supius cū negatiōe p9posita ⁊ hoc p se ē ɔῆa bona ⁊ nō p accidēs est ɔῆa bona sine debito medio sed cū medio bñ vȝ ɔῆa. vt hō alb9 nō currit.⁊ hō albus ē.ergo hō nō currit.sed q: in vtraq; obiectiōe arguit ab inferiori ad suū supi9 cū negatiōe postposita p accidēs ⁊ sine medio ideo nō valet ɔῆa. ¶ Et arguit ab inferiori ad suū supi9 perse quando ex inferiori ⁊ superiori resultat ꝓpō necessaria.vt hō ē aial. Et arguit ab inferiori ad suum superius p accidens qñ ex inferiori ⁊ superiori resultat ꝓpositio cōtingens.vt homo currit.

Alia regula est hec.arguēdo ab exceptiua negatiua ad exclusiuā affirmatiuā in eisdem terminis ē cōsequētia bona Ex qua seqtur q cōsequētia bona est nō bona.ꝓbat sic.ista cōsequētia ē bona. Nullus hō pter sortē currit.ergo tm̄ s.currit.⁊ ista ē non bona.ergo ⁊c. cōsequētia pȝ p regulam pdictā.Et q nō valet probat.q: in casu possibili posito aῆs est verū ⁊ consequēs falsum.ergo nō valet. Et pono istū casū q sortes ⁊ vn9 asinus currāt⁊ q nullus hō ali9 a sorte currat. Jsto casu posito aῆs ē verū .s.nullus hō preter sortē currit.q: ei9 exponētes sunt vere videlicet.nullus hō nō.s.currit ⁊ sortes currit.Et ɔῆs ē falsum.tm̄.s.currit.q: altera ei9 exponēs ē falsa.vicȝ nihil non s.currit.q: eius cōtradictoriū est verū s.aliqd nō.s.currit.q: asinus currit.⁊ asinus ē aliqd nō s.ergo aliqd nō.s.currit. ¶ Jō ꝓ isto dicat qñ arguit ab exceptiua negatiua ad suā exclusiuā affirmatiuā in eiusdē terminis ē cōsequentia bona sed sic non arguit in ꝓposito.q: ista ꝓpositio. tm̄ sortes currit.non ē exclusiua istius exceptiue.null9 hō pter sortē currit. q: pro pluribus fit exclusio in illa exclusiua.tm̄ sortes currit q̄ fit exceptio i ista exceptiua.nullus hō pter.s.currit.fit em̄ exceptio ꝓ oīm hoīe masculo solūmodo.alio a.s.⁊ exclusio fit ꝓ oī re alia a.s.⁊ ideo iste due ꝓpōnes nō ɔuertunt.Et si querat que est exclusiua istius exceptiue. Nullus hō pter.s.currit.dicat q illa.tm̄.s.currens est homo masculus.

Alia regula est hec.si antecedēs pōt eē verū consequente eiusdē exñte falso nō valet cōsequētia.Ex qua sequit q cōsequētia bona ē nō bona.ꝓbat sic.ista cōsequētia ē bona.hō currit.ergo aial currit.q: arguit ab inferiori ad suū superi9 sine aliquo īpedimēto g̃ ɔῆa bona.⁊ q nō vȝ ꝓbat.q: aῆs pt eē verū sine ɔῆte.g̃ nō vȝ. ꝓbat ⁊ pono q aῆs maneat ⁊ ɔῆs nō.tūc ɔῆa nō vȝ vt pȝ p regulā.Si forte dicat aliqs ꝓpter istā cauillationē in casu posito q regula sic ē intelligenda q si aῆs alicui9 ɔῆe pōt eē verum ɔῆte eiusdē exñte falso nō vȝ ɔῆa. Sed adhuc ꝓbat q ista regula sit min9 vera.q: illa ɔῆa ē bona.hō.currit.g̃ aial currit.vt prius dicebat.⁊ tñ aῆs pt eē verū ɔῆte eiusdē exñte falso. ergo regula nō tenet.Aῆs ꝓbat ⁊ pono q hoc aῆs.hō currit sit verum primarie signdo.⁊ q ɔῆs.aial currit.sigt q hō ē asin9.secūdarie signdo. Jsto cāu posito pȝ q aῆs sit verū.vicȝ hō currit.ɔῆte eiusdē exñte falso

scz aial currit. qr p casu oñs sigt secudarie q hō est asin⁹ qd est falsum.
¶ Ideo p isto dicat q ista nō ē regula prius allegata sed illa ē regula. Si antecedēs potest esse verum primarie signādo τ cōsequens falsum primarie signdo in casu possibili posito. tunc cōsequētia non valet.

Alia regula est hec. arguendo ab inferiori ad suum

superius negatiōe pposita nō vz oña. Ex q̄ sequitur q oña bona ē nō bona. Nā ista oña ē bona. nō nihil qd ē hō currit. g nō nullū aial currit. τ illa est nō bona. g τc. Añs p scda pte pbat p regulā. qr arguit ab inferiori ad suū superius negatiōe pposita. g nō vz oña. Et q oña sit bona pbat. qr oña cū q̄ cōuertit ē bona. g ista ē bona. Añs pbat. nā ista est bona. aliqd qd ē hō currit. g aliqd aial currit. τ illa cōuertitur cū priori. g prior oña ē bona. Et q prior oña ouertitur cū secūda. pbat. nā illa ppō non nihil qd ē hō currit. q̄ ē añs prime oñe eqpollet isti. aliqd qd ē hō currit q̄ ē añs secūde oñe. τ illa ppō. nō nullū aial currit. q̄ est oñs prime oñe eqpollet huic. aliqd aial currit. q̄ ē oñs scde oñe. g tota pria oña equipollet toti scde oñe. ista oña pz de se τ añs istius p regulā p cōtradic. g regula nō ē bene. ¶ Ideo p isto dicatur q arguēdo ab inferiori ad suum superius cū negatōe pposita imediate ante terminū inferiorē τ superiorem nō vz oña. sed in pposito arguitur ab inferiori ad suū superius cū negatiōe pposita nō imediate ante terminū inferiorē τ superiorem. qr vbū negatiuū mediat inter negatiōnē τ terminū inferiorē. τ inter negatiōnem τ terminū superiorem. ideo non arguitur per regulam.

Alia regula est hec. arguendo ab actiua ad suā passiuā ē oña bona.

Ex qua sequitur q oña bona ē nō bona. pbat sic. illa oña est bona: oīs hō videt hoīez. g hō videtur ab omi hoīe. τ ista ē nō bona. g τc. maior pz p regulā. Et q nō vz pbatur. qr in cāu p⁹li posito añs pt esse verū oñte eiusdē exnte falso. g nō vz oña. Añs pbo τ pono istū casum q oīs hō videat seipm solum τ nullū aliud aial. Isto casu posito hoc añs ē verū: vicz oīs hō videt hoīez. qr ei⁹ exponētes sunt vere τ ei⁹ singulares. Et oñs ē falsum. s. hō videtur ab omi hoīe. vt satis pz per eius singulares. ¶ Ideo p isto dicatur q illa ppō. hō videtur ab omi hoīe non est passiua isti⁹. oīs hō videt hoīez. sed ista ē sua passiua ab oī hoīe videtur hō. τ hec ē vera. vt pz p eius exponētes. ¶ Similiter ex eadē regula seqretur q hec oña foret bona. Promitto tibi denarium. g denari⁹ tibi pmittitur. Et q nō vz pbatur. Et pono q non sunt plures denarij q̄. A. B. C. τ q ego promitto tibi vnum τ nō limito tibi quē habebis. Isto posito est hoc antecedens verum. scz promitto tibi denarium. quia casus ponit id. Et consequens est falsum scz denarius tibi pmittitur. quia eius oppositum est verum scz nullus denarius tibi promittitur. quia est vniuersalis. cuius quelibet singularis est vera. quia

nec A.tibi promittitur nec.B.nec.C.⁊ nõ sunt plures denarij. vt post
casus.ergo nullus denarius tibi promittitur.

Ideo pro isto dicatur q̄ non arguitur ab actiua ad suam passiuam.⁊ causa est.quia termini eodem modo nõ supponũt in ista actiua.promitto tibi denarium sicut in illa passiua.denarius tibi promittitur qd requiritur ad hoc q̄ arguatur ab actiua ad suã passiuã. Et si queratur que sit passiua istius actiue.promitto tibi denarium.dicatur q̄ illa a me tibi promittitur denarius. In illa pñā iste termin⁹ denarius stat confuse tantũ sicut stat in sua actiua.⁊ hoc semper requiritur q̄ termini eodẽ modo supponãt in actiua sicut in passiua.

Alia regula est hec.si oppositũ cõsequẽtis nõ potest stare cum antecedente eiusdẽ est cõsequẽtia bona. Ex qua seqtur q̄ cõsequentia bona est nõ bona.probatur sic.nam ista cõsequentia ẽ bona. scʒ.ista cõsequentia ẽ bona.ergo tu es asinus.⁊ illa est nõ bona.ḡ ⁊c̃. Antecedens probatur pro vtraqʒ parte.primo pro prima parte ⁊ quero vtrum consequentia sit bona. Si dicatur q̄ sic. Tũc sic arguitur ista consequentia est bona ⁊ antecedens primarie sic sigt ꝓ hec consequentia est bona.ergo antecedens istius est veruʒ. Et vltra sequitur ista cõsequentia est bona et antecedens istius est verum.ergo ⁊c̃ consequẽs. vt patet per istam regulam. Ex falso verum . ex vero nil nisi verum. Et tunc arguitur ex consequente sic.consequens istius est verum ⁊ cõsequens istius est illa propositio. Tu es asinus.ergo illa propositio. Tu es asinus est vera.⁊ hoc primarie significando.vt suppositio.ergo seqtur q̄ tu es asinus. Et si dicatur q̄ illa consequentia non valet. Contra oppositũ consequentis non potest stare cum antecedente eiusdem. ergo consequentia bona.vt patet per regulam prius dictam. Antecedẽs probatur sic.si oppositum consequentis stat cum antecedenti eiusdem. Ponatur ergo ista possunt simul stare scʒ q̄ ista consequentia sit bona ⁊ tamen tu nõ es asinus. Tunc arguitur sic.vtrũqʒ illa um est verum. ergo antecedens est verum scʒ ista consequentia est bona.⁊ illud precise significat q̄ ista consequentia est bona.scilicet ista consequentia est bona.ergo tu es asinus.ergo sic est q̄ ista consequentia sit bona. Tunc arguitur sic.illa consequentia est bona ⁊ totum antecedens est verum. ergo consequens est verum ⁊ consequens est illud. Tu es asinus.ergo illud est verum.⁊ p cõsequens tu es asinus.

Ideo pro isto dicatur q̄ illa non est regula scilicet Si oppositum consequentis non potest stare cũ antecedente eiusdem est consequentia bona. ¶ Sed econtra hoc est si sit bona tunc oppositum consequentia non potest stare cum antecedente eiusdem.

¶ Et qñ q̃ritur vtrũ hoc argumentũ sit bonũ vel nõ. Ista ꝯña ē bona. ergo tu es asin⁹. q̃rat quã ꝯñam demõstrat. Et si dicat ꝙ demonstrat ꝯñam quã ꝑposui. dicat ꝙ nõ intelligo demõstratõez. ⁊ cã ē. q: ad hoc ꝙ itelligat aliq̃ ꝑpõ req̃rit distincta intellectio extremoꝝ ꝑ q̃ extrema intelligã rē distinctã ab illis ⁊ a tota illa ꝑpõne. sed sic nõ ē in ꝑposito. quia demõstrat propositio ꝑ ꝑtē suĩ ꝑplus. ⁊ ideo nõ est intelligibilis

Alia regula est hec si sit aliqua cõsequētia bona scita a te eē bona. ⁊ añs ē scitũ a te. tũc ꝯña ē scitum a te. Ex qua seq̃tur ꝙ ꝯña bona ē nõ bona. ꝑbat sic. ista ꝯña ē bõa. hoc nõ scitur a te. ergo hoc nõ scitur a te. ⁊ demõstro ꝑ vtrũq₃ illoꝝ hoc ꝯñs ei⁹dē ꝯñe. Tũc ista ꝯña ē bona. q: arguitur ab vno conuertibili ad reliquũ. ergo ꝯña bona. Et ꝙ nõ v₃ probatur. q: añs ē scitũ a te foreverũ vic₃ hoc nõ scitur a te. demõstrãdo ꝯñs ꝑ subiectũ añtis ⁊ cõsimiliter. añs ē veꝝ. q: sig̃t p̃cise sicut est ⁊ tñ imp⁹le ē hoc ꝯñs sciri a te p̃marie sig̃ndo sc₃ hoc nõ scitur a te. Si sit p⁹le ꝙ hoc ꝯñs sciatur ponat ꝙ sciat p̃marie sig̃ndo tũc arguitur sic hec ꝑpõ (hoc nõ scitur. ē scita a te. ⁊ nihil scitur nisi veꝝ. ergo hoc añs hoc nõ scitur ē verũ. ⁊ seq̃tur vltra. hoc cõseq̃ns est verum. sc₃ hoc nõ scitur ergo ista ē totaliter sicut sig̃t. ⁊ illud añs p̃marie sig̃t ꝙ ipsũ nõ scitur. ergo sic ē. cui⁹ oppositũ põit regula ¶ Jdõ forte dicatur ꝙ regula tenet vbi nõ repugnat ꝯñs sciri sed i ista repugnat ꝯñs sciri. idõ nõ procedit obiectio.
¶ Sed contra illam regulam arguitur sic. ⁊ suppono ꝙ in omi proposi/tione vera in cõceptu seq̃tur ipsã eē verã, sicut ista propositio. de⁹ ē. est in ꝯceptu vera. ergo ē vera. ⁊ ponatur ꝙ ista duo ꝯtradictoria. rex sedet. et nullus rex sedet. sint in cõceptu ⁊ scias ꝙ. B. sit vnũ istoꝝ. ⁊ scias bene istã propositionē cõuerti cu₃. B. isto casu posito tu scis istam ꝯñam esse bonã. B. est verũ. hoc est verum. ergo hoc ē verũ. q: arguitur ab vno cõuertibili ad reliquum. ⁊c. ergo ē scitũ a te vic₃. B. ē veꝝ. quia casus po/nit idem ⁊ cum hoc consequens nõ est scitum a te vic₃. hoc ē verũ. quia tu nescis qualiter hoc consequens significat. ¶ Jdeo pro isto dicatur ꝙ ista ē regula. si sit aliq̃ ꝯña bona scita a te esse bona. ⁊ añs ē scitũ a te. ⁊ nõ repug̃t ꝯñs sciri a te ⁊ scis qualiter añs ⁊ ꝯñs p̃marie sig̃nt. tunc sequitur ꝙ consequens est scitum a te. sed nõ est sic in proposito. quia in p̃ma obiectione repugnat conseq̃ns sciri. ⁊ in secunda obiectione nõ scis qualiter ꝯñs p̃marie significat

Alia regula est hec. a parte disiunctiui ad totũ disiunctũ ē ꝯña bona. Ex qua seq̃tur ꝙ ꝯña bona ē nõ bona. probatur sic. Ista ꝯña ē bona. Tu differs ab asino. ergo differs ab hoīe vel ab asino. ꝯña p₃ per regulam. Et ꝙ non valet. probatur sic. eo ꝙ anteced̄es ē veꝝ ⁊ consequens falsum. vt patet per eorum exponentes. ¶ Jdeo pro isto dicatur ꝙ regula habet sic intelligi. ꝙ arguendo a parte disiunctiui ad totum disiunctum sine impedimento est consequentia bona. sed in pro/posito arguitur cum impedimento. s. cum isto termino differs q̃ est ter/minus confundens.

Alia regula est hec. a toto copulato ad alteram eius partem est cõsequentia bona. Ex qua sequitur ꝙ cõsequentia bona est nõ bona. ꝓbaᵗ sic. Nã ista cõsequentia ẽ bona. Uos differtis ab hoīe ⁊ ab asino. ergo differtis ab hoīe. ⁊ ista est non bona. ergo ⁊c. ꝙ sit bona. patet ꝑ regulã. Et ꝙ nõ valet. ꝓbaᵗ q: antecedens ẽ verꝫ ⁊ consequens falsum. ergo nõ valet cõsequẽtia. ꝓbaᵗ sic. ꝑ eorꝫ exponentes. ❡ Jdeo pro isto dicatur ꝙ arguendo a toto copulato ad alterã ei⁹ partem sine impedimento ⁊c̃. vt supra.

Alia regula est hec. Si quelibet singularis alicuius vniuersalis sit vera. tunc illa vniuersalis est vera. Ex qua sequiᵗ ꝙ cõsequentia bona est nõ bona. Nam ista cõsequẽtia ẽ bona. quelibet singularis illius vniuersalis. Oīs homo currit. ẽ vera. ergo ꝑ regulam vniuersalis est vera. Et ꝙ ñ valet ꝓbaᵗ sic. Jn casu possibili posito añs põt eẽ verꝫ ⁊ cõsequens falsum. ergo nõ valet cõsequẽtia. Añs ꝓbatur sic. ⁊ pono illũ casũ ꝙ illa vniuersalis nõ habeat nisi tres singulares q̃rꝫ quelibet ẽ vera. ⁊ pono cũ hoc ꝙ illa vniuersalˡ sit falsa primarie significando Jsto casu posito añs ẽ verꝫ. vicꝫ istius vniuersalis quelibet singularis ẽ vera ⁊ cõsequens ẽ falsum scꝫ ꝙ illa vniuersalis sit vera. oīs hõ currit. cũ multi sunt homines nõ currẽtes. ❡ Jdeo pro isto dicaᵗ ꝙ nõ sequiᵗ quelibet singularis illi⁹ vniuersalis est vera. ergo illa vniuersalis ẽ vera. q: nõ est regula sed hec ẽ regula. Si q̃libet singularis alicui⁹ vniuersalis sit vera ⁊ cuilibet supposito subiecti correspõdeat vna singularis tũc vniuersalis est vera. sed sic nõ ẽ in ꝓposito. ergo cõsequẽtia nõ valet.

Alia regula est hec ab vniuersali affirmatiua ad suã singularẽ affirmatiuã sine debito modo nõ valet cõsequentia. sicut nõ seq̃tur. oīs hõ currit. ergo iste hõ currit. te demõstrando. Ex qua seq̃tur ꝙ cõsequẽtia bona est nõ bona. Nã ista cõsequẽtia ẽ bona. omis sol lucet. ergo iste sol lucet. q: in nullo casu p⁹li posito põt añs eẽ verꝫ ⁊ cõsequẽs falsũ. ergo cõsequẽtia bona. Et ꝙ nõ valet ꝓbaᵗ. q: arguitur ab vniuersali affirmatiua ad suã singularẽ sine medio. ergo nõ valet consequentia. ❡ Jdeo pro isto dicatur ꝙ q̃n arguiᵗ ab vlˡi affirmatiua ad suã singularẽ affirmatiuã cui⁹ subm̃ supponit ꝓ re corruptibili nõ valet cõsequẽtia sine medio. sicut ñ seq̃ᵗ. oīs hõ currit. ergo iste hõ currit. sꝫ dꝫ addere debitũ mediũ isto mõ. oīs hõ currit. iste ẽ hõ. ergo iste hõ currit. Sed ab vlˡi affirmatiua ad suã singularẽ affirmatiuam cui⁹ subiectum supponit pro re incorruptibili est consequentia bona sine debito medio vt omnis sol lucet. ergo iste sol lucet.

Alia regula est hec arguendo a tota disiunctiua ad alterã ei⁹ ptẽ cũ opposito vni⁹ ptis ẽ cõsequẽtia bõa. Ex q̃ sequitur ꝙ cõsequẽtia bona ẽ nõ bona. ꝓbaᵗ sic. nã ista cõsequẽtia ẽ bona. tu es asinus vlˡ tu nõ es asin⁹ sed tu nõ es asin⁹. ergo tu es asinus. cõseq̃ñtia

patet p regulã. Et q̃ nõ v3 pbat. q2 totũ añs ē ver̃ 7 pñs falsũ. ergo ñ valet pña. ¶ Ideo p isto dicat q̃ arguendo a tota disiũctiua ad alterã eius ptē cũ opposito vni9 ptis cui9 oppositũ nõ sumit in minori ē pña bona. vt sic arguẽdo. Tu es asin9 vł tu nõ es asinus. sed tu es asin9. ergo tu es asinus. vel sic tu es animal vel tu nõ es animal. sed tu es aial. ergo tu es animal 7c.

Alia regula est hec a tota disiunctiua ad alterã eius

partē ñ v3 pña. Ex qua seqt q̃ pña bona ē nõ bona. nã ista pña ē bona Tu es hõ vł tu es aial. ergo tu es aial. q2 in casu possibili posito añs nõ põt eē verũ 7 pñs falsũ. ergo pña bona. 7 q̃ nõ valet pbat p regula m. ¶ Ideo pro isto dicatur q̃ ista ē regula a tota disiunctiua ad alterã ei9 ptem cui9 neutra ps ē añs vel supior ad alterã nõ v3 pña sed sic nõ ē in pposito. q2 vna ps est añs ad aliã. ¶ Et notãdũ ē q̃ quattuor modis ē pña bona a tota disiunctiua ad alterã ei9 ptem. Primo mõ qñ vna ps a qua arguit ē iferior ad alterã cõcludẽdo superiorē ē pña bõa. vt tu es hõ vł tu es aial. ergo tu es aial. Scdo mõ qñ vna ps ē puertibił cũ alia pcludẽdo quãcũq3 ptē ē pña bona. vt tu es hõ vel tu es risibilis. ergo tu es risibilis. Tertio mõ qñ vna ps ē possibilis 7 alia impossibilis cõcludẽdo ptē possibilē ē pña bona. vt tu es asinus. vel tu es hõ. ergo tu es hõ. Quarto mõ qñ vna ps ē cõtingens 7 alia necessaria cõcludẽdo partē necessariã. vt tu curris. vel deus est. ergo deus est.

Alia regula est hec. a parte copulatiue ad totã copu

latiuã nõ v3 pña. Ex qua seqtur q̃ pña bona ē nõ bona. Nã ista consequẽtia ē bona. Tu es hõ. ergo tu es homo. 7 tu es aial. q2 in nullo cãu possibili posito añs põt eē ver̃ 7 cõsequens falsũ. ergo cõsequẽtia bõa. Et q̃ nõ valet pbat per regulã. ¶ Ideo pro isto dicat q̃ arguendo a pte copulatiue ad totã copulatiuã vbi neutra pars ē añs vel supior ad aliã nõ valet cõsequentia. sed sic non est in proposito. q2 vna pars ē añs ad aliã. ergo consequentia bona 7c.

Alia regula est hec. omnis ppositio de cõtingenti

debet conuerti p oppositas qualitates ab affirmatiua ad negatiuam 7 ecõtra. vt cõtingit regē sedere. 7 cõtingit nullũ regē sedere Ex q̃ sequit q̃ cõsequẽtia bona est nõ bona. nã ista cõsequẽtia ē bõa. Cõtingit nullum mouēs eē hoiē3. ergo cõtingit oē mouēs esse hominē vt p3 p regulã. Et q̃ nõ valet probat sic. Añs ē possibile 7 cõseqñs ip9le. ergo ñ v3 cõseqñtia. Añs pbat sic. q2 possibile ē nullũ mouēs eē hoiē3 7 cõsequēs ip9le. s. q̃ oē mouēs ē hõ. q2 celũ nõ ē hõ nec arbor. 7 sic de multis aliis. ¶ Iõ p isto dicat negãdo primã cõseqñtiã sc3 cõtingit nullũ mouēs eē hoiē3. ergo cõtingit oē mouēs eē hoiē3. 7 cã ē q2 nõ o3 q̃ vłis cõuertat in vłem sed sufficit q̃ vłis conuertat i pticularē. vt ista ppositio Contingit nullũ mouēs esse hominē. sic d3 conuerti. ergo contingit aliquod mouens esse hominem.

Alia regula est hec ab omnibus singularibus suffi cienter sūptis ad eoꝝ vl'e ē cōseqñtia bona. hoc ē veꝝ ⁊ hoc ē falsū. ergo veꝝ ē falsum. ꝯña. p3 ⁊ maioꝛ p3 ꝑ regulā ⁊ mīoꝛ ꝓbat̄ sic. q2 nō seq̄t hoc istoꝝ eē veꝝ ē p9le ⁊ hoc istoꝝ eē veꝝ ē p9le. ⁊ nō sunt pl'a istorum ergo vtrūq3 istoꝝ eē veꝝ ē possibile: demōstrādo ꝑ ly istoꝝ illa duo con tradictoria. Rex sedet. ⁊ nullus rex sedet. q2 añs ē veꝝ ⁊ cōseqñs falsu3 vt p3 ꝑ ei9 officiētes añtis ⁊ cōsequētis. ergo cōsequētia nō v3 ⁊ ē bōa ꝑ regulā. ergo cōtradictio ⁊c.

¶ Sil'r hoc ē veꝝ istū hoīe3 corrūpi ē p9le ⁊ istū hoīe3 corrūpi est p9le. ⁊ sic de singulis. ergo oē3 hoīe3 corrūpi ē p9le. cōseqñtia p3 ꝑ regulam Et ꝙ nō sit veꝝ ꝓbat̄. q2 añs ē verum ⁊ ōsequēs ē īpossibile. vt p3 per eius officiētes añtis ⁊ cōsequentis. ¶ Jō ꝓ isto dicat̄ ꝙ arguēdo a sin gularibus sufficiēter sūptis ad eoꝝ vl'e in ꝓpōnibus deinesse ē conse quētia bona sed sic nō ē in ꝓposito eo ꝙ ambe vniuersales sunt ꝓposi tiones modales. ⁊ ideo non procedit obiectio.

Alia regula est hec. oīs ꝓpositio vniuersalis habet cōuerti ꝑ accñs. Ex qua seq̄t̄ ꝙ cōsequētia bona ē nō bona Nā illa ē bo na. Oē veꝝ erit A. ergo qddā veꝝ erit A. p3 cōsequētia. q2 arguit̄ a con uertente ad suā cōuersā cōuersione ꝑ accñs. ergo cōsequētia bona. Et ꝙ nō v3 ꝓbat̄ sic. q2 in cāu possibili posito añs p̄t eē veꝝ ⁊ ꝯñs falsum. ergo nō v3 ꝯña. ꝙ ꝓbat̄ sic. ⁊ pono ꝙ A sit illa ꝓpō. deus ē q̄ sit vera ⁊ ꝙ illa ꝓpō deus ē sil'r sit vera. s3 ꝙ illa ꝓpō deus ē nūq̄ post hoc erit A. ⁊ pono cū hoc ꝙ nō sit nec erit aliqd A. nisi hoc A qd ē iā. tūc añs ē veꝝ oē A erit verū. vt p3 ꝑ eius exponētes ⁊ eius singulares ⁊ ꝯñs est falsū sc3 qddā veꝝ erit A. q2 eius cōtrariū ē veꝝ. vic3 nullū veꝝ erit A. q2 nullū veꝝ ꝙ ē A erit A. nec aliqd veꝝ ꝗ erit A erit A. ergo nullum veꝝ erit A. ¶ Ideo ꝓ isto dicatur ꝙ illa ꝓpositio oē A erit veꝝ ñ h3 sic conuerti. ergo quoddam verum erit A. ⁊ causa est. quia iste termi nus veꝝ ī antecedēte ponitur a parte p̄dicati respectu verbi de futuro ⁊ supponit tm̄ pro illo quod erit veꝝ ⁊ in consequente ponitur a parte subiecti respectu verbi de futuro ⁊ supponit indifferenter scilicet pro ta li ꝙ est verum. vel pro tali quod erit verū. ⁊ ideo mutatur suppositio. et sic non valet consequentia. Sed sic debet conuerti. Omne A erit veru3 ergo quoddam futurū verū est vel erit A. ⁊ sic patet responsio.

Alia regula ē hec. Cuicūq3 des possibile cōtingens debetur eidem. Ex qua sequitur ꝙ necessarium est contingēs. quia illa propositio est necessaria. Deus est. q2 sicut primarie significat. necesse ē esse. ergo est necessaria. Et q2 sit contingens probatur. quia est possibi lis. ergo est contingens. consequentia patet per illam regulam Cuicūq3 des possibile contingens detur eidem.

Ideo pro isto dicatur ꝙ dupliciter dicitur possibile; scȝ possibile valens ad opposita. ⁊ possibile nō valens ad opposita. Possibile valens ad opposita dr contingēs ad vtrūlibet. ⁊ isto modo loquendo de possibili ista ꝑpō (deus est) nō est possibilis valens ad opposita sed est possibilis non valens ad opposita. qꝛ est necessaria. ⁊ isto modo loquēdo de possibili ē cōced. ꝙ Ōis ꝑpō necessaria ē cōtingēs qꝛ ē possibilis. ¶ Et eodē mō dicatur ꝙ dupliciter dr cōtingens. scȝ cōtingens valens ad opposita. ⁊ contingens nō valens ad opposita. et iō ꝓ isto dicatur. cuicūqꝫ des possibile nō valens ad opposita. contingēs nō valens ad opposita detur eidem. Et possibile est deū esse. ergo contingens est deū esse. Ista ꝯña est bona. accipiēdo aūs ⁊ ꝯñs ꝓ possibili ⁊ contingenti nō valentibus ad opposita.

Iam dicendū est de vno dubio/ nunquid est aliqua ꝑpō categorica que nō sit alicuius quātitatis. Et videtur ꝙ sic. Nā illa ꝑpō. tm̄ hō currit. est categorica. ⁊ nō est alicuius quātitatis. ꝓbaꝛ sic. qꝛ si illa foret alicuius quātitatis foret indiffinita. Et ꝙ nō sit indiffinita ꝓbatur. Nam cuiuslibet indiffinite subiectū supponit determinate. sed subiectū istius ꝑpōnis supponit cōfuse tm̄. eo ꝙ est exclusiua affirmatiua. ergo nō est indiffinita ¶ Pro isto dicatur ꝙ illa ꝑpō. tm̄ hō currit est indiffinita. et qñ arguitur ꝙ nō. qꝛ subiectū supponit confuse tm̄. qd nō est verū de aliqua indiffinita. Dicatur ꝙ q̄uis iste termin⁹ hō in ista ꝑpōne. tm̄ hō currit. supponit confuse tm̄ sub ea rōne qua est subiectū exclusiue vel ea rōne qua confunditur ꝑ dictionē exclusiuā. ⁊ idē terminus hō rōne qua est subiectū preiacentis supponit determinate. qꝛ habet descendere ad sua supposita disiunctiue

Similiter dubiū est. Nunquid cuilibet vniuersali/ posset esse particularis cōtradicens in terminis synonymis. ꝓbo ꝙ nō. Nam illa ꝑpō est vniuersalis. Nullus hō preter te est asinus. qꝛ prim⁹ termin⁹ in ordine ꝓbabilis est vniuersalis. ⁊ sibi nō pōt ꝑpō ꝑticularꝭ cōtradicere in terminis synonimis. ergo dubiū est falsū. qꝛ nō est possibile ꝙ illa ꝑpō. aliqͥs hō preter te est asinus. cōtradicat vniuersali pri⁹ assignato. qꝛ ista est falsa. vt pȝ. ⁊ similiter vniuersalis assignata ē falsa ergo nō contradicit. ¶ Ideo ꝓ isto dicatur ꝙ dubiū est falsum. lȝ dicaꝛ ꝙ cuilibet vniuersali de simplici subiecto ⁊ p̄dicato. que nō ē exclusiua nec exceptiua. pōt ꝑticularis cōtradicere in terminis synonymis. Sed talis nō est vniuersalis assignata. ideo nō ꝓcedit obiectio. Et si q̄ratur qd est cōtrariū istius exceptiue. nullus hō preter te est asinus. Dicaꝛ ꝙ cōtrariū istius debet dari ꝑ vnā negationē totaliter p̄positā sicut. Non nullus hō preter te est asinus. qꝛ sic sigt ꝙ tu nō es asinus. nec aliqͥs hō a te est asinus. ⁊ iste ꝑpōnes sunt cause veritatis eiusdem.

¶ Similiter adhuc ꝓbatur ꝙ est aliqua propō categorica que nō est alicuius quātitatis. nā ista oīs hō preter sortē currit. est categorica. et ꝙ nō sit alicuius quātitatis ꝓbo. qꝛ si esset alicuius q̄ntitatis esset vniuersalis. sed sic nō ē hic. ergo ꝛc. Minor ꝓbat̄ sic. cuiuslibet vniuersalis subm̄ supponit ꝯfuse ꝛ distributiue. sed subm̄ istius nō sic supponit. ergo non est vniuersalis. ¶ Ideo ꝓ isto dicat̄ ꝙ ista ꝓpō. oīs hō preter sortē currit est vniuersalis. Et qn̄ arguit̄ ꝙ nō. qꝛ tūc oportet ꝙ eius subm̄ supponeret ꝯfuse ꝛ distributiue. qḋ est falsum. tūc dicat̄ ꝙ nō est falsum. quia cuiuslibet vniuersalis affirmatiue subm̄ supponit cōfuse ꝛ distributiue sub ea rōne q̄ ē subm̄ vlis ꝛ similit̄ supponit ꝯfuse tm̄. sub ea rōne q̄ est subm̄ exceptiue. ꝛ sic supponit ꝯfuse ꝛ distributiue vel ꝯfuse tm̄.

Alia regula est hec In oī cōsequētia bona ꝛ formali

quicq̄d sequitur ad an̄s sequitur ad ꝯn̄s. Ex q̄ sequitur ꝙ ꝯn̄a bona ē nō bōa Nā illa ꝯn̄a est bona. tripedale est. ergo bipedale est. vt sat̄ pꝫ. Et ꝙ n̄ vꝫ ꝓbat̄ sic. qꝛ aliq̄d sequitur ad ꝯn̄s qḋ nō sequtur ad an̄s. ergo nō vꝫ ꝯn̄a. An̄s ꝓbat̄ sic. nā sequtur bipedale est. ergo pedale est. p̄cise sua maxia medietas ꝛ tn̄ nō sequtur. tripedale est ergo pedale est. p̄cise sua maxima medietas. ergo aliq̄d sequtur ad ꝯn̄s qḋ nō sequtur ad an̄s. ergo ꝯn̄a nō valet.

¶ Pro isto dicatur ꝯcedendo regulā ꝛ ꝯcedendo ꝙ ꝯn̄a sit bona. tripedale est. ergo bipedale est. ꝛ similiter ꝯcedendo istā bipedale ē ergo pedale est p̄cise sua maxia medietas. Et qn̄ arguit̄ ꝙ nō vꝫ ꝯn̄a tripedale est. ergo pedale est p̄cise sua maxia medietas. dicat̄ dubitan̄. ꝯn̄am ex hoc ꝙ hoc relatiuū sua pōt referre ad illū terminū tripedale vel ad illū terminū bipedale. si referat̄ ad istū terminū bipedale est ꝯn̄a bona. sꝫ si referat̄ ad istū terminū tripedale nō vꝫ ꝯn̄a. ꝛ cā est qꝛ nō fit relatio ad illū terminū in alia ꝯn̄a ꝛ sic nō est eadē ꝓpō q̄ fuit prius. Et dicatur ꝙ regula nō tenet in ꝯn̄a materiali. nec in terminis dependentibꝰ. nec in terminis relatiuis. sed hic arguit̄ cū termino relatiuo. ꝛ sic nō vꝫ ꝯn̄a.

Alia regula ē hec/ Oē relatiuū hꝫ exponi p̄ et/ ꝛ p̄ ille

vel p̄ et ꝛ p̄ illa. vel p̄ et ꝛ p̄ illḋ. Ex q̄ sequtur ꝙ ꝯn̄a bona ē nō bona. nā ista ꝯn̄a ē bōa. tu differs ab aīali qḋ ē asinꝰ. ergo differs ab aīali. ꝛ illud est asinꝰ vtꝫ p̄ regulā. Et ꝙ nō vꝫ ꝓbat̄ qꝛ an̄s ē verū ꝛ ꝯn̄s falsum. ergo ꝛc.

¶ Pro isto dicat̄ ꝙ hec nō est regula sed ista. Oē relatiuū n̄ impeditū hꝫ exponi p̄ et ꝛ p̄ illud. sed ī ꝓposito impedit̄ p̄ hoc v̄bū differt. ꝛ sic n̄ ꝓcedit obḋ. Et similiter ē regula ꝙ nullū relatiuū relatū ad an̄s supponēs ꝯfuse ꝛ distri. nec ꝯfuse tm̄. hꝫ sic expōi sꝫ solū relatiuū hꝫ expōi p̄ et ꝛ p̄ illud. qn̄ refert̄ ad an̄s supponēs determīate ꝛ discrete. ꝛ nō alit̄.

Alia regula est hec/ Ab vniuersali ad suā exclusiuaꝫ

in terminis rectis trāspositis ꝛc̄. est ꝯn̄a bona. Ex q̄ sequtur ꝙ ꝯn̄a bona est nō bōa. nā illa ꝯn̄a est bona. q̄libet hō est vnꝰ solus hō. ergo tm̄ vnꝰ solus hō est hō. Et ꝙ nō vꝫ ꝓbat̄ sic. qꝛ an̄s est verū ꝛ ꝯn̄s falsū. ergo ꝛc̄ ꝛ ꝙ an̄s sit falsum ꝓbat̄ sic. mulier ē hō. ꝛ mulier est aliud q̄ vnꝰ solꝰ hō ergo nō tm̄ vnꝰ solus hō est hō.

E

¶ Ideo pro isto dicatur q nō ē exclusiua sua. q2 ad hoc q foret eius exclusiua reqritur q termini eodē mō supponāt in vna sicut in alia. et pro eisdē solūmodo. sed nō ē sic in proposito. q2 subiectū in vniuersali restringitur p ly quilibet. supponere pro masculis tm̄. et pdicatū in exclusiua tā pro masculis q̄ pro femellis. et ideo nō ē eius exclusiua. sed hec ē ei9 exclusiua. tm̄ vnus solus homo ē homo masculus

Alia regula ē hec / negatio p̄posita facit ppositionē

eqpollere suo ɔtradictorio. Probo q nō. q2 tūc seqtur q tu es asin9. qꝛ sequtur. aliquo currente tu es asin9. ergo dū aliqs currit tu es asin9. vel q2 aliqs currit tu es asin9. et si aliqs currit tu es asin9. sed q̄lıtercūqꝫ exponitur seqtur q tu es asin9. Si negetꝛ illa aliquo currente tu es asinus pponatꝛ illa. nō aliq curēte tu es asin9. Si ɔcedatꝛ. ergo nullo currēte tu es asin9. ɔn̄a probatꝛ sic. q2 negatio p̄posita facit ppōneꝫ eqpollere suo ɔtradictorio. Et tūc arguitꝛ sic ex ɔn̄te. nullo currēte tu es asin9. ergo dū nō aliqs currit tu es asin9. ɔn̄a pꝫ p regulā prius allegatā. q2 ablatiu9 casus absolutus hꝫ exponi p dū. si. q2 et qn̄. Et seqtur dū nō aliqs currit tu es asinus. sed nō aliqs currit (vt suppono) ergo tu es asinus.

¶ Pro isto dicatꝛ ɔcedēdo regulā et negādo. aliq currente tu es asinus et etiā nullo currēte tu es asinus. q2 nec sunt opposita. q2 iste sūt ppōes hypotetice ideo nō sūt opposita. et qn̄ arguitꝛ. nō aliq currēte tu es asin9 dicatur concedendo. et tūc qn̄ concluditꝛ. ergo nullo currēte tu es asinus negetꝛ ɔn̄a. nec stant ɔtradictorie q2 vtraqꝫ istaꝝ ē hypote. Et tūc qn̄ arguitur ex an̄te. nō aliquo currēte tu es asinus. ergo dū non aliqs currit tu es asinus. Dicatur negādo illā ɔn̄am. q2 ī an̄te illa negatio nō. negat totū. et in ɔn̄te nō. negat nisi vnā pticulā. iō oportet sic argui. nō aliquo currente tu es asinus. ergo nō ē ita. dū aliqs currit tu es asinus.

Alia regula est ista / negatio postposita facit ppōnē

equipollere suo ɔtrario. Ex q̄ pbo q nullū aīal est. q2 nullū aīal aīal est ergo nullū aīal est. ɔn̄a ptꝫ q2 ex opposito ɔn̄tis sequtur oppositū an̄tis. Nā seqtur aliqd aīal ē. g aliqd aīal aīal est. An̄s pbo. q2 quodlibet aīal aīal nō ē. g nullū aīal aīal ē. ɔn̄a pꝫ. q2 negatio postposita etc. An̄s pbo sic. hoc aīal aīal nō est. et hoc aīal aīal nō est. et sic de aliis. g etc. ɔn̄a pꝫ. a singularib9 sufficienter sūptis. etc. An̄s pbatꝛ. hoc aīal asin9 nō est. et oīa asin9 est aīal. g etc. ɔn̄a pꝫ ab inferiori ad suum supius negatōe postpo.

¶ Pro isto dicatur q negatio postposita facit ppōnem eqpollere suo ɔtrario si imediate p9ponatur termīo distributo. sicut ī illa qlibet aīal aīal nō ē. negatio ñ imediate postponatꝛ termīo distributo. ō nō tꝫ reg.

¶ Modo quero quod sit oppositū illius exceptiue.

Nullus hō p̄ter sortē est asin9. Quidā dicūt q hoc est eius oppositum. aliqs hō alius a sorte est asinus. vel s. nō est asin9. pbatur q nō. q2 hec est categorica. et suū oppositū est. g suū oppositū ē catego. Minorē pbo hec est vniuersalis g est categorica. an̄s pbatur. hic subijcitur termin9 cōis signo vniuersali determiat9. ergo est vniuersalis.

¶ Ex ista ppōne volo pbare q nulla est ppō catego. in mūdo. Et sic. q̄libet ppō signs copulatiue vel disiūctiue est copulatiua vel disiūctiua q̄libȝ ppō sigt copulatiue vel disiūctiue. ḡ nulla ē ppō cate. Añs pbat q̄cūqȝ ppōne assigta illa sigt copulatiue vel disiunctiue. ḡ añs est vera Añs pbat ꝛ capio istā ppōnē (deꝰ ē) ista sigt copulatiue qꝛ sigt q deꝰ ē ꝛ q pria cā ē. ḡ q̄dā dicūt q vniuersalis ꝛ pticular ꝛ eiꝰ oppositū ꝯuertunt p qđ illa ē vniuersalis ¶ Jdeo dico q nō reqrit q ois vlis negari hēat pticularē affir. sed hoc ē verū de simplici subiecto ꝛ pdicato. Jdeo. dico q oppositū illiꝰ. nuliꝰ hō pter sortē est asinꝰ. ē hoc. nōnulꝰ hō pter sortē ē asinꝰ. ꝛ illa hȝ cās vitatꝭ s. aliqs hō aliꝰ a sorte ē asinꝰ vel sortes nō ē asinꝰ. ꝛ nō seqt illa sigt disiūctiue ḡ ē disiūctiua. nec seqt ista sigt copulatiue. ergo ē copulatiua. ¶ Jā dicēdū ē qđ reqrit ad hoc q aliqua duo sint cōtradictoria. quidā dicūt q̄cq̄d vere affirmat de vno negat de alio. Ex illa pbat q illa ꝯña ē bōa. nullꝰ hō currit. ḡ nullū aial currit. qꝛ in illa hō currit affirmat ens eē. ꝛ i suo opposito negat ens esse. sȝ nullo modo negatur ens eē nisi in isto modo nullū ens est. ergo ista ꝯñequē/tia ē bōa. nullus hō currit. ḡ. nullū ens ē. ꝛ seqt nullū ens est. ergo nullū aial currit. ergo a primo ad vlti. nullus hō currit. ergo nullū aial currit. Et ita volo pbare q illa ē ipꝰlis. nullus hō currit. qꝛ sigt sicut ipꝰle est esse. ergo ē ipꝰlis. añs pbat. ista sigt nullū ens eē. sed nullū ens esse est ipꝰle. ḡ. ista ppō nullus hō currit ē ipꝰlis. ꝛ suū ꝯtrariū ē. ḡ suū ꝯtrariū est verū. pbat ꝯña. qꝛ si vnū ꝯtradictorioꝝ sit ipꝰle. reliquū erit necm̄. qđ ē hoc. hō currit. ꝛ q illa reg. sit vera pȝ p phm̄. li. piarmeniaꝝ. vbi dicit. q̄litercūqȝ ꝯtingit affirmare i vno ꝯtradictorio. oȝ negare in alio. ¶ Ad hoc dico. q ad hoc q aliq̄ sint ꝯtradic. oȝ q sit ita sicut prio ꝛ principalit sigt p vnū. ꝛ nō sit ita sicut prio ꝛ principalit sigtur p reliquū ꝛc.

Alia regula est hec. Dis ppō vniuersalis negatiua

hȝ ꝯuerti simplicit. Et q ista reg. sit falsa pbat. qꝛ ista ꝯña n̄ vȝ. Nullus sortes fuit albus. ḡ nullū albū fuit S. ꝛ hec ē ꝯuersio simplex. Et q ꝯña nō vȝ pbat. ꝛ pono q nūq̄ añ hoc sortes fuit albꝰ. ꝛ q sortes nūc primo sit albus. tūc añs ē verū ꝛ ꝯñs falsū pbat sic. qꝛ eius oppo. ē verū. ḡ ꝯñs falsū. añs pbat. aliqđ albū fuit sortes. ꝛ hoc ē eiꝰ oppo. ḡ. maior pbat. Jllud qđ ē albū ꝛ fuit albū fuit sortes. ḡ aliqđ albū fuit sortes ¶ Jdeo dico ꝯcedēdo regulā. ꝛ tūc ad argumētū qñ dr. illa ꝯña nō vȝ. ꝛ illa est ꝯuersio simplex ḡ. ꝯcedat ꝯña. ꝛ neget minor. ꝛ dicat q sic debȝ ꝯuerti. nullus sortes fuit albus. ergo nullū pteritū albū ē nec fuit sortes

¶ Contra istā reg. ab inferiori ad suū supius. ē ꝯña bōa. pbat q nō. qꝛ illa ꝯña n̄ vȝ. tu es hō. ḡ tu es nō hō. ꝛ tñ ille terminus non hō. est supior ad istū terminū hō. qꝛ plus ꝯtinet sub se. q̄ iste terminus hō. ḡ. supior. ¶ Ad illud dicat q iste termi. hō nō ē inferior ad illū termi. nō hō. nec iste ter. nō hō ē supior ad istū ter. hō. qꝛ lȝ iste termi. nō hō. sigt plura q̄ ille term. hō. n̄ tñ sigt idē qđ reqrit ad hoc q vnū sit supius ad aliud. ꝛc

Expliciunt obiectiones sequentiaꝝ.

Sophisma ē oratio deceptoria ad cuius vtrā qʒ partē cōtingit euidenter arguere

¶ Tria requirunt ad sophisma scʒ ꝓbatio. improbatio. ⁊ solutio. Probatio ē ostēsio veritatis. Improbatio ē ostensio falsitatis. Solutio ē manifestatio cautele ꝑ quā accidit falsitas vel deceptio. ¶ Sciendū ē ꝙ quattuor modis debem⁹ rn̄dere ad argumentū vel ad sophisma. scʒ cōcedendo. negādo. dubitando. vel distinguendo. Cōcedendo qn̄ ē verū Negando. qn̄ est falsum. Dubitādo qn̄ ē dubiū. Distinguēdo quādo est multiplex. Et est multiplex qn̄ habet plures sensus quoꝝ vnus ē falsus ⁊ alius verus. Si cōcedat sophisma. tunc rn̄dendū est ad eius improbationē. Si negat. tunc rn̄dendū est ad ei⁹ probationē. Et ponit philosophus istā regulā. Nulla est affirmatiua vera in qua vniuersale vniuersaliter sumptuʒ p̄dicatur de se. hoc habet intelligi in terminis habentibus multa supposita in actu. vt oīs hō ē oīs hō. sed in negatiuis non tenet ista regula ⁊c. ⁊ sic sequitur sophisma.

Omnis homo est omnis homo. Istud sophisma

ꝓbatur sic. iste homo est iste homo. ⁊ ille hō est iste hō. ⁊ sic de singulis. ergo oīs hō ē omnis hō. ꝯn̄a pʒ a singularib⁹ sufficiēter sumptis ad eorū vniuersale. ergo ꝯn̄a bona. Añs ꝓbat sic. Ad habēdū singulares alicuius vniuersalis nō plus requirit nisi demere signuʒ vniuersale et in loco eius ponere ꝓnomē demōstratiuū: ⁊ sic est in ꝓposito. ḡ ꝯn̄a bōa. Añs probatur sic. Iste sunt singulares alicui⁹ vniuersalis. sed nulli⁹ nisi istius scʒ. oīs hō est omnis hō. ergo sūt eius singulares. Similiter sophisma probat sic. Nulla ꝓpositio ē verior illa in qua idē p̄dicat de se. sed hic idem predicat de se. ergo sophisma verū. Minorem ꝓbo idē est subiectum ⁊ predicatum. ergo ⁊c. ¶ Ad oppositū arguitur sic. Nulla est ꝓpositio vera in qua vniuersale vniuersaliter sumptū p̄dicat de se. sed sic est hic. ergo sophisma falsū. Añs ꝓbat sic. eius ꝯtrariū ē verum. ergo hoc ē falsum. Añs ꝓbatur sic. hoc ē suū cōtrariū. aliqd qd ē homo nō est oīs homo. ⁊ hoc est verū. ḡ eius cōtrariū est verum. Añs ꝓbatur sic. hoc ē suum cōtrariū. aliqd qd est hō nō ē oīs hō. ⁊ hoc est veꝝ. ergo eius cōtrariū est veꝝ. Añs ꝓbat sic. qr ē ꝑticularis cuius q̄libet singularis est vera. ḡ ꝑticularis ē vera. Añs ꝓbat sic. hoc qd ē homo non est oīs homo. vel hoc qd ē hō nō est oīs homo. ⁊ sic de singulis. ḡ aliqd qd est homo nō est omnis homo ⁊c. ¶ Similiter sic improbat suū cōtradictoriū est verum. ergo sophisma falsum. Añs ꝓbat sic. hoc est verum. nihil qd est homo ē oīs homo. ⁊ hoc ē suū cōtrariū. ḡ sophisma falsum. ¶ Pro isto dicendū est. negando sophisma qr est vniuersalis cui⁹ quelibet singularis ē falsa. Et ad primū argumētū qn̄ dicit ꝙ iste hō ē iste hō ⁊ iste hō ē iste hō. ⁊ sic de singul. Querēdū ē vtꝝ idē hō demōstrat ꝑ subiectū ⁊ p̄dicatū. si sic neget ꝯn̄a. Si aliud demonstrat ꝑ subm̄. ⁊ aliud

p predicatū. cōcedatur ꝯña. ⁊ negetur añs. qꝛ est impossibile.

¶ Ad aliud qñ dr ꝙ arguit a singularib⁹ sufficienter sumptis. Dicēdū est ꝙ nō sunt eius singulares. sed sunt singulares istius vniuersalis. ois hō est iste hō. ⁊ singulares istius. ois hō est ois hō. sunt iste. Iste hō est ois hō. ⁊ iste hō est ois hō. ⁊ sic de singulis. ¶ Ad secundū argumentū qñ dr. ad habendū singulares alicuius vniuersalis nō plus reqritur ⁊c̄ Hoc verū est a pte subiecti sed nō a pte p̄dicati. Et ad aliud qñ dr. sunt singulares alicui⁹ vniuersalis. sed nulli⁹ nisi istius. cōcedatur ꝯña ⁊ negetur añs ꝓ minori. ⁊c̄. ¶ Item ad aliud qñ dr ꝙ nulla ꝓpō est verior illa. ⁊c̄. concedat ꝯña ⁊ negetur añs ꝓ minori. Et ad ꝓpōnem idem est subiectū ⁊ idem p̄dicatū. ꝯcedatur ꝯña. ⁊ negetur añs. qꝛ hō est subm̄ ⁊ ois hō est p̄dicatū. Dico ꝙ illa regula hꝫ intelligi. nulla ꝓpō est verior illa vbi res sigta p subiectū est res sigta p predicatū. ⁊ sic pꝫ rñsio

Omnis homo est totum in quantitate.

¶ Istud sophisma ꝓbatur sic. Iste homo est totū in quntitate. ⁊ iste. et ista. ⁊ sic de singulis. ergo ois homo est totū in quantitate. ꝯña patet. a singularib⁹ sufficienter sumptis ad eoꝝ vniuersale. ergo ꝯña bona. añs ꝓbat sic. Iste hō ē totū ⁊ ē i quātitate. ergo iste hō est totū in q̄ntitate. ꝯña patet a duobus p̄dictis diuisis ad vnuꝫ cōiunctū. vbi nulla ps alit sigt in cōpositione ꝙ sigt p se. ergo ꝯña bona. Et ꝙ iste homo sit totum ꝓbatur sic. iste homo est cōposit⁹ ex oibus suis partibus integralib⁹. ergo iste hō est totū. Et ꝙ sit in quantitate ꝓbatur sic. Iste homo est in loco. ⁊ ois locus ē quantitas. ergo iste homo est in quātitate. añs ꝓbo sic. iste homo est in certo loco in quo est. ergo iste homo est in loco. ꝯña patet ab inferiori ad suū supius sine aliquo impedimento. g̃ ꝯña bona.

Ad oppositum arguitur sic

Omnis homo est totū in quātitate. iste est homo. ergo iste hō est totuꝫ in quātitate. ꝯña pꝫ qꝛ est syllogismus in Darij. ⁊ ꝯñs est falsum g̃ añs. sed nō minor. ergo maior. ⁊ illud est sophisma ergo falsum. Et ꝙ añs sit falsum ꝓbo sic. qꝛ seqtur. iste homo est totū in qnātitate. ergo totum in quātitate est iste hō. ꝯña pꝫ per ꝯuersionē simplicem. Tūc sic. totum in quantitate est iste homo. ergo omne in quātitate est iste homo. ꝯña pꝫ ab vno cōuertibili ad reliquū. Tūc arguitur sic. omne in q̄ntitate ē iste homo. asinus est in q̄ntitate. ergo asinus est iste homo.

¶ Pro isto dicatur/Concedendo sophisma/quia est vniuersalis cuius quelibet singularis est vera. ¶ Tūc ad primū argumentū improbatōnis qñ dicitur ꝙ omnis homo est totū in quātitate ⁊c̄ cōcedatur ꝯña. ⁊ negetur ꝙ añs est falsum. Et qñ arguitur sic. totum in quātitate ē iste homo. ergo omne i quātitate ē iste homo. negetur ꝯña. qꝛ omne ⁊ totū nō cōuertūtur. qꝛ hoc signū vniuersale omne/distribuit

ꝓ partib⁹ subiectiuis. ꝛ hoc signū totū distribuit ꝓ ptib⁹ integralib⁹ ¶ Et nota ꝙ pars integralis est illa que cōtinet minorē materiā ꝛ constituit totū integrale. vt manus. pes. digitus ꝛ similia. ¶ Pars vero subiectiua est illa que est minoris cōitatis ꝛ constituit vniuersale. vt homo asinus. bos. ꝛ simila. Uel pars subiectiua ē sigtio alicuius vniuersalis. ꝛ pars integralis est manus. vel pes. vel aliqd membꝝ. ¶ Et etiā qñ vlterius arguit. Iste hō est totū in quātitate ḡ totū in q̄ntitate ē iste hō negetur ꝯña. ꝛ distinguat de ꝯñte. eo ꝙ ly totū in ꝯñte sumitur categeromatice vel sincategeromatice. Si sumatur categeromatice ꝯcedat ꝯña ꝛ ꝯñs. Si sumatur sincategeromatice ꝯña nō valꝫ. ¶ Pro quo nota ꝙ qñ iste termin⁹ totū totaliter p̄cedit in ꝓpōne pōt sumi categeromatice vel sincategeromatice indifferēter. sed qñ aliqs termin⁹ p̄cedit ipsum solū accipit categero. Item qñ accipitur sincateg. est signū vniuersale distribuens ꝓ ptibus integralib⁹. Sed qñ capitur categero. idem sigt qd aliqd totum aggregatū. Pars subiectiua est singulaꝝ alicui⁹ vniuersalis. ꝛ pars integralis est membꝝ. ꝛc.

Omnis homo est vnus solus homo

¶ Istud sophisma ꝓbatur. Iste hō est vn⁹ solus hō. ꝛ iste hō est vn⁹ solus hō. ꝛ sic de singulis. ergo oīs homo est vnus solus homo. ꝯña ptꝫ a singularibus sufficienter sumptis ad eoꝝ vniuersale. ḡ ꝯña bona ¶ Aliter ꝓbatur sic. Tm̄ vnus solus hō est hō. ḡ oīs hō ē vn⁹ sol⁹ hō ꝯña patet ab exclusiua ad suū vniuersale in terminis rectis ꝛ in termis trāspositis ꝛ in singu. nūero. ergo ꝯña bona. Añs ꝓbatur sic. quilibꝫ hō est vnus solus homo. ergo tm̄ vn⁹ solus hō est hō. ꝯña patet ab vniuersali ad suam exclusiuā. ergo ꝯña bona. ¶ Similiter sic. oīs hō mascul⁹ est vnus solus homo. nulla mulier est homo. ḡ oīs homo ē vnus solus homo. ꝯña pꝫ. ꝛ minoꝛ ꝓbatur sic. Oīs homo differt a muliere. ḡ nulla mulier est homo. añs ꝓbatur sic. p eius exponētes. oīs homo est. ꝛ mulier est. ꝛ nō oīs homo est mulier. ergo oīs homo differt a muliere. ꝯña patet ab exponentib⁹ ad expositum. ergo ꝯña bona.

Ad oppositum arguitur sic.

¶ Omnis homo est vnus solus homo. mulier est homo. ergo mulier ē vnus solus homo. Ista ꝯña est bona ꝛ ꝯñs ē falsum. ergo ꝛ añs. sed nō minoꝛ ergo maioꝛ. ꝛ maioꝛ est sophisma. ergo sophisma falsū. Et ꝙ ꝯñs sit falsum ꝓbatur sic. q: seqtur mulier est vnus solus hō. ergo mulier ē masculus. ꝛ hoc est falsum ¶ Aliter improbatur sic. aliqd qd ē hō non est vnus solus homo. ergo non oīs homo est vnus solus hō ꝯña pꝫ ab equiuollente ad suū eqpollens. ḡ ꝯña bona. añs ꝓbat sic. q: hec est pticularis hñs vnā singularē verā. ḡ pticularꝭ vera. añs ꝓbat sic. q: aliqd qd est hō nō est vn⁹ solus hō. q: hoc qd est hō nō est vnus solus homo demōndo mulierem. ꝛ hoc est aliqd qd est hō. ḡ nō oīs hō ē vn⁹ sol⁹ hō ꝯña pꝫ medio termīo exñte hoc aliqd. est necesse duo extrema ꝯiūgi. ꝛc

¶ Pro isto dicatur/negando sophisma

¶ Et ad primũ argumentũ qñ dicitur. iste homo est vnus solus homo ꝛ iste. ꝛ iste. ꝛ sic de singulis. Querẽdũ ẽ vtrꝫ iste termin⁹ sic de singulis supponit tam ꝓ masculis ꝙ ꝓ femellis. si sic cõcedat̃ ꝯña. ꝛ neget̃ añs. qꝛ habet vnã exponentẽ falsam. Si tm̃ ꝓ masculis negetur ꝯña. Et qñ dicitur a singularib⁹ sufficiẽter sumptis. neget̃ illud. Et ad aliud bñ dr̃ Tm̃ vnus solus hõ est hõ. ḡ oĩs hõ est vnus solus homo. cõcedat̃ ꝯña. ꝛ neget̃ añs. qꝛ hꝫ vnã exponentẽ falsaꝫ. ¶ Ad aliud qñ dr̃. q̃libꝫ homo est vnus solus hõ. ḡ tm̃ vnus solus homo est hõ. neget̃ ꝯña. Si dicat̃ ꝙ ꝯña tenet ab vniuersali ad suã exclusiuã. ḡ ꝯña bona. negetur qꝛ nõ est eius exclusiua. Et cã est. qꝛ p̃dicatũ in exclusiua nõ supponit p̃cise ꝛ pro eisdem ꝓ quibus supponebat subiectũ in vniuersali. q̃a p̃dicatũ in exclusiua supponit tam ꝓ masculis ꝙ ꝓ femellis ꝛ subiectũ in vniuersali supponit ꝓ masculis tm̃. ¶ Et ad aliud qñ dicitur. Omnis hõ masculus ẽ vnus solus homo. nulla mulier est homo. ergo oĩs homo est vnus solus homo. cõcedatur ꝯña. ꝛ negetur añs ꝓ minori. ¶ Et qñ arguitur Omnis homo differt a muliere. concedatur ꝯña. ꝛ negetur añs. Et qñ ꝓbatur ꝑ eius exponentes. negatur ꝯña. quia secũda exponens nõ est eius exponens. qꝛ exponit̃ rõne istius termini differt. vbi debet exponi rõne istius termini omĩs. qꝛ sic habet exponi. homo differt a muliere. ꝛ nihil ẽ homo q̃n ille differt a muliere. ꝛ hoc est falsum. qꝛ mulier ẽ aliq̃d quod ẽ homo. ꝛ illd̃ nõ differt ab muliere.

Omnes apostoli dei sunt duodecim

¶ Istud sophisma sic ꝓbat̃. Isti sunt duodecim ꝛ isti sunt oẽs apostoli dei. ergo omnes apostoli dei sunt duodecim. ꝯña patet ꝑ hanc regulã. Medio termino existẽte hoc aliq̃d. necesse ẽ extrema cõiungi ¶ Et nota ꝙ qñ hoc aliquid est medius terminus tũc ẽ syllogismus.

Ad oppositum arguitur sic

¶ Omnes apostoli dei sunt duodecim. petrus ꝛ paulus sunt apostoli dei. ergo petrus ꝛ paulus sunt duodecim.

¶ Similiter sic. Aliqui sunt apostoli dei qui non sunt duodecim. ergo nõ omnes apostoli dei sunt duodecim. ꝯña ptꝫ ab equipollente ad suũ equipollens. añs ꝓbatur sic. Duo sunt apostoli dei. ꝛ duo nõ sunt duodecim. ergo aliqui sunt apostoli dei qui nõ sunt duodecim

Pro isto respondendum est distinguendo sophisma

eo ꝙ hoc signum vniuersale omnis. potest sumi collectiue vel diuisiue. Si sumatur collectiue. tunc significat ꝙ oẽs apostoli dei simul sumpti sunt duodecim. ꝛ si sic sophisma est verꝫ. Sed si sumatur diuisiue. neget̃ sophisma. quia tunc significat solum ꝙ isti sunt duodecim. demõstrãdo petrũ ꝛ paulum quod est falsum

¶ Tunc ad primũ argumẽtũ quando dicitur ꝙ isti sũt duodecim ꝛ isti sunt apostoli dei. ergo ꝛc. cõcedet̃ cõsequẽtia si sumatur collectiue. Ad secũdum argumentũ quãdo dicit̃. omnes apostoli dei sunt duodecim. Petrus ꝛ Paulus sunt apostoli dei. ergo ꝛc. negetur cõsequẽtia si hoc signum omne sumatur collectiue. ꝛ si dicat̃ ꝙ est syllogismus in darij negetur. q2 prima premissa nõ est vniuersalis. Ad tertiũ argumentũ quando dicitur aliqui sunt apostoli dei qui nõ sunt duodecim. neget̃ ꝯsequẽtia. Et quando dicit̃ ꝙ arguitur ab equipollente ad suum equipollens negetur quia nõ eq̃pollet. Cõtra vna est vniuersalis affirmatiua ꝛ alia particularis negatiua ꝛ sunt de eiusdem terminis ꝛ pro eisdẽ supponẽtibus. neget̃ q2 vtraq3 est particularis si hoc signum omne collectiue teneatur. Sed ista ꝓpositio nõ oẽs apostoli dei sunt duodecim equipollet huic. oẽs ap̃li dei sunt duodecim. ꝛc.

Omne animal fuit in archa noe.

Istud sophisma ꝓbatur sic. ꝛ pono ꝙ de qualibet specie animaliu3 fuit vnũ indiuiduũ in archa noe ꝛ nõ plura. ꝛ ꝙ A sit illud temp9 diluuij in quo fuerunt in archa noe. Tũc sic. homo fuit in archa noe leo fuit in archa noe. capra fuit in archa noe. ꝛ sic de singulis specieb9 animaliũ. ergo oẽ aĩal fuit in archa noe. cõsequẽtia patet ꝑ inductionẽ.
¶ Similiter sic. Omñe aĩal quod fuit vnq̃. fuit in archa noe. g̃ omñe aĩal fuit in archa noe. Antecedens probatur sic. Omne animal qđ fuit aliquando fuit in archa noe. omne animal qđ fuit vnq̃ fuit aliquando. ergo omne animal quod fuit vnquã fuit in archa noe. Antecedens probatur sic. Omne animal qđ fuit in A fuit in archa noe. omne aĩal quod fuit in A fuit aliquãdo. ergo omne animal qđ fuit aliquando fuit in archa noe. cõsequentia patet quia est syllogismus.

Ad oppositum arguitur sic.

Omne animal fuit in archa noe. omnis homo est animal. ergo om̃is homo fuit in archa noe. cõsequentia patet quia est syllogismus in barbara. ¶ Similiter sic. Omne animal fuit in archa noe. ergo omne animal quod ẽ ꝛ qđ fuit. fuit in archa noe. Si cõcedat̃ tunc sic. Omne aĩal qđ ẽ fuit in archa noe. hoc est animal quod est. ergo hoc fuit ĩ archa noe. demonstrãdo per ly hoc vnũ hominẽ. Si cõcedatur antecedens tunc sic. Omne animal qđ fuit. fuit in archa noe. hoc ẽ. animal qđ fuit. g̃ hoc fuit in archa noe demõstrãdo per ly hoc aliũ hominẽ. Si concedat̃ tunc sic. Ista duo aĩalia fuerũt in archa noe. ꝛ ista duo aĩalia sunt duo homines. ergo duo homines fuerũt in archa noe qđ est contra casum. consequentia patet medio termino existente hoc aliquid necesse est extrema coniungi.

Pro isto respondendum est.

Negando sophisma ꝛ admittendo casum. Et tunc ad primũ argumen

tum quando arguitur sic. Homo fuit in archa noe. leo fuit in archa noe. &c. negetur cõsequẽtia. Et si dicatur ꝙ arguitur per inductionẽ. dicatur ꝙ ibi nõ est sufficiens inductio. sed sic debet argui. omnis homo fuit in archa noe. omnis leo fuit in archa noe. & sic de singulis animalibꝰ. ergo omne animal fuit in archa noe. tunc concedat̄ consequentia & negetur antecedens. Et ad aliud quando sic arguitur. Omne animal quod fuit aliquãdo fuit. &c. concedatur cõsequentia & negetur antecedens. Item ad aliud quãdo sic arguit̄. Omne animal quod fuit in. A. fuit aliquando. tunc negetur cõsequentia. quia arguitur ab inferiori ad suũ superiꝰ distributione ꝑposita. qꝛ esse in. A. ẽ inferius ad esse aliquãdo &c.

Omnis fenix est.

¶ Istud sophisma ꝓbat̄ sic. Et pono istũ casum ꝙ vnica fenix sit & nõ plures. tũc omnis fenix ẽ. ꝓbatur sic. Ista fenix ẽ & ista fenix est omnis fenix. ergo oĩs fenix ẽ. ꝯña pꝫ. qꝛ ẽ syllogismꝰ expositoriꝰ. ¶ Aliter probatur sic ẽ vniuersalis cuiꝰ q̄libet singularis est vera. ergo sophisma verum. ꝯña patet & antecedens ꝓbatur sic. ista est singularis vera. ista fenix ẽ demõstrando fenicẽ ꝑsentem. & ista est quelibet eiꝰ singularis. ergo q̄libet eius singularis ẽ vera.

Ad oppositum arguitur sic.

Hoc signũ vniuersale omnis exigit tria supposita in actu termĩo cui adiungitur sed nõ sunt tres fenices. ergo sophisma falsum. ꝯña patet ꝑ regulam generalem. ¶ Similiter improbat̄ eius ꝯtradictoriũ est verum ergo sophisma falsũ. Quõ suum cõtradictoriũ est verum ꝓbatur sic. hoc est verum. aliqua fenix non est. & hoc est suum ꝯtradictoriũ. ergo sophisma falsum. Maior probatur sic. ista fenix non est demonstrando fenicẽ futuram. ergo aliqua fenix non est. conseq̄ntia patet. est particularis cuiꝰ vna singularis est vera.

Pro isto respondendum est quando proponitur omnis fenix est sine casu. dubitetur quia dubium est propter tempus medium inter generationẽ vnius & corruptionẽ alterius. tunc illo casu posito quando proponitur sophisma concedetur. Et quando improbatur hoc signum. omne exigit tria supposita termino cui adiungitur. Dicatur ꝙ hoc habet intelligi. si ille terminus cui adiungitur habeat tria supposita in actu vel in potentia. Et quãdo dicitur contrariũ eius est verũ. cõcedet̄ cõsequẽtia & neget̄ añs. Et quando sic probatur ista fenix nõ est demõstrando fenicẽ futuram. ergo &c̄. neget̄ ꝯña. Et qñ sic ꝓbat̄ medio termino. dicat̄ ꝙ nõ debet sic argui. sed sic debet argui. Ista fenix nõ ẽ. demõstrando fenicẽ futurã. & ista fenix est aliq̄ fenix cõcedetur cõsequentia & negetur antecedens ꝓ minori. ergo &c̄.

Tu es quilibet vel tu differs a quolibet

¶ Istud sophisma probatur sic. Tu es hoc vel tu differs ab hoc. et tu es hoc. vel tu differs ab hoc. et sic de singulis. ergo sophisma verū. consequētia patet a singularibus sufficienter sumptis. ergo etc.
¶ Aliter sic. Tu differs a quolibet. ergo tu es quilibet. vel differs a quolibet. consequentia patet a parte disiuncti ad totum disiunctum. Antecedens probatur sic per eius exponentes. Tu es et quilibet est. et tu non es quilibet. ergo tu differs a quolibet. cōsequentia patet ab exponentibus ad expositum. ergo.

Ad oppositum arguitur sic.

Tu es quilibet vel tu differs a quolibet. sed tu nō es quilibet. ergo tu differs a quolibet. cōsequentia patet a tota disiunctiua cū opposito vnius partis ad alteram eius partem. ergo cōsequentia bona. Tunc sic. tu differs a quolibet. ergo quilibet differt a te. ꝯña patet per cōuersionem simplicem. ¶ Similiter sic. Hec est vna disiunctiua cuius vtraqȝ pars est falsa. ergo disiunctiua falsa etc.

Pro isto respondendum est concedendo sophisma.

et tūc ad primā improbationē quando dicitur. Tu es quilibet. vel tu differs a quolibet. sed tu nō es quilibet ergo. cōcedat̄ ꝯña et ꝯñs. Tunc ad secūdum argumentum quando dicitur. Tu differs a quolibet ergo qlibet differt a te. neget̄ ꝯña. quia arguit̄ a termino stante īmobiliter. id ē cōfuse tm̄ ad terminū stantē mobiliter. i. cōfuse et distributiue. ideo nō valet ꝯña. Ad aliud argumentū qn̄ dicitur hec ē disiūctiua cuiꝰ vtraqȝ parȝ ē falsa ergo etc. cōcedet̄ ꝯña et neget̄ añs. quia vna ps ē vera ergo etc

Omne bonum vel nō bonum est eligendum

Istud sophisma ꝓbat̄ sic. Hoc bonū vel nō bonū est eligendum. et hoc bonū vel nō bonū ē eligendū. et hoc etiā de singulis. ergo sophisma verū. ꝯña pȝ a singularibꝰ sufficienter sumptis etc. Añs ꝓbat̄ sic. hoc bonū est eligendū. ergo hoc bonū vel nō bonū ē eligendum. ꝯña patet a parte disiuncti ad totum disiunctum. ¶ Aliter sic. Aliqđ bonuȝ vel nō bonum est eligendū et nō est aliqđ bonum quin illud vel nō bonū est eligendū ergo etc. ¶ Aliter sic. Omne bonū est eligendum. ergo oē bonū vel nō bonū ē eligendū. ꝯña pȝ a pte disiuncti ad totum disiunctū. ergo. etc.

Ad oppositum arguitur sic.

Omne bonū vel nō bonum est eligendum. omne malū est bonū vel nō bonū. ergo omne malū est eligendum. ꝯña patet. quia est syllogismꝰ in barbara. et cōsequens est falsum. ergo et antecedens. sed nō minor ergo maior et illud est sophisma. ergo falsum. ¶ Aliter sic. Omne bonuȝ vel nō bonum est eligendum. hoc est bonū vel nō bonum demōstrando malum. ergo hoc ē eligendū. ꝯña pȝ qꝛ est syllogismus in darij et cōsequens ē falsū. ergo et añs. sed nō minor. ergo maior et idem ē sophisma. ergo sophisma falsum.

¶ Aliter sic. Omne bonū vel nō bonū est eligendū. omne bonū vel nō bonū est fugiendum. ergo quoddam fugiendum est eligendum. conse-quentia patet. quia est syllogismus in darapti.

Similiter sic. omne bonum vel non bonum est eligendū. ergo tm̄ eligendū est bonū vel nō bonum. ꝯña patet ab vni-uersali ad suā exclusiuā in terminis rectis trāspositis. ⁊ in singulari nu mero. ꝙ ꝯña bona. Et ꝙ cōsequens sit falsum probat sic. aliud ab eligē-do est bonū vel nō bonū. ergo nō tm̄ eligendum est bonū vel nō bonū ꝯña patet ab vna cā veritatis ad illud cuius est causa. Antecedēs pro-batur sic. Omne malū est bonū vel nō bonū. ⁊ omne malū est aliud ab eligendo. ꝙ aliud ab eligendo est bonum vel non bonum.

¶ Similiter sic. qñcunqꝫ est aliqua vniuersalis affirmatiua cuius sub-iectū dicit de aliq̄ de quo nō dicitur predicatū illa est falsa. sed sic ē hic ꝙ sophisma falsum. Añs ꝓbat sic subiectū ē hoc bonū vel nō bonum sꝫ ꝑdicatū ē iste termin⁹ eligendū. sed subiectū qđ ē bonū vel nō bonum. dicitur de malo. ⁊ eligendū nō dicit de malo. qꝛ nō est eligendū. ideo be ne sequit ꝙ subm̄ dꝛ de aliq̄ de quo nō dꝛ ꝑdicatū. ꝙ sophisma falsum.

Pro isto respondendum est distinguendo sophis ma eo ꝙ potest accipi in sensu ꝯposito vel in sensu diuiso. Si accipiat i sensu diuiso tūc ꝯcedat sophisma. qꝛ tunc sigt ꝙ omne bonū ē eligēdū vel om̄e nō bonū est eligendū. ⁊ sic ē disiunctiua cui⁹ altera ps ē vera.

¶ Et tunc ad primū argumentū in oppositū respondēdū est. primo qñ dicitur omne bonum vel nō bonum est eligendum. omne malū est bo-num vel nō bonū. ergo omne malum est eligendum. neget ꝯña. ⁊ quan do dicitur est syllogismus in barbara neget. quia ꝓpositio nō est alicu-ius qualitatis nec quantitatis. quia est ꝓpositio hypotetica. Et ad ali-ud argumentū quādo dicit. omne bonū vel nō bonū ē eligendū hoc est bonū vel nō bonū demōstrādo malū. neget ꝯña ⁊ causa est vt prius di-ctū est. Ad terciū argumentū qñ dicit omne bonū vel nō bonū ē eligen dum. omne bonū vel nō bonū ē fugiendū. ergo quoddā fugiendū ē eli-gendū. neget ꝯña vt prius dictū est. Ad q̄rtū argumētū qñ dicit oē bo nū vel nō bonū ē eligendū. ergo tm̄ eligendū ē bonū vel nō bonū. nege tur ꝯña. ⁊ quādo dicitur ab vniuersali ad suā exclusiuā neget. qꝛ non est vniuersale. Ad q̄ntum argumentū qñ dicit qñcunqꝫ est aliq̄ vlis cuius subm̄. ⁊c. ꝯcedet ꝯña ⁊ negetur añs ꝓ minori q̄a nō est sic in ꝓposito. Et si accipiat in sensu ꝯposito adhuc distinguitur sophisma eo ꝙ distri-butio potest cadere super partē disiuncti vel super totum disiunctum. Si cadat super primā partem disiuncti concedetur sophisma ⁊ si super totū disiunctum negetur sophisma. Et tunc ad improbationem quādo dicitur hoc bonū vel nō bonum est eligendum. ⁊ hoc ⁊ hoc. ⁊ sic de sin-gulis. neget ꝯña q̄a nō sunt eius singulares. Sed sic debet argui. Hoc bonum est eligendum ⁊ hoc nō bonū est eligendū. ⁊ hoc ⁊ hoc. ⁊ sic de singulis. ergo ⁊c.

Quodlibet scis vel nihil scis?

¶ Istud sophisma ꝓbat sic, hoc scis vel hoc nō scis. illud scis vel illud nō scis. ꝛ sic de singulis. ergo sophisma verū. ꝯña pꝫ a singularibus sufficienter sumptis. ꝛc. ¶ Aliter ꝓbat sic. Nihil scis. ergo quodlibet scis vel nihil scis. ꝯña pꝫ a pte disiuncti ad totū disiunctū. añs ꝓbo sic. non aliqd scis. ergo nihil scis. ꝯña pꝫ ab equipollenti ad suū equipollens. añs ꝓbatur sic. quicqd dubitas illud nō scis. sed aliquid dubitas. ergo nō aliquid scis. ꝯña patet qꝛ est syllogismus in ferio.

Ad oppositum arguitur sic

¶ Quodlibet scis vel nō scis. sed nō quodlibꝫ scis. ergo nihil scis. ꝯña patet a tota disiūctiua cum opposito vnius ptis ad alterā eius partē. ꝯ ꝯña bona. ꝛ añs est falsū ergo ꝛ ꝯñs. sed nō mioꝛ ꝯ maioꝛ. ꝛ maioꝛ ē sophisma. ergo sophisma falsum. Et ꝙ nihil scis. sit falsa ꝓbatur sic. qꝛ tu scis ꝙ deꝰ est. ꝛ deus est. est aliqd. ergo tu scis aliqd. ergo hec est falsa. tu nihil scis. Et ꝙ quodlibet scis sit falsa. ꝓbatur sic. Aliquid nō scis. ꝯ nō quodlibet scis. añs ꝓbatur sic. aliqd quod factū est in celo non scis. ergo aliqd nō scis. ergo sophisma falsum.

¶ Pro isto respondendū est. Negando sophisma.

¶ Et tūc ad primā ꝓpōnē qñ dicitur hoc scis vl' hoc nō scis. ꝛc. negetꝛ ꝯña. ꝯña pꝫ a singularibus ꝛc. dicatur ꝙ negas. ꝛ cā est qꝛ ex dione contradictoꝛioꝝ nō seqtur diuisio cōtrarioꝝ. ¶ Contra. hoc scis ꝛ hoc scis. ꝛ sic de sin. inferūt istā. qdlibꝫ scis ꝛ hoc nō scis. ꝛ hoc ñ scis. ꝛ sic de sin. inferūt istā. nihil scis. ꝯ seqꝛ ꝙ iste singulares sub diuisione inferūt istā quodlibet scis vel nihil scis. cōcedatur sic arguendo hoc scis ꝛ hoc scis ꝛ sic de singulis. ꝛ hoc nō scis ꝛ hoc nō scis. ꝛ sic de singulis. ꝯ quodlibꝫ scis vel nihil scis. ita ꝙ vna disiūctiua sit facta ex duabus copulatiuis tūc cōcedetur ꝯña. ꝛ negetꝛ añs. Et tunc ad argumentū qñ dr. nihil scis ergo quodlibet scis vel nihil scis. cōcedatur ꝯña. ¶ Similiter ad aliud qñ dr. nō aliqd scis. ergo nihil scis. ꝯcedatur ꝯña. ꝛ negetur añs. Et qñ ꝓbatꝛ sic. Tu dubitas aliqd. ꝛ qcqd dubitas illud nō scis. ergo nō aliqd scis. negetur ꝯña. qꝛ actus nō sciendi nō cadit sup illud sup quod cadit actus dubitandi ꝛc.

Oē verū ꝛ deū esse differūt. Istud sophisma ꝓbatꝛ sic

Hoc verū ꝛ deū esse differūt. ꝛ hoc verū ꝛ deū esse differūt. ꝛ sic de singul'. ꝯña pꝫ p inductoꝫ. añs ꝓbatꝛ. si sit aliqd verū qd verū ꝛ deū eē nō differūt Tūc instādū est ꝓ aliquo ꝛ sit grā exēpli ꝓ illo deū esse. ꝛ tūc ꝙ oē verū ꝛ deū esse differūt. ꝓbatur sic. oē verū est ꝛ deuꝫ esse est. ꝛ nullū verū est deū esse. ergo oē verū ꝛ deū esse differūt. Et ꝙ oē verū est ꝓbo sic. aliqd verū ē. ergo oē verū ē. ꝯña pꝫ a pticulari ad suū vlē. vbi hoc vbū est. pōt dicat secūdū adiacēs. Et ꝙ nullū verū est deū esse. ꝓbatꝛ sic. nullū verū est oꝛō infinitiua. sed deū esse est oꝛō infinitiua. ergo nullū verū est deū esse.

¶ Aliter sic. Aliqd verū ꝛ deū eē differūt. ꝛ nullū ē ver̄ quin ipm ꝛ deum eē differūt. ḡ oē ver̄ ꝛ deū esse differūt. ꝯña pꝫ per assile. aliqd aial currit ꝛ nullū ē animal quin ipsū currit. ergo omne animal currit.
¶ Ad oppositū arguitur sic. Oīe verū ꝛ deū esse differūt. sed deū esse ē ver̄. ergo deū esse ꝛ deū eē differunt. ꝯña pꝫ. sed añs ē falsū ḡ añs. sed nō minor. ḡ maior. ꝛ illud ē sophisma. ergo sophisma falsum. Et ꝙ minor sit vera. ꝓbat̄ sic. deus ē. ē vera. ḡ deū eē est verū. ꝯña pꝫ p istā regulam Ex omi ꝓpōne vera sequtur suū dictū esse verū. ¶ Aliter improbat̄ sic. Aliqd ver̄ ꝛ deum esse nō differūt. ergo nō oē verum ꝛ deū esse differūt consequētia patet ab eqpollente ad suum eqpollens.

Pro isto respondendum est. distinguēdo sophisma. eo ꝙ ver̄ potest accipi ꝓ ꝓpositione vera vel ꝓ vero ente. Si accipiatur ꝓ ꝓpositione vera ꝯcedat̄ sophisma. si ꝓ vero ente neget̄ sophisma Et tūc ad primū argumentū improbando ꝙ oīe verū ꝛ deū esse differunt. deū eē ē ver̄. ergo deū eē ꝛ deū esse differunt. ꝯcedat̄ ꝯña ꝛ neget̄ añs pro minori. Contra. deus ē. est vera. ḡ deū eē est ver̄. neget̄ ꝯña. et quādo probat̄ ex omni ꝓpositiōe vera. ꝛc. Dicatur ꝙ illa regula hꝫ intelligi ꝙ in omni propositione vera sequitur sic esse sicut pmo ꝛ principaliter p suum dictū denotatur. Et tunc ad argumentū quādo dicitur aliqd ver̄ ꝛ deū eē hoc differunt. ergo nō oīe ver̄ ꝛc. ꝯcedat̄ ꝯña ꝛ negetur añs. Cōtra hoc ver̄ ꝛ deū esse nō differunt. ꝛ hoc ē aliqd ver̄. ergo aliqd ver̄ ꝛ deū eē nō differūt. ꝯcedatur ꝯña ꝛ negetur añs ꝛc. sequitur sophisma.

Totus sortes est minor sorte. Istud sophisma probatur sic. Quelibet ps integralis sortes ē minor sorte. ergo totus. s. ē minor. s. ꝯña pꝫ ab vno cōuertibili ad reliquum. Añs ꝓbatur sic. hec ps sortis ē minor sorte demōstrando caput ꝛ hic ꝛ hic. ꝛ sic de singulis. ergo quelibet ps sortis ē minor sorte. ¶ Aliter sic. Totus. s. est minor sorte vel totus. s. est maior sorte vel totus. s. ē equalis sorti. sed totus. s. nō est maior sorte nec equalis. s. ergo totus. s. ē minor sorte. ꝯña pꝫ a tota disiunctiua trimēbri cū opposito secūdar̄ ptiū ad tertiam partē. Añs probatur sic. pro prima pte. Si totus. s. ē maior sorte. ergo q̄libet ps sortis ē maior. s. ꝯñs ē falsum. ergo ꝛ añs. Et ꝙ totus. s. nō sit equalis sorti. probatur sic. Si totꝰ. s. sit equalis sorti. ergo q̄libet pars sortis ē eq̄lis. s. cōsequēs est falsum. ergo ꝛ añs. ¶ Ad oppositū arguitur sic. Totus. s. ē minor sorte. sed totus. s. est. s. ergo sortes est minor sorte. cōsequētia pꝫ qr ē syllogismꝰ in darapti. mior probatur sic. s. ē totꝰ. s. ergo totus. s. ē. s. ꝯña pꝫ p ꝯuersionē simplicē. ¶ Aliter improbat̄ sic. Totꝰ s. ē eq̄lis sorti. ergo totus. s. nō ē minor sorte. ꝯña pꝫ. Et añs probat̄ sic. Totꝰ. s. ē maior sorte. vel totꝰ. s. ē mior sorte. vel totus. s. est equalis. s. sed totus. s. non est maior. s. nec minor. s. ergo totus. s. est equalis sortī ꝯña patet vt prius. Et ꝙ totus. s. sit equalis sorti. probatur sic. quia ad

hoc q̃ aliqd sit eq̃le alicui oportet q̄ neq̃ sit mai⁹ neq̃ minus eo. sed sic est in proposito. ergo est equalis sorti. ¶ Ad hoc dicendũ est distinguē do sophisma eo q̄ hoc signũ totus pōt sumi categorice vel sincategori/ce. Si sumitur sincategorice sigt q̄ q̄libet ps integralis sortis est minor sorte. ⁊ sic cōcedat̄ sophisma. Et tūc ad argumēta ĩprobātia qñ arguitur sic. tot⁹ s ē mior. s. s cd totus. s. ē. s. ergo. s. ē minor sorte. ꝯcedatur ꝯña. ⁊ negetur añs ꝓ minori vicȝ q̄ totus. s. ē. s. q̄ꝛ significat sic q̄ q̄libet ps integralis. s. ē. s. ⁊ hoc ē falsũ. Ad argumētũ qñ dicitur. s. ē totus. s. ergo totus. s. ē. s. negatur ꝯña. q̄ꝛ nō arguitur ꝑ cōuersionē simplicē. Ad aliud qñ dicitur totus. s. ē eq̃lis. s. ergo totus. s. nō ē minor. s. ꝯcedatur ꝯña ⁊ negetur añs q̄ꝛ significat q̄ q̄libet ps ĩtegralis. s. ē eq̃lis. s. ⁊ hoc ēst falsũ. Tunc ad aliud qñ dicitur tot⁹. s. ē eq̃lis. s. vel totus. s. ē mior s. cōcedetur ꝯña ⁊ negetur añs tā pro pⁱma pte q̄ ꝓ secũda parte. Si hoc signũ tot⁹ sumatur categorice. tunc sigt q̄. s. cōposit⁹ ex oībus suis ptibus integralib⁹ est minor sorte. ⁊ sic negetur sophisma. Tūc ad argumēta ꝓbantia quelibet ps. s. ē minor. s. ergo ⁊c̃. neget̄ ꝯña quia non arguitur ab vno equipollente ad suum equipollens. Et ad aliud quando dicitur totus. s. est minor. s. vel totus. s. est maior. s cōcedetur consequētia ⁊ neget̄ añs ꝓ secũda pte mioris ⁊c̃.

Nihil ⁊ chymera sunt fratres

Istud sophisma ꝓbatur sic nec hoc ⁊ chymera sunt frēs. nec hoc ⁊ chymera sunt fratres. nec hoc. ⁊ sic de singulis. ergo sophisma. ꝯña patȝ. q̄ꝛ arguit̄ a singularib⁹ sufficienter sumptis ⁊c̃. Añs ꝓbat̄ sic. eius cōtrariũ est falsum. ergo hoc est verũ. Añs ꝓbatur sic. hoc est falsum. aliqd ⁊ chymera sunt fratres. ergo sophisma verũ. Añs probat̄ sic. q̄ꝛ sequitur aliquid ⁊ chymera sunt fratres. ergo chymera est frater alicuius. ⁊ sequitur chymera est frater alicuius. ergo chymera est. ꝯñs est falsum. ergo antecedens. ergo sophisma verum.

Ad oppositum arguitur sic.

Nihil ⁊ chymera sunt fratres. sed omnes fratres sunt entes. ergo nihil ⁊ chymera sunt entia. ergo vtrũq̃ istorum est ens. Et sequit̄ v'teri⁹ vtrũq̃ istorum est ens. ergo nihil est ens et chymera ē ens. Antecedēs probatur sic. nihil ⁊ chymera sunt frēs. ꝗ carnales vel spũales. Si carnales tunc sic. nihil ⁊ chymera sunt fratres carnales. ergo chymera ē frater carnalis nihil. ꝗ chymera ē. ꝯñs est falsum ergo añs. ⁊ consequentia patet per assimile. s. ⁊. p. sunt fratres carnales. ergo. s. est frater carnalis platonis.

Ad istud respondendum est concedendo sophis-

ma que est vniuersalis cuius quelibet singularis est vera. Et tunc ad argumenta improbantia pⁱmo sic. Nihil ⁊ chymera sunt fratres. sed omnes fratres sunt entes. ergo ⁊c̃. concedatur consequentia ⁊ ꝯsequēs

et tunc quando dicit. nihil et chymera sunt entia. ergo vtrumque istorum est ens. negetur consequentia. Contra sequitur. s. et p. sunt entes. ergo vtrumque istorum est ens. et sic est in proposito. ergo consequentia bona. concedetur consequentia et negetur antecedens quod sic est in proposito et causa est quia in illa consequentia. nihil et chymera sunt entia. ergo vtrumque istorum est ens. antecedens est mere negatiuum. et ex antecedente mere negatiuo non sequitur consequens affirmatiuum. Sed in ista consequentia. s. et p. sunt entes. ergo etc. ex antecedente mere affirmatiuo sequitur consequens affirmatiuum. ideo non arguitur per assimile. ¶ Ad aliud argumentum quando dicitur nihil et chymera sunt fratres. ergo carnales vel spirituales. concedetur vtrumque. et quando dicitur nihil et chymera sunt fratres carnales. ergo chymera habet fratrem carnalem. negatur consequentia. Et quando dicitur sic. s. et p. sunt fratres carnales. ergo s. habet fratrem carnalem. concedetur consequentia. Et quando dicitur quod arguitur per assimile negetur. quia non sunt similes et eodem modo respondendum est si dicatur quod sunt fratres spirituales. etc.

Impossibile potest esse verum.

¶ Istud sophisma probatur sic. Illud quod potest esse impossibile potest esse verum. ergo sophisma. consequentia patet ab vna causa veritatis ad illud cuius est causa. Antecedens probatur sic. quia in ista propositione impossibile potest esse verum iste terminus impossibile supponit respectu verbi ampliatiui. ideo supponit pro eo quod est vel pro eo quod potest esse. ergo significat disiunctiue. illud quod est impossibile potest esse verum. vel illud quod potest esse impossibile potest esse verum. ergo sequitur quod iste due propositiones sunt cause veritatis illius propositionis. impossibile potest esse verum. ergo sequitur quod illa propositio significat quod illud quod potest esse impossibile potest esse verum. Antecedens probatur sic. hoc erit impossibile demonstrando vos estis homo et hoc erit verum. ergo hoc quod potest esse impossibile erit verum. consequentia patet medio termino existente hoc aliquid necesse est extrema coniungi. etc. ¶ Aliter probatur sic. verum potest esse impossibile. ergo impossibile potest esse verum. consequentia patet per conuersionem simplicem. Antecedens probatur sic. hoc verum erit impossibile demonstrando istam. vos sedetis. ergo verum erit impossibile. Antecedens probatur sic. post corruptionem vestram erit impossibile vos sedere primarie significando. ergo hoc verum erit impossibile.

Ad oppositum arguitur sic.

Impossibile potest esse verum. sed omne impossibile est tale quod non potest esse verum. ergo quod non potest esse verum potest esse verum. maior patet et minor probatur sic. omne impossibile per se est tale quod non potest esse verum. et omne impossibile per accidens est tale quod non potest esse verum. et omne impossibile in mundo aut est per se aut per accidens. ergo omne impossibile est tale quod non potest esse verum. ¶ Aliter improbatur sic. impossibile potest esse verum. sed omne verum est possibile. ergo impossibile est possibile.

Pro isto dicendum est distinguendo sophisma eo q impossibile potest sumi pro eo quod est vel pro eo quod potest esse. Si pro eo qd ē. negetur sophisma. Si p eo qd potest esse. ꝯcedit sophisma
¶ Ad argumenta improbantia tūc rñdendū est. Primo qñ sic arguit Impossibile potest esse ver. sed omne impossibile est tale qd nō potest esse ver. ergo quod nō potest esse ver potest esse ver. negetur ꝯña. q2 iste terminus impossibile. supponit in prima p̄missa p eo qd potest esse impossibile. et in secūda pro eo quod est impossibile.
¶ Ad aliud qñ dicitur Impossibile potest esse ver. et omne ver ē tale quod est possibile. ergo etc. negetur ꝯña. Si capiatur p eo quod est. negandū est sophisma. ¶ Et tūc ad aliud argumentū qñ dicitur. illud qd potest esse impossibile potest esse ver. ergo etc. negetur ꝯña. Et quādo dicitur q arguitur ab vna causa veritatis etc. neget. q2 accipiendo istū terminū impossibile p eo quod est. nō habet aliquā causam veritatis.
¶ Ad aliud argumentū qñ dicit. ver potest esse impossibile. ergo impossibile potest esse ver. negetur ꝯña. Et quādo dicitur q arguitur p cōuersionē simplicē. negetur q2 nō eodem mō supponāt termini in vno sicut in alio etc.

¶ Expliciunt sophismata.

Sequūtur obiectiones casuū

Contra istas regulas multiplices/possunt tales obiectiones fieri. Primo cōtra primā. Oē mihi positū ⁊ a me admissū sub forma positi ꝓpositū. ⁊c̄. Et pono vobis casū. ꝙ nihil sit vobis positū. tūc ꝓponatur. nihil ē vobis positū qꝺ est cōcedendū ꝑ primā regulā. q͛ est positū ⁊ admissū sub forma positi ꝓpositū. ⁊c̄. Qꝺ illud est negandū ꝓbat̄ sic. q͛ est ꝓpō falsa. vt pʒ. ⁊ nō estis obligat᷑ ad cōcedendū eā. ergo habet᷑ eam negare. Minor pʒ. q͛ nullus est casus. q͛ nō est positio nec impositio nec depositio. ꝑ nō estis obligat᷑. Añs pʒ. q͛ si esset aliq̄ positio. esset aliqꝺ positū. sed nihil est positū vt ponit casus ⁊c̄. ¶ Ad istud r̄ndendū est. admittēdo casum. et qñ ꝓponit̄. nihil est tibi positū. neget̄ illud. Et qñ arguit̄. est ꝯcedendū q͛ est ꝓpositū ⁊ admissum. neget̄ illud. q͛ nō arguit̄ ꝑm regulā. q͛ illa ē regula. Oē mihi positū ⁊ a me admissum sub forma positi ꝓpositū. ⁊ nō repugnās posito durante tp̄e eiusdē positōnis est ꝯcedendū. sed in casu posito est repugnās positioni. ⁊ ideo nō cōpellet concedere positū.

Contra eandē regulam arguitur sic. Et suppono ꝙ solū falsum ⁊ possibile est admittibile in positione. ⁊ pono ꝙ hō ē asin⁹ sit vobis positū ⁊ a vobis admissum. iste casus est possibilis. ergo admittibilis. Tūc ꝓponatur ꝙ homo est asinus. Illud est negandū. q͛ regula est nō ꝓpter possibile positū. est impossibile cōcedendū. sed casus est possibilis. ergo ꝓpter hoc nō est ꝯcedendū. hō est asinus. ¶ Et ꝙ sit ꝯcedendū ꝓbat̄ sic. Oē vobis positū ⁊ a vobis admissum sub forma positi ꝓpositū ⁊ nō repugnās positioni est a vobis ꝯcedendū. sed hō ē asin⁹ est vobis positū ⁊ admissum. ergo hō est asin⁹. est a vobis ꝯcedendū. ꝯña pʒ q͛ est syllogismus in darii. Maior pʒ ꝑ regulā. ⁊ minor est ꝯcedendū. quia ē illud qꝺ sequitur hoc vbū pono in casu. ergo est oīno ꝯcedendū

¶ Ad istud solet aliquis dupliciter respondere

Vno mō admittendo casum ⁊ negādo ꝙ hō est asin⁹ Et ad argumentū qñ dr̄ Oē vobis positū ⁊c̄. neget̄ minor. Ideo dicūt qdā ꝙ hoc totū est positū scʒ hō est asin⁹ est vobis positū ⁊ admissum. ⁊ nō sup hāc ꝓpōne hō est asinus. actū est difficile euitare qñ ꝯcedit̄ maior ꝓpter argumētū sequēs. eo ꝙ minor sit illud qꝺ sequitur hoc vbū pono. ⁊ iō est positū ab aliis. ꝯcedat̄ minor ⁊ neget̄ maior. sed ista est regula. Oē mihi positū ⁊ a me admissū sub forma positi ꝓpositū durante tp̄e eiusdē pōnis ⁊ nō repugnās posito est ꝯcedendū. sine obligatione ad hoc ꝑtinēte. Et vocatur obligatio ad hoc ꝑtinēs. scʒ talis ꝑticula esse ꝯcedendū vel esse negandū. vel esse positū vel aliqꝺ tale scʒ qñ actus r̄ndentis ꝑ expressionē obligant᷑ annectitur alicui ꝓpōni in aliquo casu. Vñ Ista ꝓpō. homo est asinus. quis debet concedi ꝙ sit posita ⁊ admissa. est tamē posita cū obligatōe ad hoc ꝑtinente. ⁊ ideo nō oportet concedi ꝑ regulam

Aliter obiicitur sic. q concedendũ est negandum

Et pono q ois hõ sit rhome. quo admisso pponat. q ois hõ est rhome 7 tu es hõ. illa ppõ est ɔceð. qr ẽ copulatiua. cui9 vna ps ẽ posita 7 alia pars ẽ vera 7 iptinẽs. ğ tota copu. est ɔceð. Et q ista copulatiua sit neganda pbat sic. qr ẽ falsa 7 imptinẽs. ğ ẽ negãda. p quartã regulã. añs pbat sic. nõ seqtur nec repugt. ğ imptinẽs. añs pbat sic. nõ seqtur Ois hõ est rhome. ğ ois hõ est rome. 7 vos estꝫ hõ. ğ 7c. qr añs põt esse verũ 7 ɔñs falsũ. nec repugnat. qr illa co. stat cũ casu. ¶ Similiter imediate post casum fit tale argumentũ. ois hõ est rome. tu es hõ. ğ tu es rome. Ista ɔña est bona qr est syllogism9 in darij. 7 maior debet ɔcedi. quia ẽ positũ. 7 minor est ɔceð. qr est vera 7 iptinẽs. ğ est ɔcedenda. 7 illud est negandũ. ğ ɔcedendũ est negandũ. Et q ɔñs sit negandũ pbat. qr falsũ 7 imptinẽs. ergo ẽ negandũ. q sit falsũ pꝫ. 7 q sit iptinẽs pbat. qr nõ repugt casui. nec seqtur ex casu. vt patere põt intuẽti. nec mediate seqtur. qr nulla ppõ mediata ɔcedit. ex q̃ sequi põt q tu es rome. ergo. 7c

Pro isto respondendũ est/ 7 primo ad primã obõnẽ.

admittendo casuꝫ. 7 negãdo illã copulatiuã. scꝫ ois hõ est rome. 7 tu es hõ. qr est falsa 7 iptinẽs. vt argumẽtũ bñ pbat. Et ad argu. in oppositũ cũ arguit. vtraq pars est ɔcedẽda. qr vna ps est posita 7 alia est vera 7 imptinẽs. ergo tota copu. ẽ ɔcedẽda ¶ Rñdet. negãdo ɔñam. qr q̃uis vtraq ps p se est ɔcedenda. tñ tota copulatiua est negãda qr est falsa 7 ipertinẽs. sꝫ ñ negetur copu. pro aliq ei9 parte. sꝫ pro tota co. vñ cũ dico q illa copu. est falsa 7 iptinẽs. sũt isti duo termini inclusi p seipsa. scilꝫ falsitas 7 imptinẽtia. sed falsitas se tenet ex pte ppõnis posite. Imptinentia võ ex pte alteri9. sed nõ neget ppõ qr est falsa. neq qr ẽ iptinẽs sed neget p tota copulatia. 7 nõ neget p altera eius pte. ¶ Ad secũdã obõnẽ. ɔcedat ɔña imediate post casuꝫ. 7 neget añs. Et qñ pbat maior Dicat q nulla ps p se negabitur. sed totũ añs. qr totũ añs est falsum 7 imptinẽs. 7 falsũ p posito scꝫ p maiori. 7 imptinẽs p minori. ideo totũ añs negabit. 7 nõ neget eius ps sicut dictuꝫ est ad copulatiuã falsam 7 imptinentẽ ¶ Et sciendũ est si neget talis copu. cui9 vna pars ẽ posita 7 alia vera 7 ipertinẽs. postea pponat illa pars que ẽ vera 7 ipertinẽs dꝫ negari tãq̃ repugnãs. qr ei9 oppositũ seqtur ex oppo. illi9 copulatie

Sed contra illam regulã 7 solutionem arguitur sic

Nã illa solutio ponit q posita tali ppõne. ois hõ currit. adhuc remanet ois hõ currit ppõ falsa. Sed ɔtra. 7 ponat q ois hõ currit. iam ex casu seqtur q illa est vera. ois hõ currit. qð pbat sic. seqtur Ois hõ currit. ğ ita est q ois hõ currit. Jã seqtur ex ɔñte ita est q ois hõ currit. ğ hec ẽ vera q ois hõ currit. Ex casu seqtur q ois hõ currit. est vera. qr ei9 oppositũ ponit de illa ppõne. ois hõ est rhome. qð idẽ est. Et sũt idẽ sic. qr stat q ois hõ currit. cũ hoc q illa ppõ ois hõ cur. sigt hoiem eẽ asinũ. 7 ita est q ois hõ currit. tñ hec ñ ẽ vera. ois hõ currit. vt pꝫ ex casu. ergo

ex opposito oīs homo currit. nō seq̄tur ꝙ hec sit vera Oīs hō currit. qꝺ eſt ꝯcedendū per totū. ⁊ in vltimo casu dictū est

Propter hoc dicendū eſt ad argumentū in oppositū
tū dr̄. oīs hō currit. ergo ita eſt ꝙ oīs hō currit. ꝯcedat̄ ꝯn̄a ⁊ ꝯn̄s. et qn̄ ex ꝯn̄te infert̄. ita eſt ꝙ oīs hō currit. ergo hec eſt vera ꝙ oīs hō currit. neget̄ ꝯn̄a. qꝛ sic dꝫ argui Ita eſt ꝙ oīs hō currit. ⁊ illa propō siḡt p̄cise ⁊ pꝛimarie oēm hominē currere. ergo hec eſt vera ꝙ oīs hō currit. ⁊ tā eſt ꝯn̄a bona. Vn̄ si imediate poſt casum proponat̄ ꝙ illa propō. oīs hō currit. siḡt p̄cise ⁊ pꝛimarie oēꝫ homieꝫ currere. tūc dꝫ ꝯcedi tāq̄ꝫ vera ⁊ ip̄tinēs. ⁊ tūc ꝯcedat̄ ꝙ hec ē vera. qꝛ imediate seq̄t̄ ex casu ꝯcesso

Aliter arguitur sic/ Quod scitū a te eſt tibi dubium.
⁊ ponat̄ iſte casus ꝙ oē verꝝ sciatur a te. tūc proponat̄ ꝙ rex sedet. hec ē dubitāda. qꝛ eſt dubia ⁊ imp̄tinēs. ergo eſt dubitāda. poſtea proponat̄ ꝙ nullus rex sedet. hec ē similiter dubitāda. qꝛ dubitato vno ꝯtradictoriorꝝ dubitandū eſt reliquū. ¶ Sed cū arguitur sic. vtrūq̄ iſtorꝝ eſt tibi dubiū. sed alterꝝ iſtorꝝ eſt scitū a te. ergo scitū a te eſt tibi dubiū. ꝯn̄a pꝫ qꝛ eſt syllogism⁹ in darij. ⁊ maior pꝫ ꝑ ꝯcessū. minor probat̄ sic. oē verū eſt scitū a te. alterꝝ iſtorꝝ eſt verꝝ. ergo alterꝝ iſtorꝝ eſt scitū a te. ꝯn̄a pꝫ q̄a eſt syllogism⁹ i darij. ⁊ maior eſt casus. minor probat̄. qꝛ oīm ꝯtradictoriorꝝ alterꝝ eſt verꝝ. illa sunt ꝯtradictoria. ergo alterꝝ iſtorꝝ eſt verꝝ

¶ Similiter ponat̄ ꝙ credas firmiter sine hesitatōne ꝙ rex sedet. tunc proponat̄ ꝙ rex sedet. hec eſt dubitanda. qꝛ eſt dubia ⁊ imp̄tinēs. qꝛ nō seq̄tur ex casu nec repugnat ipsi. ergo eſt ip̄tinēs. Tūc proponat̄ ꝙ illa propō. rex sedet. eſt tibi dubia. Si neget̄. cōtra. q̄cq̄d dubitatis ē vobis dubiū. sed iſtā dubitatis. ergo eſt vobis dubiū. Et ꝙ iſta non sit dubia probat̄. qꝛ dubitare ē aliq̄d cū hesitatōe app̄hēdere. sꝫ app̄hēdis siḡtōꝫ h⁹ propōnis rex sedet. sine hesitatōe (vt po. casus. g̊ nō hēs eā dubitare

Pro iſtis obiectionibus p̄rio ad illā/ admittēdo casū
qn̄ ꝑponit̄ ꝙ rex sedet. dicat rn̄s ego dubito ¶ Consimiliter rn̄deat̄ qn̄ ꝑponit̄ ꝙ nullus rex sedet. ¶ Et tūc ad argumentū qn̄ dr̄ vtrūq̄ iſtorꝝ eſt tibi dubiū ⁊c̄. ꝯcedat̄ ꝯn̄a ⁊ neget̄ an̄s pro maiori. Et si dicat̄ ꝙ dubitas rex sedet. rn̄deat̄ negando. dubitet̄ tn̄ quotiensc̄ūq̄ ꝑponat̄ ꝑ se. nō tn̄ fateat̄ rn̄s ꝙ dubitat illā. sed hꝫ negare propꝛiū actū. Sꝫ nō fateatur ꝙ negat propꝛiū actū. Et hec rn̄sio hꝫ locū qn̄ singule ꝑticule casus exprimūtur. scꝫ ꝙ iſta sunt ꝯtraria siḡndo pꝛimarie ⁊ cetera talia que satis p̄nti inq̄rere ingeniū addiscent᷑. nec miretur q̄s licꝫ rn̄s neget propꝛiū actū. qꝛ illa in cōib⁹ accidet casib⁹. Sicut si ponatur ꝙ oīs hō currit. ⁊ poſtea proponatur. tu curris. habes negare sicut falsum ⁊ impertinēs Si tūc propo. ꝙ tu es hō. illud ē neg̃ād velut repug̃ns. Si proponat ꝙ tu negas te eē hominē. negetur. qꝛ hoc repug̃t casui mediate. sic in casu posito actus dubitādi repug̃t rn̄denti licꝫ fuit actus propꝛi⁹. nā ex casu seq̄tur. nihil esse dubiū. ⁊ aliq̄d esse dubiū repugnāt

¶ Similiter in secundo. casus est admittendus et quando proponatur quod hoc est dubium. Rex sedet vel quod vos dubitatis illam. negetur quelibet propositio talis tanquam repugnans casui. quia omnis dubitatio requirit hesitationem vt allegatum est in argumento. sed casus excludit omnem hesitationem ab ista propositione. Rex sedet. ergo repugnat illam esse dubiam.

Casus Similiter quod aliquod tibi positum est a te

admissum sine obligatione ad hoc pertinente est a te negandum. Et pono istum casum quod tamen negandum a te sit tibi positum. et illud est tibi positum et admissum sub forma posite propositum sine obligatione ad hoc pertinente et tamen illud est negandum. Et quod illud sit negandum probatur sic. quia tamen negandum a te est tibi positum. ergo omne tibi positum est a te negandum. Et ex consequenti. Omne tibi positum est a te negandum. hec exclusiua est tibi posita. ergo hec exclusiua est a te neganda. et illa eadem est tibi posita. ergo aliquid tibi positum est a te negandum quod erat intentum.

Ad istud respondendum est admittendo casum

deinde concedetur quod tamen negandum est tibi positum. Et quando arguitur ab exclusiua ad suum vniuersale concedetur omne positum est a te negandum. concedetur consequentia. quia est imediate sequens ex posito. Et tamen concluditur quod hec exclusiua sit neganda. concedetur illud. Et si postea inferatur quod illud est negandum et concedendum. debet concedi. quia illud est concedendum infra idem tempus obligationis et est negandum extra tempus obligationis. Et si allegetur quod omnes responsiones sint retorquende ad idem instans. negetur illud nec est talis regula. Sed responsiones habent fieri secundum exigentiam obligationis nec sunt retorquende ad idem instans nec ad diuersa sed prout cogit obligatio.

Casus Adhuc probatur quod concedendum est negandum

Et sit rei veritas quod sortes sit niger. Et pono tibi istam. sortes est albus. et maneat iste casus quousque aliquod negandum tibi proponatur. Tunc proponatur quod sortes est niger. illud est repugnans posito. ergo est negandum. Si negetur. Contra. hec propositio est vera. scita a te fore vera. et non es obligatus ad negandum eam. ergo debes eam concedere. consequentia patet et minor probatur sic. Nullus est casus. ergo non estis obligatus. Antecedens probatur sic. quia tunc solum maneat casus quousque aliquod negandum tibi proponatur sed iam proponitur aliquod negandum. ergo non manet casus.

Pro isto dicendum est admittendo casum.

Et quando proponitur quod sortes sit niger concedetur quia est verum et non est aliquis casus vt probat argumentum. Et si dicatur quod nullum negandum proponitur quia nihil proponitur nisi hec propositio. Sortes est niger. et hec concedetur a respondente. ergo non est neganda. Dicat respondens aliquis quod non negabitur sed quia est digna negari in comparatione ad casum ¶ Et similiter ponatur quod male respondes quando admisso proponitur illud. Si concedetur.

Contra Tu admittis possibile et concedendum illud quod

pponitur. ergo tu bene rñdes. Tūc vltra. tu bene rñdes. ergo nō male

Aliter arguitur sic ex concesso/ Tu male rñdes ad istam ppōnem. pmo admittendo illā. ꝛ postea ɔcedendo qñ pponat ergo nō debes sic rñdere. ¶ Similiter ponat ꝙ tu male rñdes ad istā. hō est asinus. Tūc pponat ꝙ hō est asinus. Si neget. Contra. tu male rñdes ad istā hō est asinus ꝛ nō nisi negando. ergo nō habes eā negare Minor pbat. nō rñdes ad istā nec ɔcedendo nec dubitādo nec distinguendo. ergo solū negando.

Ad istud rñdeatur pmo admittendo casum scilicet Tu male rñdes. ꝛ postea tu male rñdes nō nisi admittendo casum. ɔcedatur ɔña ꝛ neget minor. q2 ex casu sequitur me rñdere ad aliquā aliā ppositionē. scilicet negādo ꝙ hō est aial. vel ɔcedēdo ꝙ hō ē asinus. vel hmōi. ¶ Et si querat quid hoꝝ facio. vel ad quā ppōnem rñdeo. Dico ꝙ nō debeo assignare. q2 quicquid assignatur in speciali est falsum ꝛ impertinens. habes tñ ɔcedere totā disiunctiuā. scilicet ꝙ male rñdeo ad istā ho est aial vel hō est asinus. vel ad hmōi tanꝙ sequēs. Et ɔcedatur ꝙ bñ rñdeo ad positū ꝛ male ad aliā ppōnē. ¶ Et similiter admittat alius casus ꝙ tu male rñdes ad istā hō est asinus. Et qñ arguit ꝙ tu male rñdes ꝛ nō nisi negādo. ergo rñdes negādo. ɔcedatur ɔña. ꝛ neget añs p minori. ꝛ qñ arguitur. tu male rñdes ad istā hō est asinus. ꝛ tñ nō ɔcedendo nec distinguendo nec dubitādo. ꝛ nō sunt plures modi rñdendi nisi negādo. ergo rñdes negādo. ɔcedatur ɔña ꝛ negetur añs p maiori. ꝛ ɔcedatur eius oppositū. scilicet ꝙ rñdeo ɔcedendo dubitādo ꝛ distinguēdo. Si queratur p qua pte ɔcedis disiūctiuā. dicatur p nulla eius pte sed p tota disiūctiua. Si pponatur ꝙ tu ɔcedis ꝙ hō est asinus negetur ꝙ falsum ē ꝛ ipertinēs ꝙ tu ɔcederes illā similiter ꝙ tu distinguis istā. Si pponatur ꝙ tu dubitas istā. ɔcedatur q2 est sequēs mediate ex casu. sequitur enim. tu male rñdes ad istā hō est asinus ɔcedendo. dubitando vel distinguēdo. sed nō ɔcedendo nec distinguendo ergo dubitando.

Aliter arguitur sic. Et ponatur ꝙ falsū ꝛ impertinēs est a vobis ɔcedendū. Et pono vobis istā disiūctiuā. Vos estis rhome vel vos estis asinus. qua admissa. pponatur ista. vos estis rome. si ɔcedat Cōtra. est falsū ꝛ ipertinēs ergo est negādū. ꝙ sit falsum patet. Et ꝙ sit ipertinēs pbatur sic. nō sequitur nec repugnat ergo est ipertinēs. ꝛ ꝙ nō sequitur pbatur q2 ista ɔña nō valet. tu es rhome. vel tu es asinus ergo tu es rhome. Et quod nō repugnat. pbatur q2 stat cū casu nec casus ē prius sine illo ergo ꝛc. Et eo ꝙ arguitur a tota disiūctiua ad alterā eius ptē nō valet ɔña. p regul. dictas.

Ad istud rñdendū est/ admittendo casū ꝛ ɔcedēdo ꝙ tu es rhome. ꝛ negetur ꝙ hec est falsa ꝛ impertinēs. q2 est sequēs ad illā regulā. a tota disiūctiua ad alterā eius ptē ꝛc. Dicatur ꝙ illa regula habet

intelligi qñ arguitur a tota disiũctiua ad alterã eius ptẽ. cuius neutra pars est añs ad aliã eius ptẽ nõ valz ꝯña. Sed qñ vna pars est añs ad aliã. tũc arguendo a tota disiũctiua ad alterã eius ptẽ q̃ sequitur est ꝯña bona. sed sic est in ꝓposito. qꝛ illa ꝓpõ. tu es rhome. sequitur ad istã ptem disiũctiue. tu es asinus. eo ꝙ ex impossibili sequitur quodlibet

Casus. Uolo ꝙ sit rei veritas ꝙ sortes non currat.

ꝛ ꝙ ois hõ altꝰ vel alia a sorte currat. ꝛ ꝙ nõ sint plures hoies ꝙ̃ sortes plato. cicero. Tũc pono ꝙ sortes currit. qua admissa ꝓponatꝛ ꝙ ois hõ currit. hec est falsa ꝛ imptinẽs. ergo est negãda. ꝙ sit falsa ꝓbatꝛ. hec ẽ vlis cuius vna singularis est falsa. ergo vlis falsa. qꝛ ista est falsa hoc currit. de mõstrãdo sortẽ. ꝛ est imptinẽs qꝛ nõ sequitur nec repugnat. ergo est imptinẽs nõ repugnat qꝛ stat cũ casu. nec sequitur qꝛ illa nõ vz. sortes currit. ergo ois hõ currit. ꝛ iõ illa ꝓpõ est oino negãda. Et si negetꝛ argu. in oppo. sic. S ꝛ p currũt. ꝛ C currit. ꝛ nõ sũt plures hoies. ergo ois hõ currit. ista ꝯña ẽ bõa. sicut sic arguẽdo a singularibꝰ sufficiẽter sumptꝭ ad eoꝝ vlẽ. ꝛ totũ añs est ꝯceđ. Añs ꝓbatꝛ sic. est copulatiua cuiꝰ q̃libet ps est ꝯcedẽda. ergo ꝛc añs ꝓbatꝛ sic. qꝛ vna ps est posita ꝛ q̃libet alia ps est vera ꝛ imptinẽs. ergo totũ añs est ꝯceđ. Uel aliter sic si negetꝛ ꝙ ois hõ currit. tũc detur eius oppositũ scz aliqd qđ est hõ nõ currit. Et qñ arguitur sic. aliqd qđ ẽ hõ nõ currit. ꝛ nõ sũt plures hoies ꝙ̃ S. p. ꝛ C. ergo sortes nõ currit. vel p. nõ currit. vel C. nõ currit. tũc vltra sortes nõ currit. vel plato nõ currit. vel Cicero nõ currit. sed p. currit ꝛ C currit. ergo S nõ currit. qđ ẽ oppo. positi

Pro isto respondendũ est ꝙ casus est admittendus.

Et qñ ꝓponitꝛ ꝙ ois hõ currit. negetꝛ. ꝛ qñ arguitꝛ sic. S currit. p. currit. ꝛ C. currit. ꝯcedatꝛ ꝯña ꝛ negetꝛ añs. non tñ ꝓ aliq̃ eiꝰ pte. qꝛ q̃libet ps p se est ꝯceđ. sicut argumẽtũ bñ ꝓbat. Sz qñ ꝓponantꝛ ptes debẽt ꝯcedi quousqꝫ ꝓponatꝛ vltima. ꝛ illa dz negari tanq̃z repugnãs ꝛ ꝯcedatꝛ ꝙ aliquid qđ est hõ nõ currit. Et qñ arguitꝛ sic. s. nõ currit vel p. nõ currit vel c nõ currit. ꝯcedatꝛ ꝯña. qꝛ arguitꝛ a tota disiũctiua trimẽbri cũ oppositꝭ duaꝝ ptiũ ad alterã eiꝰ ptẽ. negetꝛ tñ añs ꝓ minori. qꝛ p. currit ꝛ c currit nõ tñ ꝓ aliqua eiꝰ pte sed ꝓ tota disiũctiua. qꝛ illa repugnat casui imediate. sed saltẽ fateatꝛ rñs ꝙ nõ sunt plures hoies q̃z S. p. ꝛ C. ꝛc.

Arguitur ꝙ falsum ꝛ imptinẽs est concedendũ

Et pono vobis ꝙ vos estis rhome. tũc ꝓponatꝛ ꝙ vos estis rhome in hoc īsti. hec est falsa ꝛ iptinẽs. ergo est negãđ. ꝛ est ꝯceđ. ꝙ sit falsa ptz. ꝛ ꝙ sit imptinẽs ꝓbatꝛ sic. nõ sequitur nec repugnat. ergo ẽ imptinẽs. non repugnat. qꝛ stant bñ simul ꝙ tu es rome. ꝛ tu es rome in hoc īsti. nec seqꝛ q2 illa ꝯña nõ vz. Uos estis rome. ergo vos estis rome in hoc īsti. Et ꝙ sit ꝯceđ ꝓbatur sic. qꝛ tu es rome ĩ aliquo īsti. ꝛ nullũ est. ĩ. nisi hoc. ĩ. ergo tu es rome in hoc īsti. ꝯña pz. ꝛ maior sequitur immediate ex casu. ꝛ minor ꝓbatꝛ sic. qꝛ nullũ est. ĩ. nisi hoc. ĩ. qđ est pñs. sed hoc ĩ. solũ ẽ pñs. ergo

missis est. Q. nisi hoc. e. Vel aliter sic si negetur. quod tu es rome in hoc instanti. tunc detur eius oppositum. scilicet tu non es rome in hoc instanti. et tunc arguitur ex opposito cum concessis sic. Tu es rome. et tu non es rome in hoc instanti. ergo tu es rhome in aliquo instanti alio ab hoc instanti. et ex consequente tu es rhome in aliquo instanti alio ab hoc instanti. sed solum hoc. Q. est presens. ergo tu es rome. in instanti preterito vel futuro. et tunc antecedens includit contradictionem. etc.

Ideo pro isto respondeatur. primo negando assumptum et admittendo casum. scilicet negetur quod tu es rome in hoc instanti. quia est falsum et impertinens vt argumentum facit probat. Et quando proponatur quod tu es rome in aliquo instanti. concedatur consequentia. et negetur antecedens pro minori. quia ex casu sequitur quod hoc instans non est. non negetur minor in argumento sequenti scilicet quod hoc solum instans est presens. quia repugnat casui eo quod eius oppositum sequitur. nam sequitur tu es rome. et tu non es rome in hoc instanti. ergo hoc instans non est. tamen ex illis premissis non sequitur quod tu es rome in aliquo alio instanti alio ab hoc instanti quia omnis alietas requirit existentiam extremorum. et hoc instans. non est instans. et ideo illud consequens est falsum. Ex eisdem tamen premissis bene sequitur quod tu es rome in aliquo instanti. quod non est hoc instans. Et si ex isto consequente arguitur sic tu es rome in aliquo instanti quod non est hoc instans. sed hoc instans est presens. ergo tu es rome in instanti preterito vel futuro. concedatur consequentia. et negetur minor tanquam repugnans. vt prius dictum est. Et si queratur an tu es rome in presenti instanti an non concedatur tanquam sequens. Et si vlterius queratur. quod est illud instans. Dicatur quod est A B vel C et sic de singulis. tamen non habes assignare in speciali quod est illud instans. et sic debes concedere totam disiunctiuam. non tamen pro aliqua eius parte. sed pro tota disiunctiua vt prius dictum est in aliis. nam quelibet pars disiunctiue est neganda si per se proponatur

Casus/ Dubium et impertinens est concedendum/

probatur sic. Et pono istum casum quod tu concedis alterum istorum contradictoriorum Rex sedet. et nullus rex sedet. Tunc proponatur quod rex sedet. hec est dubia et impertinens ergo etc. Et quod sit dubia patet. et quod sit impertinens probatur. quia non sequitur nec repugnat. ergo est impertinens. et quod non repugnat patet. et quod non sequitur probatur sic. quia ista non sequitur. scilicet tu concedis alterum istorum. Rex sedet et nullus rex sedet. ergo rex sedet. Si dubitetur quod rex sedet. probatur sic. hec est dubia. et dubitato vno contradictoriorum. dubitandum est et reliquum. ergo est dubia. nullus rex sedet. Et tunc vltra vtrumque istorum est dubium. ergo neutrum istorum est concedendum. Et tunc sic. tu non concedis alterum istorum. sed es obligatus concedere alterum istorum. ergo non satisfacis. et ex consequente male respondetis.

Ad istud respondendum est. negando assumptum et admittendo casum. Et quando proponitur quod rex sedet. dubitetur. similiter dubitetur quod nullus Rex sedet. Et quando arguitur sic. Vtrumque istorum est vobis dubium. ergo etc. concedatur consequentia. et negetur antecedens pro maiori.

¶ Et si dicat͂ ꝙ tu dubitas vtrūqȝ istoꝝ negetͬ sed ɔcedendū ē alterꝝ isto-
rū. vt ponit casus. ⁊ q̄ratur q̇d istoꝝ cōcedis nō debes assiḡre si dicatur
ꝙ tu ɔcedis alterꝝ istoꝝ. rex sedet. ⁊ nullus rex sedet. Si ꝓponat͂ ꝙ tu
dubitas ꝙ rex sedet. ɔcedetͬ tanq̄ verꝝ ⁊ imptinēs. Si p⁹ea ꝓponat͂ ꝙ
nullus rex sedet. negetͬ tanq̄ repugnās. qꝛ ex cāu sequitur ꝙ tu ɔcedis il-
lā. Nā sequtur. tu ɔcedis alterū istoꝝ. sed dubitas istā. rex sedet. ergo cōce-
dis istā. nullus rex sedet. ⁊ ɔsili'is rn̄sio de alijs. ⁊c. ¶ Et si allegetur
dubitato vno ɔtradictorioꝝ. dubitandū ē ⁊ reliquū. Dicēdū ē ꝙ hoc est
verū vbi nō repugnat alterꝝ illoꝝ dubitari. sed in cāu repugn̄t alterꝝ du-
bitari.

Adhuc probatur ꝙ falsum ⁊ impertinens ē con-
cedendū. ⁊ ponat͂ ꝙ ille ꝓpōnes sūt siles. tu es rome. ⁊ tu nescis te esse
rome ⁊ loquor de silitudine ꝓpōnū q̄ cōsistit in veritate ⁊ falsitate earū
dē. Tūc ꝓponat͂ ꝙ tu es rome. hec ē falsa. vt patet. ⁊ impertinēs vt ꝓ-
bat argumentū. ⁊ sic de alijs ꝓpōnib⁹ ⁊ tn̄ ē cōcedēda. ergo ⁊c. Et ꝙ sit cō-
cedēda ꝓbat͂ sic. Si negetur tūc arguitur sic. hec est falsa. tu es rome ⁊
nō hēs eā negare nisi ꝙ ē falsa ⁊ iptinēs. ⁊ hec ē similis huic. tū escis te
eē rome. ergo similiter illa ē falsa. Et tunc vltra illa ē falsa. ergo suū cōtrariū ē
verꝝ. videlicet tu scis te eē rome. Et tūc ex ɔñte sequit͂. tu scis te esse rome.
ergo tu es rome. ⁊ tu nō es rome. ꝙ fuit prius cōcessū. ergo cōtradictio.

Similiter potest probari ꝙ verū ⁊ impertinēs
est negādū. ⁊ ponat͂ ꝙ iste ꝓpōnes sunt similes. tu nō es rome. ⁊ tu scis
te eē rome. Tūc ꝓponat͂ ꝙ tu nō es rome. ɔcedetͬ tanq̄ȝ verꝝ ⁊ imperti-
nens. Tūc arguitur sic. hec ē vera. tu nō es rome. ⁊ hec est similis huic.
tu scis te eē rome. ergo similiter ista ē vera. ɔña pȝ. qꝛ cōicatio ē de simi-
litudine ꝓpōnū. vt pri⁹ dictū ē. Tūc sic arguitur. ex cōsequēte hec ē ve-
ra. tu scis te eē rome. ergo tu es rome. ⁊ tu nō es rome. vt pri⁹ dictū est
ergo cōtradictio. Et sic videtur ꝙ ista ꝓpō deberȝ negari. tu non es ro-
me. ⁊ tn̄ illa ē vera ⁊ imptinens. ergo habetur prima ꝓpō assumpta scȝ
ꝙ verum ⁊ imptinēs est a te negandū.

Ad istas obiectiōes pōt rn̄dere adinuicē admittēdo
vtrūqȝ casū. Et in primo cāu qn̄ ꝓponatur tu es rome. negetͬ. Et qn̄ ar-
guitur sic. hec ē falsa ⁊c. ɔcedetur ɔña vicȝ ꝙ hec ē falsa. tu nescis te eē
rome. ⁊ silr ꝙ hec ē vera. tu scis te esse rome. qꝛ ci⁹ oppositū negatiue.
tn̄ ꝙ tu es rome. vel tu scis te esse rome. quia nō sequitur hec est vera.
Tu scis te esse rome. ergo tu es rome. quia stat ꝙ illa ꝓpositio signifi-
cat deum eē cū hoc ꝙ tu scias te esse Cantibrigie.

Similiter in secundo casu concedetur ꝙ tu non
es rome. et negetur ꝙ tu scis te eē rome. cōcedetur ꝙ illa ē vera sicut
est ista. tu nō es rome. vt argumentū ē. nō tamē sequitur. tu scis te esse

rome.ergo tu es rome.quia nōdum positū est in cāu q̄ ista ꝓpositio significat p̄cise ꝛ primarie.qꝛ si ita ponatur in vtroq̧ casu.

Tunc aliter respondeatur. vnde in primo casu quādo ꝓponitur q̄ tu es rome.ꝯcedetur nec est falsa nec impertinens.sꝫ est sequēs.vnde seqtur ille ꝓpōnes sūt similes .ergo ambe sunt vere. qꝛ nō pūt eē similes in falsitate eo q̄ tūc seqretur cōtradictio.vt dictuꝫ ē in argumento.Et tunc si hec sit vera.tu es rome ꝛ hec ꝓpō sigt precise ꝛ primarie te eē rome.ergo tu es rome.

Similiter in secundo casu si addatur illa particula q̄ ꝓpōnes significent p̄cise ꝛ primarie.admittatur casus ꝛ negeť q̄ tu nō es rome:qꝛ seqtur q̄ illa ꝓpositio ē falsa eo q̄ nō pōt eē similis huic nisi in falsitate. ¶ Unde sciendū ē q̄ qn̄cunq̧ ꝓpōnes sic se habēt ad inuicē q̄ ex opposito vnius seqtur altera illarū.tunc ille ꝓpōnes nō possūt simul eē false sed vere.Sꝫ qn̄ sic se hn̄t q̄ ex vna illaꝝ seqtur oppositū alteri⁹.tūc ille ꝓpōnes nō pn̄t simul eē vere sed false.

Similiter ponatur iste casus q̄ tu es rome vel tu es ep̄s.ꝛ iste ꝓpositiones sunt similes.Tunc ꝓponatur q̄ tu es rome.hec ē falsa ꝛ impertinens.ergo ē neganda.Tūc ꝓponatur q̄ tu es ep̄s.hec seqtur mediate ex cāu.ergo ē ꝯcedenda.Et q̄ sit negāda ꝓbatur sic.qꝛ hec ē falsa eo q̄ est similis huic.tu es rome.ꝛ hoc sigt p̄cise ꝛ primarie te eē ep̄m.ergo tu nō es ep̄s.Et sic seqreť q̄ aliqd̄ sequens sit negandū. ¶ Probatur alio mō.ꝛ pono q̄ oīs hō currit.tūc ꝓponatur q̄ tu curris.hoc ē negādū.vt pꝫ ꝛ tn̄ ē sequēs ex cāu.ergo ꝛc.Et q̄ sit sequēs.ꝓbatur sic.qꝛ seqtur mediate oīs hō currit.tu es hō ergo tu curris. ¶ Ad istud rn̄dendū ē primo admittendo casum ꝛ negando q̄ tu es rome ꝛ postea ꝯcedetur q̄ tu es ep̄s tanquā sequens.Et qn̄ arguitur q̄ hec ꝓpositio ē falsa ꝛ sigt p̄cise ꝛ primarie.ꝯcedatur ꝯn̄a et negetur an̄s ꝓ minori vicꝫ q̄ hec ꝓpō.tu es ep̄s significat p̄cise ꝛ p̄marie te esse ep̄m.qꝛ hoc repugnat mediate casui. ¶ Si tn̄ ꝓponatur imediate post casū.vel si ponatur cū cāu q̄ iste propōnes significāt p̄cise ꝛ primarie vt termini p̄tēdūt.tūc ꝯcedetur q̄ tu es rome.similiter tu es ep̄s qꝛ ex cāu seqtur q̄ ille sunt simul vere.nā ex pria pticula casus cuꝫ hoc q̄ propositiōes significāt p̄cise et primarie.seqtur q̄ altera propositio illaꝝ ē vera.Et ex secūda habetur q̄ sūt similes.et sic oīno oportet q̄ ambe sūt vere.Et q̄ hec sit vera.tu es rome.probatur sic. qꝛ vtrūq̧ seqtur imediate ex cāu sicut pꝫ intuenti. ¶ In secūdo cāu negetur q̄ hec propositio.tu curris.seqtur mediate ex cāu.qꝛ sequi mediate ex cāu ē qn̄ ē ꝯn̄a bona a posito ad propositionē vltime propositā cū propositiōe alia media prius ꝯcessa.et sic nō ē in proposito ¶ Adhuc proponatur q̄ positū est negandū.Et pono tibi istum casū q̄ hoc nō sit a te cōcedendum demōstrando ꝑ ly hoc candē propositionē quā pono. Tūc proponatur

ꝙ hoc nō est a te cōcedendū illō est positū ⁊ admissum. ergo ⁊c. Si con cedatur tunc sic. hoc nō ē a te cōcedendū. quia tu concedis hoc videlicꝫ hoc nō est a te cōcedendū. ergo cōcedis ꝙ nō ē cōcedendū per casum ⁊ sic facis contra positū. ⁊ per cōsequēs male rn̄detis. ¶ Ad istud dicat ꝙ casus nō est admittendus. nō q᷑ est impossibile. sed quia nō est itelligibilis. quia ad hoc em̄ ꝙ aliqua ꝓpō ē itelligibilis req̄ritur distincta intellectio extremoꝝ ⁊ hoc nequit fieri qn̄ ꝑ partē demōstrat totum sed sic est in proposito. ergo ⁊c.

Depono tibi istū casū ꝙ hō nō currit.

Deinde ꝓponat idē illud ē negandū ꝑ primā regulā depositiōis. Et si postea ꝓponat ꝙ oīs hō currit. cōcedet ꝑ regulā secūdā depositionis. q᷑ ē cōtradictorium deposi͡ti. deinde ꝓponat ꝙ tu sedes neget ꝑ terciam regulā depositionis q᷑ ē an̄s ad depositū. sequit em̄ tu sedes ergo hō non currit ⁊ sic negandū esset si antecedat mediate

Et notandum est ꝙ obiectiones que fiunt in

positione possunt fieri in depositiōe si obligatio fuerit applicata ad contradictoria ꝓpositionū positaꝝ sicut qn̄ ponit qō omne veꝝ sciatur a te potest deponi ꝙ aliquod veꝝ nō sciat a te ⁊ stabūt eadē argumēta ī de positione. ¶ Attamen pro exercicione regulaꝝ suppono ꝙ sortes sit albus ⁊ P. niger. ⁊ depono ꝙ aliq̄ hoies nō sūt siles. Tunc ꝓponatur ꝙ aliq̄s hō sit albus. hec est vera ⁊ imptinēs. ergo cōcedenda. q᷑ ē vera ꝑ sorte Et imptinens. q᷑ nō ē an̄s ad depositum. nec ꝯtrariū eiusdē. ⁊ hoc vocat imptinēs in depositione. ⁊c. Tunc ꝓponat ꝙ aliquis hō ē niger illud vt videt ē cōcedendū ⁊ ē imptinēs vt prius dictū ē. ¶ Tunc arguitur sic. aliquis hō ē albus. ⁊ aliq̄s hō est niger. ergo aliq̄ hoīes nō sunt similes. ¶ Uel aliter sic. oēs homines sunt similes. isti sunt homīes demōstrando sortē ⁊ P. ergo ⁊c. ꝯn̄a patet quia est syllogismus in darii. ⁊ maior ē ꝯtradictoriū ad depositū. minor ē vera ⁊ imptinens. ergo totum an̄s est cōcedendū ⁊ etiā ꝯsequens. Sed tūc ex cōsequēte isti sunt similes sed vnꝰ istoꝝ ē albus ⁊ alius niger. ergo hō albꝰ ⁊ hō niger sūt siles.

Pro isto respondendum est admittendo casum ⁊

cōcedet ꝙ aliquis homo est albus q᷑ ē veꝝ ⁊ imptinēs sicut argumentum bene probat. ⁊ neget ꝙ aliq̄s hō est niger. q᷑ illud mediate est an̄s ad depositū. seq̄tur em̄ aliq̄s homo ē niger ⁊ aliq̄s hō ē albus. ergo aliqui hoīes nō sunt siles. Et ad aliud qn̄ arguit. omēs hoīes sunt similes ⁊c. ꝯcedat ꝯn̄a ⁊ neget an̄s. si illud argumētū fiat imediate post casū nō tn̄ negabit an̄s pro aliqua eius parte sed pro seipō toto sicut prius dictū est in positione ⁊ post negationē an̄tis neget ꝙ isti sunt hoīes quia hoc antecedit mediate ad depositū. Sed cum ꝓponatur mediate post casū ꝙ isti sunt homines. debet cōcedi tanq̄ꝫ vera ⁊ imptinens. ⁊ postea ꝓponat vel arguitur. Omnes homines sunt similes cōcedat ꝯsequentia

& cōsequens. Et quando ex cōsequente arguitur. Isti sunt sic̄ s conce-
dat ꝯña ꝛ negetur mioꝛ q꞉ minoꝛ infert oppositū. Un̄ oꝫ ꝯcede i isto cāu
ꝙ vterqꝫ illoꝝ ē albꝰ, vel ꝙ vterqꝫ illoꝝ ē niger. neutra tn̄ ꝑ ꝑ se ꝯcedat
sed tota disiunctiua. Et si proponatur ꝙ. S. est albus cōcedat tanq̄ꝫ ve
rum ꝛ imptinens opoꝛtet concedere ꝙ plato est albus ꝛ. P. esse nigrū
repugnat cōtrario depositi mediate ꝛ omne repugnans cōtrario depo
siti ē negandū. ꝛ oē sequēs ex cōtrario depositi ē ꝯcedendū.

Similiter depono tibi istam / Soꝛtes nō currit
vel. S. mouetur. Tunc ꝓponat eadē hec est neganda per p̄mā regu/
lam depositionis ꝛ eius cōtradictoꝛiū est cōcedendū per secūdā regu-
lam. Tunc sic arguit. S. currit ꝛ. S. nō mouet. ergo. S. non mouet. ꝯña
patet a tota copulatiua ad alterā eius prem. ergo ꝛc. Tūc vltra. S. nō
mouetur ergo. S. nō currit. ꝯña pꝫ q꞉ arguit a supioꝛi ad suum inferius
vtroqꝫ supponente cōfuse ꝛ distributiue ꝛ ex consequente. S. nō cur-
rit. g̃. S. nō currit. vel S. mouet. ꝯña patet a parte disiunctiue ad totaꝫ
disiunctiuā ergo ꝛc. ꝛ ꝯn̄s ē depositū sicut depositū eēt cōcedendū ꝙ ē
contra regulas.

Si dicatur ꝙ casus non est admittendus. quia
nullum necessariū est admittendū in depositione sicut nec impossibile
in positione. Contra depositum est contingens. ergo satis est admitten
dū in depositione. Antecedens ꝓbat sic. quia est disiunctiua cuiꝰ vtraqꝫ
pars ē contingens ꝛ neutra ꝑs repugnat alteri. ergo depositū ē contin
gens. ¶ Ad istud respondeatur nō admittendo casum. q꞉ propositio de
posita est necessaria. ꝛ nulla talis debet admitti in depositiōe vt dictū ē
Et quando ꝓponitur ꝙ depositū est disiunctiua cuiꝰ vtraqꝫ pars ē cō-
tingens ꝛc. neget ꝯña. q꞉ ex hoc ꝙ disiunctiua sit cōtingens tria requi-
runt. videlicet ꝙ vtraqꝫ sit cōtingens ꝛ ꝙ neutra pars repugnat alteri
Similiter ꝙ ex opposito neutrius partis seqtur altera pars. ꝛ hoc ter-
cium deficit in proposito. ꝛc.

Expliciūt obiectiones casuum

¶ De terminis modalibus.

Notandum est q quattuor sunt termini modales: scz possibile. impossibile. contingens & necessariu. & eoru aduerbia. scz possibiliter. impossibiliter cotingenter & necesse. & etia verba determinatia coplexa & incoplexa. sicut huiusmodi verba scio. credo dubito & hmoi. & talia verba q faciut sensum copositu & sensum diuisum. Nam si totaliter pcedunt vel finaliter subsequitur sensum copositu faciut. Ut sic dicendo. Scio A esse verum. vel necesse est homine esse animal. vel hominez esse animal est necesse. Similiter cum istis determinationibus ita est. ita fuit. ita erit. code mo est dicendu ¶ Si aliquod istoru mediat dictu ppo͠nis sensum diuisum facit. vt sic dicendo. Omne homine necesse est esse animal. & tuc homine habz descendere ad sua supposita. videlz sic. Istu homine necesse e esse animal & istu homine necesse est esse animal. & sic de singulis. ergo. &c. ¶ Sed quado sumitur in sensu coposito. vt necesse est omne homine esse aial. tuc significat q talis ppo est necessaria. ois homo est animal. & tuc non potest descendere. quia oes termini stant confuse tm. ¶ Et quedam sunt verba actiue vocis. vt desidero. cupio. volo. affecto. presuppono. pmitto requiro. quoru actus pnt indifferenter inferri ad coplexa vel incoplexa In qbus est hec regula obseruada. q si eoru recti vel obliq suos actus specificantes eade verba subsequant. sensum copositu faciut. vt dicedo volo videre A. Incipio scire aliqua ppo͠nem. motus psupponit tep9. ¶ Sed si illi obliqui vel recti pcedut. sensum diuisuz faciut. vt dicedo A volo videre. Aliqua ppo͠ne incipio scire. & sic de aliis. ¶ Quedam istoru retinent passiua. qbus est regula generalis. Si eoru no supponentes verbis eisde p9ponatur erit sensus copositus. vt sic dicedo. Tibi pmittit denarius. Ad videndu reqritur oculus. Ad equitandu reqritur equus Sed si pponant eisde verbis sensu diuisu faciut. vt denari9 tibi pmittit.

¶ Duplicia sunt aduerbia temporis & numeri.

¶ Quedam sunt nueralia. Ut bis ter quater. & similia. quibus est hec regula obseruanda. q quado terminus substantialis in obliquo subsequitur verbuz. vel terminus accidentalibus in recto. & si illa aduerbia nueralia precedut erit sensus copositus. vt Bis comedisti panem. bis fuisti albus. ¶ Similiter si terminus substantialis in obliquo. vel terminus accidentalis in recto pcedant. & huiusmodi verba subsequatur immediate erit sensus diuisus. Ut pane bis comedisti. albus bis fuisti ¶ Alia etia aduerbia significantia ppetuitate sicut eternu eternaliter. in qbus est hec reg. obsuada. q si oes tmini i ppo͠ne sint substatiales. & in eade ppo͠ne mediat aliqd istoru. erit sensus diuisus. vt ho ineternu erit aial. Sed qn aliqd istoru totaliter pcedit vel finaliter subseqtur. erit sensus coposit9. vt ineternu ho erit aial

Similiter de isto termino infinitus a um est hec regula obseruanda q iste termin9 in recto vel in obliquo precedat subiectũ sine aliquo determinabili pcedente tenetur sincathegorematice.i. cõfuse et distributiue. vt sic dicendo. Infinit9 numer9 ē finit9. Infinitas ptes equales nõ cõcomitãtes habet. S. Etsi aliqd determinabile precedat tenetur cathagorematice.i. determiate vel ɔfuse tm .vt aliqs infinitus numer9 ē finit9. Primo mõ sic exponit. Aliquant9 numer9 ē finitus et nõ tant9 numer9 ē finit9 qn in duplo plus et in quadruplo plus ē numer9 finitus. ergo infinit9 numer9 ē finitus. Alio mõ sic exponitur. Binari9 numer9 ē finit9. trinari9 numerus ē finit9. qternari9 numerus ē finit9. et sic de infinito. Si in vniuersali a pte subiecti ponatur relatiuũ cũ suo verbo. vt sic dicẽdo. ois hõ q ē albus currit. sensũ cõpositũ facit. Nã hec ppõ solũ sigt q ois hõ alb9 currit et restringitur p ly hõ ad supponẽdũ p hoib9 de qbus dr eē albus Si relatiuũ cũ suo verbo ponatur a pte pdicati tenetur in sensu diuiso. vt sic dicẽdo. ois hõ currit q ē alb9 sigt q ois hõ currit. et q ois hõ ē alb9. Eodē mõ ē dicẽdũ de istis ppositiõib9. ois ppõ ē vera q ē vera ois ppõ ē falsa q ē falsa. ¶ Nota q iste termin9 modalis necesse vel necessariũ medians dictũ affirmatiuũ de psenti hñs subm cũ determiatõe sibi ɔtingẽti ifert necessitatē pdicati illius dicti ad subm p re sigta p subm absolute. Vñ hec ppõ solē illumiãtē istã domũ necesse ē eē dicit necessitatē rei extñtis q ē sol sed nõ isti9 determiatiõis istã domũ q ē illuiantē. tñ iplicat q sol illuiet istã domũ ɔtingẽter. Vñ ista ppõ solē illuiantē istã domũ necesse ē eē denotat tm p re q ē sol et nõ ad opatione illius determiatiõis illuiantē istã domum tñ põt ɔtingenter inferri ɔstãtia eiusdē subiecti cũ determiatiõe. hoc ē si pricipale verbũ sit de pñti. Vñ seqtur solē illuiantē istã domũ necesse ē eē. ergo sicut ista sigt necesse ē eē sic denotat q illa ppõ ē nũc necessaria. sol ē. Et vltra hoc infert istã ɔstãtiã q sit illuians istã domũ Vñ lz hmõi habeãt cõstantiã cũ determiatiõe nõ tñ denotãt necessitatē illius ɔstantie. ¶ Necesse vl necessariũ medians dictũ affirmatiuũ de futuro cuius subm accipitur cũ determiatiõe dicit necessitatē pdicati ad subm p re sigta p subm tñ reqritur ɔstantia illius determiatiõis cũ verbo de pñti vel de futuro respectu illius determiatiõis. Tñ ista ppõ. sol illumiãns istã domũ. necesse erit sic sigt q sol necesse erit. et pter hoc infert q sol est illuminãs istã domũ. vel erit illuminãs istã domũ. et hoc sine medio necessitatis. Vñ deus exñs in hoc istãti necesse erit. ergo deus ē exñs i hoc istãti. et erit exñs i hoc istãti. Necessariũ medians dictũ affirmatiuũ de pterito dicit necessitatē pdicati p re significata p subm. sed reqritur cõstãtia illius determiatiõis si qua sit et hoc q sit cũ ista determiatiõe ē vl fuit. vt sol illumiãns istã domũ. necio fuit denotat q sol ē illuminãs istã domũ vl fuit illuminãs istã domũ et vltra denotat q sol necessario fuit. Necesse aũt cadẽs sup dictũ affirmatiuũ i sensu ɔposito hñs subm cũ determinatione dicit necessitatē pdicati ad subm. et hoc in compatione ad

determinationē vt hic necesse ē solē illuminātē esse in ista domo deno- tat q sol necessario sit illuminās in ista domo. Iste terminus modalis cōtingit cadens in ppōne in sensu diuiso hñte subm̄ cū determiatōe de notat cōtingētē inherentē pdicati ad subm̄ absolute p re sigta p subm̄. & nō in cōparatione ad determinationē q̄ accipit cū subiecto. Vñ hec p positio. albū cōtingit eē nigrū denotat cōtingentiā huius pdicati eē ni grū ad hoc subm̄ albū p re q̄ ē alba. Itē iste termin⁹ modalis cōtingit cadens sup dictū ppositiōis in sensu cōposito cui⁹ subm̄ hz determina- tionē denotat cōtingentiā toti⁹ pdicati ad subiectū nō absolute. Unde hec ppositio cōtingit deū esse in hoc oti nō denotat ɔtingentiā ad deū existentē in hoc oti p re que est de⁹ sed ɔtingentia pdicati ad subm̄ p ut illud subm̄ accipit cū determinatiōe. s. exñs in hoc oti. & hec ppō cō tingit sic esse sicut illa significat nō denotat cōtingentiā hui⁹ pdicati eē ad hoc subm̄ sicut significat. & hoc absolute sed denotat ɔtingentiā pdi- cati ad subiectū put illud accipit cū ista determinatōe sicut ista signifi- cat. ¶ Propositio affirmatiua hñs subm̄ cū determinatiōe in q̄ medi- at nota necessitatis hz pbari p duas exponētes in quaꝝ prima pdica- tū dicet d subiecto absolute cū nota necessitatis. & secūda exponēs erit ɔstantia facta ex subiecto & determinatiōe vt. s. albus necrio currit. sic expōit. s. albus necrio currit. & s. ē alb⁹. g. s. alb⁹ necrio currit. Itē i mo dalib⁹ cū istis cōiunctionibus & & vel resultat sensus cōpositus vel di- uisus. Vñ nō sequit a sensu diuiso ad sensū cōpositū. vt. s. pōt ferre A la pidē & pōt ferre. B. lapidē. g pōt ferre. A. & B. lapides. Nec sequitur a sensu cōposito ad sensū diuisū. vt sic dicēdo. Isti duo hōies sūt rome & cantibrigie. g duo hōies sūt rome & duo hōies sūt cantibrigie. ¶ Nota q ad hoc q ppō sit vera reqrit q oīs eius significatio pricipalr sit vera. & sic apparet q ista ɔña sit bona. hec ppō ē vera. g ita ē totalr sicut illa significat pricipalr & si sic. Sequit g qlitercūq ista significat sic ē & ecō tra ab illis ɔsequētibus ad añs eiusdē ē ɔña bona. & hoc vlr & ex hoc vi det q ista ɔña nō valet ista ppō significat sicut ē. g ista ppō ē vera. Nota q ad hoc q ppō sit necria reqrit q oīs eius significatio sit necria & nulla cōtingēs. vñ illa ɔña ē bōa. ista ē necessaria. g oī mō quo ista si- gnificat. necesse ē eē. & sequit g qlitercūq illa significat necesse ē eē & sic in sensu diuiso bñ seqt talis ɔña sed nō in sensu ɔposito. vñ nō seqt illa ē necessaria. g necesse ē eē sicut ista significat vl necessario ē eē qlitercūq illa significat. q: ex vtraq exñte seqt q necesse ē istā ppōnē eē & q ne cesse ē istā ppōnē sic significare quoꝝ vtrūq ē manifeste falsū. Et q ɔña nō vz in sensu ɔposito. pbat sic. añs ē veꝝ & ɔñs falsū. g &c. Añs p bat sic. q: sumat ista ppō. deus ē in voce vel i scripto. tūc ista ē necessa- ria & tñ nō necesse ē eē sicut ista significat. q: seqt necesse ē eē. sicut ista significat. g necesse ē istā eē. & tñ ɔñs ē falsū cū nullā ppōnē in scripto necesse ē eē. & q seqt. necesse ē ita eē sicut ista significat. ergo necesse est istam eē pbat sic. ista ɔña est bona. ita ē sicut ista significat ergo necesse ē eē sicut ista significat. Añs solū significat. sicut illd sigt & ɔñs sigt istā

esse. ꝛ ꝑ ꝯñs si necesse est esse sicut ista significat necesse ē illam esse. ꝛ ꝑ illud sequitur Si necesse ē ita esse totaliter sicut ista significat. vel est oino sicut illa significat. vel ita ē qualitercūq; illa significat. ergo necesse ē istā esse cuius ꝯñs est falsū. vt pȝ quacūq; ꝓpōne demōstrata. ergo qōlibȝ eius añs ꝛ ꝑ ꝯñs nullū tale añs sequitur ex illo añte ista ē necessaria. Ad hoc ꝙ aliqua ꝓpō sit falsa reqritur ꝙ aliq̄ eius significatio sit falsa. Sȝ nō reqrit ꝙ oīs eius significatio sit falsa. vñ videt ꝙ hmōi ꝯñe sūt bone. Ista ē falsa. ergo significat aliter ꝙ sicut ē. Ista ē falsa. ergo non est ita totaliter sicut illa significat. ꝛ sequitur nō est ita totaliter sicut illa significat ergo nō est oīmodo sicut illa significat. ꝛ silr nō est ita q̄litercūq; illa significat quoꝝ q̄libet eq̄pollet isti. Aliq̄liter qualiter ista significat nō est. ¶ Ex istis pȝ ꝙ hmōi ꝯñe nō valent. ista est falsa. ergo nō est ita sicut ista significat. vel nō est ita totaliter sicut ista significat. cū ex istis sequit ꝙ nulla eius significatio est vera ¶ Ad hoc ꝙ aliqua ꝓpō sit ꝯtingens reqtur ꝙ aliqua eius significatio sit ꝯtingens ꝛ nulla ipossibil. Vñ illa ꝯña ē bona. ista ē ꝯtingens. ergo aliter qualiter ista significat ꝯtigit eē ꝛ nullo mō quo illa significat. ipossibile ē eē. vñ iste ꝯñe nō valēt. hec est ꝯtigens. ergo ꝯtigit eē sicut illa sigt. ꝙ illa ꝯña nō vȝ ꝓbatur. nā sit ista ꝓpō in ꝯceptu tuo. tu nō es. ista ē ꝯtingens cū eius significatio sit ꝯtingens. ꝛ tñ ipossibile ē eē sicut illa sigt. ꝙ sic ꝓbatur. qꝛ nec duȝ tu es pōt eē sicut illa sigt. nec dū tu nō es pōt eē sicut illa sigt. ergo nō pōt eē sicut illa sigt. Añs ꝓbatur ꝓ vtraq; pte. Pmo ꝓ pria qñ tu es nō pōt eē sicut illa sigt. qꝛ si qñ es pōt eē sicut illa sigt ponatur quo posito arguitur sic. ita ē sicut sigt. ꝛ ista sigt solū te nō eē. ergo tu nō es. ꝛ ꝑ casuȝ tu es. ergo tu es ꝛ tu nō es. qđ ē impꝰle. ꝛ ꝑ ꝯñs pria ps añtis p̄accepti ē falsa. Et ꝙ dū tu nō es nō p̄t eē sicut ista significat. ꝓbatur qꝛ qñ tu nō es ipꝰle ē esse sicut illa significat. ergo qñcūq; tu nō eris, erit impꝰle ita eē. Añs ꝓbatur sic. qꝛ ꝯtinue pꝰ corruptionē tuā erit ꝓpō impꝰlis tu nō es i mēte. qꝛ n sic ē in ꝯceptu tuo significādo solū te nō eē te ipō demōstrato. et ꝑ ꝯñs nō pōt eē sicut ista significat ꝛ vltra. ergo nō pōt eē sicut illa significat. ¶ Cū istis modalibus. s. possibile. ipossibile. ꝯtingēs. ꝛ necessariū. cū eoꝝ aduerbijs in sensu ꝯposito nō vȝ ꝯña. Exemplū ista ꝓpō est pꝰlis. ergo pꝰle est eē sicut ista significat. sed in sensu diuiso bñ vȝ ꝯña. Propositio affirmatiua hñs subm̄ cū determinatōe i qua mediat nota necessitatis hȝ ꝓbari ꝑ duas exponētes. in quaꝝ prima p̄dicatū dr de subiecto absolute cū nota necessitatis. ꝛ secūda exponens erit ꝯstātia facta ex subiecto ꝛ determinatiōe. vt. a. albus necessario currit vel solē illuminātem istā domū necesse est esse. a. albus necessario currit. sic exponitur. a. necario currit. ꝛ. a. est albus. ergo. a. albus necessario currit Secūda ꝓpositio sic exponitur. solē necesse est esse ꝛ sol est illuminās istā domū. ergo solem illuminātem istā domū necesse est esse, ꝛc.

Expliciunt termini modales

¶ De sincategeromatibus est sciendum

Quedam confundūt tā mediate ꝙ̄ imediate terminū sequentē. Et q̄dā cōfundūt terminū mediate sequentē/ Et quedā immediate sequentem

¶ Solū eoꝝ vere q̄ terminū tā mediate sequētē ꝙ̄ immediate seq̄ntē ꝯfundūt sunt duplicia. Quedā ꝯfundūt terminū immediate sequentē stare ꝯfuse ⁊ distributiue. terminū vero mediate sequētē stare ꝯfuse tm̄. Ut oīs. Quedā ꝯfundūt terminū immediate sequentē stare cōfuse tm̄ ⁊ terminū mediate sequentē stare confuse ⁊ distributiue. sicut exclusiue q̄dā ꝯfundūt vtrūqꝫ stare ꝯfuse ⁊ distri. vt nullus. ¶ Primo mō ꝯfundentia sunt vniuersalia affirmatiua. vt pꝫ supius. ⁊ eodē mō confundit iste termin⁹ ꝙ̄. qn̄ cōponat cū hac dictōne prius. vt sic dicendo prius ꝙ̄. Similiter cū isto termino post vt dicendo postꝙ̄. Similiter cū isto termino ante. dicēdo anteꝙ̄. Et ideo tales ꝓpōnes sunt ꝯcedēde Priusꝙ̄ aliqđ. ēs. erit aliqđ ēs erit. Priusqꝫ aliq̄ caliditas iducet in hoc corpe erit aliq̄ caliditas inducta in hoc corpore. in quo incipit aliq̄ caliditas induci. Et similiter anteꝙ̄ aliqua pars hui⁹ corpis erit frigida erit aliq̄ pars hui⁹ corpis frigida. Et debet illa ꝯcedi in casu. Priusꝙ̄ aliqđ ēs fuit aliqđ ēs fuit. Iste ꝓpōnes defacili pñt ꝓbari. Uñ ꝓbare vnā istaꝝ est ꝓbare quālibet istaꝝ ⁊ quālibet ꝯsimilē. ¶ Prima ꝓpō ꝓbat sic. priusq̄ꝫ aliqđ ēs erit aliqđ ēs erit. q: priusq̄ꝫ hoc ēs erit aliqđ ēs erit. ⁊ priusq̄ꝫ hoc ēs. ⁊ sic de singu. oibus ētibus futuris. priusq̄ꝫ aliqđ istoꝝ erit. aliqđ istoꝝ erit. q: si nō. instandū est ꝓ aliquo ꝓ quo illa ꝓpō non verificat. ⁊ sit illud A. Tūc ꝓbo sic. Anteq̄ꝫ a erit aliqđ ēs erit. q: ante a erit aliqđ tēpus erit. q: inter oīa duo ētia cadit tēpus mediū. sed in q̄libet futuro tpe erūt infinita ētia. ergo anteq̄ꝫ A erit. infinita ētia erūt ⁊ sic de quolibet ēti futuro. Ex quo pꝫ ꝙ ante quodlibet ēs qđ erit post hoc erit aliqđ ēs. que equipollet ꝓpōni accepte. Priusq̄ꝫ aliqđ ēs erit aliqđ ēs erit. Cā eni q̄re ista ē ꝯcedenda. est hec. q: oibus ētib⁹ futurꝭ nullū erit primū post hoc. ⁊ iō ante quodlibet ēs post hoc ēs erit aliqđ ēs. ergo priusq̄ꝫ aliquod ēs erit aliqđ ēs erit. ꝯña ptꝫ. q: ex opposito ꝯñtis seq̄tur oppositū añtis. nā si nō ante quodlibet ēs futuꝝ erit aliquod. ēs seq̄tur ꝙ aliquod erit primū ēs. ⁊ si sic. ergo aliquod erit primū ēs post hoc quod est oppositū añtis. ⁊c.

Unde intelligendū est. ꝙ in talibus subiecta supponūt ꝯfuse ⁊ distributiue. ⁊ p̄dicata ꝯfuse tm̄. Uñ si sic arguitur. Anteq̄ꝫ aliquod ēs erit. aliquod ēs erit. ergo aliqđ ēs erit Anteq̄ꝫ aliquod ēs erit. ē fallacia figure dictōis. eodē mō oīs hō erit aīal. ergo aīal erit oīs hō Uñ post quodlibet ēs ante hoc fuit aliquod ēs. implicat ꝙ nullum fuit vltimū ēs añ hoc. ergo illud ēs. ⁊ hoc ēs fuerūt imediata. qđ ē imp⁹le.

Similiter pono / q aliqd calidu incipit infrigidare ergo aliqua pars alicuius frigidi. Tuc sequtur q priusq3 aliqua caliditas erit inducta in hoc corpore. erit aliqua caliditas in eode. et similiter anteq3 aliqua pars istius frigidi erit calida. erit aliqua pars calida. qa ante omne caliditate inducta in hoc corpore. erit aliq caliditas inducta in eode. vel ante qualibet pte calida erit aliq pars calida. cu no sit dare prima caliditate inducta nec remissam nec aliqua pte prius calefactam ¶ Nam si forte dicatur q aliqua pars erit calida. Cotra. ista pars erit p se indiuisibilis. g no subito inducet caliditas p totu. et p ons primo inducetur caliditas in medietate istius ptis ppinquior agenti q in toto. ergo ista pars demonstrata non est calefacta. Et eode mo est in talibus ppositionibus vbi ista dictio q3. alicui termino copatiui gradus adiungitur et alicui aduerbio eide termino coniungenti. et io sunt hmoi ppones pcedende. Priusq3 aliqd. vs. erit aliqd. s. erit. Albius q3 aliquod istor est aliqd istor est. similiter. velocius q3 aliqd istor currit. aliqd istor currit Similiter. quocuq istor remisso. aliqd istor est remissius. Similiter sic quocuq istor intenso. aliqd istor est intensius. ¶ Prima istar p3 sup e rius p pclusiones similes. Et oes pclusiones siles pbo p casum

Casus. Pono q sint infinita currentia. Quorum primu aliqliter velociter currit. et secudu velocius primo et terciu velocius secudo. et sic in infinitu. tuc isto posito sequtur q velocius q3 aliqd istoru currit. aliqd istor currit. qr qcuq istor demonstrato velocius q3 hoc istor currit. aliqd istor currit. et sic de singulis. ¶ Et alie tres solutiones pnt pbari. Et pono q aliqd passum sit sic dispositu. q i vno extremo sit qlibet gradus albedis citra gradu summu. et q vsus extremu sint quidam remissiores gradus et remissiores et sic in infinitu. Tunc ex isto casu pnt tres pclusiones pbari. qr qcuq gradu illius passi. capto illo. e aliqs gdus remissior. Et similiter demonstrat ptibus pportionalibus illius passi. seqt q quolibet istor est aliqs gradus intensior. cum no est dare in illo casu gradu remissimu. nec gradu intensissimu. nec pte remississima nec intessima ¶ Et sciendu est q sicut iste terminus q3. pfundit in talibus. eode mo pfundit iste terminus sicut. cu adiungitur gradui compationis. vt hic ita cito vel ita velocit sicut S. cur. p. cur. Vl ita cito sicut aliq caliditas erit inducta. erit alia caliditas inducta ¶ In oibus istis supponit terminus imediate seques pfuse et distributiue. et terminus mediate seques pfuse tm. et sunt iste ppones vere in casibus pdictis. Vn si sic arguitur Ita cito sicut aliqd s. erit aliqd es. erit. g aliqd s. erit ita cito sicut aliqd Vs. erit. ona no v3. qr hec est fallacia figure dictionis. qr in illa ppone ly instas. stat pfuse tm. et dicit quale quid. et in secuda ppone stat determinate. et dicit hoc aliqd. et sic est ans ver et ons falsu. qr si aliqd. s. erit ita cito sicut aliqd V erit (sit illud A) Cotra. a no est et erit. g aliqd tepus erit. anteq3 a. erit. s3 i isto tpe sunt infinita otia. g anteq3 A erit infinita Vtia erut. et p ons a no erit ita cito sicut aliqd s. erit

Alia sunt sincategereumata q̄ illo mō t̄minū ꝯfūdūt

Ut quicūq̄. vbicūq̄ quotienscūq̄ ꝛ qualitercūq̄. ꝛ ideo tales ꝓpōnes sunt ꝯcedende. Q̄ncūq̄ aliqd̄. ō. erit aliqd̄ ēs. erit. vbicūq̄ aliqs homo currit aliqd̄ aīal currit. Sed negentur iste ꝓpōnes aliqd̄. ō. erit. qñcūq̄ aliqd̄ ō. erit. Aliqd̄ aīal currit vbicūq̄ aliquis hō currit. plurib⁹ existē tibus hoībus. Et ideo talia sincategōta puta signa vniuersalia tā affirmatiua q̄3 negatiua ꝯfundūt terminos respectu vnius v̄bi. sed ista qñ cūq̄. vbicūq̄ ꝛ similia. ꝯfundunt terminos respectu diuersoꝝ v̄boꝝ. vt supius p3. ꝛ ideo aliquo mō differūt. q2 signa vl'ia posita in vna catego rica. nō ꝯfundūt positū in alia categorica. sed ista faciūt vt pat3 supius.

Similiter hoc verbum differt. ꝛ ista dictio aliud

Confundūt terminū imediate sequentē stare ꝯfuse ꝛ distributiue. Uñ seqt̄ur. Sortes differt ab hoīe. ꝛ plures hoīes sūt. ergo sortes differt ab isto hoīe ꝛ ab isto. ꝛ sic de singulis. ꝛ p ꝯñs S. differt a seipso. Et iō ista ꝓpō est imp⁹lis. ¶ Et sicut hoc v̄bū differt ꝯfundit terminū respectu v̄bi de p̄nti. ita ꝯfundit terminū respectu v̄bi de p̄terito ꝛ de futuro. et qñ cōfundit terminū respectu v̄bi de p̄terito. ita bñ ꝯfundit ꝓ p̄ntibus sicut ꝓ p̄teritis. Et qñ ꝯfundit terminū respectu v̄bi d̄ futuro. ita bene ꝯfundit ꝓ p̄ntibus sicut ꝓ futuris. sicut patet ī isto A differebat a vero Unde pono q̄ B. fuit ō. ante hoc in quo fuit A. ꝓpō falsa. ꝛ q̄ A nunc sit ꝓpō vera. in casu posito est hoc negand̄. A differebat a vero. Et tūc si arguitur sic. In B. ōti. a differebat a vero. q2 in b. ōti. a fuit. ꝛ veꝝ fuit ꝛ in B. ōti. A nō fuit veꝝ. ḡ in B ōti. a differebat a vero. Et tūc ex ꝯñti in B in ōti A. differebat a vero. ergo a. differebat a vero. negetur ꝯña. q2 hic arguit̄ ab inferiori ad suū supi⁹. cū hoc v̄bo differt ꝑposito. ḡ. ꝛc̄ ¶ Si concedet̄ sophisma arguit̄ sic. A differebat a vero. ergo a differebat a vero. ꝛ ab hoc vero. ꝛ ab hoc. ꝛ sic de singulis. demōstrat̄ oīb⁹ veris que sunt ꝛ que fuerūt. ꝛ demōstrato seipso. ergo A differebat a se ipso. quod est impossibile. ꝛ sic p3 solutio ad hoc sophisma

Uisis autē que sincategereumata ꝯfundūt terminū

immedtate sequentē stare ꝯfuse ꝛ distributiue. ꝛ terminū mediate sequentē stare ꝯfuse tm̄. ꝛ que solum terminū immediate sequentē stare ꝯfuse ꝛ distributiue. Jam dicendū est de illis q̄ confundūt terminū immediate sequentē stare ꝯfuse tm̄. ꝛ terminū mediate sequentē stare cōfuse ꝛ distributiue. cuiusmodi sunt dictiones exclusiue ꝛ exceptiue. De quibus satis dictū est in p̄ntibus. Et quoꝝ quedā ꝯfundūt terminū tā immediate q̄3 mediate sequentē stare confuse ꝛ distributiue. cuiusmōi sunt signa vniuersalia negatiua. ꝛ sic illa negatio non. aliqñ confundit terminū isto modo. Ut nō homo est animal. non homo currit. ꝛ in oīb⁹ aliis que equipollent vniuersalibus.

Ulterius dicendū est de illis que solum terminos immediate sequentes faciūt stare ɔfuse tm̄. cuiusmodi sunt isti termini Bis. ter. quater. quinquies. sexies. et iste termin⁹ immediate. et illo mō ɔfundūt isti termini incipit et desinit. Unde sic dicendo. Bis comedisti panem. ergo panem bis comedisti. est fallacia figure dictionis vt liquet in predictis. Ideo ɔcedatur bis comedisti panē quem nō bis comedisti. Ter comedisti panē quem nō ter comedisti. qr semel comedisti panem quem nō ter comedisti. et sic pz q ista stant simul. Bis comedisti panem et nullū panem bis comedisti. Ter ɔcessisti aliquā ppōnē. et nullā ppositionē ter ɔcessisti. et sic de aliis. Et ita est de isto termino immediate. vt sic dicendo. Immediate post hoc erit es Immediate post hoc erit aliq̄ albedo. pdicata istorum supponunt ɔfuse tm̄. Et si sic arguitur. Immediate post hoc erit aliqd es. ergo aliqd es. erit immediate post hoc. est fallacia figure dictionis. Unde bn̄ stant simul. Immediate post hoc erit es. et tm̄ nullū es. erit imediate post hoc et sic de oibus aliis. vnde imediate post hoc erit es. equipollet huic vniuersali. es. Ante aliqd es post hoc erit es. cuius quelibet singularis ē vera. qr quocūqz esti capto inter hoc. es et illud es. cadit temp⁹ mediū in quo erūt infinita etia. et ideo imediate post hoc erit es. et tamen illud es. nō est dandū. sicut ois hō est animal et tamen nullū animal est illud. ymo9 sicut dictum est

Et sciendum est de isto termino immediate / quando adiūgitur cum termino de futuro. ita qn̄ adiūgitur verbo de preterito. sicut hic. Immediate ante hoc fuit es. ɔuertitur cū isto vniuersali. post qdlibet es ante hoc fuit es. et sic de aliis. Et sicut est de illo termino immediate. sic ē de isto termino cōtinue. Unde nō seqtur. Continue post hoc erit aliqd es. ergo aliquod es. erit ɔtinue post hoc. vt pdictū est

Similiter nō seqtur. Continue post hoc sciet Sortes aliquā ppōnē ergo aliquā ppōnem sciet sortes ɔtinue post hoc. Nec seqtur. Cōtinue p totū istū diem erit aliqs hō hic intus. ergo aliqs hō erit hic int⁹ continue p totū istū diem. etc. et ideo bene stant simul. Tota die erit aliqs hō hic intus. et nullus homo erit hic int⁹ tota die. Et hoc mō supponit hoc sincategeroma totus. Unde in ista. Tota die erit aliqs hō hic intus. supponit pdicatū sicut in pcedentib⁹ Sed subiectū alio mō supponit q̄z in pcedentibus. Unde totus distribuit istū terminū diem p qualibet ei⁹ pte sed nō p quolibet eius eti. et sic nō est de aliis. De his xbis Incipit et desinit. qualiter ɔfundūt terminos. dictū est supius.

Expliciunt sincategeromata

De terminis relatiuis.

In terminis relatiuis multa sophismata cõcurrunt ad que soluẽda diuersi diuersa princ ipia sibi formant

Sunt aũt de relatiuis tres opiniones quaꝝ prima ẽ hec ꝙ relatiuũ cõuertitur cũ suo antecedẽte simpliciter tã quo ad rem significatã q̃ȝ quo ad modũ significandi a quib⁹ videt̃ istas copulatiuas eẽ concedendas Aliq̃s asinus ẽ aĩal. ⁊ illud ẽ hõ. oĩs hõ ẽ aĩal ⁊ illud ẽ irrõnale. Aliquis hõ ẽ su⁹ filius aliqua ꝓpositio ẽ suũ cõtradictoriuȝ. aliq̃s hõ generauit seipsũ ⁊ multa alia similia auditui nimis absurda ⁊ incõsona.

Prima enim istarum contrariarũ significat iuxta opinionẽ istã ꝙ asinus ẽ animal ⁊ aĩal ẽ hõ q̃ ẽ vera. ꝗ ⁊ alia. Secunda eñ sig̃t ꝙ oĩs hõ ẽ aĩal ⁊ aĩal ẽ irrõnale. Tercia eñ sig̃t ꝙ aliq̃s hõ ẽ fili⁹ alicui⁹ hoĩs q̃ est vera. Quarta sig̃t ꝙ aliqua ꝓpositio ẽ contradictoriũ alicui⁹ ꝓpõnis. Quinta sig̃t ꝙ aliquis homo generauit aliquem hominẽ quẽ generauit.

Secũda opinio est hec ꝙ relatiuũ cõuertitur cũ suo añte nõ tamẽ simpliciter sed pro vt illud relatiuũ habeat respectum ad subm̃ suo añte exñte a pte p̃dicati vel toto p̃dicato sicut ĩ ista. aliq̃s hõ ẽ aĩal. ⁊ illd̃ ẽ asin⁹ eq̃pollet huic. aliq̃s hõ ẽ aĩal ⁊ illd̃ aĩal qd̃ ẽ hõ ẽ asin⁹ Uel relatiuũ ꝯuertit̃ cũ suo añte ꝓut relatiuũ habeat respectũ ad p̃dicatũ suo añte exñte a pte subiecti vel toto subiecto. vt hoc aĩal ẽ asinus ⁊ illud ẽ hõ eq̃pollet huic. aĩal est asinus. ⁊ illud aĩal qd̃ ẽ asin⁹ est hõ. ¶ Istã autẽ opinionẽ tenẽtes habẽt negare quasdã copulatiuas ĩ prima opinione recẽtas nõ tñoẽs. ꝓbat̃. Nã hec ꝓpositio. aliq̃s hõ generauit seipm̃. significat ꝙ aliq̃s hõ generauit aliquẽ hoĩem q̃ generauit.
Et per istã opinionẽ ponit̃ añs in loco relatiui cũ hoc relatiuũ habeat respectũ ad subm̃ vl̃ ad p̃dicatũ. sed hec ꝓpositio ẽ vera. aliquis homo generauit aliquẽ hominẽ q̃ generauit. ergo ⁊ alia.

Similiter concedende sunt iste. Aliquis homo est suus filius. Aliqua ꝓpositio ẽ suũ cõtradictoriũ. ⁊ hec opĩo habȝ cõcedere istas copulatiuas. aliq̃d est ens ⁊ q̃dlibet ẽ illud aliq̃d coloratum est ⁊ q̃dlibet albus est illud. Prima eñ sig̃t ꝙ aliquid ẽ ens ⁊ q̃dlibet ẽ aliquid qd̃ est ens. Secũda significat ꝙ aliquid coloratum est ⁊ q̃dlibet albũs est aliq̃d quod est coloratum.

Tertia opĩo ẽ hec ꝙ relatiuũ quodãmodo significat illud qd̃ suũ añs discreti⁹ tamen significat ⁊ minus confuse ꝓut relatiuum ẽ relatũ ad ipsum. ¶ Unde notandũ est ꝙ iuxta hanc opinionem

ꝙ hec copulatiua est impossibilis. aliqd est ⁊ quodlibet est illud. similit hoc aliqd est ⁊ nihil est illud. similiter. aliqs hõ est ĩ ista domo. ⁊ nullus hõ est ille. ¶ Sed ad istas ꝓbandas arguit sic. Aliqd est ⁊ hoc ē illud. ⁊ aliqd est ⁊ hoc est illud. ⁊ sic de singulis. ergo aliqd est ⁊ qdlibet est illud. Hec est vna copulatiua cuius vna pars est necessaria. ⁊ scđa pars est vniuersalis. cuiꝰ qlibet simplex est vera cũ pte neccã. ergo copulatiua vera

¶ Pro isto neget copulatiua ⁊ neget pˀma ꝯña. qꝛ ad hoc ꝙ valeret ꝯña oportet ꝯiũctim accipe singulares cũ pte neccã. vt sic arguẽdo aliquid est ⁊ hoc est illud. ⁊ hoc est illud. ⁊ hoc. ⁊ sic de singulis. ergo ⁊c̃. cõcedatur ꝯña. ⁊ neget añs. ¶ Ad secundã ꝯñam rñdet negando ipsam Licꝫ enim quelibet simplex pˀse accepta cũ pte necessaria sit vera. ille tñ singulares ꝯiunctim accepte cũ pte necessaria nõ sunt vere

¶ Similiter arguendũ est ⁊ soluendũ istas. aliquid est ⁊ nihil est illud Aliqs hõ est ĩ ista domo ⁊ nullus hõ est ille. Vñ ponat ꝙ Sortes plato ⁊ Cicero sunt omẽs homines in illa domo. tũc est illa copulatiua vera. aliqs hõ est in ista domo. ⁊ nullus hõ est ille. qꝛ aliqs hõ est ĩ illa domo ⁊ S. nõ est ille. ⁊ aliqs hõ est ĩ illa domo ⁊ P nõ est ille ⁊ aliqs homo ē in illa domo ⁊ C. nõ est ille. ⁊ nõ sunt plures hoĩes ĩ ista domo. ergo ⁊c̃. Neget ꝯña. qꝛ sic debet argui. aliqs homo est in ista domo. ⁊ sortes nõ est ille. nec P est ille. nec C. est ille. ergo aliqs est in ista domo. ergo ⁊c̃. neget añs. ⁊ pˀ vltima copulatiua. falsa est minoꝛ ergo ⁊c̃. Sed cũ sic arguit. Illa ꝯña vltima est falsa licet quelibet singularis perse accepta est vera. vt dictũ est prius

In ꝓpositionibus categoꝛicis accidũt sophismata.

qñ añs relatiui stat ꝯfuse tm̃. sicut in istis. ꝓmitto tibi denariũ quẽ tibi nõ ꝓmitto. Ad equitandũ requiritur equus q nõ requirit ad equitãdũ Iam incipit aliqua pars esse ptrãsita que nõ incipit esse ptransita. Iã incipit aliqua pars illius calidi esse frigida que nõ incipit esse frigida. ¶ Pˀima istaꝝ ꝓbatur sic. ⁊ pono ꝙ sortes ꝓmittat P. altꝝ istoꝝ denarioꝝ denoĩatoꝝ A ⁊ B nõ certificãdo ipsuꝫ de aliquo istoꝝ. Quo posito arguitur sic. S. ꝓmittit p. alteꝝ istoꝝ denarioꝝ quoꝝ neuter ꝓmittitur p. ergo S. ꝓmittit p. denariũ quẽ nõ ꝓmittit vel quẽ ipse ꝓmittit sed nõ ꝓmittit p. denariũ quẽ ipse ꝓmittit. ergo ꝓmittit p. denariũ quem ipse nõ ꝓmittit. ¶ Consimiliter ꝓbat hec ꝯclusio. Ad videndũ reqrit oculus q nõ reqritur ad videndũ. Nam ad videndũ reqritur oculus. ⁊ nullus oculus reqritur ad videndũ. ergo ad videndũ reqritur oculus q nõ reqritur ad vidẽdũ. ꝯña pꝫ de forma ⁊ maioꝛ. similiter ⁊ minoꝛ ꝓbat sic. qꝛ dexter oculus nõ reqritur ad videndũ. qꝛ aliqs potest videre per sinistrũ. nec sinister oculus reqritur ad videndũ. qꝛ aliqs potest videre p dextrũ. ⁊ nõ est aliqs oculus nisi dexter ⁊ sinister. ergo nullus oculus reqritur ad videndũ

¶ Consimiliter ad eqtandũ reqritur equus q non reqritur ad eqtandũ

Sed forte cõtra omnia potest sic argui. Promitto tibi denariũ quem tibi nõ pmitto. ergo pmitto tibi denariũ. et illũ tibi nõ pmitto. Ad videndũ reqritur oculus q nõ reqritur ad videndũ. g ad videndũ reqritur oculus et ille oculus nõ reqrit ad videndũ pñs est impossibile. et pña pbatur sic. p hoc q relatiuũ hz expõi p et et p illud

Pro isto dicatur q vltima pña nõ valet / sic nec alia qr qtũ ad modũ arguẽdi frequẽter fallit hmõi regula sicut sic arguẽdo immediate post hoc erit a. qd erit. g imediate post hoc erit a. et illd erit . Regula enim est q omne relatiuũ relatũ ad terminũ stantẽ pfuse tñ. nec habet sic exponi. arguitur enim a sensu cõposito ad sensũ diuisum.

Cõsimiliter pbatur hec pclusio Jam incipit aliqua pars esse ptransita que nõ incipit esse ptransita. et ponat q B sit vnum spaciũ ptranseũdũ. et incipiat A mobile moueri sup b spaciũ id ptrãseũdo in aliquo tpe. isto posito. arguit sic. nũc nõ est aliq pars b ptrãsita et imediate post erit aliq pars b. ptrãsita. ergo iam incipit aliq pars B esse ptrãsita. pña pz. et maior pz ex casu. videlicet nũc nõ est aliq pars b ptrãsita. qr A nũc primo incipit mouere sup b. spaciũ. et minorem pbo qr post hoc erit aliq pars b. ptransita. et nullũ ẽ a. post hoc quin añ illud as. aliq pars b erit ptransita. ergo imediate post hoc erit aliq pars B ptrãsita. pña pz p expõnẽ istius termini imediate et maior pz et minorẽ pbo. qr si aliqd erit a. post hoc añ qd nõ erit aliq pars b ptrãsita (sit illd F. as) tũc inter F. as. et hoc as. cadit tẽpus mediũ (qd sit G) tũc i toto G tpe A mouebit sup b. ex quo A iam incipit moueri. et p pñs. in g tẽpe ptrãsibit A aliquã ptẽ b spacij. cũ impossibile sit aliqd sup aliquod moueri illud nõ ptrãseundo. nec aliquã eius ptẽ. Quo dato arguit sic. In toto g tpe ptrãsibit A aliquã partẽ b. ergo in prima medietate g tpis. pertrãsibit A aliquã partẽ illius ptrãseũdo in toto g. tẽpore. sed in illa prima medietas erit añ F as. ergo ante F. a. pertrãsibit A. aliquã ptẽ b. et sicut arguitur de F. Q i. sic arguendũ est de quolibet Vti assignãdo post hoc as qd ante illud pertrãsibit a aliquã partẽ b. Et vltra nullum erit a. post hoc qn ante illud as pertrãsibit A. aliquã partẽ b. ergo imediate post hoc erit aliq pars b pertrãsita. Ex quo seqtur q iam incipit aliqua pars b. esse pertransita. et q nulla pars b. spacij incipit esse pertransita. pbat sic. qr nulla pars b. spacij incipit esse ptrãsita. nec aliqua pars b. spacij imediate post hoc erit pertrãsita. ergo nulla pars b. spacij incipit esse pertrãsita. pña et maior patent et minor pbat sic. qr si aliq pars b. imediate post hoc erit pertrãsita (sit id C) ¶ Contra. medietas C. partis que medietas est ppinquior extremo b. in quo extremo a. incipit moueri. prius erit pertrãsita q tota C pars. sed nõ prius qz imediate post hoc erit medietas eius pertrãsita. ergo tota C. nõ imediate post hoc erit pertrãsita. quia dato opposito. seqtur q eque cito esset tota C pars

pertransita sicut medietas eius que est ꝓpinquior A mobili.qđ nō est possibile. Et sicut arguitur de C parte.sic arguit de qualibꝫ pte danda ꝙ illa nō imediate post hoc erit pertrāsita. Ex qbus sequitur illa copulatiua ꝓbāda. Jam incipit aliq̄ pars esse pertrāsita. ⁊ nulla pars incipit esse pertrāsita.ex qua copulatiua sequitur hec cōclusio, Jam incipit aliq̄ pars esse pertrāsita que nō incipit esse pertransita.

Cōsimiliter ꝓbatur hec ꝯclusio Jam incipit aliqua pars huius calidi esse frigida que nō incipit esse frigida. Et pono ꝙ b sit vnū calidū remissum.⁊ sit a vnū frigidū in summo. eo ꝙ sufficiat assimilare sibi B calidū ⁊ approximet A alteri extremo b.⁊ suppono ꝙ sꝫ vnū approximās alteri.prius agat in partē ꝓpinquā q̄ꝫ in ptē remotā quo posito arguitur sic. Jam incipit aliq̄ pars b.esse frigida.⁊ nulla ps b.iam incipit esse frigida.ergo ꝯclusio.ꝯña ⁊ maior patent.⁊ minor ꝓbatur sic,nulla pars b.nec ē frigida.nec aliq̄ pars b. imediate post hoc erit frigida ergo nulla pars iam incipit esse frigida.ꝯña ⁊ maior patent ⁊ minor ꝓbat̄ sic,q: si aliqua pars b. imediate post hoc erit frigida.(sit illud c.gratia argumēti)tūc sic.prius ⁊ medietas C partis frigida que medietas erit ꝓpinquior A agenti q̄ꝫ illa tota C pars. sed nō prius q̄ꝫ immediate post hoc erit medietas illius C.frigida.⁊ per ꝯñs tota c nō immediate post hoc erit frigida

Consimiliter potest ꝓbari hoc sophisma/ Jā incipit aliqua pars esse frigida q̄ nō incipit esse frigida per expositionē istius termini incipit.iam nō est aliqua pars b.frigida que nō incipit esse frigida.sed immediate post hoc erit aliqua pars b frigida que nō incipit esse frigida.ergo ⁊c. Consequentia ⁊ maior patent.p se ⁊ minor ꝓbatur sic. Post hoc erit aliqua pars B frigida que non incipit esse frigida.⁊ nullum erit instans post hoc quin ante illud instans erit aliqua pars.b frigida.que nō incipit esse frigida.ergo ⁊c.cōsequentia patet per expositionem istius termini immediate.⁊ maior patet ex casu.⁊ minor ꝓbat̄ sic.quia si aliquod erit instans post hoc ante quod nō erit aliqua pars B frigida que nō incipit esse frigida.(sit illud D.)

¶ Sed Contra

Inter D instans ⁊ hoc instans cadit tempus mediū.⁊ in toto tempore medio agit A in B .ergo in toto isto tēpore A. assimilabit sibi aliquā partem B.que sit F.⁊ per consequens in prima medietate illius temporis A.assimilabit sibi medietatē F.partis.vel saltem aliquā partem F.⁊ illa pars quecūqꝫ dicitur.nō incipit esse frigida.cum nulla pars B incipit esse frigida.vt argumentū ꝓbat.ergo ante D. instans erit aliq̄ pars B frigida que nō incipit esse frigida.

¶ Et sicut arguitur de D.instanti sic arguendum est de quolibet Qti dando.ergo nullum erit instās post hoc qn añ id o.erit aliq̄ ps frigida

que nō incipit esse frigida q̄ erat mirabiliter ꝓbanda q̄re predicta so phismata de possibilitate sustineri debēt. ⁊ eodē modo ꝓbantur sicut il lud vltimū. ¶ Consimiliter accidūt sophismata qñ añs relatiue stat cō fuse ⁊ distributiue ⁊ hoc in plurali numero. sicut in istis. oēs homīes si miles currunt. ⁊ tñ nullus eoꝝ mouet. ꝓbatur ⁊ pono ꝙ nō sūt plures hoīes q̄ȝ quatuor. quoꝝ duo sunt albi ⁊ duo nigri. ⁊ pono ꝙ isti quattu or currāt. Isto posito ꝓbatur prima ps. s. oēs hoīes simul currūt. sic alr̄ q̄ hoīes sim iles currūt. ⁊ nulli sunt hoīes siles q̄n illi currunt. ergo ⁊c. ¶ Secūda pars ꝓbat sic. nulli sunt omnes hoīes siles. ergo nulli qui sunt oēs hoīs siles mouent. ꝯña pȝ ⁊ añs ꝓbat sic. qꝛ duo albi ⁊ duo sūt ho mines similes nec duo nigri sunt omēs hoīes similes nec isti quattuor. quoꝝ duo sunt albi ⁊ duo nigri sunt oēs hoīes similes. qꝛ isti nō sunt si mi les ⁊ nō sunt plures homines per casum. ergo nulli sunt omnes ho mines similes qđ fuit probanđ.

Aliud sophisma ē hoc oīa cōpossibilia sūt de nu mero illoꝝ ⁊ tñ nō sunt finita nec infinita. ꝓbat ⁊ pono ꝙ solū sunt iste q̄ tuor ꝓpōnes. Tu curris. ⁊ tu non curris. Rex sedet. ⁊ nullus rex sedet. sic significando p̄cise ⁊ primarie quo posito arguit sic. Ista sūt demōstrā do istas quattuor ꝓpōnes ⁊ alia cōpossibilia sunt de numero istoꝝ. qꝛ ista. Tu curris ⁊ rex sedet. ⁊ illa similiter. Tu nō curris. ⁊ nullus rex se det ⁊ nulla sunt cōpossibilia de numero istoꝝ q̄n illa sunt. ergo oīa cōpossibi lia de numero illoꝝ sunt ⁊ nec sunt finita nec infinita. qꝛ nulla sūt demō strando oīa cōpossibilia de numero illoꝝ. ergo nō sūt finita nec infinita. Et ꝙ nulla sunt ꝓbatur. qꝛ nec duo sunt illa nec tria sūt illa nec q̄ttuor sunt illa. ergo nulla sunt illa. Et ꝙ duo nō sunt oīa cōpossibilia de numero illoꝝ ꝓbatur sic. qꝛ eadē rōne qua dicit ꝙ illa duo. Tu nō curris. ⁊ nullus rex sedet. eadē rōne dicitur ꝙ illa duo. tu curris ⁊ rex sedet ꝙ nō est dādum nec alia tria sūt omnia cōpossibilia de numero illoꝝ. ꝓbat sic. qꝛ q̄buscunq; tribꝰ demōstratis illa nō pñt esse vera. ergo nō sunt cōpossibilia. Nec quattuor sūt oīa cōpossibilia de numero illoꝝ. qꝛ illa nō sunt oīa cōpossi bilia de numero illoꝝ. nec etiā inter se inferūt cōpossibilia.

Aliud sophisma est. Infinitas ptes equales nō cōcomitantes hȝ. S. ⁊ tñ nulla eaꝝ ē ps subiecti. qꝛ infinitas ptes equa les nō cōcomitantes hȝ. S. sicut hȝ q̄libet res magna siue parua. qđ ꝓ batur. qꝛ duas ptes equales nō cōcomitātes hȝ. S. ⁊ tres ⁊ quattuor ⁊ sic ascēdēdo infinite. ergo infinitas ptes eq̄les nō cōcomitanter habet. S. ⁊ sic patet prima pars.

Secunda pars istius copulatiue probatur sic. Nulle sunt illarū partiū nō cōcomitantiū infinitarum. ergo nulla ptiuȝ infinitarū nō cōcomitantiū est pars. S. ¶ Ideo cōcedet hoc sophisma sicut alia p̄cedentia ⁊ neget hmōi argumenta. Oēs hoīes siles currūt

⁊ nullus eoꝝ mouet̃. ergo aliqui hoĩes similes currũt. ⁊ nullus eoꝝ mouetur. Similiter omnia cõpossibilia de numero illoꝝ sunt ⁊ tñ nec sunt finita nec infinita. Silr̃ infinitas ptes equales nõ cõcomitãtes hʒ. S. et nulla illaꝝ est pars. S. ergo aliquas ptes infinitas equales nõ cõcomitantes hʒ. S. ⁊ nulla illaꝝ est pars fortis. Et si arguitur cõtra hic arguit̃ ab vniuersali ad suã pticularem. neget̃. q2 añcedentia nõ sunt vniuersalia ⁊ ꝯñe sunt pticularia sed sunt ꝓpositiones hypotetice. ⁊ ideo nulli⁹ sunt qualitatis nec quantitatis. ⁊ sic neget̃ quelibet talis forma. ⁊c.

Expliciunt termini relatiui.

Hic enĩ clarissimi viri allyngtoñ. cõsequẽtie his que alie addite breuioribus instantiis aptioribusq3 solutionibus reformate sanissime incipiunt.

Contra hunc textum ab aristotele primo periarmeniarũ editũ/ de nulla vna re simul dicantur contradictoria incõplexa ⁊ sic arguitur Aliqua cõsequẽtia est bona ⁊ aliqua est nõ bona ergo ⁊c. Añs ꝓbatur sic. hec ꝯña est bona. Qddã albũ nõ est coloratũ. ergo quoddam nõ coloratum nõ est nõ album ⁊ hec est nõ bona. ergo ⁊c. Maior probat̃ a cõuertente ad suã cõuersã per cõtrapositionẽ. Et minor ꝓbat̃ sic. In casu p⁹li posito añs potest esse veꝝ ꝯñte existente falso. ergo ⁊c. Añs ꝓbat̃ sic. ponatur in cãu ꝙ nullũ albũ sit. iã añs ẽ veꝝ vt pʒ ꝓbando p eius subalternãtẽ. et etiã p ei⁹ cõtradictoriũ. Et ꝯñs ẽ falsũ. q2 ei⁹ oppositũ ẽ veꝝ. s. oĩe nõ coloratũ est nõ album. vt patet per eius exponentes.

Ad istud respondeatur ꝙ nõ est aliqua talis regula. q2 nulla particularum negatiua habet conuerti. ⁊ ideo non valet ista ꝯña nec vlla alia facta in particularibus negatiuis grã ꝯuersiõis.

¶ Contra. nam ista est bona. homo nõ est animal. ergo quoddã nõ animal nõ est nõ homo. ⁊ est similis priori ꝯñe ergo ⁊c.

Ad instantiam istam factam contra solutionẽ prioris cõsequentie dicẽdum est ꝙ ista vltima cõsequẽtia est bona ⁊ tamen nõ valet grã cõuersionis veluti prius ad primã cõsequẽtiã dicebatur. sed gratia impossibilitatis antecedẽtis. ⁊ ideo si aliqua ꝯña valeat sub tali modo hoc nõ est grã cõuersionis. sed tñ grã qua añs ẽ impossibile vel gratia necessitatis ex pte ꝯñtis. ⁊c.

Secundo ad idem arguitur sic. Hec cõsequẽtia est bona. exclusũ ẽ exclusũ. ⁊ nihil nõ exclusũ est exclusũ. ergo tm̃ exclusum ẽ exclusũ. ⁊ hec ẽ nõ bona. ergo ⁊c. maior p3 ab exponẽtib⁹ ad expositũ. Et minor ꝓbaẗ sic. añs ẽ verũ ⁊ ꝯñs falsũ. ergo nõ valet ꝯña. Antecedens patet per exponẽtes. Et ꝙ ꝯñs sit falsum ꝓbaẗ sic. In omi exclusiua vera ⁊ affirmatiua ꝑdicatũ dicitur de subiecto ⁊ remoueẗ ab opposito subiecti. sed in ista exclusiua ꝑdicatũ dꝫ tam de subiecto ꝙ̃ dẽ opposito subiecti. ergo exclusiua falsa. ⁊ ꝑ ꝯñs. ꝯñs ẽ falsũ. minor ꝓ secunda pte ꝓbaẗ sic. Ista propositio ẽ vera. Iste termin⁹ nõ exclusũ ẽ exclusum. ꝙ ꝑdicatũ diciẗ de subiecto eiusdẽ: sed subiectũ istius ꝓpositionis ẽ oppositũ subiecti illius exclusiue. scꝫ tm̃ exclusum est exclusum. ergo predicatum dicitur de opposito subiecti istius exclusiue. minor ꝓbatur iste termin⁹ nõ exclusum est oppositũ subiecti exclusiue. ⁊ iste termin⁹ nõ exclusũ ẽ subiectũ isti⁹ ꝓpositiõis vicꝫ ille termin⁹ nõ exclusũ ẽ exclusum. ergo subm̃ illius ꝓpõnis. s. iste termin⁹ ñ exclusũ ẽ exclusum ẽ oppositũ subiecti illi⁹ exclusiue. Itẽ qđ ꝑdicatũ illi⁹ exclusiue dicitur dẽ opposito subiecti dicte exclusiue sic arguiẗ de omi excluso dꝫ ꝑdicatum isti⁹ exclusiue oppositũ subiecti ẽ aliqđ exclusũ. ꝙ ꝑdicatũ illi⁹ exclusiue diciẗ de opposito subiecti eiusdẽ exclusiue si negeẗ tũc ad oppositũ maioris de aliquo excluso nõ diciẗ predicatũ istius exclusiue.

¶ Sed contra quocunq; excluso demõstrato ipsũ est exclusũ. ꝙ nihil ẽ exclusũ. qui de illo diciẗ. iste termin⁹ exclusum qđ ẽ predicatũ predicte exclusiue. sed forsitan dicetur ꝙ ꝑdicatũ istius exclusiue nõ diciẗ de illo termino nõ exclusum. Contra. talis ꝑdicatio ẽ vera nõ exclusũ. ergo predicatũ istius dicitur de illo termino nõ exclusum. Antecedẽs probatur sic. oppositũ subiecti ẽ exclusũ sed nõ exclusum ẽ oppositũ subiecti. ergo non exclusum est exclusuꝫ.

Ad primũ est dicendum ꝙ consequentia est bona ⁊ negandũ est ꝙ antecedẽs est verum ⁊ ꝯñs falsũ. Et qñ arguitur ꝙ ꝯñs ẽ falsũ. In omni exclusiua vera ⁊ affirmatiua. ⁊c. cõcedeẗ ꝯña ⁊ negetur minor ꝓ secũda pte scꝫ ꝙ in ista exclusiua ꝑdicatũ diciẗ de opposito subiecti ⁊ ad ei⁹ ꝓbatiõnẽ quãdo arguitur ista ꝓpositio ẽ vera. iste termin⁹ nõ exclusũ ẽ exclusum. ergo ⁊c. ꝯcedeẗ ꝯña ⁊ ꝯñs. Et qñ arguitur ex ꝯñte ꝑdicatũ istius dicitur de subiecto eiusdẽ. sed oppositũ istius ẽ oppositũ dicte exclusiue. ergo ⁊c. negeẗ minor ⁊ dicaẗ ꝙ ille termin⁹ nõ exclusum solum est oppositũ subiecti ⁊ hoc totũ materialiter sumptum. s. iste termin⁹ nõ exclusum est subiectũ istius ꝓpositionis scꝫ iste terminus nõ exclusum ẽ exclusum. ⁊ sic ex variatione suppositiõis i ꝑmissis nõ sequitur consequens.

Ad secũdũ argumentũ dicatur ꝙ maior ẽ falsa ⁊ cõcedeẗ ei⁹ oppositũ. Et qñ arguiẗ quocũq; excluso demõstrato ipsuꝫ

est exclusum. ergo &c. negetur cōsequētia. quia non valet consequentia quocūq̄ hoīe ostenso ipē ē animal. ergo iste termin⁹ animal predicat de omni homine sed sequitur q̄ iste termin⁹ animal predicatur de homine distributo pro omni hoīe & simili modo valet ergo iste termin⁹ exclusum dicit de excluso distributo pro omni excluso.

Ad tercium argumentū dicitur q̄ non valet cōsequentia. quia variat suppositio in maiori nō exclusum supponit personaliter & in minori materialiter vi nois scđe impositiōis positi a parte p̄dicati determinantis subiectū ad supponēdū materialiter tm̄.

Tertio ad idem arguitur sic. Hec consequentia est bona. Sortes currit & nihil aliud a sorte currit. ergo tantum Sortes currit. & hec est nō bona. ergo &c. Maior p̄bat ab exponentib⁹ ad expositum. Et minor patet. q2 in casu possibili posito antecedēs potest eē verum & ꝯn̄s falsum. vt ponat q̄ sortes currat cras & q̄ nihil qđ erit in tēpore sortis p̄ qđ sortes vnq̄ curret sed generent noui hoīes post corruptionē sortis. & q̄ illi currāt in tēporibus suis quo casu posito an̄s pōt eē ver̄ p̄ prima p̄te. s. sortes curret vt casus ponit & etiā p̄ secūda parte Si negel secūda pars an̄tis tunc ad ei⁹ oppositū aliud a sorte curret. si p̄cedetur tūc sic sit id Plato. & tunc querat an plato erit in tempore p̄ qđ sortes erit vel nō. Si erit tunc sequit ex cāu q̄ nunq̄ curret. Si plato nō erit in tempore p̄ qđ sortes erit. ergo nunq̄3 erit aliud a sorte. ꝯn̄a patet quia omnis alietas requirit existentiam extremor̄. & p̄ cōseq̄ns secūda pars an̄tis ē vera. & sic patet totū an̄s eē verū. Et q̄ cōsequens sit falsum. p̄bat sic. eius oppositū est verū sc3 nō tm̄. S. curret. g̊ ꝯn̄s est falsum sc3 tm̄ sortes curret. Antecedens probatur sic. Aliqđ nō. S. curret. ergo &c. ꝯn̄a patet ab vna cā veritatis ad illud cuius est cā. Antecedēs p̄bat sic. hoc currit & hoc ē vel erit aliquod nō. S. ergo &c.

¶ Ad consequentiam dicatur negando maiorem Et quando arguitur ab exponentibus ad expositū. dicēdum est q̄ exclusiua sumpta respectu verbi de futuro vel cuiuscunq̄ ampliatiui nō generat̄r exponit̄ in secūda exponente cū illo termino aliud sed cū negatiōe isto modo. sortes curret & nihil nō S. curret. ergo &c.

Quarto ad idem arguitur sic. Hec consequentia est bona. nihil aliud ab hoīe currit. ergo tm̄ homo currit. & hec ē nō bona. ergo &c. maior p̄bat faciendo multas ꝯn̄as enthymematicas arguendo a primo an̄te ad vltimū ꝯn̄s. & sequitur nihil aliud ab homine currit. ergo nullū currēs ē aliud ab homie patet ꝯn̄a a cōuertente ad suam conuersam per conuersionē simplicem. ergo. &c. Tunc sequitur ex consequente nullum currens est aliud ab homine. ergo nullum currens ē nō homo. patet consequētia. q2 oppositū ꝯn̄tis seq̄tur oppositum an̄tis. seq̄tur aliqđ currēs ē nō hō. ergo aliquod currēs est aliud ab homine.

Et sequitur vltra. Nullū currens est nō homo. ergo nullū currens non est homo. ꝯña patet a p̄dicato infinito ad p̄dicatū finitū. Et sequitur ex ꝯñte nullū currens nō est hō. ergo omne currēs est hō. ꝯña p3 ab equipollenti ad suū equipollens. Et vltra oē currens est hō. ergo tm̄ homo currit. ꝯña p3 ab vli ad suā exclusiuā. ergo a primo ad vltimū. nihil aliud ab hoīe currit. ergo tm̄ homo currit.

¶ Ad istam ꝯñam r̄ndeatur. negando maiorem/ et ꝯcedantur omnes alie ꝯñe vsq3 ad illam. nullū currens est nō hō. ergo nullū currēs nō est hō. qd negetur et dicatur q̄ hec nō est regula a p̄dicato infinito ad p̄dicatum finitum. sed illa est illa regula. Ab affirmatiuo de p̄dicato infinito ad negatiuā de p̄dicato finito. est ꝯña bona. sed in ꝓposito arguitur opposito mō. et p ꝯñs n̄ arguitur p regulā. et ideo nō v3 ꝯña.

¶ Et nota q̄ a negatiua de predicato finito ad affirmatiuā de p̄dicato infinito est ꝯña bona cū ꝯstantia. vt Tu nō es hō et tu es ergo tu es nō homo. et hoc in terminis simplicib9 et nō in terminis cōpositis. etc̄

¶ Quinto ad idem arguitur sic/ Hec ꝯña est bona. Aliquid videns illū hominē nō est asinus. et iste est aliqs hō. ergo aliquid videns aliquē hominē nō est asinus. et hec est nō bona. ergo etc̄. q̄ sit bona ꝓbatur sic. qr arguitur ab inferiori ad suū superius. cū negatiōe postposita cum debito medio. ergo etc̄. Minor ꝓbatur sic. qr in casu possibili posito añs pōt esse verum et ꝯñs falsum. ergo nō v3 ꝯña. añs ꝓbatur et ponatur iste Casus q̄ iste hō demonstrat9 in añte nō videatur ab aliquo qui (gratia exempli) sit Plato. et ponatur cū hoc q̄ S. videatur ab asino. et a nullo alio. et q̄ nihil videat hominē nisi asinus. quo casu posito patet q̄ añs est verū qr eius oppositū est falsum. videlic3 omne vidēs istū hominē est asinus. et ꝯñs est falsum. qr eius oppositū est verum. sc3 omne videns aliquē hominē est asinus. vt patet p casum.

Ad istam ꝯñam respondeatur/negando maiorem. et dicatur q̄ debitum mediū non sane datur. sed sic debet dari. Aliquid videns istum hominē non est asinus. et aliquid videns istum hominem est. ergo etc̄. Ita q̄ in minori ponatur ide3 subiectū q̄ ponitur in maiori. vel terminus sibi cōuertibilis. et tunc eius debitum mediū est sufficiēs

Etiam dicta regula potest ostendi procedendo per singulos casus. Primo in Genitiuo. nam ista consequentia non valet. Aliquis asinus istius viri nō currit. et iste est aliquis vir. ergo asin9 alicuius viri nō currit. posito q̄ iste vir ostensus in antecedēte nō habeat aliquem asinū. et q̄ omnis asinus currat

Exemplum in datiuo

In datiuo nō sequitur aliqs seruus seruiēs huic hoi nō est bonꝰ.ꝛ iste est aliqs hō.ꝗ ꝛc. Posito ꝙ qlibet seruꝰ sit bonus ꝛ huic hoī demōstrato nō seruiat aliqs seruus. In accusatiuo nō sequitur aliqs seruꝰ odiēs istū hominē nō odit a te.ꝛ iste ē aliqs ē.ꝗ ꝛc. In ablatiuo nō sequit̄ aliquis hō vtens hoc instrumēto nō ē prudēs.ꝛ hoc ē instrumentū.ꝗ ꝛc.

Sexto ad idem arguitur sic Hec cōsequentia

est bona precise sicut est aliqua ꝓpō sigt.ꝗ ois ꝓpositio est vera.ꝛ hec ē nō bona.ergo ꝛc. Maior ꝓbat̄.qꝛ ex opposito ꝯñtis sequitur oppositū antecedentis.nā sequitur aliqua ꝓpō nō est vera.ergo nō pcise sicut est aliq̄ ꝓpositio sigt. Minor ꝓbat̄.ponat̄ ꝙ multe ꝓpōnes sunt vere ꝛ multe false.quo casu posito pꝫ ꝙ añs ē verum pcise sicut ē ista ꝓpositio sigt.s. deus est.ꝛ illa est aliqua ꝓpositio.ꝗ ꝛc.ꝯña tenet ab inferiori ad suum superius ꝛc. Adhuc ꝓbatur sic. Omnis propositio sigt sicut ē.cū omnis ꝓpositio significat qliter sequit̄ ad illā vt supposito ꝙ illa.hō ē asinus. significat hoiem eē ꝛ ꝑ ꝯñs significat sicut est.ꝛ sic de qlibet ꝓpōne falsa.ꝗ pcise sicut ē aliqua ꝓpō sigt.ꝯña pꝫ ab vniuersali ad suā exclusiuā

Ad consequentiam respondeatur cōcedendo eā

ꝛ ad eius improbationē admittat̄ casus ꝛ ad ꝓbationē añtis neget̄ ꝯña qꝛ arguit̄ ab inferiori ad suū superiꝰ cū termino habēte vim distributionis ꝛ cuꝫ dictione exclusiua hñte vim ꝯfundēdi terminū mediate sequentē stare cōfuse ꝛ distributiue. Ad secūdā instantiā neget̄ ꝯña ꝛ dicat̄ ꝙ nō est vniuersalis illius exclusiue.sed hec ē qualitercunqꝫ significat aliqua ꝓpositio sic est ex qua vniuersali sequitur illa exclusiua.precise sicut ē aliqua propositio significat.ꝛc.

Septimo ad idē arguitur sic. Hec cōsequētia est

bona.oē qđ curret incipit incepit vel incipiet currere.S.albꝰ curret.ergo sortes albꝰ incipit incepit vł incipiet currere.ꝛ hec est nō bona. ergo ꝛc.maior ꝓbatur.qꝛ ē syllogismus in darij. Et ꝙ non vꝫ ꝓbat̄.qꝛ ponat̄ ꝙ sortes ante hoc cucurrit ꝛ ꝙ iā currat ꝛ post hoc curret.ꝛ ꝙ ante hoc nunq̄ fuit albus nec sit albus sed imediate post hoc erit albꝰ.ꝛ ponatur etiā cū hoc ꝙ postq̄ sortes cessauerit a cursu nūq̄ post hoc curret.quo casu posito añtis veritas.ꝓ maiori pꝫ ex ꝓpositionis expositione .minor ꝓbat̄.hoc curret ostēdēdo sortē.ꝛ hoc ē vł erit sortes albꝰ.ꝗ ꝛc.ꝯña pꝫ a resoluentibꝰ ad resolutū.minor istiꝰ argumēti nuprime facti.sic probatur hic erit albus,ergo hic ē vel erit albꝰ.ꝯña tenet a pte disiūcti ad totū disiunctū.ꝛc. Et ꝙ hoc ꝯñs sit falsū scꝫ.S.albꝰ incipit incepit vł incipiet currere.ꝓbat̄ sic.non q̄ ē sortes albus incipit currere .nec q̄ fuit fuit sortes albus incipit currere nec q̄ erit.S.albus incipit currere.ergo.S.albus nō incipit currere.¶ Ad istā ꝯñam rñdeatur ꝯcedēdo eaꝫ ꝛ casu posito fateatur añs sed negetur ꝙ ꝯñs sit falsū siue sumatur more vniꝰ categcromatice siue vniꝰ disiunctiue ex tribꝰ mēbris facte aut

nō. Et ad argumētū qn̄ sic arguitur. nō q̄ ē. S. albus incipit currere nec qui fuit sortes albus incipit currere. nec qui erit sortes alb⁹ incipit cur rere. ergo sortes albus nō incipit currere. Respōdeatur negādo postremā ptem añtis vic3 nec q̄ erit. S. alb⁹ incipit currere. qr q̄ erit sortes albus incipit currere. vt apertissime oñdi pōt p vnū modū exponēdi; per remotionē de pñti vel positionē de futuro. vt si q̄s instet cōtra expositionē ⁊ dicat q̄ est resolubilis nō ē cura. qr ad idē redeunt. ⁊c.

Octauo ad idem arguitur sic Hec cōsequentia est

bona. Tu credis p̄cise q̄ aliq̄s homo decipitur. ergo aliquis hō decipitur. ⁊ hec est nō bona. ergo ⁊c. maior p3 qr oppositū ɔsequentis repugnat añti eiusdē. Añs ꝓbatur sic. ista repugnāt. nullus hō decipitur. ⁊ tu credis p̄cise q̄ aliquis hō decipitur. qr iste ꝓpōnes nō pñt vna stare neq3 vna esse vere. minor ꝓbatur sic. in cāu p⁹ii posito añs pōt eē verū et cōsequens falsū. ergo ⁊c. Añs ꝓbatur. et ponatur iste casus. q̄ tu credis p̄cise q̄ aliq̄s homo decipitur cū hoc q̄ nullus ali⁹ a te decipiatur. quo casu admisso añs ē verū p casū. Et q̄ ɔñs sit falsū ꝓbatur sic. ei⁹ oppositū ē ver̄. s. nullus homo decipitur. ergo ɔñs ē falsū. Añs ꝓbat̄ null⁹ hō alius a te decipitur nec tu deciperis. et tu es aliq̄s hō. ergo nullus hō decipitur. maior p3 p casum et minor ꝓbatur sic. quia si tu deciperis et tu es aliquis hō. g̃ aliq̄s hō decipit̄. ɔña de se p3. Et vltra aliq̄s hō decipitur ⁊ tu credis p̄cise q̄ aliquis homo decipitur. ergo tu credis sicut est. ⁊ per consequens tu nō deciperis. Et tunc vltra. tu nō deciperis nec aliquis hō alius a te decipitur. ergo nullus homo decipitur q̄ ē oppositum consequentis.

Ad consequentiam respondeatur concedendo

eā quia oppositum cōsequentis nō potest stare cū antecedente eiusde3 ⁊ ad eius improbationē neget̄ casus. quia q̄uis stat me posse credere sine p̄cisione q̄ aliquis homo decipitur cū hoc q̄ nullus homo decipiatur nō tamē stat me posse credere cū p̄cisione vt aliquis homo decipiatur ⁊ nullus hō decipit̄. qr dictio exclusiua addita ꝓpositioni remouet omnē hesitationē ⁊ sic multū refert dicere credo q̄ sortes currit ⁊ credo p̄cise q̄ sortes currit. qr nec. nō stat me credere aliquē hominem decipi nec credere ipsū esse quē crederem decipi.

Nono arguitur sic. Hec consequentia ē bona

A. iam nō est verum sed immediate ante. A. fuit verum. ergo. A. desinit esse verum ⁊ hec est nō bona. ergo ⁊c. Maior patet ab vno modo exponendi ad ꝓpositionē exponibilē. Et q̄ non valet probatur. Capio horam elapsam cuius hoc presens instās sit vltimū instans ⁊ diuido istā horam in partes ꝓportionabiles minores ꝓportōe dupla. Versus hoc instans prius ita q̄ prima eius medietas sit prima pars ꝓportionabilis. ⁊ prima medietas secūde medietatis. sic secūda eius pars ꝓportio-

nabil. & prima medietas tercie medietatis sit tercia pars pportionabi-lis. & sic de singulis partibus. ¶ Et pono q in qualibet parte impari. s. prima. tertia. quinta. septima sit. A. verum & in qualibet parte pari. vt in secunda. quarta. sexta. sit. A. falsum. supposito q A. sit illa propositio pars impar est secundu istā coputationē & sit hoc .S. presens vltimu. S istius hore in quo instanti. A. nō est veru. Possibilitas istius casus sa-tis patet. quo casu posito ans est verum qd sic probat Prima pars est vera scilicet. A. iam nō est veru vt patet per hanc particulam causalē sic hoc .os. psens vltimu os istius hore elapse in quo. sti. A. iam nō est verum. & secunda pars antecedentis sic probatur. Immediate ante hoc fuit pars impar sed quādocunq fuit pars impar fuit. A. verum. g im mediate ante hoc fuit. A. veru. cōsequētia pz. et maior pōt probari per exponentes. ante hoc fuit pars impar. & nullum fuit. os. ante hoc. os. qui inter illud os. & os. qd est psens fuit pars impar. g. &c. cōsequētia patet ab exponentibus ad expositu. Et minor istius postremi argumē ti sic probat quocunq. sti ostenso inter illud. os. & os. qd est pns fuit tē/pus mediu qz impossibile ē duo instātia vna eē quod vero temp9 me-diu cōtinebat multas partes pares & impares. ergo nullu fuit. os. &c. Et q cōsequens sit falsum. pbat duob9 modis. Primo sic. A. iā nō est veru nec imediate ante hoc fuit. A. verū. ergo. A. nō desinit esse verum cōsequentia patet a contradictoriis affirmatiuaz ad cōtradictoriu pro-positionis exponibilis. maior pz ex predictis. Si negetur minor tūc ad oppositu minoris scz immediate ante hoc fuit A. veru si concedetur. Contra immediate ante hoc nō fuit. A. verum. ergo falsum est q im-mediate ante hoc fuit. A. verum. consequentia patet. quia est contra le gem & naturam q duo cōtradictoria essent vna vera vel falsa.

Secundo modo sic. Ad falsitatem consequen-tis arguitur. Immediate ante hoc fuit. A. verum & imediate ante hoc fuit. A. falsum. ergo simul ē a verum & falsum q est impossibile.

Ad illud respondeatur concedendo primam consequentiā & ad eius improbationē admittatur casus quo casu ad-misso detur antecedens & negetur q consequens sit falsum. & negetur minor primi argumenti facti contra veritatem consequentis. & quando sic arguitur. Immediate ante hoc non fuit. A. verum. ergo falsum ē q immediate ante hoc fuit. A. verum non valet cōsequentia sicut nec illa hoc est verum. Aliquis homo sedet. ergo hoc est falsum aliquis homo non sedet. nec sunt contradictoria sed hec sunt contradictoria immedia-te ante hoc fuit. A. verum & nō immediate ante hoc fuit. A verum.

Ad istam instantiam factam contra verita-tem consequentis. vbi sic arguitur. Immediate ante hoc fuit. A. veru et imediate ante hoc fuit. A. falsu. g simul fuit. A. veru & falsu. negetur

ꝯña. ꝛ distinguatur de simultate. Dicendo ꝙ duplex est simultas scilicet temporania ꝛ instantania. qua facta distinctione de simultate. Dico vti ait noster Alyngtoñ) ꝙ nõ incõuenit A simul esse veꝝ ꝛ falsuꝫ simultate tẽporania. ad quã simultatẽ temporaniã sufficit existentia ꝑ eodem tpe ꝛ sic in diuersis ptib⁹ A est veꝝ ꝛ simul falsum. sed incõuenit A. simul esse veꝝ ꝛ falsũ simultate instantania. qꝛ instãtania simultas est ad quã requiritur existentia ꝑ eodem instanti. qua vero simultate. impossibile est A simul esse veꝝ ꝛ falsum. ¶ Ad hanc secũdã instantiã meo iuditio dicendũ est. ꝙ illa nõ sunt ꝯtradictoria imediate ante hoc fuit A. veꝝ. ꝛ immediate ante hoc fuit A. falsum. sed illa immediate ante hoc fuit A veꝝ. ꝛ non imediate ante hoc fuit A. veꝝ. ꝛ immediate ante hoc fuit A falsum. ꝛ nõ immediate ante hoc fuit A. falsum

¶ Decimo ad idem arguitur sic. hec ꝯña est bona.

Contingit te currere. ergo ꝯtingit te nõ currere. ꝛ hec est nõ bona. g. ꝛc. Maior ꝓbatur. oĩs ꝓpõ de ꝯtingenti habet ꝯuerti ꝑ oppositas qualitates. Minor ꝓbatur sic. qꝛ si illa valeat. valeret ecõtra. sꝫ nõ vꝫ ecõtra ergo ista nõ vꝫ. Maior istius argumẽti pꝫ. qꝛ sicut affirmatiua ꝯtingẽs ꝯuertit̃ in negatiuã ꝯtingentẽ. ita negatiua ꝯtingens conuertit̃ in affirmatiuã ꝯtingentẽ. Minor ꝓbat̃. ꝙ illa nõ valꝫ. Contingit te nõ currere ergo ꝯtingit te currere. qꝛ in casu possibili posito añs põt esse veꝝ. ꝯñte existẽte falso. vt ponatur ꝙ tu nõ sis iã. ptꝫ ꝙ añs ẽ veꝝ. ꝛ hoc põt ꝓbari ꝑ eius officiantes. ꝛ ꝑ eius oppositũ. ꝛ ꝯñs est falsum. qꝛ eius oppositũ est veꝝ. scꝫ Impossibile est te nõ esse ꝛ te currere

¶ Ad istam ꝯñam rñdeatur. negando minorem ꝛ

eius etiã argumenti negetur minor. scꝫ si valeret ista. valeret ecõtra. ꝛc. Et qñ sic arguitur. ꝙ nõ valet ista. Contingit me nõ currere. ergo ꝯtingit me currere. qꝛ añs est veꝝ casu posito. ꝛ ꝯñs est falsum. ꝛc. Dicat̃ ꝙ variatur modus arguendi de ꝯtingenti. quia ĩ prima ꝯña arguitur ab affirmatiua ad negatiuã de ꝯtingẽti valenti ad oppositũ. ꝛ in scda ꝯña arguitur a negatiuo ad affirmatiuã de ꝯtingẽti nõ valenti ad oppositũ casu posito. me nõ esse. ¶ Ideo ad certiorẽ intelligentiã huius regule de ꝯtingenti dicendũ est. ꝙ nõ solũ ꝑ quãto res est in actu. nec ꝑ qñto solũ est in potentia. sed ꝑ quãto res est tã in actu qꝫ in possibili esse. id est in potentia aliqd nõ esse. ꝑ tanto põt dici ꝓpõ cõuerti de ipsa re sic se habente ꝑ oppositas qualitates.

Undecimo ad idem arguitur sic. Hec ꝯña est bona.

Impossibile est te esse asinũ. ergo necesse est te esse asinũ. ꝛ hec est non bona. ergo ꝛc. Maior ꝓbatur ab equipollente ad suuꝫ equipollens. Et minor ꝓbatur sic. añs est veꝝ. ꝛ ꝯñs falsuꝫ. ergo ꝛc. ꝙ añs sit veꝝ ꝓbat̃ hoc nõ est te esse asinũ. ostendendo hominẽ esse caprã. ꝛ hoc est imp⁹le ergo. ꝛc. ꝯña pꝫ a resoluentib⁹ ad resolutũ. ꝛ ꝯñs est apte falsum scilicꝫ

Necesse est te esse asinū. ergo rc.

Ad consequentiam respondeatur/distinguendo

de impossibili in ista ꝯña. Eo ꝙ impossibile potest sumi noialiter ꝛ resolubiliter. vl' aduerbialiter ꝛ officialiter. Si enim sumatur impossibile noialiter ꝛ resolubiliter. sic non valet ꝯña iuxta opiniones dicentiū impossibile sic posse sumi. qꝛ añs est verꝫ vt pꝫ ꝑ resoluentes. ꝛ ꝯñs ip̄le. Sed si capiatur impossibile aduerbialiter ꝛ officialiter est ꝯña bona. et aliter (meo iudicio) sumi nequeat. cum terminus modalis totaliter p̄cedens vel finaliter subsequēs determinās dictum ꝓpōnis. semꝑ habet officiari in necessariis tñ ꝓpōnibus nō refert. siue officiant̄. exponātur. vel resoluent̄. vt exemplificatū est de hac ꝓpōne. Necesse est deū esse. capitulo de officiātibus. sed in oibus aliis multū refert. Ideo ad improbationē ꝯsequentie arguendo a resoluentibus ad resolutum. Dicat̄ ꝙ nō habet resolui sed officiari

Duodecimo ad idem arguitur sic/Hec ꝯña est bona

Sortes nō excipitur. ꝛ omnis homo alius vel alia a sorte excipit̄. ergo omnis homo p̄ter sortem excipitur. ꝛ hec est non bona. ergo rc. Maior ꝓbatur ab exponentibus ad expositū rc. minor ꝓbatur ꝛ ponatur iste casus. ꝙ Sortes nō excipitur. ꝛ ꝙ omnis homo alius vel alia a sorte excipitur. quo casu admisso. añtis veritas satis euidet. ꝛ ꝙ ꝯñs sit falsum ꝓbatur sic. qꝛ ex ꝯñte duo ꝯtradictoria sequūtur. scꝫ Sortes excipitur ꝛ Sortes nō excipitur. ergo ꝯñs est falsum. Añs ꝓbatur ꝙ Sortes non excipit̄. qꝛ est pars casus. Et ꝙ sortes excipitur ꝓbatur. etiā in omni exceptiua pars extracapta excipit̄. sed in ista exceptiua. sortes ē pars extracapta. ergo sortes excipit̄. (exceptio enim ē extracaptio partis a suo toto. palam est) hoc casu posito ꝛ admisso. añs est verꝫ ꝛ ꝯñs falsum. Si negetur casus ponat̄ iste casus. ꝙ sortes nō excipiatur a quodaꝫ certo actu (Exempli gratia) ab actu sedendi. a quo vero actu sedendi volo vt omnis homo alius vel alia a sorte excipiat̄. iste casus ē possibilis. quo admisso ꝛ ꝯcesso. ꝓbat̄ ꝙ añs sit verū. ꝛ primo ꝓ prima p̄te sic. Sortes nō excipitur ab actu sedēdi. ergo sortes nō excipitur. ꝯña pꝫ a inferiori ad suū supius cum negatōne postposita. ergo rc. Et minor de se patet. ꝛ ꝙ ꝯñs sit falsum patet vt ꝑargutū est

¶ Ad istam ꝯñam respondeatur/concedendo eam

Et ad eius improbationē negetur primus casus. quia ex ipso sequitur ꝙ omnis homo alius vel alia a sorte excipiatur. ꝛ ꝙ ipse sortes excipit̄ cū tunc cōueniret omni homini a sorte aliqua denominatio qualis non competit sorti. ꝛ ꝑ ꝯsequens ab illo excipitur. secūdus casus admittat̄ ꝛ negetur ꝯña facta ad ꝓbationeꝫ prime partis añtis Et dicatur ꝙ nō sic arguitur cum negatione postposita. sed ab inferiori ad suū superius cum negatione p̄posita

Terciodecimo ad idem arguitur sic. hec ꝯña ē bona

Tu fuisti ꝛ asinus fuit. ꝛ tu nō fuisti asinus. ergo tu differebas ab asino ꝛ hec est nō bona. ergo. Maior patet ab exponentib⁹ ad expositū. ꝙ ꝛc Minor ꝓbatur. totū añs est verū. quia oppositū cuiuslibet partis añtis est falsum. ergo ꝛc. ꝛ ꝯñs est falsum ꝛc. Añs ꝓbatur ꝓ secunda parte. quia sequitur. Tu differebas ab asino. iste fuit asinus (denotādo asinū q̄ cōrūpebatur ante te vel ante tuū esse. ergo tu differebas ab asino isto. quod est falsum. cum omnis alietas ꝛ differentia requirunt existentiā extremoꝝ. ꝯña tamē ꝓbatur a termino stante cōfuse ꝛ distributiue ad aliquod eius suppositū cū debito medio. ¶ Preterea. Tu differebas ab asino. ergo ab asino. quod est falsum. ergo ꝛ ꝯñs. ꝛ ꝙ valet ꝯña ꝓbo q: arguitur ab vniuersali ꝯuertibili ad reliquū ergo.

Ad istam ꝯñam respondeatur. negando eam/

Et dicatur ꝙ nō bene exponitur. sed sic debet exponi. Ego fui ꝛ asinus fuit mecum. ꝛ ego nō fui asin⁹ q̄ fuit mecū. ergo ego differebā ab asino. et additur iste terminus mecū. ad denotandū simultatē essendi. in tēpe Rursus quidā aiūt. ꝙ hec est minor. asinus fuit mecū. ꝛ eoꝝ opinio est minus laude digna. q: ita dato debito modo. añs est veꝝ ꝛ ꝯñs falsum manifeste. Ideo dicendū ē ꝙ hec ē minor. omnis asin⁹ fuit mecū. quia subiectū secunde exponentis respectu huius verbi differt in preterito vel futuro tenet eandem suppōnem quam tenet sequendo illud verbū differt in preterito ꝛ futuro. Eāpꝑter vbi hoc verbū differt sit primus terminus in ordine ꝓbabilis respectu vrebi ampliatiui secūdo extremo debere. adijciendū est signū vniuersale. cui⁹ quidē additiōe reddita est similis suppositio. ergo ꝛc

Quartodecimo ad idem arguitur sic/

¶ Hec ꝯña est bona. Differens ab albo erit Sortes. ꝛ hoc est vel erit album. ergo differens ab hoc erit sortes. ꝛ hec est nō bona. ergo ꝛc Maior ꝓbatur. a termino stante confuse ꝛ distributiue ad aliquod eius suppositum cum debito medio. Et minor porbatur sic. añs est verum. ꝛ ꝯñs falsum. ergo ꝛc. añs ꝓbatur. hoc erit sortes. ꝛ hoc est vel erit differens ab albo. ergo ꝛc.

Ad istam consequentiā dicatur ꝙ Differens potest sumi dupliciter. participaliter vel nomialiter. Differens participalit distribuit albū solum ꝓ albis futuris. ꝛ sic non valet ꝯña pticipialiter Differens nominaliter distribuit albū nō solum pro albis pñtibus. sed etiam ꝓ albis futuris. ꝛ sic est ꝯña bona. Et ad eius improbationē negetur ꝯña. ꝛ dicatur ꝙ nō sunt eius resoluētes. sed iste sunt scȝ. hoc erit sortes. ꝛ hoc est differēs ab illo quod est vel erit albū vel erit differens ab illo quod est vel erit album ergo. ꝛc

Contra. In casu possibili posito. Añs potest esse verũ et ꝯñs falsum. ergo nõ bene resoluitur. añs probatur et ponatur ꝙ sortes sit niger ꝑ totam vitam suam. hoc posito. añs est verũ pro prima ꝑte ꝙ hoc erit sortes. et etiã ꝓ secũda parte. ergo etc. Añs ꝓ ꝑte minoris sic ꝓbatur. est disiũctiua cuius prima pars est vera. scʒ hoc est differẽs ab illo qđ est vel qđ erit albuʒ. ergo etc. añs ꝓbatur sic. hoc est et idẽ qđ est vel erit albũ est. et hoc nõ est idem qđ est vel erit albũ. ergo hoc est differens ab illo quod est vel quod erit albũ.

Ad illationem istius obiectionis contra meliorem ꝓpõnis resolutionẽ. admittatur casus. et negetur ꝙ minor sit vera ꝓ prima ꝑte. Et ad eius ꝓbationẽ negetur ꝯña. et si dicatur ꝙ nõ bñ exponitᷣ sed sic debet exponi. hoc est et omne id qđ est vel quod erit album est. et hoc nõ est id quod est vel qđ erit albũ. ergo etc et sic secũda exponẽs est falsa. Uel ad primã ꝯñam potest dici ꝙ siue sumatur ꝑticipialiter siue nominaliter differens distribuit ꝓ albis tam ꝑñtibus q̃ʒ futuris. quia siue sit participiũ siue nomen est terminꝰ cõmunis. ideo respectu verbi de futuro supponit ꝓ suo significato quod est vel quod erit. vel pro suo significato quod est et quod erit ideo (meo iudicio) non haberetur talis distinctio.

Quintodecimo ad idẽ arguitur sic/ hec ꝯña est bona Idem erit primũ ess. esse sortˀ quod erit primũ ess. esse platonˀ. ergo in eodem instanti. in quo sortes incipit esse plato incipiet esse. et hec est nõ bõa ergo etc. ꝙ sit bona probatur. quia si idem erit primũ ess. esse S. quod erit primũ ess esse P. et idẽ erit primũ ess esse S. in quo sortes incipiet esse et idem erit primũ ess esse P. in quo plato incipiet esse. ergo in eodem instanti. sortes et plato incipient esse. Et ꝙ ꝯña nõ vaʒ ꝓbatur. et pono ꝙ Sortes ꝑ vnũ annũ ante platonẽ erit (et sit b) primũ ess. in quo Plato erit. Isto casu posito pʒ falsitas ꝯñtis. et ꝙ añs sit verũ ꝓbo. quia B. erit primũ ess esse S. qđ erit primũ ess esse P. ergo. Añs ꝓbatᷣ sic. b. erit vnũ prideʒ ess esse sortˀ qđ erit primũ ess esse P. et nullũ prius b erit ess. esse sortˀ qđ erit primũ ess esse P. ergo b erit primũ ess. esse S. qđ erit primũ ess esse P. ꝯña pʒ. ab exponentibꝰ ad expositũ. ergo etc.

Ad istam ꝯñam respondeatur/ ꝯcedendo primam ꝯñam. et admittatur casus. Et tũc ad argumentũ. B. erit primũ ess. esse sortis. qđ erit primũ ess esse P. ergo etc. Dicatur distinguendo de añte eo ꝙ ly quod potest referri ad ly b. et sic est ꝯña bona. et ꝯñs est falsum Uel potest referri ad ly ess. ita ꝙ sit pars predicati. et tũc nõ valet argumentũ ꝓpter diuersam rõnem. quia in ꝯñte necessario refert ad ly idem. ¶ Et notandũ est ꝙ hec est natura istius dictõnis idem. ꝙ sꝑ vbicũꝙ ponatur reqritur relatiuũ ad ipsuʒ relatũ hoc. ergo equiualet cõe. Idẽ erit primũ ess. esse S. qđ erit primũ ess. esse P. et sic pʒ rñsio

Sextodecimo ad idem arguitur sic. Hec conse-
quētia est bona. In. C. īstī futuro sortes nō curret et nullum erit īs post
C. īs. quin ante illud īs. sortes curret. ergo in. C. īstī. futuro. S. incipiet
currere. et hec ē nō bona. ergo etc. Q̄d sit bona probatur. quia sequitur nullū erit
īs. post. C. quin ante illud īs. S. curret. ergo imediate post. C. īs. sortes
curret. et in. C. īstī. sortes nō curret. et ex cōnte sequitur ergo in. C. īstī. S. in-
cipiet currere. Et q nō vz probatur sic. et pono istū casum q per annū ante
C. īs. sortes curret. et per annū post. C. īs. sortes curret et nō in. C. īstī. S.
curret. nec imediate post. C. sortes curret. In illo cāu pz maior. et minor
probatur sic. quia ante. C. īs. S. curret. ergo añ q̄dlibet īs. post. C. īs. sor-
tes curret. et per cōns nullū erit. īs. post C. īs. quin ante illud. īs. S. curret.
et sic pz veritas añtis ex cāu. Et q cōns sit falsum patet ex cāu.

Pro isto dicatur negando cōsequentiā et ad pro
bationē cōnē negetur cōsequētia. Unde propositio de imediate debet sic
exponi. post. C. īs. S. curret. et nullū erit. īs. post. C. īs. quin inter illud
īs. et. C. īs. S. curret. ergo imediate post. C. īs. S. curret. Et cōformiter
nō valet illa cōna in hoc īstī. S. nō currit et imediate post hoc. īs. S. cur
ret. ergo in hoc. īstī sortes incipit currere demōstrando per ly hoc aliquod
īs. futurū imediate post īs. in quo. S. curret nō valet cōsequentia. Un-
de propositio de incipit sic habet exponi. iam. S. nō currit et imediate post
īs. q̄d ē pñs. S. curret. igitur. S. incipit currere. vel sic. sortes nūc currit. et
nō imediate ante. īs. q̄d ē pñs. S. currebat. igitur sortes incipit currere.

Septimodecimo ad idē arguitur sic. Hec conse-
quētia ē bona. de necessitate omnis homo ē animal. ergo de necessitate
iste homo est animal. et ille et illa. et sic de singulis. et hec ē non bona. etc.
Maior probatur a termino stante cōfuse et distributiue ad eius singula sup
posita. igitur. minor probatur quia añs ē verū vt pz per eius exponētes et cōns ē fal
sū et impossibile q de necessitate iste homo ē animal.

Ad istā cōsequenciā respondeatur negando maiorē
et ad probationē maioris cū arguitur a termino stante cōfuse et distributi-
ue ad eius supposita negetur q sic arguitur. et dicatur q arguitur cōfuse tm
eo q iste terminus modalis de necessitate antepositus cuidā termino illuz
ipm terminū sequentē stare confuse tm semper quidē facit.

Contra istam solutionē sic instatur.

Iste terminus de necessitate habet vim mobilitandi terminū cōem sub
quē cadit. igitur arguitur a termino stante cōfuse et distributiue ad eius suppo-
sita. cōna pz. Añs probatur sic. Quicq̄d imobilitat mobilitatū mobilitat im
mobilitatū. sed iste terminus de necessitate habet vim imobilitandi ter-
minū. ergo habet vim mobilitādi terminū.

Ad istam instantiam factam contra solutionem ad capitalem ꝯñam. negetur añs. Et qñ sic ꝓbatur. Quicqd immobilitat mobilitatũ mobilitat immobilitatũ. Dicatur ꝙ nõ est veꝝ. neqꝫ est vlla talis regula. nec valet ꝯña ꝯtra priorem solutionẽ. añte dato. qꝛ mobilitare est quid latius termino stante ꝯfuse ꝛ distributiue. quoniã quidem mobilitare tam termino stanti determinate mobilitanti ꝛ descendenti ad supposita disiũctiue. q̃ꝫ termio stanti ꝯfuse ꝛ distributiue mobilitãti descendenti ad supposita copulatiue. cõe quidem est. ꝛc̃.

Octauodecimo ad idẽ arguitur sic/ Hec ꝯña ẽ bona. Tu desinis scire aliquã ꝓpõnem. ergo tu desinis scire istam ꝓpõnem ꝛ illã. ꝛ istã. ꝛ sic de singulis. ꝛ hec est nõ bona. ergo ꝛc. ꝙ sit bona ꝓbat qꝛ arguitur a termino stante ꝯfuse ꝛ distributiue ad eius supposita. g̃ ꝛc Et ꝙ sic arguitur ꝓbatur. Nõ ꝓpter aliqd ꝯfundit iste termin⁹ differt terminũ nisi qꝛ includit in se negationẽ in altera eius exponẽte Sed eq̃ bñ importat hec dictio desinit negationẽ in eius exponẽtibus. sicut hec dictio differt. g̃ ꝯfundit eque bñ in ꝓposito. ꝛ ꝑ ꝯñs sequitur. tu desinis scire aliquã ꝓpõnem. ergo tu desinis istam ꝛ illã. ꝛ sic de singulis. ꝛ sic est ꝯña bona. Et ꝙ nõ valet ꝓbo. ꝛ pono ꝙ sint multe ꝓpõnes q̃s nũq̃ꝫ sciuisti ꝛ iam scias aliquã ꝓpõnem ꝛ imediate post hoc nõ scias aliquã Tũc patet ꝙ añs est veꝝ ꝛ ꝯñs falsum. ꝛ ꝑ ꝯñs ꝯña nõ valet.

Ad istam ꝯsequentiã respondeatur negando primã ꝯñam. ꝛ etiã negetur ꝙ iste terminus desinit. ꝯfundit terminũ sequẽtẽ stare ꝯfuse ꝛ distributiue sed ꝯfuse tm̃. ¶ Pro quo sciendũ est ꝙ aliq̃ sunt termini exponibiles. quoꝝ actus principaliter cadũt suꝑ terminũ assignatũ ꝛ non suꝑ complexũ. cuiusmodi sunt signa vniuersalia. ꝛ hoc ꝟbuꝫ differt. qui terminũ nõ reqrũt generaliter in suis exponibilibus verbũ ampliatiuũ. nec verbũ alterius tempoꝛis q̃ꝫ est verbũ exponẽdũ vtpꝫ de eisdẽ. Et tales termini generaliter mobilitãt. Alij sunt termini quoꝝ actus cadũt generaliter suꝑ cõplexũ ꝛ nõ suꝑ vnũ terminũ solum qui generaliter reqrunt in suis exponibilibus verbũ ampliatiuũ. Vel aliter ꝟbũ preteriti tp̄is vel futuri. cuiusmodi sunt isti t̃mini necessariũ de necessitate incipit ꝛ desinit ꝛ ꝯsimiles. ꝛ tales q̃ꝫuis ꝯfuse tm̃ t̃mios sequẽtes ꝯfundũt. nõ tm̃ ꝯfuse ꝛ distributiue. ¶ Ideo duplex est ratio diuersitatis. q̃re differt ꝯfundit distributiue ꝛ desinit nõ. Prima rõ est qꝛ actus huius verbi differt cadit principaliter suꝑ vnũ terminũ. ꝛ sic ñ cadit act⁹ h⁹ verbi desinit. Scda rõ est. qꝛ hoc verbũ differt nõ includit diuersas differẽtias tẽpoꝝ. sicut hoc verbũ desinit includit. actus tamẽ dictõis exclusiue cadit principaliter suꝑ p̄dicatũ ꝛ secũdarie suꝑ subm̃ ꝛ ecõtra d̃ signo vl̃i affirmatiuo. Itẽ iste termin⁹ imediate s̄m aliquos est signũ vl̃e includẽs i se signũ distributiuũ. vñ bñ seq̃tur Immediate post hoc ero. hoc erit ꝟs. post hoc. g̃ añ hoc ero. ꝛc

Nonodecimo ad idez arguitur sic. hec ꝯña est bona
¶ Aliquantū sortes est ⁊ tm̄ plato ē. ergo tm̄ plato est. ⁊ hec est n̄ bōa ergo ⁊c. q̄ sit bona ꝓbatur. q̄ꝛ arguitur a tota copulatiua ad alterā eiꝰ partē. ergo ⁊c. Et q̄ nō valet ꝓbo. ⁊ pono q̄ sortes ⁊ plato sint pedalis quantitatis p̄cise. Tūc añs ꝓbat̄ sic. pedale sortes est. ⁊ pedale plato ē ⁊ omne pedale est aliquantuz. ergo aliquātum sortes est ⁊ tm̄ plato est ꝓbat̄ añs prime ꝯñe esse ve℞ sic. quantū sortes est plato tantū est. cum sint equales ꝑ casum. ḡ aliquantū sortes est ⁊ tm̄ plato est. Et q̄ ꝯñs sit falsum. patet q̄ꝛ est exclusiua falsa. cū aliud q̄ plato est.

Ad istam ꝯsequentiam respondeatur. negando pꝛimā ꝯñam. quia ꝯñs nō potest sumi nisi exclusiue ⁊ sic est falsum. vel demonstratiue ⁊ sic est imptinens antecedenti. vel relatiuū ⁊ sic foret ꝯñs impfectū ꝑ se. Et tūc ꝓ noticia regule notādū est. q̄ aliq̄ est copulatiua de partibus independentibꝰ ⁊ de talibus generaliter intelligit̄ regula scꝫ a tota copulatiua ad alteram eius ptem. ⁊c. Alia est copulatiua de partibus dependentibus vel dependentiū significationū. ⁊ de talibus nō intelligitur regula. ergo ⁊c.

Uicesimo ad idem arguitur sic. Hec est ꝯña bona.
Tm̄ substantia nō est accidens ergo tm̄ aliq̄d nō est accidens. ⁊ hec nō est bona. ergo ⁊c. Maioꝛ ꝓbatur ab inferioꝛi ad suū supius ꝑ se. a parte subiecti dictione exclusiua addita subiectis. Minoꝛ ꝓbatur. q̄ꝛ añs est verū. vt patet ꝑ eius exponentes. ⁊ ꝯñs est falsum quia eius secūda exponens est falsa ⁊ impossibilis.

Ad hanc ꝯñam respondeatur ⁊ negetur minoꝛ q̄ hec nō est bona. Et q̄n arguitur q̄ añs est ve℞. negetur ⁊ dicatur q̄ secūda exponēs est falsa. scꝫ oīs nō substātia est accidēs. q̄ꝛ eiꝰ oppositū est ve℞ scꝫ. aliq̄ nō substātia nō est accidens. vt pꝫ ꝑ resoluētes termini resolubilis in hac ꝓpōe supponētis ꝓ re cxñte. vt sic. hoc nō ē accidēs ⁊ hoc est nō substantia. demōstrādo hominē albū. vel aliud aggregatū

Uicesimopꝛimo ad idē arguitur sic. Hec ꝯña ē bona
Oīs homo est animal. ergo oīs homo est asinus. ⁊ hec ē nō bona. ḡ ⁊c. Et q̄ nō valet satis pꝫ. Et q̄ sit bona ꝓbatur sic. q̄ꝛ sequitur Nullꝰ homo est animal. ergo nullus homo est asinus. Et ꝑ ꝯñs in ista propositione Nullus homo est animal. remouetur asinus ab omni homine. ⁊ quicq̄d ⁊ qualitercūq̄ remouetur in illa Nullus homo est animal. ꝯtrarie affirmatur in alia. omnis homo est asinꝰ ergo in illa omnis homo est animal affirmatur quilibet asinus de homine ⁊ per consequens sequitur. Oīs homo est animal. ergo omnis homo est asinus

Ad istam ꝯsequentiā respondeatur. negando eam.

Et negetur q quicquid et qualitercunq removetur etc. quia in illa vniversali negativa distribuitur tam subiectū q3 predicatum propter negationis vehementiam sed in vniversali affirmativa solūmodo distribuit subiectū. Concedatur tamen. q quicqd primo et principaliter affirmat in vna istarum propositionū de subiecto illud idem. vel sibi synonymū. removetur de subiecto in alio. sed tamen non qualitercunq. ratio est hec. quia vniversaliter et distributive removetur predicatū in negativa confuse distributive et nō distributive affirmatur in affirmativa etc.

¶ Vicesimosecundo ad idem arguitur sic

Hec consequentia est bona. Tu credis precise q aliquis homo est asinus. ergo tu deciperis. et hec est nō bona. ergo etc. Maior patet qr nullo casu possibili posito. añs potest esse verum cōñte existente falso. et minor probatur. quia ponatur q tu credis precise q aliquis homo est asinus. qñ nō deciperis. quo casu admisso sic arguitur. añs est verum q tu credis precise q homo est asinus (vt casus bene ponit) et cōsequēs est falsum. q tu deciperis. quia eius oppositū est verum per casum. tu nō decipis ergo consequens falsum

Ad istam consequentiam respondeatur.

Negando minorē. Et quādo ponitur casus. negetur quia nō est possibilis. quin et si sit possibilis. vt quis credat q Aliquis homo est asinus. nō tñ est possibile cum precisiōe vt supius dictum est. nō stat eni queq posse credere quicq3 cum precisiōe aliter q3 est.

¶ Vicesimotercio ad idem arguitur sic.

Hec cōña est bona. Si vos estis asinus vos estis asinus. sed vos estis asinus. ergo etc. Maior p3 a tota conditionali cū suo añte ad cōñs eiusdē ergo etc. Minor probatur. añs est vna conditionalis vera et necessaria. et cōñs falsum et impossibile. quia eius oppositū est verum et necessarium sc3 q vos nō estis asinus. ergo etc.

Ad istam consequentiam nōnulli autē respondent/

Distinctionē faciendo de añte. eo q añs potest sumi cōditionaliter aut copulative. qua capta distinctione. dicunt cōsequentiā bene valere. sumendo antecedēs copulative. et nō valere posse assumendo antecedēs cōditionaliter. Hec nāq solutio mihi minime placet. quia vtroq modo tam copulative q3 conditionaliter sumendo añs est cōsequentia bona. et cum arguitur. sumendo añs conditionaliter. añs est vna conditionalis vera. et consequens est falsum. ergo etc. Dicatur enim ad hoc q tametsi maior sit vna conditionalis vera et consequēs falsum. tamē nō sequitur ergo nō valet cōsequentia nisi probetur minor hec esse vera q vos estis asinus. Cuius autē veritatem probari est impossibile. ideo est q3 optima cōsequentia. quia nullo modo potest antecedens esse verum. et hoc pro vtraq parte. cōñte existente falso. ergo etc.

Nonodecimo ad idez arguitur sic. hec 9ña est bona

¶ Aliquantū sortes est ⁊ tm̄ plato ē. ergo tm̄ plato est. ⁊ hec est ñ bōa ergo ⁊c. ꝙ sit bona ꝓbatur. q꞉ arguitur a tota copulatiua ad alterā ei⁹ partē. ergo ⁊c. Et ꝙ nō valet ꝓbo. ⁊ pono ꝙ sortes ⁊ plato sint pedalis quantitatis ꝑcise. Tūc añs ꝓbat̄ sic. pedale sortes est. ⁊ pedale plato ē ⁊ omne pedale est aliquantuz. ergo aliquātum sortes est ⁊ tm̄ plato est ꝓbat̄ añs prime ꝯñe esse ver̄ sic. quantū sortes est plato tantū est. cum sint equales ꝑ casum. ergo aliquantū sortes est ⁊ tm̄ plato est. Et ꝙ ꝯñs sit falsum. patet q꞉ est exclusiua falsa. cū aliud ꝙ̄ plato est.

Ad istam 9sequentiam respondeatur. negando pri mā ꝯñam. quia ꝯñs nō potest sumi nisi exclusiue ⁊ sic est falsum. vel demonstratiue ⁊ sic est imptinens antecedenti. vel relatiuū ⁊ sic foret ꝯñs impfectū ꝑ se. Et tūc ꝓ noticia regule notādū est. ꝙ aliq̄ est copulatiua de partibus independentib⁹ ⁊ de talibus generaliter intelligit̄ regula scꝫ a tota copulatiua ad alteram eius ꝑtem. ⁊c. Alia est copulatiua de partibus dependentibus vel dependentiū significationū. ⁊ de talibus nō intelligitur regula. ergo ⁊c.

Uicesimo ad idem arguitur sic. Hec est 9ña bona.

Tm̄ substantia nō est accidens ergo tm̄ aliqd nō est accidens. ⁊ hec nō est bona. ergo ⁊c. Maior ꝓbatur ab inferiori ad suū supius ꝑ se. a parte subiecti dictione exclusiua addita subiectis. Minor ꝓbatur. q꞉ añs est verū. vt patet ꝑ eius exponentes. ⁊ ꝯñs est falsum quia eius secūda exponens est falsa ⁊ impossibilis.

Ad hanc 9ñam respondeatur ⁊ negetur minor ꝙ hec nō est bona. Et qñ arguitur ꝙ añs est ver̄. negetur ⁊ dicatur ꝙ secūda exponēs est falsa. scꝫ oīs nō substātia est accidēs. q꞉ ei⁹ oppositū est ver̄ scꝫ. aliq̄ nō substātia nō est accidens. vt pꝫ ꝑ resoluētes termini resolubilis in hac ꝓpōe supponētis ꝓ re cꝛeata. vt sic. hoc nō ē accidēs ⁊ hoc est nō substantia. demōstrādo hominē albū. vel aliud aggregatū

Uicesimoprimo ad idē arguitur sic/ Hec 9ña ē bona

Oīs homo est animal. ergo oīs homo est asinus. ⁊ hec ē nō bona. ergo ⁊c. Et ꝙ nō valet satis pꝫ. Et ꝙ sit bona ꝓbatur sic. q꞉ seqtur Null⁹ homo est animal. ergo nullus homo est asinus. Et ꝑ ꝯñs in ista propositione Nullus homo est animal. remouetur asinus ab om̄i homine. ⁊ quicqd ⁊ qualitercūqꝫ remouetur in illa Nullus homo est animal. ꝯtrarie affirmatur in alia. omnis homo est asin⁹ ergo in illa omnis homo est animal affirmatur quilibet asinus de homine ⁊ per consequens sequitur. Oīs homo est animal. ergo omnis homo est asinus

Ad istam 9sequentiā respondeatur. negando eam.

Et negetur ꝙ quicquid ⁊ qualitercunqȝ remouetur ⁊c. quia in illa vni-
uersali negatiua distribuitur tam subiectū q̄ȝ predicatum ꝓpter nega
tionis vehementiam sed in vniuersali affirmatiua solūmodo distribuit
subiectū. Concedatur tamen. ꝙ quicq̄d primo ⁊ principaliter affirmat
in vna istarū ꝓpositionū de subiecto illud idem. vel sibi synonymū. remo
uetur de subiecto in alio. sed tamen non qualitercūqȝ. ratio est hec. quia
vniuersaliter ⁊ distributiue remouetur predicatuȝ in negatiua confuse
distributiue ⁊ nō distributiue affirmatur in affirmatiua ⁊c.

¶ Uicesimosecundo ad idem arguitur sic

Hec consequentia est bona. Tu credis precise ꝙ aliquis homo est asi-
nus. ergo tu deciperis. ⁊ hec est nō bona. ergo ⁊c. Maior patet qȝ nullo
casu possibili posito. añs potest esse verum ꝯñte existente falso. ⁊ minor
ꝓbatur. quia ponatur ꝙ tu credis precise ꝙ aliquis homo est asinꝰ. q̄ñ
nō deciperis. quo casu admisso sic arguitur. añs est verum ꝙ tu credis
precise ꝙ homo est asinus (vt casus bene ponit) ⁊ cōsequēs est falsum.
ꝙ tu deciperis. quia eius oppositū est verum per casum. tu nō decipis
ergo consequens falsum

Ad istam consequentiam respondeatur.

Negando minorē. Et quādo ponitur casus. negetur quia nō est possi-
bilis. quin ⁊ si sit possibilis. vt quis credat ꝙ Aliquis homo est asinus.
nō tñ est possibile cum precisiōe vt supius dictum est. nō stat enī queꝙ
posse credere quicq̄ȝ cum precisiōe aliter q̄ȝ est.

¶ Uicesimotercio ad idem arguitur sic.

Hec ꝯña est bona. Si vos estis asinus vos estis asinus. sed vos estis
asinus. ergo ⁊c. Maior pȝ a tota conditionali cū suo añte ad ꝯñs eiusdē
ergo ⁊c. Minor ꝓbatur. añs est vna conditionalis vera ⁊ necessaria. ⁊
ꝯñs falsum ⁊ impossibile. quia eius oppositū est verum ⁊ necessarium
scȝ ꝙ vos nō estis asinus. ergo ⁊c.

Ad istam consequentiam nōnulli autē respondent/

Distinctionē faciendo de añte. eo ꝙ añs potest sumi cōditionaliter aut
copulatiue. qua capta distinctione. dicunt ꝯsequentiā bene valere. su-
mendo antecedēs copulatiue. ⁊ nō valere posse assumendo antecedēs
ꝯditionaliter. Hec nāqȝ solutio mihi minime placet. quia vtroqȝ modo
tam copulatiue q̄ȝ conditionaliter sumendo añs est ꝯsequentia bona. ⁊
cum arguitur. sumendo añs conditionaliter. añs est vna conditionalis
vera. ⁊ consequens est falsum. ergo ⁊c. Dicatur enim ad hoc ꝙ tametsi
maior sit vna conditionalis vera ⁊ consequēs falsum. tamē nō sequitur
ergo nō valet cōsequentia nisi ꝓbetur minor hec esse vera ꝙ vos estis
asinus. Cuius autē veritateȝ ꝓbari est impossibile. ideo est q̄ȝ optima
ꝯsequentia. quia nullo modo potest antecedens esse verum. ⁊ hoc pro
vtraqȝ parte. ꝯñte existente falso. ergo ⁊c.

Uicesimoquarto ad idē arguitur sic/ hec ↄ̄ñia ē bona

Tu scis hoc esse hoc. ergo hoc scis esse hoc. ꝛ hec est nō bona. ergo ꝛc. Maior patet a sensu cōposito ad sensum diuisum. vbi hoc ꝓnome hoc. est simplex subiectū sine aliquo determinabili. minor ꝓbatur. q: posito ꝙ ꝑ ly hoc demōstretur animal a remotis. quod creditis esse lapidem. quo casu posito. an̄s est veꝝ. vt patet ꝑ eius officiantes. scil3 talis ꝓpō est scita a te. hoc est hoc. primo ꝛ principaliter hoc esse significans ꝙ ꝛc. ꝛ ↄ̄ñs est falsum. ꝙ hoc scis esse hoc. q: ei⁹ oppositū est veꝝ. nō hoc scis esse hoc. qꝺ sic ꝓbatur. nihil scis esse hoc. ergo nō hoc scis esse hoc. an̄s ꝓbatur. nihil qꝺ est hoc scis esse hoc. ergo nihil scis esse hoc. an̄s ꝓbat sic. nullū animal scis esse hoc. ꝛ solū animal est hoc. ergo nihil qꝺ ē hoc scis esse hoc. An̄s adhuc ꝓbatur. nullū animal credis esse hoc. q: credis hoc esse lapidem. ergo nullū animal scis esse hoc

Ad istā ↄ̄ñam respondeatur/ ꝙ est bona/ si ꝓnomia

sumātur absolute ꝛ non cōnotatiue. quia cōnotatiue ꝓnomina sumpta circūstantias diuersas cōnotare videntur ꝛ sic nō est incōueniens cum diuersis cōnotationibus cōcedere ꝙ credo hoc esse. ꝛ ꝙ credo hoc non esse. Et admittatur casus ꝛ negetur an̄s. Ad improbationē ↄ̄sequentis vniuscuiusq; argumenti. ꝛ detur oppositum antecedentis vltimi argumenti. scilicet animal credis hoc esse. pat3 ꝑ eius resoluentes. nō tamē credis hoc esse animal. q: licet hec sit vera ꝓpō. credis hoc esse lapidē. hec tamē est falsa. lapidem credis esse hoc. ꝛ sic multu3 refert ꝓpōnem accipe in sensu composito. ꝛ in sensu diuiso.

Uicesimoquinto ad idem arguitur sic

¶ Hec consequētia est bona. Uos differtis a quolibet. ergo vos differtis ab hoc quolibet. ꝛ hoc quolibet. ꝛ hoc. ꝛ sic de singulis. ꝛ hec est non bona. ergo ꝛc. Maior patet a termino stante confuse ꝛ distributiue. ad eius singula supposita. Minor ꝓbatur quia antecedens est veꝝ vt patet ꝑ Autorem nostꝝ. in suis sophismatibus. ꝛ ↄ̄sequens est falsum. q: eius secūda exponens est falsa. scilic3 ꝙ hoc quodlibet ens: qꝺ sic ꝓbat

Contra/ Demonstrantes totum vniuersum

Quod enim videtur magis posse demōstrabile demonstrari posse minime dicimus. scilicet hoc esse animal. quia nullum tale est neq; vnq3 tale haberi potest. ergo nullum tale est quod est hoc quodlibet ens. tenet consequentia per locum argumenti a maiori. quia quod maius videtur inesse non inest. ideo quod minus videtur inesse non inest. vt ꝓbatum est. ergo ꝛc

Sed tunc ad solutionem argumentoꝝ. Et primo.

Ad istā cōsequentiā respondeatur negando minorē ꝛ negetur ꝙ añs ē verū. ꝛ qñ dicit ꝙ hoc sophisma cōnumeratur inter sophismata ab auctore cōcessa dicatur ꝙ tam ꝛ si hoc ab auctore apparenter dictū fuisse. videatur tñ hoc maius a scriptore ipu:andū ē. ꝛ io poti' crimē scriptori q̄ȝ auctori imputandū ē. Ideo notandū ē enim generaliter ꝙ nulla sophismata affirmatiua cū hoc verbo differt. existente primo termio in ordine ꝓbabili sunt vera quorū extrema non dicunt existentiam extremorum.

Vicesimosexto ad idē arguitur sic. Hec cōsequentia est bona. Impossibile est hominē esse asinū. ergo impossibile ē aīal ēe asinū. ꝛ hec ē nō bōa. ergo ꝛc. minor pȝ qꝛ añs ē verū vt pȝ p eius officiantes ꝛ ꝯñs ē falsū. vt pȝ p ci' primā officiātēȝ q̄ ē falsa. maior ꝓbatur ab inferiori ad suū superius cōfuse tm̄. Cū oēs termini modales faciūt tam terminos mediate q̄ȝ īmediate sequētes stare cōfuse tm̄.

Ad istam cōsequētiā respondent quidā dicentes ꝯñam nō valere ab inferiori suppōne materiali ad suū supius. hic tamē nō sic arguitur quū oīs suppositio sequēs terminū modalē ē ꝑsonalis confusa tm̄ vel distributiua. ꝛ sic deinceps. cui em̄ ꝑsonali suppōni ꝯtraria ē materialis. igitur dicēdū ē ꝙ maior ē falsa ꝛ negetur ꝙ arguitur ab inferiori ad suū supius materialiter nec ꝯfuse tm̄ neqȝ verū est ꝙ singuli termini modales cōfundūt terminos sequētes stare ꝯfuse tm̄. sed termini modales dūtaxat in quib' nō habetur vlla vis negatiōis ve distributionis. impossibile ꝛ falsum ꝛ siles termini modales vim negationis ꝛ distributionis habēt. ideo nō valet ꝯña cū his ab inferiori sed a superiori cū his ꝛ cum circūstantijs requisitis optime valet ꝯña.

Vicesimoseptimo ad idē arguitur sic. Hec ꝯña ē bona. Impossibile ē oē aīal eē asinū. ergo impossibile ē asinū esse aīal. ꝛ hec est nō bona. ergo ꝛc. maior pȝ a ꝯuertente ad suā cōuersā ꝯuersiōe p accidens ergo ꝛc. minor ꝓbatur. añs ē verū ꝛ ꝯñs falsū vt p vtrosqȝ officiātes. ergo ꝛc.

¶ Ad istā ꝯñam rñdent quidā dicentes ꝓpositionū taliū cōuersiones ignorantes eā nō posse valere neqȝ vllā sibi similē cōuersione per accñs in modalibus. Quidā em̄ dicūt eā nō valere ex suppōnis mutatiōe.

¶ Aliter igitur dicendū ē ꝙ oīs talis ꝓpositio cū modo de impossibili ꝛ omni includenti vim negationis ꝛ dicto affirmatiuo debet cōuerti siue transponi suppōne nō mutata sicut hic. impossibile est omne animal esse asinum. ergo impossibile est asinū nō eē animal. tam iste terminus animal vtraqȝ suppōne stat confuse tm̄ rōne duorū terminorū ꝯfundibilium cadentiū super vnū terminū. ꝛ iste terminus asinus stat ꝯfuse ꝛ distributiue vtrobiqȝ rōne illius termini īpossibile. iō sic omnes ꝓpōnes siles ꝯuertendo aut transmutando optime valeret ꝯña.

Contra. quia si sic cōuertendo propositionē non est differentia inter hoc dictum in conuersione scz impossibile ē nullum animal esse asinū. et hoc īpossibile ē omne animal eē asinū. qr secūdū vos eadē et similis ē ɔuersa vtriusqꝫ ꝓpōnis. s. īpossibile ē asinū nō eē animal.

Ad hoc dicatur ꝙ alia est causa ob quā ponitur negatio in cōuersa dicti affirmatiui et dicti negatiui: qr ponit negatio ī cōuersa dicti affirmatiui ɔuertentis rōne hui9 modi īpossibilis vim negationis includentis et ponit negatio in cōuersa dicti negatiui cōuertētis rōne huius signi negatiui. s. nullū includentis vim negationis. ideo causarum alietas depositionis negationis excludit oīmodū incōueniens nō obstante ꝙ situatio negationis sit vna vtrobiqꝫ tam in cōuersa dicti affirmatiui ꝙ in cōuersa dicti negatiui.

Uicesimooctauo ad idem arguitur sic.

Hec ɔña ē bona. Tm̄ aīal ē hō. ergo tm̄ hō ē aīal. et hec ē nō bona ergo etc. minor pz. qr añs ē verum et ɔñs falsū ergo etc. vt pz p exponētes añtis et ɔñtis. Maior probat a cōuertente ad suam ɔuersam ɔuersione simplici ergo etc.

Ad hanc consequentiā respondeatur et negetur ɔñs ꝑ maiori. et qñ sic probat. a ɔuertente ad suā ɔuersā ɔuersione simplici dicat ꝙ nō ita cōuerti debet. qr quū exclusiua affirmatiua cōuertitur cū vniuersali affirmatiua cōuerti p accidens aut p cōtrapositionem vti ꝓpositio vniuersalis affirmatiua cōuertit. et sic arguendo a cōuertente ad suā ɔuersam in exclusiuis satis valebit ɔña.

Uicesimonono ad idem arguitur sic.

Hec ɔña ē bona. Aliquātulus numer9 est finitus et nō est tant9 numerus finitus quin in duplo triplo et q̄druplo. et sic in infinitū maior est numerus finit9. ergo infinit9 numerus est finit9. et hec est nō bona. ergo etc. maior probatur ab exponentibus ad expositū. ergo etc. minor etiam pz qr añs ē verū et ɔñs falsum ergo etc.

Ad istam cōsequētiā respondeatur cū distinctione facta de infinito ex pte ɔñtis. eo ꝙ pōt capi expositiue et sincategorematice aut resolubiliter et categorematice. Primo mō ē ꝓpositio vera vt patet per eius exponētes. Secundo modo est falsa. vt patet per eius resoluentes.

Tricesimo ad idem arguitur sic.

Hec cōsequētia est bona. Omne bonū vel nō bonum est eligendū. malum est bonum vel nō bonū. ergo malū est eligendum et hec est nō bona. ergo etc. maior patet. quia est syllogismus in darij. minor patet. quia añs est verum et ɔñs falsum. ergo etc.

Ad istam enim consequentiam respondeatur et negetur minor nec añs est verũ sed est falsum ꝑ maiori q: oppositũ maioris ē verũ vt patet p resoluentes. Quidam eñ dicũt ꝙ hoc sophisma est distinguendũ eo ꝙ põt sumi in sensu diuiso vel in sensu ꝯposito ⁊ oē ꝯsilẽ sophisma meo tñ ingenio ē sophisma negãdũ ⁊ oē silẽ sophisma de disiuncto subiecto dispato nõ ꝯtento sub aliquo superiori sicut hoc sophisma. ois hõ vel asin⁹ ē aial qđ ē verũ. iõ talia sophismata de disiuncto subiecto ve p̃dicato sunt ꝑpões cathegorice. vt pʒ in exponẽtib⁹ capitulo de vniuersalib⁹ exponibilib⁹ de quib⁹ dant exẽpla simpliciter vere aut simpliciter false. alias nulla eẽt ꝑpositio de disiuncto subiecto. ⁊ vbi dicit (Frouseyd) in suis sophismatib⁹ ꝙ ois talis propositio de disiuncto subiecto. ois hõ vel asinus ē asinus. ē distinguenda nõ est verũ. q: ois talis ꝑpositio meo iudicio ē simpliciter falsa. q: cuiuscunq; talis ꝑpositiõis oppositũ ē verũ. dicit etiã idem. Frouseyd. ꝙ ois ꝑpõ de disiuncto p̃dicato ē vera ꝙ falsũ est de illa. ois hõ ē asinus vel leo ⁊ omnib⁹ huic silibus nisi intelligat de disiuncto p̃dicato cuius p̃dicati disiuncti subm̃ pars dicitur esse.

Tricesimoprimo ad idem arguitur sic.

Hec ꝯña ē bona. Tm̃ verũ vel falsũ ē ꝑpositio. g̃ verũ vel falsuʒ ē ꝑpõ ⁊ nullũ nõ verũ vel falsũ ē ꝑpõ. ⁊ hec est nõ bona g̃. ⁊c. maior ꝑbat ab exposito ad exponẽtes. Et minor ꝑbat añs ē verũ qđ sic ꝑbat. Omnis ꝑpositio est vera vel falsa. ergo ⁊c. tenet ista ꝯña ab vniuersali ad suam exclusiuã. ⁊ ꝙ ꝯñs sit falsum ꝑbat sic ē copulatiua cuius secũda ps est falsa. ergo ꝯñs falsũ. Añs probat sic. q: eius oppositum scʒ aliqđ nõ verum vel falsũ est ꝑpositio vt pʒ per eius resoluentes. ergo secunda ps copulatiue est falsa. ⁊ p ꝯñs. ꝯñs est falsum.

Ad istam cõsequentiam respondeatur negando minorẽ ⁊ ad ꝑbationẽ minoris ꝑ veritate añtis capitalis ꝯñe det tota ipsa ꝑbatio. Sed ad minorẽ ꝑbationẽ ꝑ falsitate ꝯñtis negetur añs ⁊ negetur ꝙ ei⁹ oppositũ est verũ. ad cui⁹ ꝑbationẽ negetur argumentũ fcm̃ a resoluentibus ad resolutũ. ⁊ dicat ꝙ scđa resoluẽs non bene assignat sed sic assignari debet. hoc est nõ verũ nec falsum. q: negatio ve infinitatio ꝑposita subiecto nedũ ptẽ subiecti verũ qñq; totum subiectum negat aut infinitat. g̃. ⁊c.

Expliciunt consequentie alyngtoñ.

Sequitur de fallaciis.

¶ Incipit tractatus de Fallaciis

Quoniã ꝓpter ignorantiã multiplicitatis in dictione vel oratione/ plures plogizare contingit. ideo de fallaciis quot ꝛ que sint cum suis sophismatibus est dicendum

¶ Et sciendũ est primo ꝙ quattuor sunt species disputationis. scilicet doctrinalis. dyalectica. temptatiua. ꝛ sophistica. ¶ Doctrinalis est illa que ꝓcedit ex veris ꝛ immediatis principiis qualiter geometer disputat (cuius finis disputationis est scire ¶ Dyalectica est illa que ꝓcedit ex ꝓbabilibus. Et ꝓbabilia sunt illa que videntur pluribꝰ esse vera. vel maxime sapientibus (cuius finis est discernere verꝫ a falso) ꝛ hec disputatio intendit ad vtrãq; partẽ ꝯtradictionis. ¶ Temptatiua est illa. q̄ ꝓcedit ex his que videntur rñdenti ꝯcludere (cuius finis est ignorãtiã rñdentis experiri) ¶ Quarta ꝛ vltima disputatio est sophistica. ꝓcedẽs ex ꝓbabilibus apparentibꝰ, ꝛ tñ sunt improbabilia (cuius disputatõis finis est ducere rñdentẽ ad aliquã metã.) Et dicitur sophistica copiosa ab apparente sapientia ꝛ nõ exñte. ¶ Et sciendũ est ꝙ meta est aliqđ incõueniens ad qđ aliqs apponens ꝓponit deducere rñdentẽ in sophistica disputatione. ¶ Vñ sciendũ est ꝙ quinq; sunt mete. scꝫ redargutio. inopinabile. falsum. solecismꝰ. ꝛ nugatio. Redargutio est que dicit p̄negati ꝯcessio vel p̄concessi negatio. Secũda meta dicit inopinabile qđ est ꝯtra opiniones oĩm ꝛ maxime sapientũ. vt solem nõ esse maiorẽ tota terra. Tercia meta est falsum. qđ manifeste significat aliter q̄ꝫ est Quarta meta est solecismus. qđ viciũ est in grãmatica. Ut vir bona. ꝛ spõsa meus. Quinta meta est nugatio. ꝛ est Nugatio vnius ꝛ eiusdem inutilis repetitio.

Nunc dicendũ est quid sit fallacia.

¶ Fallacia est falsa credulitas generata ex animo auditorꝫ. Et sunt duo modi arguendi scđm fallacias. Uno mõ in dictõne. Alio mõ extra dictionẽ ꝛ est in orõne. ¶ Fallacie in dictione sunt sex. scꝫ equiuocatio. amphibolia. cõpositio. diuisio. accentus ꝛ figura dictionis. ¶ Fallacie extra dictionẽ sunt septem. scꝫ fallacia accidentis. fallacia scđm quid ꝛ simpliciter. fallacia ignorantie elenchi. fallacia petitionis principii. fallacia consequentis. fallacia scđm nõ causam. ꝛ fallacia scđm plures interrogationes vt vnũ facere.

Post hoc sciendũ est. ꝙ triplex est multiplicitas in fallaciis in dictione. scꝫ actualis. potentialis ꝛ fantastica.

¶ Actualis ē q̄ fit in fallacia equocatiōis ⁊ amphibolie. Potētialis ē que fit in fallacia cōpositionis diuisiōis ⁊ accentus. Fantastica ē que fit in fallacia figure dictionis. ¶ Multiplicitas actualis ē que ꝑ eādez vocē cū eodē modo ꝓnunciandi plura significat. vt canis celeste sydus marinā beluā. ⁊ aīal latrabile sigt. Et dicit̄ actualis multiplicitas eo ꝙ elicit̄ ex ydēptitate vocis secūdū materiā ⁊ formā. ⁊ forma ē modus ꝓnunciādi. Materia littere ⁊ syllabe. ¶ Multiplicitas potētialis ē que per eādem dictionē sub diuerso modo ꝓnunciādi desigtur. ⁊ maxie cōtingit in fallacia accent⁹. ⁊ talis ē multiplicitas in ista dictiōe pendere que alio modo significat media correpta quā media ꝓducta. Similiter in fallacia cōpositiōis ⁊ diuisionis est talis multiplicitas eo ꝙ respectu eiusdē vocis cū diuerso modo ꝓnunciādi plura sigtur. Et dicitur potentialis eo ꝙ in potentia ꝓnūciādi talis vox sigt plura sed nō tñ in actu ⁊ cā ē. q2 nō in actu duos modos ꝓnunciādi habet. ¶ Fantastica multiplicitas ē illa que capit̄ ex fantasia cū imaginatione eadē dictione manente secūdū materiā ⁊ formā sicut ē multiplicitas istius termini hō. q̄tenus supponit ꝑsonaliter ꝓ isto hoīe aut ꝓ isto quaten⁹ supponit pro specie hoīs vel ꝓ illa natura. ¶ Et sciendū ē ꝙ actualis multiplicitas est in voce materiali. potētialis in scripto. ⁊ fantastica in ꝯceptu. ⁊c.

Equiuocatio ē diuersa significatio alicuius termini

positi in orōne s̄m ꝙ ponit̄ i eadē. Fallacia equocatiōis deceptio ꝓueniens ex eo ꝙ dictio significās pl'a sit vna. Credit̄ ꝓpter hoc ꝙ ei⁹ significatio sit vna. Cā apparētie ē ydēptitas vocis secūdū materiā ⁊ formā Cā nō existentie est diuersitas significationis.

Tribus modis fit equiuocatio.

Unus mod⁹ est qñ vna dictio sigt plura primo ⁊ principaliter. ¶ Secūdus mod⁹ ē qñ vna dictio sigt vnū primo ⁊ principaliter ⁊ aliud trāsūptiue. ⁊ hoc ē qñ vna dictio transfert̄ a ꝓpria significatiōe ad iꝓpriā. ¶ Tertius modus ē qñ aliqua dictio ꝑ se posita sigt vnū solū ipa tñ cōiuncta cū alia ⁊ sigt plura. penes primū modū fiūt ꝑlogismi tales. Ois canis currit. celeste sydus ē canis. ergo celeste sydus currit.

Solutio est equiuocatio in hac dictione canis.

eo ꝙ significat celeste sydus vel marinā beluā vel aīal latrabile q̄tenus verificat̄ maior sic. significat ꝙ aīal latrabile currit quaten⁹ sigt celeste sydus. sic verificat̄ minor. ⁊ sic ex diuersa acceptione isti⁹ termini canis in maiori ⁊ i minori accidit fallacia equocatiōis quo ad ignorantiā illi⁹ multiplicitatis. penes secundū modū fiunt tales ꝑlogismi. Quicqd currit habet pedes. aqua currit. ergo aqua habet pedes.

¶ Solutio. hic ē equiuocatio i hoc qđ dico currit. eo ꝙ sigt proprie vl̄ i proprie. quaten⁹ significat ꝓprie sic maior ē vera quaten⁹ sigt improprie sic minor est vera ideo hic ē fallacia in hoc qđ dico currit.

Penes tertiũ modũ fiunt tales paralogismi.

Quicunqȝ sanabat sanus ē. laborãs sanabat. ergo laborãs sanus est. ¶ Solutio. hic ē equocatio in hoc qḋ dico laborãs ex hoc qḋ pōt significare tp̄s pñs vel tēpus p̄teritũ. quaten⁹ sig̃t ꝓ illo qui fuit laborãs sic minor ē vera. quaten⁹ sig̃t ꝓ illo qui est laborãs. sic est ꝯclusio falsa. quia tunc significat ꝙ ille qui est laborans est sanus.

Dicto de equiuocatione iam dicendũ est de amphibolia.

Amphibolia est multiplicitas alicui⁹ orōnis proueniens ex diuersa rōne vel ex diuerso ordine construendi Fallacia amphibolie ē deceptio ꝓueniēs ex actuali multiplicitate alicui⁹ orōnis. Cã apparentie ē idētitas orationis secũdũ materiã ⁊ formã. Cã vero existie est diuersitas constructionis. ¶ Amphibolia dicit trib⁹ modis sicut equocatio. Primo mō qñ aliqua oratio plura sig̃t primo ⁊ principaliter penes istũ modũ fiunt p̄logismi tales. Quicq̄d ē ē pñs. dies futura ē. g̃ dies futura ē pñs. ¶ Solutio. hic est fallacia in minori eo ꝙ ly futura tenetur ante verbũ vel post verbũ. quaten⁹ a p̄te ante sic minor ē falsa. ⁊ iste ē sensus. dies futura ē modo qḋ ē falsũ. Si teneat a p̄te predicati sic minor ē vera. ⁊ iste ē sensus. aliqua dies ē futura qḋ est verũ

Penes secũdũ modũ scȝ quãdo oratio transmutatur a ꝓpria significatiōe ad īpropriã fiunt tales p̄logismi.

Quicunqȝ arat aliqḋ cōmodũ facit. ille arat litus maris. ergo ille aliqḋ cōmodum facit. ¶ Solutio. hic ē amphibolia in minore. eo ꝙ transũptiue sig̃t aliquē hominē laborare inuanum. aut ex hoc ꝙ sig̃t sicut verba p̄tendunt quantũ ad primũ modũ verificatur minor. sed iuxta secũdũ modũ falsificatur minor q̄r oratio ē circa tale ꝙ pōt arari cui⁹ nō est litus maris. Similiter. Lupus ē in fabula. g̃ de lupo fit sermo. ¶ Solutio. hic ē amphibolia ex hoc ꝙ ꝯstructio pōt sumi ꝓpria. ⁊ sic sig̃t ꝙ aliq̄s facit sermonē de lupo ⁊ īpropriе sig̃t inimicũ accedere. ¶ Seq̄tur de tertio mō qñ aliqua orō p̄ se posita solũ significat vnũ tñ ip̄a coniuncta cuȝ alia p̄ra significat. vt sic. hoc scit seculũ illa vero posita significat solũ vnuȝ scȝ seculũ habere sciam. Sed illa ꝯiuncta cũ alia p̄ra significat. vt hic licȝ dictio hoc scit seculũ demōstrando hominē p̄ ly hoc. hec oratio hȝ duplicē sensum. vnus est hoc scit seculũ. i. homo habet scientiã de seculo. et iste sensus est verus ⁊ alius sensus est ꝙ seculum habet scientiaȝ de hoc homine. ⁊ sic iste sensus est falsus.

Dicto de amphibolia iã dicendũ ē de cōpositione

Cōpositio est fallax disiungendoꝝ cōiunctio. Fallacia compositionis ē deceptio ꝓueniens ex potentiali multiplicitate alicui⁹ oratiōis cōposite ad orationē diuisã. Causa apparentie est idētitas oratiōis secundum materiã ⁊ formã intersensũ cōpositũ ⁊ sensũ diuisũ. Cã nō existie est diuersitas earundem.

Cõpositio fit duobus modis. Uno mõ quando

vnũ cõponit cũ alio a quo deberet diuidi ab eodẽ. Scdo mõ qñ plura cõponunt copulatiue q̃ deberent diuidi ab inuicem.

¶ Penes primũ modũ tales fiunt plogismi. Quicqd viuit semper ẽ iste homo viuit. ergo iste homo semp est. ¶ Solutio. hic ẽ fallacia cõpositionis ex hoc q͂ in maiori hoc verbũ semp. potest determinare hoc verbũ ẽ. ꝛ sic est oratio cõposita ꝛ falsa. ꝛ sic iste ẽ sensus. Quicqd viuit semper ẽ. vel põt determinare hoc verbũ viuit. ꝛ sic ẽ sensus diuisus ꝛ verus. ꝛ tunc iste ẽ sensus. Quicqd viuit semp est.

¶ Sequit de secũdo mõ penes quẽ tales fiunt plogismi. Aliquis hõ ẽ sortes. ꝛ aliquis hõ ẽ plato. ergo aliquis homo est sortes ꝛ plato.

¶ Solutio. hic est fallacia in illa ꝯpositione. aliqs hõ est. S. ꝛ. P. eo q͂ S. ꝛ. P. cõponunt adinuicẽ a quo deberẽt diuidi. ꝛ tũc est sensus compositus ꝛ falsus. Si diuidãtur. sic est sensus diuisus ꝛ verus ꝛ significat tunc q͂ aliqs homo est. S. ꝛ aliquis homo est plato.

Dicto de cõpositione iam dicendũ ẽ de diuisione

Et est diuisio fallax cõiungendaꝝ disiunctio. Fallacia diuisiõis ẽ deceptio ꝓueniẽs ex pꝰli multiplicitate alicuiꝰ orõnis diuise ad orationem cõpositam. Cã apparentie est idemtitas orationis diuise ad orationem cõpositã. Causa nõ existentie ẽ diuersitas earundẽ. ¶ Diuisio dicitur duobus modis. Primus modꝰ ẽ qñ aliquid diuidit ab aliquo cuȝ quo deberet cõiungi. Secundus modus est quando aliqua oratio diuidit ab inuicẽ copulatiue que deberet coniungi.

Penes primũ modũ tales fiunt paralogismi

Quecunq͡ȝ feci seruum meũ entẽ liberũ ipe liber est. sed te feci seruuȝ meum entem liberum. ergo tu liber es. ¶ Solutio. minor ẽ distinguenda secũdũ cõpositionẽ ꝛ diuisionẽ. eo q͂ hoc pticipiũ entẽ põt cõponi cũ ly seruũ. ꝛ sic ẽ oratio cõposita ꝛ vera ꝛ ẽ sensus. feci te seruũ meũ enteȝ liberũ. hoc ẽ de te seruo ente feci liberũ. Si cõstruat cũ ly liberꝫ. sic ẽ diuisa ꝛ falsa ꝛ est sensus Posui te seruũ entem liberum. hoc est de te ente libero feci seruum

Penes secundũ modũ fiunt tales paralogismi.

Quecunq͡ȝ sunt duo ꝛ tria sunt paria ꝛ imparia. sed quinq͡ȝ sũt duo ꝛ tria ergo quinq͡ȝ sunt paria ꝛ imparia.

Solutio. minoꝛ est distinguenda secundũ com=

positionem ꝛ diuisionem in sensu cõposito est vera ꝛ tunc debent ly duo ꝛ ly tria cõiuncta predicari de ly quinq͡ȝ. ꝛ ẽ sensus. qnq͡ȝ sunt duo ꝛ tria cõiũctim. in sensu diuisiõis debẽt p̃dicari de qnq͡ȝ diuisim. ꝛ ẽ falsa. ꝛ iste est sensus. qnq͡ȝ sunt duo tm̃. ꝛ qnq͡ȝ sunt tria tm̃ qđ est falsum.

Et sciendū est q̄ vbicunq3 fallit cōpositio soluit diuisio ⁊ ecōtra. Et sciendū ē q̄ vbicunq3 ē aliqua determiatio īter duo verba quoꝝ vnū ē min⁹ principale ⁊ aliud magis principale si illa determinatio determinat verbū magis principale tūc ē tota ꝓpō in sensu cōposito. vt hic. q̄cquid viuit semꝑ est. Si diuidat illa determinatio a verbo principali ē sensus diuisus qđ ostendi pōt in supiori exemplo vbi tñ sunt duo verba quoꝝ vnū est principale ⁊ aliud nō principale determinatione sumpta cū vltimo verbo tunc est tota ꝓpositio sūpta in sensu cōposito. vt sic dicendo. deus desinit hic esse

Dicto de diuisione iā dicendū ē de accentu

Accentus est certa regula ad eleuandū ⁊ deprimēdū cuiuslibet orōnis ꝑticulā. ¶ Et sciendū ē q̄ triplex ē accentus. s. grauis. acut⁹. ⁊ circumflexus. ¶ Accentus grauis ē qui incipit in alto ⁊ tendit ī ymū. Accentus acutus ē qui incipit in ymo ⁊ tendit in altū. Accentus circūflex⁹ est qui incipit in ymo ⁊ tendit in altū ⁊ iteꝝ redit ī ymū. Fallacia accentus ē deceptio ꝓueniēs ex eo q̄ dictiones hñt easdē lrās ⁊ credit ꝓpt hoc habere eūdē modū ꝓnūciandi. Cā apparentie ē ydemtitas vocis sub vno accentu. Cā non exñtie ē diuersitas pronūciandi.

Ista fallacia fit tribus modis. Primus modus est

qñ aliqua dictio pōt corripi vel ꝓduci. Secūdus mod⁹ ē qñ aliq̄ dictio ꝓfert cū aspiratione vel sine. Tertius modus ē qñ aliqua dictio sumit orātiōaliter vel dictiōaliter. ¶ Juxta primū modū tales fiunt ꝑlogismi. Justum ē iustos viros pendere sed nō est iustum iustos viros pendere ergo idem est iustum ⁊ iniustum.

Solutio hic est fallacia ex hoc q̄ pendere potest

corripere mediā syllabā. ⁊ sic ē maior vera. vel pōt ꝓducere mediā syllabā. ⁊ sic minor ē vera ꝯñte exñte falso. ¶ Ad secūdū modū tales fiūt perlogismi. Quicūq3 loquit de hoīe loquit de aīali. iste loquit de omine. ergo iste loquitur de animali.

Solutio. si ly hoīe proferatur cū aspiratione sic

prima ē vera si sine sic secūda ē vera ¶ Juxta tertiū modū tales fiūt ꝑlogismi. Quicq̄d de⁹ fecit inuite. fecit ꝯtra volūtatē suā. sed frondes ⁊ folia deus fecit inuite. ergo frondes ⁊ folia deus fecit contra voluntatem suam. ¶ Solutio. hic ē fallacia eo q̄ ly in vite pōt sumi dictionaliter vel orationaliter. si dictionaliter sic. maior est vera. si orationaliter sic mior ē vera ꝯñte exñte falso. ¶ Similiter tu es qui es. sed quies ē req̄ es. ergo tu es requies. ¶ Solutio. hic ē fallacia in hac dictione sc3 q̄es eo q̄ pōt sumi dictionaliter vel orationaliter. Si orationaliter sic verificatur maior. si conditionaliter sic verificatur minor consequente existēte falso. ⁊c.

Dicto de fallacia accentus. iam dicendum est de fallacia figure dictiõis. Fallacia figure dictiõis ẽ deceptio ꝓueniẽs ex similitudine dictiõis cũ dictione. Cã apparentie ẽ similitudo dictionis cũ dictione. Cã nõ existentie est similitudo earũdem.

Ista fallacia fit tribus modis.

Primus modus est ex simili terminatione dictiõis cũ dictione. ¶ Secundus modus ẽ quando res vnius predicamẽti cõmutat͛ in rẽ alteri⁹ ꝑdicamenti. Terti⁹ modus ẽ quando cõmutat͛ quale quid in hoc aliquid. Secũdũ p͛imũ tales fiunt ꝑlogismi Musa et poeta eodẽ mõ terminant͛. sed musa est femini generis ergo ⁊ poeta. ¶ Solutio nõ requirit͛ ꝙ q̃uis sunt eiusdẽ terminatiõis ꝙ essent eiusdẽ generis. Juxta secundũ modũ tales fiunt ꝑlogismi. Quicq̃d eris es. albus eris. ergo albus es. ¶ Solutio. hic ẽ fallacia figure dictiõis eo ꝙ ly q̃cquid qđ ẽ in predicamento substãtie mutatur in albũ quod est in predicamẽto qualitat͛ ⁊ sic cõmutat͛ quid in quale.

Penes terciũ modũ tales fiunt paralogismi.

Homo est species. sortes est homo. ergo sortes ẽ species. Solutio hic ẽ fallacia eo ꝙ in prima ꝑmissa ly hõ sig̃t quale quid ⁊ in secũda hoc aliq̃d. ⁊ ideo mutat͛ quale quid in hoc aliq̃d. ¶ Notandũ ẽ ꝙ oĩe nomen cõe sig̃t quale quid. nomẽ vero ꝓpriũ vel termin⁹ discret⁹ sig̃t hoc aliq̃d. Nota ꝙ quãdo aliquis termin⁹ stat cõfuse tm̃ in añte ⁊ ĩ ꝯclusione determinate si sit respectu eiusdẽ termini est fallacia figure dictiõis. si sit respectu alterius termini nõ est fallacia figure dictionis.

Dictũ est de fallaciis in dictione. iam dicendũ est de fallacia extra dictionẽ. Et primo de fallacia accidentis. Fallacia accidentis est deceptio ꝓueniẽs ex eo ꝙ credim⁹ ꝙ illud fuerit assignatũ rei subiecte ⁊ postea accñti inesse ⁊ ecõuerso. Cã apparentie ẽ quando credim⁹ ꝙ illud fuerit assignatũ rei subiecte ⁊ postea accñti inesse. Cã nõ exñtie ẽ qñ aliq̃d dissimiliter fuerit assignatũ rei subiecte ⁊ postea accidenti inesse. ¶ Duob⁹ modis fit hic fallacia. sc3 ꝑ primã figurã ⁊ terciã. Per primã fit fallacia qñ aliq̃d primo assig̃tũ fuerit accñti inesse et postea rei subiecte. Vñ oportet tria scire q̃d ẽ attributũ quid sit accñs ⁊ quid sit res subiecta. In prima figura attributũ vel assignatũ est maior extremitas. Medi⁹ termin⁹ ẽ accñs ⁊ minor extremitas ẽ res subiecta vt p3 ꝑ versũ. Vt maior prima mediũq3 dat. ac minor ẽ sub. vt in exẽplo hic veniẽs cognoscit͛ a te. chorisc⁹ ẽ veniẽs. ergo chorisc⁹ cognoscit͛ a te. ¶ Solutio. ly veniẽs ẽ medi⁹ termin⁹ ⁊ accñs cognitũ a te ẽ maior extremitas ⁊ attributũ. ⁊ choriscus ẽ minor extremitas ⁊ res subiecta. et sic hoc attributũ cognitum a te. primo attribuitur accñti qđ est veniens ⁊ postea rei subiecte qđ ẽ choriscus. sed tamẽ dissimiliter inest. ⁊ sic ẽ

fallacia accñtis. Penes primũ modũ ad cognoscẽdũ vbi ẽ fallacia accñtis semp ẽ reduplicãda minor extremitas sup maiorẽ cũ hac dictione inquãtũ ꝛc. Et videndũ ẽ vtꝝ illa reduplicatio sit vera vel falsa. Si sit vera nõ ẽ fallacia accñtis. Si sit falsa tunc ibi est fallacia. vt in exẽplo. sortes inquãtũ ẽ hõ ẽ aial. hec ẽ vera. iõ sic arguendo. hõ ẽ aial. S. ẽ hõ. ergo sortes ẽ aial. nõ ẽ fallacia accñtis. Sed hic ẽ fallacia accñtis. Chorus cus inquãtũ est veniẽs cognoscit a te vt notũ ẽ. ꝛ iõ ẽ fallacia accidentis in primo sillogismo. Per tertiã figurã fit fallacia accñtis quãdo attributũ attribuit primo rei subiecte ꝛ in ɔñte accñti inesse. Et nota ꝙ maior extremitas ẽ attributũ ꝛ mior ẽ accidẽs ꝛ medius terminꝰ ẽ res subiecta. Unde versus. At maior terns minor ẽ ac ꝛ medius sub. ꝛc. vt in exemplo. Iste canis ẽ tuus. ꝛ iste canis est pater. ergo iste canis est pater tuus. ¶ Solutio. ly tuus ẽ attributũ. ly canis ẽ res subiecta. ꝛ ly pater ẽ accñs. In maiori attributũ attribuit rei subiecte in conclusiõe accidenti inesse. ꝛ sic est fallacia accñtis. ¶ Et sciendũ est ꝙ quãdo est variatio suppositionis ex pte alicuiꝰ termini bis sumpti in tali sillogismo. tũc est fallacia accidentis. ꝛc.

Sequitur de fallacia secundũ quid ꝛ simpliciter

Et est deceptio ꝓueniens ex oratione sumpta cũ determiatiõe ad orationẽ sumptã sine determinatiõe. Cã apparẽtie ẽ idẽtitas oratiõis secũdũ quid ad orationẽ simpliciter. Cã nõ existẽtie ẽ diuersitas earundem. Et ẽ oratio secũdũ quid orõ sumpta cũ determinatione. Et ẽ oratio sũpta simpliciter sine determinatione. ¶ Et hec fallacia fit duobus modis. Primus modus ẽ quando arguit a quo ad simpliciter. i. ab orone sumpta cũ determinatõe ad orõnẽ sumptam sine determinatione. Secundus modus fit ecõuerso. Penes primũ modũ fiunt tales sillogismi ethiops est albus secũdũ dentes. ergo ethiops est albus. ¶ Solutio in antecedente ponitur ethiops cum determinatione. ꝛ sic est oratio secundũ quid ꝛ in conclusione ponit sine determinatõe. id est simpliciter ꝛ sic arguitur a quo ad simpliciter. Secundus modus est quãdo arguitur a termino negato simpliciter ad eũdẽ negatum secũduz quid. vt sic Non est bonum ieiunare. ergo nõ est bonũ ieiunare in die veneris. Similiter nollem esse in luto. ergo nollem esse in luto ꝓ centũ marchis ꝛc. ¶ Solutio. in vtroqꝫ sillogismo arguitur a negato simpliciter ad eũdeꝫ negatũ secundũ quid. ꝛ sic est fallacia. Sciendũ est ꝙ quando fit processus a determinatione ꝙ neqꝫ ponit subiectũ neqꝫ destruit sicut ethiops ẽ albus scdm dentes vel a determinatiõe que tñ destruit suũ subiectũ sicut iste homo est mortuꝰ ad orationẽ simpliciter semp est fallacia secundũ qd ad simpliciter. Sed quãdo fit ꝓcessus a determinatiõe que ponit suũ subiectũ ad simpliciter non est fallacia. vt iste homo ẽ albus. ergo iste homo est.

Sequitur de fallacia ignorantie elenchi.

Est eni elench⁹ syllogism⁹ inferēs ꝯtrariū vel ꝯtradictoriū alicuius ꝓ
positiōis p̄negate vel p̄cōcesse. Est eni ꝯtradictio oppositio vni⁹ ⁊ eius
dē nō nois tm̄ sed rei ⁊ nois. hoc ē qꝛ nō oꝫ ꝙ ꝯtradictio sit solū secundū
nomē vt canis ⁊ nō canis. neqꝫ tm̄ scd̄m rem. vt marcus ē ⁊ tulli⁹ nō ē.
⁊ sic de alijs noīb⁹ synonimis sed secūdū rē ⁊ nomē. Vn̄ dr̄ elench⁹ ab
en qḋ ē in ⁊ in sumit̄ ꝓ ꝯtra ⁊ logos qḋ ē sermo q̄si ꝯtrarius sermo. Fal
lacia ignorātie elenchi ē deceptio ꝓueniēs ex ignorātia istoꝝ q̄tuor mē
broꝝ scd̄m ideꝫ ad idem simpliciter ⁊ in eodē tp̄e. Cā apparētie ē igno
rare ꝑlogismos q̄ fiunt ꝑ ista quattuor mēbra. Cā nō existētie ē scire qui
ꝑlogismi fiunt scd̄m ista quattuor mēbra. ¶ Iuxta pmū modū fiūt ta-
les ꝑlogismi. hoc ē duplū ad hoc scd̄m longitudinē sed nō ē duplum ad
hoc scd̄m latitudinē. ergo duplū ē nō duplū ¶ Iuxta aliud mēbrū ꝙ dr̄
ad idem fit talis ꝑlogismus. hoc ē dupluꝫ ad hoc. ⁊ hoc nō est duplū ad
hoc. ergo hoc est duplū ⁊ hoc nō est duplū ¶ Iuxta tertiū membꝝ ꝙ dr̄
simpliciter talis fit ꝑlogismus. hoc est bonū vno mō ⁊ hoc nō est bonū
alio mō. ergo bonū est nō bonū. ¶ Iuxta quartū mēbrū qḋ dr̄ in eodeꝫ
tp̄e. fit talis ꝑlogismus. Bonū est comedere carnes in die iouis. ⁊ nō in
die veneris. ergo idem est bonū ⁊ nō bonū. ¶ Dicendū est ꝙ vnusq̄sqꝫ
istorum ꝑlogismoꝝ peccat ꝯtra aliquod istoꝝ membroꝝ quattuor. ideo
est fallacia ignorantie elenchi. ⁊c.

Sequitur de fallacia petitiōis principii. Et ē falla-

cia petitiōis principij deceptio ꝓueniens ex eo ꝙ idem pōt sumi ad ꝓ
batiōeꝫ suijp̄ius. Et est petitio p̄ncipij assūptio eiusdē ad ꝓbatōeꝫ sui-
ip̄ius. Cā apparentie est credere ideꝫ i diuersis. Cā nō existētie est scire
qḋ sit ideꝫ ⁊ qḋ sit diuersū. ¶ Ista fallacia fit q̄nqꝫ modis Primus mo
dus est qn̄ ideꝫ ꝓbat̄ ꝑ seipsuꝫ scd̄m rem. vt Marcus currit. ergo Tul
lius currit. Secūdus modus est qn̄ vl'e ꝓbat̄ ꝑ sua singularia. vt sic. S.
currit. P. currit. ⁊ sic de singulis. ergo oīs hō currit. Tercius modus ē
qn̄ ꝓbat̄ singulare ꝑ suū vniuersale. vt sic. oīs hō currit. sortes est hō er
go sortes currit. Quartus modus est qn̄ fit syllogismus diuisus vt tu es
sanus vel eger. sed tu nō es sanus. ergo tu es eger. Quītus modus est.
qn̄ ꝓbat̄ ꝯuertibile ꝑ suū ꝯuertibile. vt sortes ē filius platoni. ergo. p. est
similis sorti. ¶ Et sciendū ē ꝙ in vnoquoqꝫ argumēto pn̄t p̄misse dupli
citer ꝯsiderari ad ꝯclusionē inferendā vel ad ip̄am ꝓbandā. si sumantur
p̄misse quo ad ꝯclusionē ꝓbandā. sic ē fallacia petitōis principij. qꝛ oīs
ꝓbatio dꝫ eē ꝑ priora ⁊ notiora vel ad ꝯclusionē iferēdaꝫ. ⁊ sic est bonū
argumentū ⁊ nō fallacia. qꝛ ꝯclusio sequit̄ ex p̄missis. ergo ⁊c.

Sequitur de fallacia consequentis.

Fallacia consequentis ē deceptio prouenienes ex eo ꝙ credimus conse
quentiā conuerti cum nō conuertit̄. Cā apparentie ē credere ꝯn̄aꝫ con
uerti cū nō ꝯuertit̄. Cā nō existētiē ē scire q̄ ꝯn̄a ꝯuertit̄ ⁊ q̄ nō. Fallacia
ꝯn̄tis fit duobus modis. aut ex destructōe antecedētis. vt sic. nō hō cur
rit. ergo nō aīal currit. hic arguit̄ ab inferiorī ad suū sup̄ius negatione

preposita. Aut ex positiõe ꝯñtis vt hic. aīal currit. ḡ hõ currit. hic argui tur a superiori ad suū inferi⁹ affirmando. Et sciendū est ꝙ inferius di⸗ citur antecedēs ad superius ꝛ nõ ecõtra nisi raro. Inferius est qđ de paucioribus dicitur. vt homo. de paucioribus dicit̄ ꝙ animal. ꝛ superi⸗ us dicitur de pluribus ꝙ inferius dicitur. ḡ ꝛc.

Dictū est de fallacia cõsequentis. iam dicendū

est de fallacia scđm nõ cām vt cām. Fallacia scđm nõ cām vt cām ē de ceptio ꝓueniens ex eo ꝙ credimus aliquā ꝓpositionē esse cām ꝯclu/ sionis q̄ tñ nõ ē cā ꝯclusionis. Cā apparentie est credere ꝓpositionez esse cām q̄ nõ ē cā. Cā nõ existentie ē scire que ē cā ꝛ q̄ non. Unde cā est illa ꝓpositio ex qua sequitur cõclusio. Nõ cā est illa que videt̄ esse cau/ sa ꝛ nõ est cā. In illa fallacia fit tale argumentū. Aīa ꝛ vita sunt eadem mors ꝛ vita sunt ꝯtraria. sed mors est corruptio ꝛ vita ē generatio. ḡ vi/ uere ē generare ꝛ illud ē īpossibile. ḡ illud ex quo sequitur est īpossibi⸗ le scꝫ aīa ꝛ vita sunt eadē. ¶ Ad hoc dicendū est ꝙ hec ꝓpositio aīma ꝛ vita sunt eadem nõ est cā conclusiõis ꝛ tamē apparet esse cā ꝯclusio nis. ꝛ ibi est fallacia secūdū nõ cām vt cām.

Sequitur de fallacia secūdū plures interroga⸗

tiones. vt vnū facere. Et ē deceptio ꝓueniēs ex eo ꝙ credimus illā ꝓ positionē q̄ plures ē esse vnā. Cā apparentie ē credere ꝓpositionem q̄ plures ē esse vnā. Cā nõ exñtie ē scire q̄ ꝓpositio sit plures ꝛ que vna. ¶ Ista fallacia fit tribus modis. Primus modus ē qñ pl'a subijciunt̄ ꝛ vnū p̄dicat̄ ex quibus nõ fit vnum. vt sunt ne sortes ꝛ plato domi. po/ sito ꝙ vnus sit domi ꝛ alius nõ. Si dicat̄ etiā ḡ ille q̄ nõ ē domi ē domi ¶ Solutio. dicendū est ꝙ ista ꝓpositio plures ē. s. sunt ne sortes ꝛ pla/ to domi. ꝛ ad ꝓpõnem q̄ pl'es. ꝛc. plures dāde sūt rñsiones. Uñ dicēduꝫ est ꝙ vnus ē domi ꝛ alius nõ ē domi. Scđs modus ē qñ pl'a p̄dicantur ꝛ vnū subijcit̄ ex quibus fit vnū. vt hic sit ita ꝙ sortes sit grāmaticus et nõ musicus. ꝛ q̄rit̄ Est ne sortes grāmaticus ꝛ musicus. si dicat̄ ꝙ sic. ḡ ē musicus. si nõ. ḡ nõ est grāmaticus. ¶ Dicēdū ē ꝙ ista ꝓpõ ē pl'es scꝫ est ne. s. grāmaticus ꝛ musicus. ꝛ iā plures dāde sūt rñones. ¶ Uñ di⸗ cēdū ē ꝙ sortes ē grāmaticus ꝛ nõ musicus. Tercius modus ē qñ pl'a subijciunt̄ ꝛ plura p̄dicāt ex q̄bus nõ fit vnū. vt hic demõstrat⁹ duobus quoꝝ vnus ē bonus ꝛ alter nõ. ꝛ q̄rit̄ vtrū illa sūt bona vel nõ bona Si dicat̄ ꝙ bona. ḡ bonū ē nõ bonū. qđ falsū ē. si dicat̄ ꝙ nõ bona ḡ non bo/ nū est bonū. ¶ Sciendū ē ꝙ ista ꝓpõ ē plures. scꝫ ista sunt bõa vel nõ bona. ꝛ iõ plures dande sūt rñones. Uñ dicendū ē ꝙ vnū ē bonū ꝛ ali⸗ nõ bonū. ¶ Sed mõ videt̄ ꝙ ista fallacia nõ differt ab equocatõe. q: in omī ꝑlogismo equocatiõis plura īterrogant̄. vt vnū. Solutio dicēdū ē ꝙ in equiuocatione interrogantur plura de vno sub eadem voce. In illa fallacia interrogātur plura de vno sub diuersis vocibus. ꝛ ideo pꝫ ꝙ nõ superfluit vnus locus nec alius. ergo ꝛc.

¶ Incipit liber Naturarum.

Natura est duplex. scilicet natura naturans/ et natura naturata.

¶ Natura naturans est prima causa. vt deus. ¶ Natura naturata dicitur tripliciter. scilicet materia. forma et compositum ex his. Unde de natura que dicitur forma in presenti restat sermo (qui scribitur isto modo)

Natura est principium motus et quietis/ eius in quo

est primo et principaliter per se et non per accidens ¶ Istam diffinitionem ponit Philosophus et etiam Commentator. ii. physicorum. et. v. metaphysice. Et ista diffinitio intelligitur copulatiue et non copulatim. Unde natura est principium motus et quietis diuersimode. Natura est principium motus eius in quo est. quando ponitur extra locum suum naturalem. Et natura est principium quietis eius in quo est quando ponitur in loco suo naturali. Pro primo pono exemplum. Ut si terra ponatur sursum in aere et non impediatur statim descendit. et hoc naturaliter. quia forma terre est causa istius motus. Et nota quod forma terre non est grauitas. sed vocatur terrestritas ad quam sequitur grauitas. Similiter si ponatur terra in loco suo naturali quiescit et hoc naturaliter. et ideo natura terre est principium et causa quietis istius. ¶ Et nota quod duplex est moueri. scilicet per se. et per accidens. Moueri per se est a principio intrinseco. Moueri per accidens est a principio extrinseco vel ad motum alterius. vnde quando homo mouetur. mouetur per se a principio intrinseco. videlicet ab anima et anima mouetur per accidens. quia anima ad motum totius corporis mouetur. Nam primo mouetur corpus. et ex consequente mouetur anima per motum corporis. sicut Nauta primo mouet nauem et ex consequente mouetur nauta per motum nauis. Similiter caput hominis mouetur per accidens. quia per motum totius corporis mouetur.

Motus dicitur duobus modis. subitus et successiuus

Motus subitus est mutatio quedam que causatur sine resistentia reali. vt Inductio luminum. Nam corpus luminosum est inducens lumen in aliquod medium. et non inuenit resistentiam ideo subito inducit lumen suum. Sed talis motus non est proprie dictus sed mutatio quedam etc. ¶ Motus successiuus est mutatio que causatur ex certa proportione potentie ad resistentiam realem et talis motus est. motus proprie dictus Unde non potest esse motus proprie dictus nisi ibi sit successio. et non potest esse successio nisi ibi sit parcialis acquisitio. et non potest esse percialis acquisitio nisi ibi sit acquisitio partis post partem. et non potest esse acquisitio partis post partem nisi ibi sit resistentia. ergo patet quod non potest esse motus proprie dictus nisi ibi sit resistentia.

Motus a Philosopho sic diffinitur

¶ Motus est actus entis in potentia secundum quod est in potentia. etc.

¶ A Cōmentatore motus sic diffinitur Motus est acquisitio ptis post partē illius termini ad quē tendit res mota. Prima diffinitio dr̄ formalis. & secūda materialis. Per istas diffinitiones p3 q oportet q sit parcialis acquisitio & successio in motu ꝓprie dicto ¶ Duo sunt termini in motu. terminꝰ a quo. & terminus ad quē. Terminus a quo in motu est ille in quo incipit motus & pditur p motū. Terminꝰ ad quē in motu est ille ad quē terminat motus & vltimate acqritur per motū. vt si qs iret a Cantibrigia londonias. cantibrig'a est terminꝰ a q̄ lōdonias ad quē &c.

¶ Decē sunt predicamenta. sc3 substātia. qualitas Quātitas. Ubi. Relatio. Actio. Passio. Quādo. Habitus & Positio.

¶ In q̄tuor istoꝝ ꝯcedit a Phō esse motus. sc3 in substātia. qualitate quātitate & vbi. In p̄dicamēto subē due sunt spēs motus ꝯpposite. sc3 generatio & corruptio. Generatio ē mutatio de nō eē ad esse. Corruptio est trāsmutatio de esse ad nō esse. Uñ gñatio & corruptio nō sunt motus ꝓprie dicti sed motus successiui. Similit ad hoc q in aliquo p̄dicamēto sit motus ꝓprie dictus reqrit q subm̄ recipiens formā acq̄sitā p motū sit in actu de se & cōpositū ex materia & forma. sed nihil est subm̄ immediate recipiēs formā subālem acq̄sitā p motū generatiōis nisi materia prima. q̄ de se nō est in actu. nec cōposita ex materia & forma. ergo &c.

¶ Generatio est duplex. sc3 generatio scdm̄ quid & gñatio simplex. Generatio simplex ē generatio substātie. Generatio scdm̄ quid est generatio accidentis. & sic est de corruptione

In predicamento qualitatis repitur motus ꝓprie dictus que alteratio dr̄. Uñ alteratio est trāsmutatio de vna qualitate i aliā. manente eadē subā a principio vsq3 ad finem. Cuiusmodi sunt iste Calefactio. frigefactio. albefactio nigrifactio & similia. ¶ In alteratōe vera reqritur successio. qr in alteratōne est resistētia q̄ causatur ex qualitate ꝯtraria qualitati inducende.

In predicamento quantitatis repiūtur due species motus ꝓprie dicte. sc3 augmentatio & diminutio. Augmentatio est mutatio de minori quātitate ad maiorē quātitatē. Diminutio vo ē ecōtra

¶ Ad verā augmētationē tria reqrūtur. Primū est q subm̄ suscipiēs illā augmentatōnē maneat idē a principio vsq3 ad finē. Secūdū est q quelib3 pars augmētalis aucti sit aucta. Terciū est q illa augmētatio fiat p aliqd corporeū de nouo aduenies. Et si deficiat aliqua istaꝝ cōditionū nō est augmētatio ꝓprie dicta. Et sic est ecōtra de diminutione Ideo nihil augmentat nisi sit animatū. qr si inanimata augmentantur. hoc est improprie cū rarefiūt vel condēsantur ¶ Rarefactio est partiū remotio sine aliqua noui corpis acq̄sitōne. Nā rar est illud cuiꝰ partes remote iacent. vt ponit Phūs in p̄dicamēto qualitatis. ¶ Condēsatio est ptiū adinuicē ꝯstructio vel ꝯp̄ssio sine alicuꝰ noui corpis pditōne. nā dēsum est tale cuiꝰ ptes ꝓpinque iacent. vt3 in capi. p̄dica. q̄litatis

Quantitas dicitur duobus modis. scilz continua & discreta. Quātitas ꝯtinua est cuius ptes copulātur ad aliquē terminū coēm. Et tales sunt qnqꝫ (vt pꝫ in ca. de q̄ntitate) scꝫ linea. supficies. corpus. loc⁹ ꝛ tēpus. ¶ Linea est longitudo sine latitudine ꝛ ꝓfunditate cuius extrema sunt duo puncta. ¶ Supficies est longitudo ꝛ latitudo sine ꝓfunditate. cui⁹ extrema sunt due linee ꝛc̄. ¶ Corpus est quoddā longū latū ꝛ ꝓfunduꝫ cui⁹ extrema sunt due supficies. ꝛ ideo de nūero istoꝝ corpus dicit̄ solū pfectū. qꝛ sibi nō deficit aliqua dimēsio ¶ Tres sunt dimēsiones. scꝫ longitudo latitudo ꝛ ꝓfunditas. ¶ Locus ē vltia supficies corpor̄ ꝯtinent̄ locatū ꝛ imobilis.

¶ Tempus est mēsura motus scd̄m prius ꝛ posterius.

Quātitas discreta est illa: cuius ptes ad nullum terminū coēm copulant̄. ꝛ tales sunt due. scꝫ nūerus ꝛ orō. Numer⁹ ē qdā quātitas discreta resultās ex collectōne vnitatū adinuicē. Nūerus dr̄ tribus modis. scꝫ nūerus nūerans. nūerus nūerat⁹ ꝛ nūer⁹ q̄ nūeram⁹ Nūerus nūerans est aīa. Nūerus nūerat⁹ est res nūerata. Numerus quo nūeram⁹ est actus nūerandi. ¶ Orō est vox sign̄tiua ad placitū ¶ Oratio dicit̄ trib⁹ modis scꝫ orō in scripto. orō in voce. ꝛ orō ī mēte. Oratio in scripto est substātia. Orō in voce est quātitas. Orō in mente est qualitas. ¶ Tempus motus ꝛ hmōi dicūtur res successiue

Vn̄ quedā est res successiua & quedā res permanēs/ ¶ Res successiua est talis cui⁹ nō oēs ptes manēt simul in actu cū suo toto. vt dies. hora ꝛ hmōi. Nā nō quelibet pars diei manet simul ī actu cū die. nā prima hora diei existe dies est. sed scd̄a hora nō est. taliū enim successiuoꝝ est esse simul in fieri cū eisdē. vn̄ bn̄ sequtur. dies est in fieri. ꝫ dies est. ¶ Res pmanēs est illa cuius omēs ptes manēt simul in actu cū suo toto. vt homo. domus ꝛ hmōi. nam quelibet pars domus manet simul in actu cū domo. ꝛ esse taliū pmanentiū p̄supponit fieri earūdem. Vn̄ prius est dom⁹ in fieri ꝛ postea in facto est. vn̄ nō sequtur domus est in fieri. ergo domus est. sed potius sequtur oppositūꝫ. domus est in fieri. ergo domus non est.

Nota q̄ punctus est quoddā indiuisibile in linea/ ad qd̄ terminant̄ vel copulant̄ ptes linee. Pūcta extrinseca vel extrema-lia que idē sunt vocant̄ primus pūctus ꝛ vltim⁹. Pūcta intrinseca sūt oīa pūcta inter primū ꝛ vltimū. ꝛ sic est de īstī. respectu temporis

¶ Et nota q̄ non sunt plura pūcta in linea centipedali q̄ in linea pe-dali. ꝛ ideo tot sunt in minori quot sunt in maiori. quia in quacūqꝫ linea modica sunt infinita puncta. ꝛ nullū infinitū est alio maius vel minus. nec aliqua infinita aliquib⁹ infinitis sunt plura vel pauciora. ꝛ sic intelligendum est de īstībus respectu temporis

In predicamẽto vbi. reperitur motus proprie dictus que dicitur mutatio loci vel motus localis. qd idem ē. Et reperit motus in pdicamento vbi. qr res cōtenta in pdicamēto vbi acqritur p motum localē. Et repitur motus in pdicamento quātitatis. qr res ɔtenta in predicamento quātitatꝭ acqritur ꝛ deperditur p motū augmētationis vel diminutionis. Et repitur motus in pdicamento qualitatꝭ. qr res cōtenta in pdicamēto qualitatꝭ acqritur p motū alterationis. Et repitur mot⁹ in pdicamento substantie qr res ɔtenta in pdicamēto substantie acqrit vel deperditur p motū generationis vel corruptionis.

¶ Motus localis est mutatio de vno loco ad aliū eodem subiecto manente a principio vsqꝫ ad finē. ꝛ solū cōpetit corporibus. vt pꝫ p autorē pncipiorum. ca. de actione. vbi dicit sic. Solum corpus eo qꝫ de vno loco ad aliū transit. mouetur

Corpus dicitur duobus modis. scꝫ corpus simplex. ꝛ corpus mixtū.

Corpus simplex est tale qd nō cōponitur ex contrarijs elemētis. vt elementū qd soluꝫ cōponitur ex materia prima ꝛ ex forma elementari. q: materia prima est maxime simplex. qr nō componitur ex aliquo priori ¶ Vñ materia prima est illa q̄ est prima in via cōpositōis ꝛ vltima in via resolutōnis. Et est materia prima indifferens ad omēs formas in potentia suscipiendas. ꝛ nullā certam formā sibi determinat. ¶ Corpus mixtū est illud qd cōponitur ex ɔtrarijs elementis ꝛ vocat corpus elementatū. vt hō. lignū. lapis ꝛ hmōi. ¶ Aliter corpus mixtuꝫ dr duobus modis scꝫ aiatū ꝛ inaiatū Corpus aiatū est illud qd vltiate actuat p animā. Et hoc tripliciter. Vel p animā vegetatiuā. sensitiuā. ꝛ intellectiuā. Per animā vegetatiuā. vt arbor. planta. Per aīam vegetatiuā ꝛ sensitiuā. vt bos. asinus. Per animā vegetatiuā sensitiuā et intellectiuā. vt homo. ¶ Corpus inanimatū est illud qd nō actuat per animā. vt aurū. lapis ꝛ hmōi.

Adhuc corpus dicitur duobus modis. scilꝫ pfectū et impfectū.

Corpus pfectū est illud qd cōponitur ex quattuor elementis ¶ Corpus impfectū est illud quod cōponitur ex quattuor elemētis. vt puta ex duobus vel ex tribus

¶ Sex sunt differentie motus.

Sursum. deorsum. dextrorsum. sinistrorsum. ante ꝛ retro. Vñ oē corpus qd mouetur. mouet versus aliquē istarum differentiarum. Omne corp⁹ corruptibile mouet versus vnicā istarum naturaliter. ꝛ hoc est de natura elementi. ꝛ hoc est verum. tam de simplici corpore qꝫ de corpore mixto. tam d animato qꝫ de inaīato. Nam ignis q̄ est corpus maxime simplex solum naturaliter mouetur v̄sus sursum. ꝛ terra v̄sus deorsum. Et mixta inanimata mouent versus vnicā differentiā positionis. Vñ oē mixtū qd mouet. mouet ad motū elemēti dominantꝭ in ipso. Vñ mixtū ex terra

a igne. in quo dominatur ignis mouetur versus sursū. ꝛ mixtū ex terra ꝛ igne (in quo dn̄atur terra) mouetur versus deorsuꝫ. nō tn̄ mouetur ita velociter sicut pura terra p̱ se. qꝛ ignis ī illo mixto sibi ꝯtrarius nititur moueri motu ꝯtrario istius mixti. resistendo inq̄ꝫtū potest. ꝛ ista resistē tia est intrinseca. ꝛ sic de animato.

Nota ꝙ animal scd̄m ꝙ est corpus graue/mouetur v̾sus deorsum. hoc est loquēdo de natura elemētari. loquēdo tn̄ de natura sensibili. est animal mobile scd̄m oēm differentiā positiōis. ¶ Un̄ omne corpus qd̄ mouet̄. mouetur ex ꝓportione potentie ad resistentiā

Duplex est resistentia. scꝫ Intrinseca ꝛ Extrinseca.

¶ Resistentia intrinseca est illa q̄ est in re mota. ꝛ causatur ex ꝓportiōe vel cōpositione cōtrariaꝝ. ꝛ reperitur in corporibus mixtis solum. ꝛ nō in simplicibus. Un̄ si sit aliqd̄ mixtū ex terra ꝛ igne (in quo dn̄atur terra) tūc illud mixtū mouetur versus deorsuꝫ. qꝛ oē mixtū qd̄ mouet̄. mouet̄ ad motum elementi dn̄antis in ipso. ꝛ tn̄ nō mouetur ita velociter sicut pura terra p̱ se. qꝛ ignis in illo mixto (qui ꝯtrariatur terre) nitit̄ moueri motu ꝯtrario. sic resistēdo inquātū pōt. ꝛ illa vocat̄ resistētia intrinseca

¶ Resistentia extrinseca est illa q̄ est extra rem motā. ꝛ causat̄ ex difficultate diuisionis mediꝭ. vt aer aqua ꝛ hm̄oi. vt si aliquod mixtū debeat descēdere p̱ mediū aeris. densitas aerꝭ resistit sibi extrinsece. ꝛ elemētū subdn̄ans resistit intrinsece. Un̄ si mixtū moueat̄ in medio vel in plano illud mouet̄ ex ꝓportione potētie ad suā resistentiā extrinsecā ꝛ intrinsecam. sed simplex mouetur solū ex ꝓportione potentie ad resistentiam extrinsecā. qꝛ simplex nō habet resistētiā intrinsecā. Sed si imaginaret̄ aliqd̄ vacuū ꝛ mixtū moueretur in illo. tūc solū moueret̄ ex ꝓportione potentie ad suā resistentiā intrinsecā. sed simplex in vacuo moueri nō potest. eo ꝙ nullā resistentiā habet intrinsecā

Motus localis dicitur dupliciter. naturalis scilicꝫ ꝛ violentus ¶ Motus naturalis est ille qui ꝓcedit a principio rei intrinsece. natura rei inclinante. vt descensus ē motꝰ naturalis terre. ꝛ ascensus ignis. ¶ Motus violentus est ille q̄ ꝓcedit a principio rei intrinsece. natura rei nō inclinante. vt si terra ponatur versus sursum. tūc ille motus ascensiuus est violentus. Motus naturalis semp̱ intendit v̾sus finem. ita ꝙ in quolibet oti posteriori est talis motus velocior q̄ꝫ in aliquo priori illo. Sed motus violentus semp̱ remittitur versus finem ita ꝙ semp̱ fiat tardior ꝛ tardior. ita ꝙ in quolibet oti. posteriori erit tardior q̄ꝫ in aliquo priori. ꝛc̄.

Motus rectus est ille mediante quo describitur linea recta. Et talis est motus elementoꝝ existentiū extra locum suum naturalem. ¶ Motus curuus est ille. mediante quo describitur linea

curua. ꝛ talis ē motus elementoꝝ exñtiū ille mediante quo describitur linea circularis. vt motus celi. ꝛ nullus motꝰ pōt eē perpetuꝰ vel cōti- nuus nisi motus circularis. ¶ Motus reflexus ē qñ aliquis obijcit cō- tra suum obstaculū ꝛ statim repugnat contrarie.

Tria requiruntur ad vnitatem motus. scilicet vnitas motoris. vnitas mobilis. ꝛ vnitas tpis. Unitas motoris ē ꝙ idem motor maneat a principio vsqꝫ ad finē. Unitas mobilis ē ꝙ illud spaci- um maneat a principio vsqꝫ ad finē. Unitas tēporis ē ꝙ idem tps ma- neat a principio vsqꝫ ad finē. Motus reflexus nō pōt esse vnus nec con tinuus. qꝛ inter quoscunqꝫ duos motus cōtrariꝰ cadit quies media. vñ omne qd mouet successiue mouet. mouebit ꝛ mouebat. ita ꝙ nō ē dare primū. ds. motꝰ successiui nec vltimū. ¶ Ideo qcqd incipit moueri in- cipit moueri p remotionē de pñti ꝛ positionē de futuro. Et qcquid desi- nit moueri desinit moueri p remotionē de pñti ꝛ positionē de pterito. ꝛ hoc intelligit de omni motu successiuo. Ois motus successiuꝰ ē tpalis vel mēsuratꝰ a tempore. sed motꝰ subitus solū mensurat p. ds. ꝛ iō ta- lium motuū est dare primū. ꝛ s. ꝛ vltimū.

Gradus sūmus est ille gradus qui nō ē admixtus cū suo cōtrario ꝛ ē ita intensus in illa natura ꝙ nullus gradꝰ illiꝰ natu- re est ipo intēsior cōtinēs sub se oēm gradū possibilē illiꝰ nature. Unde gradus summus albedinis est ille gradus qui nullo modo ē admixtus cum suo cōtrario. hoc est cū nigredine. Nam sūmus gradus albedinis ē pura priuatio nigredinis. Nō gradus albedinis ē pura priuatio albe dinis sicut nigredo sūma que nihil habet de latitudie albedinis

Latitudo est distantia graduum per quā vnus gradus distat ab alio. vel latitudo albedinis ē tota natura albedinis cō tinens in se omnes gradus albedinis vniformiter difformiter disposi- tos scdm intēsius ꝛ remissius a nō gradu albedis ad sūmū gradū albe- dinis. ꝛ sic ē de latitudine aliarum qualitatū. Unde in omni latitudine sunt infiniti gradus sicut in omni tempore sunt infinita otia ꝛ inter quos cunqꝫ gradus cadit latitudo media sicut inter quecunqꝫ duo otia. cadit tempus medium.

Unde gradus dicūtur intensi vel remissi penes participationē cum suis cōtrarijs scdm maiꝰ ꝛ minꝰ. Ideo albedo dici- tur esse intensa eo ꝙ modicū habet de suo contrario secum admixto. ꝛ di citur remissa eo ꝙ multū habet de suo contrario. Unde si sunt duo gra dus albedinis in quanto vnus habet minus de nigredine secū admi- xta ꝙ alter. in tanto dicitur intensior. ꝛ in quāto plus habet de nigredi- ne in tanto dicitur remissior. ꝛ si nihil habeat de suo contrario dicitur in tensissimus vel summus qd idem est.

Alio modo dicuntur gradus intensi vel remissi

penes ppinquitatem vel distantiaz a nō gradu. ꝛ dicitur gradꝰ remissius eo ꝙ per paruam distantiam distat a nō gradu. ꝛ dicitur intensus eo ꝙ per magnam distantiam distat a nō gradu. Ideo si sint duo gradus intensi ille qui per minorē distantiam distat a nō gradu. dicitur remissior ꝛ ille qui per maiorē distantiā distat a nō gradu dicitur intensior. vnde q̄libet gradus qui est aliquis gradus intensior dicitur remissus ꝛ quilibet gradus qui est aliquis gradus remissior dicitur intensus. ꝛ ideo in quolibet gradu inter nō gradum ꝛ gradum summū est aliquis gradꝰ intensior ꝛ aliq̄s gradus remissior. Nullus ē gradus intrinsecus inter nō gradum ꝛ graduz quin ille est intensus ꝛ remissus. sed gradus summꝰ est intensus ꝛ nō remissus. Intendere ē per aliquā latitudinē mediam gradum pfectiorē acq̄rere. Remittere ē gradū perfectiorē mediaz per aliquam latitudinē deperdere.

Intendere ad aliquem gradum est duplex. scz inclusiue ꝛ exclusiue. Intendere ad aliquē gradum inclusiue est totā latitudinē mediam terminatā ad illam gradum acquirere ꝛ in fine intensionis sub illo gradu existere. Intendere ad aliquē gradum exclusiue ē totam latitudinem mediam terminatam ad illum gradum acquirere illum gradum nō acquirendo.

Remittere ad aliquem gradum est duplex scz inclusiue ꝛ exclusiue. Remittere ad aliquē gradū inclusiue est totam latitudinem mediam ad gradū habitum deperdere ꝛ sub illo gradu in fine remissionis existere. Remittere ad aliquem gradū exclusiue est totam latitudinem terminatam citra illum gradū perdere, ꝛ sub illo gradu in fine remissionis nō existere.

Ad non gradum remittere est totam latitudinem vsq; ad puram priuationem illius qualitatis aliquem gradum deperdere. A nō gradu intendere est a pura priuatione illius qualitatis aliquem gradum acquirere.

Intendere ad aliquem gradū siue inclusiue siue exclusiue ē dupliciter. scz vniformiter ꝛ difformiter Uniformiter intēdere est tantā latitudinem acquirere in vna parte temporis sicut in alia sibi equali. Difformiter intendere est maiorem latitudinem acquirere in vna parte temporis q̄z in alia sibi equali.

Remittere ad aliquem gradum siue inclusiue siue exclusiue est dupliciter scilicet vniformiter ꝛ difformiter.
¶ Uniformiter remittere est tantam latitudinez deperdere in vna parte temporis sicut in alia sibi equali. ¶ Difformiter remittere est maiorē latitudinē deperdere in vna parte temporis ꝙ in alia sibi equali.

¶ Unde si quis intendat motũ siue vniformiter siue difformiter siue remittat difformiter mouetur ꝛ nõ vniformiter. Nam q̃ vniformiter mouetur cõtinue in eodẽ gradu mouet᷑. nec acq̃rendo latitudinẽ nec deꝑdendo. Nã vniformiter mouere ẽ totum spaciũ pertrãsire in vna pte tẽporis sicut in alia sibi equali. Sed si q̃s intendat motũ suũ vel remittat acquirit latitudinẽ motus vel deꝑdit. ꝛ sic aliq̃n mouetur gradu intẽtiori ꝛ aliquando gradu remissiori. ꝙ q̃cquid intendit motũ suum vel dimittit difformiter mouetur ꝛ nõ vniformiter

Notandum est ꝙ ad hoc quod aliqua duo sint

actiua vel passiua adinuicẽ duo req̃runt᷑. Primũ est ꝙ sint similia quo ad materiã ꝛ ꝙ sint cõicantia in materia. Secũdũ ẽ ꝙ sint cõtraria quo ad formã. i. ꝙ forme eoꝝ sint cõtrarie. Unde ad actionẽ req̃ritur similitudo materiaꝝ ꝛ cõtrarietas formaꝝ. Et ad hoc ꝙ fit actio req̃rit᷑ dominium agentis supra passum. ita ꝙ patiatur ab illo agente. Unde oẽ agẽs se habet ad suũ passum in ꝓportione maioris ineq̃litatis. ꝛ req̃ritur ꝙ potentia agentis excedat resistentiã illius passi.

Proportio dicitur tribus modis scȝ proportio

maioris inequalitatis. ꝓportio minoris inequalitatis. ꝛ ꝓportio equalitatis. Proportio maioris ineq̃litatis est habitudo maioris q̃ntitatis ad minorẽ. vt quattuor ad duo. Proportio minoris inequalitatis ẽ econtra. scȝ habitudo minoris q̃ntitatis ad maiorem. vt duo ad quattuor. Proportio equalitatis est duaꝝ rerum equaliũ ad inuicem habitudo vt quattuor ad quattuor. Et solum ex proportione maioris inequalitatꝫ ꝓuenit motus ꝛ actio. ¶ Aliq̃d põt agere in aliquid dupliciter. vel ex ꝓportione totius ad totum. vel ex ꝓportione totius ad ptẽ. Agẽs agit in passum ex ꝓportione totius ad totum qñ totũ agens dñatur supra totum passũ. ꝛ sic agit maius in min⁹. ꝛ hoc ꝓprie vocat᷑ agere vel actio. Agens agit in passum ex ꝓportiõe totius ad ptẽ qñ agens nõ dñatur supra totũ passum sed supra aliquã eius ptem. ꝛ tunc est actio ex ꝓportione totius agentis ad partẽ. ꝛ hoc vocat᷑ reagere vel reactio. ꝛ talis reactio reperit᷑ inter maius ꝛ minus inter duo equalia.
¶ Similiter aliquid pati ẽ dupliciter. scd̃m totũ vel scd̃m totũ ad partem. ꝛ tunc dicitur repati. Unũ omne agens cõicans in materia cum suo passo in agendo repatit᷑. Unde ptes elementoꝝ dicunt᷑ maxime actiue ꝛ passiue. q: oĩa elementa in suis spheris sũt equalis virtutis. ꝛ iõ inter elementa in suis spheris est reactio ꝛ repassio. quia cõtinue agũt ad inuicem ꝛ patiuntur secundum partes. imediatas.

Quattuor sũt elemẽta scȝ ignis. aer. terra. ꝛ aqua.

Et quattuor sũt qualitates p̃me. scȝ caliditas. frigiditas. siccitas. ꝛ humiditas. secundũ quarum cõbinationes resultat numer⁹ elemẽtorum.

Sex sunt cõbinationes qualitatũ. Quarũ due sunt
impossibiles. ꝛ quattuor sunt possibiles. ¶ Et quot sunt qualitatũ primarũ cõbinationes possibiles. tot sunt elementa in specie. Qualitates prime sũt iste ex qb⁹ resultã[illegible] oẽs alie q̃litates. ꝛ ille nõ resultãt ex aliis

Prima ꝯbinatio est caliditas ꝛ siccitas. cui correspõ
det ignis. q꞉ ignis est calidus ꝛ siccus. in quo dominaꝭ caliditas. In oĩ ꝯbinatione vna qualitas habet se in predominio ad aliam.

¶ Secũda ꝯbinatio est caliditas ꝛ humiditas. cui corespondet aer. q̃ est calidus ꝛ humidus. in quo dominaꝭ humiditas. ¶ Tercia ꝯbinatio est frigiditas ꝛ humiditas. cui correspõdet aqua que ẽ frigida ꝛ hũida in qua dominaꝭ frigiditas ¶ Quarta ꝯbinatio est frigiditas ꝛ siccitas cui correspõdet terra. que est frigida ꝛ sicca. in qua dominatur siccitas ¶ Quinta ꝯbinatio est caliditas ꝛ frigiditas. cui correspõdet nullũ elementũ. q꞉ illa est impossibilis. quia caliditas ꝛ frigiditas sunt q̃litates contrarie. ꝛ qualitates ꝯtrarie nõ possunt esse in eodem subiecto. ꝛ hoc denominat ue ¶ Sexta cõbinatio est humiditas ꝛ siccitas. cui nõ correspondet aliquod elementũ ꝓpter causam predictã

¶ Ignis est elementũ nobilissimũ subtilissimũ pu
rissimũ rarissimũ ꝛ leuissimũ. Et ideo collocaꝭ in supremo loco regiõis elementorꝫ. scꝫ in concauo orbis lune. Et sub igne immediate est aer. ꝛ aere aq̃. ꝛ sub aq̃ terra. Que terra est elementũ grauissimũ densissimũ ꝛ vilissimũ. ꝛ ideo collocatur ĩ infimo loco omniũ elementorꝫ. Similiter Ignis est in decuplo maioris q̃ntitatis q̃ꝫ aer. ꝛ in decuplo rarior illo. Et aer est in decuplo maioris q̃ntitatis q̃ꝫ aq̃. ꝛ in decuplo rarior illa. Et aqua est in decuplo maioris q̃ntitatis q̃ꝫ terra.. ꝛ in decuplo rarior illa. Vñ elementũ in quãto est maioris quãtitatis. in tanto rarius est. ꝛ in quãto minoris quãtitatis. in tanto densius est.

Quedã sunt elementa symbola. ꝛ q̃dã dissymbola.
¶ Elementa simbola vocanꝭ illa q̃ ꝯueniũt in aliqua q̃litate prima. vt ignis ꝛ aer. aer ꝛ aqua. aqua ꝛ terra. terra ꝛ ignis. Elemẽta dissimbola sunt illa que in nulla q̃litate prima ꝯueniũt vt ignis ꝛ aqua. aer ꝛ terra. Inꝭ elemẽta simbola ẽ facilior actio q̃ꝫ iter dissimbola. vtꝫ ĩ li. de gñe.

Elementa sunt corpora homogenea ꝛ etherogenea
¶ Corpora homogenea sunt illa quorꝫ omẽs ptes sunt eiusdẽ nature ꝛ eiusdẽ denoĩationis cũ suis totis. vt ignis. q꞉ q̃libet pars ignis ẽ ignis ꝛ q̃libet pars aque est aqua. ¶ Corpora etherogenea sunt illa q̃ꝛ non parteꝭ sunt eiusdẽ nature vel eiusdẽ denoĩationis cũ suis totis. Ut homo. asinus. ꝛ huiusmodi. nam non quelibet pars hominis est homo. ꝛc̃

Qualitatũ primarũ. Quedã sunt actiue q̃dã passiue

¶ Actiue sunt que se habent ad p̃ p̃dominiũ in elementis. sicut caliditas in igne. & hũiditas in aere. & sic de aliis. ¶ Passiue sunt tales que se habent p̃ subdominiũ. sicut caliditas in aere & siccitas i igne ¶ Due sunt actiue scz caliditas & frigiditas. Due sunt passiue. scz siccitas & humiditas. et sic est de elemẽtis in quibus dñantur. Nõ tñ dicitur actiue eo q̃ nõ patiũtur. quia hoc est falsum. sed quia principaliter sunt actiue & ex consequenti sunt passiue.

Qualitates prime sunt quattuor. ex quib⁹ resultãt

omnes alie qualitates. & ille nõ resultãt ex aliis. ¶ Qualitates secũde sunt iste que resultãt ex certa p̃portione qualitatũ primarũ adinuicem. Ut albedo. nigredo. amaritudo. dulcedo & sic de aliis. quarũ quelibet dr̃ vniformis siue difformis. sicut & prime.

Qualitas vniformis est illa/cuius quelibet pars est

eque intensa cũ suo toto. vñ si sit qualitas vniformis tũc nulla pars ei⁹ est intẽsior alia. Tñ in qualitate vniformi vna pars est maior alia. tñ nõ intensior. Vñ nõ eadẽ de causa dicitur vna albedo intensior alia & maior alia. Nam albedo dicit̃ intensior alia. q2 p̃ maiorẽ latitudinẽ distat a nõ gradu. Sed albedo dicitur maior alia. q2 extendit̃ p̃ maius subiectũ q̃3 alia. Vñ intensio qualitatis est rõne distantie a suo nõ gradu. Sed magnitudo quantitatis est rõne subiecti. Vñ intensio & remissio sunt p̃prie differentie qualitatis. & ideo qualitas dicit̃ intensa & remissa per se. Sed magnũ & paruũ sunt differentie quãtitatis. ideo quãtitas dicitur magna & parua p̃ se rõne dimensionis. Sed qualitas aliquãdo dicitur magna & parua. sed hoc nõ est p̃ se sed per accidens. q2 ratõne alterius principalis quãtitatis puta subiecti. Et quãtitas aliqñ dr̃ intensa & remissa. non tñ p̃ se. sed p̃ accidẽs. q2 rõne alterius vt puta qualitatis

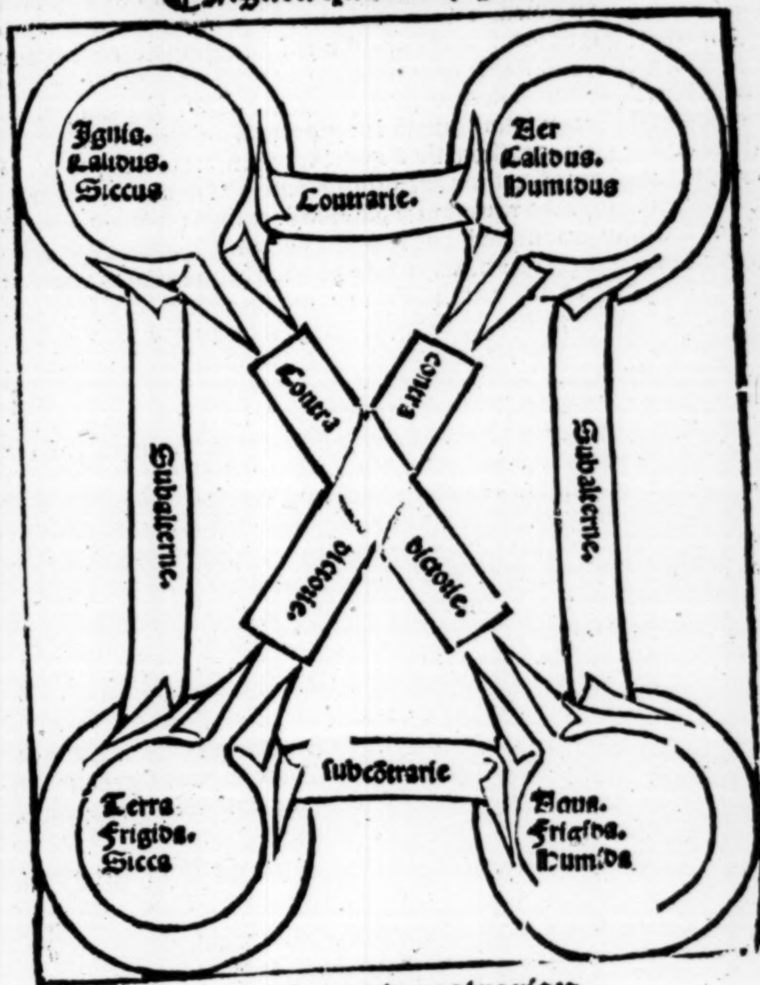
¶ Qualitas difformis est talis. cuius vna pars est intensior alia. Et est duplex qualitas difformis. scz

Qualitas difformiter difformis. et qualitas vniformiter difformis.

¶ Qualitas difformiter difformis est talis cuius partes sunt imediate scd̃m extensionẽ. multũ tñ distant scd̃m intensionẽ. i. cuius p̃tes terminantur ad eundẽ punctũ in quantitate. nõ tñ terminant̃ ad eũdẽ gradũ in qualitate. vt si A sit vnũ corpus. cuius vna medietas sit alba. gradu summo scd̃m se totũ. & alia medietas sit alba gradu medio. inter gdum mediũ & summũ scd̃m se totũ. tũc tota illa albedo est difformiter difformis. & hoc corpus album. est difformiter difforme. id est. cuius p̃tes sũt immediate scd̃m extensionẽ vel scd̃m quantitatẽ. multũ tamen distant scd̃m intensionẽ. id est scd̃m qualitatẽ. Nam iste due medietates illius

A, scđm extensionem sunt immediate. q terminantur ad eundē pūctū vt puta ad pūctum mediū. Et tamen iste medietates multum distant scđm intensionē. quia nō terminātur ad eundem gradum in qualitate. sed distāt in q̄litate scđm intensissimā p̄tē totius latitudinis albedinis.

¶ Figura quattuoꝛ qualitatū

Et elementoꝝ ꝯtrarioꝝ

quo ad tempus ꝛ quo ad subiectuꝫ. Illud mouetur vniformiter quo ad tempus cuius punctus velocissimi motus moueť vniformiter. Illud mouetur vniformiter quo ad subiectū cuius q̄libet pars eq̄ velociter mouetur cū suo toto. ꝛ similiter est de difformiter mouere. Solū motus successiuus est velox ꝛ tardus. motus aūt subitus nō. ꝛc̄.

Quattuoꝛ modis dicitur causa scilicet causa materialis. cā formalis. cā efficiens. ꝛ cā finalis. Cā materialis est illa in qua componitur res ꝛ manet in re. Vñ cā materialis ꝛ materia idem sunt. Causa formalis est illa per q̄ꝫ res est talis qualis ip̄a est ꝛ qua posita poniť ꝛ res ꝛ qua ablata auferť ꝛ res. Cā efficiens ē illud agens q̄ cōponit illam rem ꝛ efficit eandem. Cā finalis est illa propter q̄ fit res primo ꝛ pncipaliter. verbi gr̄a. vt ligna lapides ꝛ hm̄oi sūt cause materiales domus ꝛ talis figura resultans ex cōiunctione partiū adinuicem est causa formalis ꝛ ip̄e carpētarius ē cā efficiēs domus. Sꝫ cā finalis ē cōseruatio corpoꝝ a nocumētis extrinsecis. vicꝫ ab imbribus frigoribus fulminibus. ꝛ hm̄oi. Due istaꝝ sūt cāe extrinsece ꝛ due intrinsece. Intrinsece sūt cā materialis ꝛ cā formalis. Extrinsece sūt causa efficiēs ꝛ cā finalis. Unde primo phicoꝝ tradita sūt tria pncipia rerū naturaliū. intrinseca scꝫ materia forma ꝛ priuatio. Sꝫ due prime sūt per se ꝛ tertia per accidens.

Corpoꝛum quoddam ē columnare ꝛ est corpus longū figuratū ad modū postis vel columne. ¶ Corpus piramidale siue piramis qđ idē est. est corpus figuratū ad modū piri cuius extremū acutū vocatur conus ꝛ extremū obtusum vocatur basis. ¶ Corpus circulare vel sphericū est corpus rotundū i cuius medio est vnus pūctus a quo oēs linee ad circūferentiā pertractate sunt equales. ꝛ ille pūctus vocať centrū sphere vel circuli. Circūferētia sphere vel circuli ē extrema sup̄ficies circuli extra q̄ꝫ nihil illius est. ¶ Diametrū circuli est linea recta exiens ab vno puncto circūferentie ad punctū oppositū qui transiens per centrum diuidit circulū in duos semicirculos.

¶ Semidiametrū circuli est linea recta exiens a centro circuli ad eiꝰ circūferentiam. ¶ Semicirculus est medietas circuli cuꝫ diametro vt patet intuenti. ¶ Corpus triangulare trilaterum vel trigonū ē corpus habens tres angulos ꝛ tria latera. ¶ Corpus quadratū quadrangulum quadrilaterū vel tetrangulū est corpus habēs quattuoꝛ angulos ꝛ quatuoꝛ latera. ꝛ hoc dupliciter. Aut habet quattuoꝛ angulos rectos ꝛ quatuoꝛ latera equalia. ꝛ sic est quadratum. aut habet quatuoꝛ angulos rectos ꝛ quatuoꝛ latera inequalia ꝛ sic ē quadrāgulū vel quadrangulare.

¶ Corpus pentagonū est corpus habens quinq̄ latera ꝛ quinq̄ angulos rectos. ¶ Corpus sexagonū ē corpus habens sex latera ꝛ sex angulos. ꝛ sic de septagono ꝛ octogono ꝛ similibus. ¶ Angulus rectus est quando vna linea recta ꝑpendiſter cadit super aliam lineā rectam.

¶ Angulus acutus est quilibet angulus minor recto. ¶ Angulus ob/
tusus vocatur quilibet angulus maior recto. ¶ Corpus planum ē illd
cuius superficies est plana nullatenus vergens ad asperitatem vt tabu
la. ¶ Corpus gybbosum est tale cuius vna superficies excedit aliam
¶ Corpus cōcauum est tale cuius partes deficiūt ad intra sicut doliū.
¶ Corpus cubicū est tale cuius omnes dimensiōes sunt equales ptes
¶ Corpus transparens vel diaphonū qꝫ idem ē. est tale corpꝰ qd nō ē
per se visibile sed per lumen infra se receptū scdm Aristo. scdo de aia.
vt ignis aer aqua speculum ꝛ vitrū. ¶ Corpus opacū ē tale qd nō po-
test infra se lumen recipere sicut terra ꝛ corpora terrestria vt lapides
¶ Corpus neutrum est illud qd neqꝫ est album. neqꝫ nigrū sed album
ꝛ nigrum copulatim.

Tria sunt principia rerum naturalium. scilicet
materia. forma. ꝛ priuatio. Materia est res vt homo qui fit ex quattu-
or elementis. Forma est illud ꝑ qd res se habet in esse. vt forma cultelli
Priuatio est carentia forme inducte.

Rerum naturalium quedam sunt corporalia.
quedam nō corporalia. Corporalia. vt homo animal. Non corporalia vt
albedo nigredo. ¶ Adhuc rerum naturaliū quedam sunt corpora sim-
plicia ꝛ quedā cōposita. Corporalia simplicia. vt ignis. aer. terra. aqua.
Composita vt homo animal.

Rerum simplicium quedam sunt generalia et
corporalia. ꝛ qdam ingeneralia ꝛ incorporalia. ¶ Generalia corpora-
lia. vt celum. Ingeneralia incorporalia. vt terra ignis.

Nota qꝫ septem sūt planete. scilicet Saturnus
Juppiter. Mars. Sol. Venus. Mercurius. ꝛ Luna. ¶ Nota qꝫ i octa/
ua sphera situantur omnes stelle. Sol est corpus splendidissimū. ꝛ lu-
na corpus obscurissimū ꝛ mouetur in multo velocius qꝫ sol.

Nota qꝫ quando sunt aliqui planete interposi-
ti solem ꝛ lunam tunc illi planete impediunt lunam capere lumen ple-
num a sole. ꝛ tunc est eclypsis lune vt asserunt astrologi.

Sequuntur figure corporū predictorum.

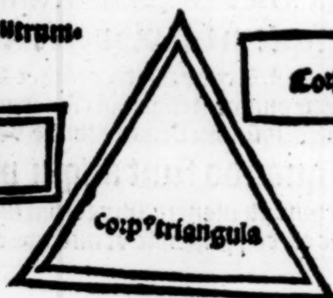

Semicirculus.

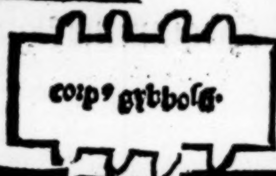

Conus
Pirami/
dale
Ba
sis

corpus sexagonũ

Dyametrum
Semidya
Angulus rectus

Corpus neutrum.

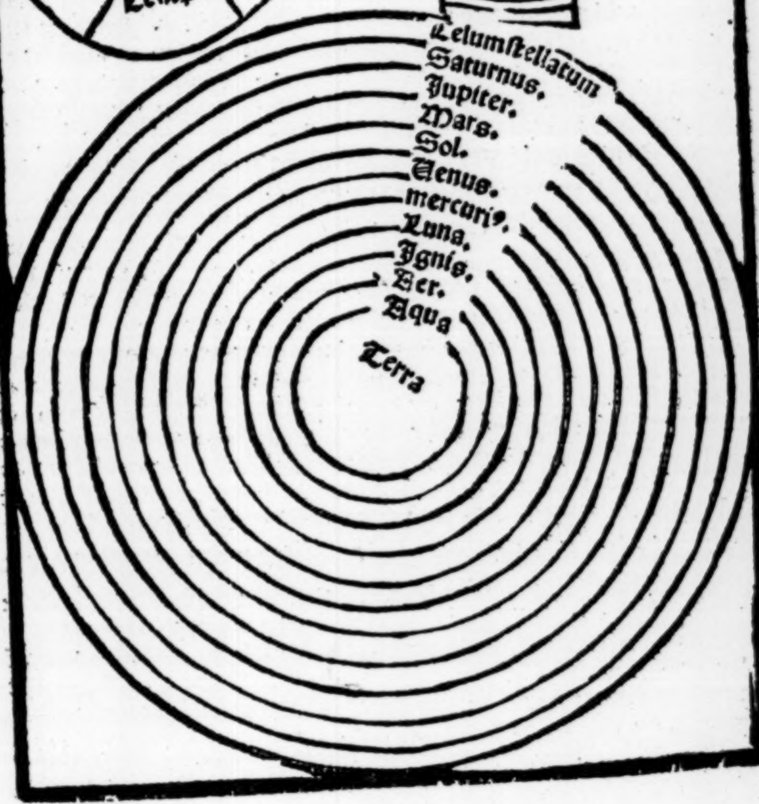

Corpus planū
Corpꝰ triangula

corpꝰ gibbosū.

Corpus·
octogoñ·
corpus
cõcauũ
Corpus
quadratũ·

Circũ=
ferẽtia·
Centrũ

corpus·
colũnare

Celum stellatum
Saturnus.
Jupiter.
Mars.
Sol.
Venus.
mercuri9.
Luna.
Ignis.
Aer.
Aqua
Terra

¶ Incipit tractatus de pportionibus.

OMnis pportio aut est cõmuniter dicta. aut proprie dicta. vel magis pprie dicta.

¶ Proportio cõiter dicta est duoꝝ cõparatoꝝ ad inuicē cuiuscũqꝫ generis fuerint in aliquo in quo cõpantur adinuicē vnius ad alteꝝ habitudo. Et talis pportio põt esse inter equalia vel inequalia. hoc est inter ea que sunt scđm mag⁹ ⁊ minus se hñtia. ⁊ inter oīa similia. Et iõ inter quecunqꝫ põt esse aliqua cõparatio. aliquo mõ inter illa põt esse pportio cõiter dicta. ¶ Proportio pprie dicta est duoꝝ cõparatoꝝ adinuicem eiusdē generis vnius ad alteꝝ habitudo. Et talis pportio nõ solum est inter quantitates. sed etiã inter quascũqꝫ res eiusdem generis siue sint qualitates siue quantitates. ⁊ sic de ceteris repitur. ¶ Proportio magis pprie dicta est solum inter quãtitates. que sic diffinitur. Est duarũ quantitatũ adinuicē eiusdē generis vnius ad altꝫ habitudo. Per hoc ꝙ tam in pportione pprie dicta ꝙ̃ in pportione magis pprie dicta exprimitur. eiusdē generis. ptꝫ ꝙ inter substantiã ⁊ accidēs nõ ē pportio pprie dicta neqꝫ mag⁹ pprie dicta. nã subã ⁊ accñs nõ sunt eiusdē gñis

Proportio magis pprie dicta dicitur duobus mõis

Rationalis scꝫ ⁊ irrõnalis. ¶ Proportio magis pprie dicta rõnalis ē que imediate denoĩatur ab aliquo certo nũero. sicut pportio dupla immediate denoĩatur a duob⁹. tripla a tribus. ¶ Proportio mag⁹ pprie dicta irrõnalis est q̃ nõ immediate sꝫ mediate denoĩatur ab aliq̃ certo nũero. sicut medietas pportionis duple mediate denoĩatur a duobus. pbaẗ sic. medietas pportionis duple imediate denoĩatur a pportione dupla. ⁊ pportio dupla imediate denoĩatur a duob⁹. g̃ seqtur ꝙ medietas pportiõis duple mediate denoĩatur a duob⁹ ¶ Proportio rõnalis differt a pportione irrõnali. nã pportio rõnalis solũ est inter quãtitates cõmensurabiles cõicantes seu rõnales. Proportio irrõnalis solũ ē inẗ quãtitates incõmensurabiles nõ cõicantes seu irrõnales.

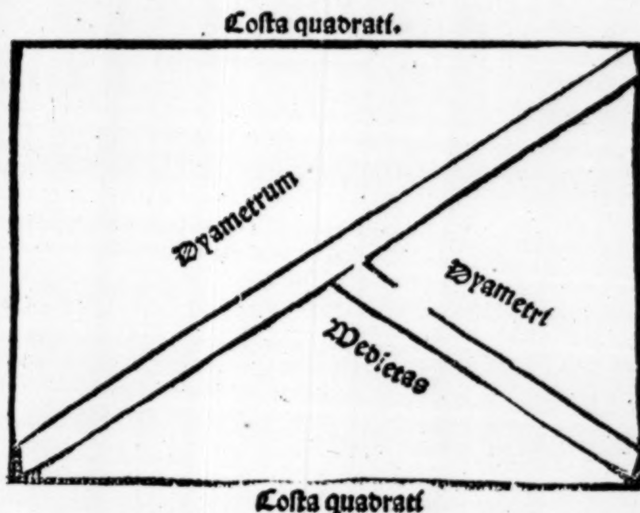
Quãtitates cõmensurabiles cõicantes seu rõnales

Sunt ille. q̃bus ē vna mẽsura cõis. quãlibet illaꝝ pcise mensurãs. sicut linea bipedalis ⁊ linea tripedalis. q̃ꝝ vtrãqꝫ linea pedalis precise mensurat. nam linea pedalis bis sumpta precise mẽsurat ⁊ reddit bipedalē Ter vero sumpta pcise reddit tripedalem. ideo linea bipedalis ⁊ tripedalis sunt quantitates cõmensurabiles cõicantes seu rõnales

Quantitates aũt incõmensurabiles non cõicantes

seu irrationales sunt ille. q̃bus nõ est aliqua mẽsura cõis. quãlibꝫ illaꝝ precise mẽsurans. sicut dyametrum ⁊ costa quadrati. qꝛ medietas coste quadrati bis sumpta min⁹ reddit q̃ꝫ equale dyametrũ. ter vo sumpta

magis reddit q̄ equaliter dyametrū. ¶ Similiter dyametri medietas bis sumpta equaliter reddit dyametrū. Si vero bis sumatur nō eq̄liter reddit costā quadrati. Patet ꝙ dyametꝝ ⁊ costa quadrati sunt quātitates incōmensurabiles nō cōicantes seu irrōnales.

¶ Proportio rationalis reperitur in numeris ⁊ in aliis quātitatibus quibuscūq;. Et causa est. q: nō sunt aliqui duo numeri assignandi. quin inter illos est ꝓportio rationalis. quia illis est aliqua mēsura cōmunis scꝫ vnitas. ¶ Proportio irrōnalis non in numeris reperitur. sed inter omnes alias quantitates potest esse

Similiter ꝓportio magis ꝓprie dicta dicit̄ dupliciter

Quedam est equalitatis. ⁊ quedā ē inequalitatis. ¶ Proportio equalitatis est duaꝝ quātitatū equaliū adinuicem habitudo. sicut inter vnū ⁊ vnū. duo ⁊ duo. tria ⁊ tria. ⁊ sic deinceps.

¶ Proportio inequalitatis est duaꝝ quantitatū inequaliū habitudo. Et hec est duplex. q̄dā est maioris ineq̄litatis. q̄dā minoris ineq̄litatis.

¶ Proportio maioris inequalitatis est habitudo maioris quātitatis ad minorem. vt duo ad vnum. tria ad duo. bipedale ad pedale. ⁊ sic de similibus.

Proportio minoris inequalitatis est habitudo minoris quātitatis ad maiorem. vt vnū ad duo. duo ad tria. ⁊ sic deinceps

Proportio maioris inequalitatis habet quinq; spēs vel diuidit quinq; modis. sc; multiplex supparticularis suppartiens multiplex superparticularis ꝛ multiplex superpartiens. Multiplex pportio ē habitudo maioris quātitatis ad minorē multociens cōtinentis numerū minorē ꝛ hec in species infinitas partitur. ¶ Si em̄ maior quantitas bis cōtineat minorē pportio dupla vocat. Si vero ter tripla. si quater quadrupla. ꝛ sic infinitū. Exemplū pportiōis duple vt duo ad vnum. q̄tuor ad duo. octo ad q̄ttuor ¶ Supparticularis pportio ē habitudo maioris quātitatis ad minorē illā semel cōtinentis ꝛ ei⁹ partē aliquotā vltra. Pars aliquota ē illa q̄ multociēs sūpta reddit equaliter suū totū. Pars vero nō aliquota ē illa que multociēs sumpta nō reddit equaliter suum totū vt binarius respectu ternarij. ꝛ sic de alijs. hec em̄ pportio infinitas recipit sectiones Unde si maior quantitas semel minorē numerū cōtineat ꝛ eius medietatē vltra. dicit pportio sequialtera. vt est inter tria ꝛ duo. sex. ad quatuor. ꝛ sic pcedendo infinitū. Si autem maior quātitas contineat minorem ꝛ eius terciā partem vltra dicit pportio sequitercia. vt quatuor ad tria. Si autē quartā ptē vltra seq̄quarta dicitur vt qnq; ad quatuor. ꝛ sic infinitum. Si vero quinta; partē vltra sequiquīta dicitur. vt sex ad qnq;. ꝛ sic pcedendo vt prius in q̄buscunq; duob⁹ numeris ¶ Suppartiēs pportio ē habitudo maioris quantitatis ad minorē illam semel cōtinētis. ꝛ aliq̄s ptes vltra ex quib⁹ simul sumptis nō fit pars aliquota respectu minoris quantitatis. ꝛ talis pportio infinitam recipit sectionem. Unde si maior quantitas semel minorē numerū cōtineat. ꝛ tales duas ptes vltra ex quibus simul sumptis non fit aliqua pars aliquota respectu minoris quantitatis quar; quelib; pars est tercia ps respectu minoris numeri dicitur pportio superpartiens tercias vt qnq; ad tria. decē ad sex. ꝛ sic procedendo infinitū. Si vero maior quātitas semel minorē cōtineat. ꝛ tales tres ptes vltra ex quibus simul sumptis nō fit aliqua pars aliquota respectu minoris numeri quarum quelibet ē quarta pars respectu numeri minoris dicit pportio supertripartiens. quartas q̄lis est inter septē ꝛ q̄ttuor q̄ttuordeci ꝛ octo ꝛ sic infinite.

Multiplex superparticularis est habitudo maioris quantitatis ad minorē illam multociens cōtinentis ꝛ eius partē aliquotā vltra. Unde si maior quātitas bis minorē numerū cōtineat ꝛ ei⁹ medietatē vltra pportio dupla seq̄altera dicit. Si ter dicit pportio tripla seq̄altera. Exemplū primi vt qnq; ad duo decē ad q̄ttuor. Exemplū secūdi. vt septē ad duo. quattuordecim ad quattuor. Si em̄ maior quātitas bis minorem ꝯtineat ꝛ eius terciā partē vltra pportio dupla seq̄tertia dicit. vt septē ad tria. quatuordecī ad sex Et si quartā partē vltra pportio dupla seq̄quarta dicit. vt nouē ad quatuor. decemocto ad octo ¶ Multiplex suppartiēs est habitudo maioris quantitatis ad minorē

illam multotiens cōtinentis ꝛ alias partes vltra. ex qb⁹ simul sumptis nō fit aliqua pars aliquota respectu minorꝭ nūeri. vn̄ si maior quātitas bis minorē ꝯtineat ꝛ tales duas ptes vltra. qꝝ quelibet est tercia pars respectu minoris quātitatis. ex quib⁹ simul sumptis nō fit aliqua pars aliquota. respectu minoris nūeri vel quantitatis dicitur ꝓportio dupla supbiparciens tercias. qualis est ꝓportio inter. octo ꝛ tria. sedecim et sex. Si vero maior quātitas bis minorē nūeꝝ ꝯtineat. ꝛ tales tres ptes vltra. ex quib⁹ simul sumptis nō fit aliqua pars aliquota respectu minoris quātitatis. quaꝝ quelibet est quarta pars respectu minoris q̄ntitatis. dicitur ꝓportio dupla suptripartiens quartas. vt inter vndecim ꝛ quattuor. xxij. ꝛ. viij. ꝛ sic in infinitū ꝓcedendo.

Proportio minoris inequalitatis. est habitudo minoris quātitatis ad maiorē. cuius tot sunt species quot sunt ꝓportiōes maioris inequalitatis ꝛ eisdē vel oīno ꝯsimilib⁹ appellan̄ noībus isto termīo sub supaddito. vt subdupla subtripla. subsesqaltera. subsesqtercia subsuparticularis. subsupartiens. ꝛ sic de oībus aliis spēbus. quaꝝ omniū diffinitiones cū exemplis prioribus satis innotescūt. Et ex istis est notandū ꝙ oīs ꝓportio inter duos terminos reꝑitur. ¶ Scias etiā ꝙ quanta est vna quātitas ad aliā. tanta est ꝓportio illius ad illam. Et quanta est ꝓportio vni⁹ quātitatis ad aliā. tanta est quātitas illius ad reliquam ꝛc.

¶ Modo sequitur secūda pars huius capituli que de ꝓportionalitate determinat

¶ Proportio eni est ordo numeroꝝ. sed ꝓportionalitas est ordo ꝓportionū. ¶ Et dicitur tribus modis. scꝫ Arithmetrica. Geometrica. ꝛ armonica ¶ Proportionalitas arithmetrica est qn̄ sunt tres termini vel plures ꝛ equalis est excessus primi ad secūdū. ꝛ secūdi ad terciuꝫ. ꝛ sic de aliis. vt sex ad quinqꝫ. quinqꝫ ad q̄ttuor. quattuor ad tria. tria ad duo. duo ad vnū. ¶ Proportionalitas geometrica est. quādo sunt tres termini vel plures ꝛ equalis ē ꝓportio primi ad secūdū. ꝛ secūdi ad terciū ꝛ tercii ad quartuꝫ. ꝛ sic de aliis. vt. xvi. ad. viij. viij. ad. iiij. iiij. ad. ij. duo ad vnū. ¶ Proportionalitas armonica est quādo tm̄ tres sunt termini ꝛ equalis est ꝓportio inter primū ꝛ terciū. sicut excessus inter primū et secundū se habet ad excessum secūdi ad terciū vt. vi. iiij. iij. inter. vi. ꝛ. iij est ꝓportio dupla. ꝛ inter duo. qui sunt excessus inter primū ꝛ secundū ꝛ vnū. q̄ est excessus inter secūdū ꝛ terciuꝫ. est ꝓportio dupla. ꝫ eadem est ꝓportio primi ad terciū. qualis est inter differentiā primi ad secūdū ꝛ differentiā secundi ad terciū.

Differentia siue excessus vnius quantitatis ad aliā est illud ꝑ quod minor quantitas exceditur a maiori ¶ Et iste ꝓportionalitates differūt abinuicē. qr taꝫ arithmetrica ꝙ geometrica in tribus

terminis ad minus repiitur. et in quibuscūq pluribus. Sed armonica est tm̄ in trib' terminis. ¶ In alio etiā differūt. qr vltima scz armonica ↄtinua manet. sed prime scz arithmetrica et geometrica possunt esse cōtinue et etiā discontinue.

Proportionalitas arithmetrica continua est equalitas differētiarū p terminū cōem vel p terminos cōes copulata. vt sicut se habet quattuor ad tria. ita tria ad duo. et duo ad vnū. Discontinua ē equalitas differentiarū p nullū terminuz cōem. nec p aliquos terminos cōes copulata. vt sicut se habz sex ad quattuor. ita tria ad vnū. vel sicut quinq ad quattuor. ita tria ad duo.

Proportionalitas geometrica cōtinua ē similitudo ꝓportionū p vnū terminū cōem mediū. vel per plures terminos cōes medios copulata per vnuz terminum cōem. vt sicut se habet quattuor ad duo ita duo ad vnū. Per plures terminos. vt sicut se habet octo ad quattuor. ita quattuor ad duo. et duo ad vnū. Discontinua est similitudo ꝓportionū p nullū terminū cōem nec p aliquos terminos cōes copulata. vt sicut se habet octo ad quattuor. ita duo ad vnū.

Medietas siue ꝓportionalitas ↄtinua et discōtinua differūt inter se. in hoc q continua in tribus terminis et in quibuscunq pluribus repitur. Discontinua vero inter quattuor ad minus et in quibuscūq pluribus repitur. ¶ Aliter etiā differūt in hoc. q in ꝓportionalitate ↄtinua oportet omnes terminos in genere cōuenire. sed in ꝓportionalitate discōtinua possūt alia aliis termini in genere diuersificare. Vt sicut se habet chorda ad chordam. sic se habet sonus ad sonū. Et sicut se habet corpus ad hoc corpus. ita se habet hec potentia ad hāc potētiā.

Proportionabilia sunt illa. que in aliqua ꝓportionalitate cōueniūt. Et dicuntur tribus modis.

Quia aliqua sunt ꝓportionabilia ꝓportionalitate arithmetrica. qdaz ꝓportionalitate geometrica. et quedam ꝓportionalitate armonica ¶ Proportionabilia ꝓportionalitate arithmetrica sunt illa quorū excessus vel differentie sunt equales. ¶ Proportionabilia ꝓportionalitate geometrica sunt illa. quorū ꝓportiones sunt similes vel equales. ¶ Proportionabilia ꝓportionalitate armonica sunt illa qrū extremorū et differentiarū ꝓportiones sunt similes vel equales. Et hec oia cū suis exemplis patent p pdicta ¶ Ex istis patet q ternarius numerus est paucissimus terminorū in quibus ꝓportionalitas repitur. et nullus est maximus numerus in quo existit.

Proportionabilia ꝓportionalitate geometrica/ dicūtur duobus modis. scilicz ꝓportionabilia ꝑmutatim. et econtrario.

¶ Proportionabilia ꝯmutatim sunt illa. quorum sicut se habz añs vnius ꝓportionis ad añs alterius. ita ꝯñs vnius ad ꝯñs alterius. Verbigratia sicut se habet octo ad quattuor. ita duo ad vnū. Est enim eadē ꝓportio inter octo & quattuor. & duo & vnū. & sicut se habz. viij. ad duo. ita. iiij. ad vnū. & sic illi quattuor termini ꝯmutatim existunt ꝓportionabiles.

¶ Econtrario ꝓportionabilia ꝓportionalitate geometrica sunt illa. q̄ sunt duo termini. & sicut se habet ꝯñs vnius ad suū ꝓpriū añs. sic ꝯñs alteri⁹ se habet ad suū añs. verbigratia. sicut. viij. ad. iiij. ita duo ad vnū & ecōtra. sicut. iiij. ad. viij. ita vnū ad duo

Proportionabilitas geometrica dicit̄ q̄ttuor mōis/

Disiūcta. Coniūcta. Euersa & Econtra. ¶ Proportionabilitas geometrica disiūcta est q̄rūlibet añcedentiū ad sua ꝯsequētia separatim ꝓportionū equalitas. vt sicut se habet viij. ad. iiij. ita duo ad vnū. ¶ Coiūcta ꝓportionalitas geometrica est. q̄rūlibet antecedentiū cū suis ꝯñtibus indisiuncta sine ꝓportionalitate simplici vnius añtis cum suo ꝯñte ad illud ꝯñs & cuiuscūq; alterius ꝯñtis illorum cum suo ꝯñte ad ipsum ꝯñs ꝓportionū similitudo. vt sicut se hñt. viij. et. iiij. ad. iiij. ita duo & vnum ad vnum. ¶ Euersa ꝓportionalitas geometrica est q̄rūlibet cum suis ꝯsequētibus indisiuncta sine simplici ꝓportionalitate vnius añcedēt cum suo ꝯsequēte ad illud añs & cuiuscūq; alterius añtis illorum cum suo ꝯsequente ad ipsum antecedens ꝓportionū similitudo. vt. viij. & iiij. ad viij. & ita duo & vnum ad duo.

Econtra ꝓportionalitas geometrica est/ quādo sūt

duo ordines minor & in vtroq; nūero sunt tres termini. & sicut se habz primus terminus primi numeri ad suū secūdū. sic se habet primus terminus secūdi numeri ad suū secūdū & sicut se habet secūdus terminus primi numeri ad suū terciū. ita se habet secūdus terminus secūdi numeri ad suū terciū. vt octo quatuor. duo quatuor. duo vnū. Et ꝯsimiles diffinitiones proporcionalitate arithmetrica in ꝓporcionabilibus. ita ꝓpoſte accipiendo equalitate differentiarum potuerint adoptari.

¶ Jam supest tercia pars huius capituli/ quasdam suppositiones premittens.

Quarū suppositionū prima est hec.

¶ Omnes ꝓportiones sunt eedem vel equales. quarum denominatiōes sunt eedem vel equales.

Secunda suppositio est hec

¶ Si sint tres termini tm̄ & primus est maior secūdo. & secūdus maior tercio. proportio primi ad vltimuz. componitur ex ꝓportione primi ad secundum. & secūdi ad tercium.

¶ Tertia suppositio ē hec. si sint tres termini vł plꝛes ꝛ pm⁹ ē maioꝛ secūdo ꝛ secund⁹ maior tertio. ꝛ sic de aliis ꝓportio primi ad vltimum cōponit ex ꝓportiōe primi ad secūdū ꝛ scđi ad tertiū. ꝛ sic de aliis.
¶ Quarta suppositio ē hec. si sint duo equalia cōpata ad aliqđ tertiuȝ eadē vel cōsił'is ē ꝓportio inter vnū istoꝝ ꝛ illud terciū sicut inter reliquū istoꝝ ad illud terciū. ¶ Quinta suppositio ē hec. si sint due quantitates inequales cōpate ad aliqđ terciū maior erit ꝓportio maioris illaꝝ ad illud terciū quā minoꝛ ad illud tercium. ꝛ ecōtra maior erit proportio illi⁹ tercij ad maiorē quā ꝓportio illi⁹ tercij ad miorē. ¶ Sexta suppositio ē hec. quādo aliqđ ꝯponit ex duob⁹ equalib⁹ illđ cōpositū ē duplū ad quodlibet illoꝝ. Et si fuerit ꝯpositū ex tribus equalibus illud compositum ē triplum ad quodlibet illoꝝ. Septima suppositio ꝛ vltima est hec quando aliquid componit ex duobus inequalibus illud cōpositū erit plus quā duplū ad minus. ꝛ min⁹ quā duplum ad maius. Exemplū tripedale cōponitur ex pedale. ꝛ ex bipedale. ꝛ illud est plus quā duplū ad pedale. ꝛ minus qȝ duplū ad bipedale. Quīqȝ prime suppositiones sunt probate qnto enclidis per phm̄. ꝛ due vltime patēt ꝑ rationem.

Prima conclusio probanda ex istis suppositionibus

ē hec. si sint tres termini ꝓportiōabiles ꝓportiōalitate geometrica ꝛ si primus sit maioꝛ secūdo ꝛ secūdus maioꝛ tercio. tunc ꝓportio primi ad tertium ē dupla ad ꝓportionē primi ad secūdum ꝛ secūdi ad terciū Hoc ꝓbatur sic. ꝛ capio istos tres terminos. octo. quattuoꝛ. ꝛ duo. Tūc arguitur sic. Inter octo ꝛ quattuoꝛ ē proportio dupla. ꝛ inter quattuoꝛ. ꝛ duo est proportio dupla. ergo iste ꝓportiōes sunt similes vel equales. consequentia patet per primā suppositionē scȝ omnes proportiones sūt similes. ꝛc̄. Et tunc arguit per secundā suppositionē quando sunt tres termini tm̄. ꝛ primus est maioꝛ secundo. ꝛ secundus maioꝛ tertio. tūc ꝓportio primi ad vltimū componitur ex illis sed hic sunt tales tres termini. ergo ꝓportio primi ad vltimū cōponitur ex illis. sed iste proportiones sunt equales. ergo componitur ex duabus equalibus. ꝛ per consequens proportio pimi ad vltimum est duplum ad quodlibet illorum. consequentia patet per sextā suppositionē ꝛ si fuerint quattuoꝛ termini cōsimiliter est. ꝛ sic deinceps.

Secunda conclusio probanda est hec si fuerint

quattuoꝛ termini ꝓportionabiles proportiōalitate geometrica ꝓportio primi ad vltimū erit tripla ad proportionem pimi ad secundū ꝛ secūdi ad tercium hoc probatur sic. ꝛ capio istos quattuoꝛ terminos. octo quatuoꝛ. duo. vnum. Tunc arguitur sic. hi sūt quattuoꝛ termini prim⁹ maioꝛ secūdo. secundus maioꝛ tercio. ꝛ sic de aliis. ergo proportio primi ad vltimū componitur ex istis. cōsequentia patet per tertiam suppositōeȝ

Sed equalis est pportio primi ad secūdū. et secūdi ad terciū. et sic de alijs. ergo pportio primi ad vltimū cōponitur ex tribus equalib⁹. ergo est tripla ad quodlibet illorum. pña tenet p sextam suppositōnē. Et si sint qnqꝫ termini pportō primi ad vltimū erit quadrupla. si sint sex termini pportio primi ad vltimū erit quintupla ad qḋlibet illorum. et sic in infinitū

Tercia conclusio est hec Si sint tres termini et si primus fuerit maior qꝫ duplū secūdi et secūdus equaliter duplū tercij pportio primi ad vltimū est minor qꝫ dupla ad pportionē primi ad secundū. et maior qꝫ dupla respectu secūdi ad tercium. Hoc pbatur sic. et capio istos tres terminos. sex. duo et vnū.

Tunc arguitur per secundā suppositionem Si sint tres termini etc. sed hic sunt tales. ergo pportio primi ad vltimū cōponitur ex illis. sed maior est pportio primi ad secūdū qꝫ secundi ad terciū. ergo pportio primi ad vltimū cōponitur ex pportōnib⁹ inequalibus. ergo est plus qꝫ dupla ad minus. et minus qꝫ dupla ad maius. pña patet p septimā suppōnē. Sed maior est pportio primi ad secūdū qꝫ secūdi ad terciū. ergo proportio primi ad vltimū est minor qꝫ dupla ad proportionē primi ad secūdū. et maior qꝫ dupla ad proportionē secūdi ad terciū. sed proportio primi ad vltimū est sextupla. et proportio primi ad secūdū est tripla. et secūdi ad terciū est dupla. ergo proportio sextupla est minor qꝫ dupla ad proportionē triplā. et maior qꝫ dupla ad proportionem duplam.

Quarta conclusio est hec Si sint tres termini et si primus fuerit equaliter duplus secūdi. et secūdus maior qꝫ duplus tercij. proportio primi ad vltimū est maior qꝫ dupla ad proportionem primi ad secūdū. et minor qꝫ dupla ad proportionē secūdi ad terciū. hoc probatur sic. Et capio istos tres terminos. scꝫ. tria. duo. vnum.

Tunc arguitur p secundā suppositionem. Si sint tres termini etc. Sed hic sunt tales tres termini. ergo proportio primi ad vltimū cōponitur ex illis. Sed maior est proportio inter secūdū et tercium qꝫ inter primū et secūdū. ergo proportio primi ad vltimū cōponitur ex duobus inequalibus. ergo est plus qꝫ dupla ad minus. et minus qꝫ dupla ad maius. Sed maior est proportio secūdi ad terciū qꝫ primi ad secundū. ergo proportio primi ad vltimū est maior qꝫ dupla ad proportionem secundi ad terciū. Sed proportio primi ad vltimū est sextupla et proportio primi ad secūdū est dupla. et proportio secūdi ad terciū est tripla. ergo proportio sextupla est minor qꝫ dupla ad proportionē triplā et maior qꝫ dupla ad proportionē duplam ergo etc.

Quinta conclusio est hec. Si fuerint tres termini

Quoꝝ primus est minor q̃z duplū secūdi. ⁊ secūdus equaliter duplum tercij. ꝓportio primi ad vltimū ē maior quã dupla ad ꝓportionē primi ad secūdū. ⁊ minor quã dupla secundi ad terciū. Hoc ꝓbatur sic. ⁊ capio istos tres termīos sex. quattuor ⁊ duo. ¶ Tūc arguitur ꝑ secūdã suppositionē. Si sint tres termini ⁊c. sed hic sunt tales tres termini. ergo ꝓportio primi ad vltimū cōponitur ex illis. sed iste ꝓportiones sunt ineq̃les ergo ꝓportio primi ad vltimū ꝯponitur ex duobus inequalibus. ergo est plus quã dupla ad minus. ⁊ minus quã dupla ad maius. sed maior est ꝓportio secūdi ad terciū. quã primi ad secundū. ergo ꝓportio primi ad vltimū est maior quã dupla ad ꝓportionē primi ad secūdū. ⁊ minus quã dupla ad ꝓportionē secūdi ad terciū. ⁊ sic tripla est maior quã dupla ad sesqualterã. ⁊ minor quã dupla ad ꝓportionē duplam.

¶ Sexta conclusio est hec. Si fuerint tres termini/

Si primus fuerit equaliter duplū. ⁊ secundus minus quã duplū tercij. ꝓportio primi ad vltimū est maior quã dupla ad ꝓportionē secundi ad terciū. Hoc ꝓbatur sic. ⁊ capio istos tres terminos. octo. quattuor. tria.

Tunc arguitur ꝑ secundã suppositionem.

Si fuerint tres termini ⁊c. sed hic sunt tales tres termini. ergo ꝓportio primi ad vltimū cōponitur ex illis. sed iste ꝓportiones sunt inequales ergo ꝓportio primi ad vltimū cōponitur ex inequalibus. ergo est plus quã dupla ad minus. ⁊ minus quã dupla ad maius. sed maior est proportio primi ad secūdū quã secundi ad terciū. ergo ꝓportio primi ad vltimū est minor quã dupla ad ꝓportionē primi ad secundū. ⁊ maior quã dupla secūdi ad terciū. sed ꝓportio primi ad vltimū est dupla superbipartiens tercias. ⁊ ꝓportio primi ad secūdū est dupla. ⁊ ꝓportio secūdi ad terciuz est sesq̃tercia. ergo ꝓportio dupla supbipartiens tercias. est maior quã dupla ad ꝓportionē sesq̃terciã. ⁊ minor quã dupla ad ꝓportionem duplam.

Septima cōclusio est hec. Proportione equalitatis

nulla est maior neq̧ minor. quia oēs ꝓportiones equalitatis sunt eedē. vel equales. ergo nulla illaruz est maior neq̧ minor alia. nec proportio inequalitatis est maior ꝓportione equalitatis. q̈a nec ꝓportio maioris inequalitatis. nec ꝓportio minoris inequalitatis. est maior ꝓportione equalitatis. Sed omnis ꝓportio aut est equalitatis aut inequalitatis. aut est ꝓportio maioris inequalitatis. aut minoris inequalitatis. Ergo conclusio vera.

Nunc probatum est q̧ ꝓportio inequalitatis/ nō est

maior ꝓportione equalitatis. quia si sic. ergo ꝓportio equalitat⁹ potest augmentari quousq̧ fuerit equalis illi. ꝯn̄s est falsum. quia quãdocuq̧ erit. erit ꝓportio equalitatis. ⁊ ꝑ ꝯn̄s nunquã erit maior nec minor quã

tam est. Similiter si ꝓportio maioris inequalitatis sit minor ꝓportione equalitatis. ergo ꝓportio equalitatis potest diminui quousq; fuerit equalis illi. ꝯñs est falsum ergo ⁊ añs. Consimiliter est arguendũ de proportione minoris inequalitatis. ⁊ de ꝓportione equalitatis

Jam probatur ꝙ ꝓportio maioris inequalitatis nõ sit maior ꝓportione equalitatis nec minor. Quia si sit. maior sit. ergo ꝓportio quattuor ad vnũ est dupla ad ꝓportionẽ duoꝝ ad duo

¶ Tunc arguitur sic. Proportio quattuor ad vnũ est dupla ad ꝓportionem duoꝝ ad duo. ergo ꝓportio duoꝝ ad duo est subdupla ad eãdem ⁊ ꝓportio duoꝝ ad vnũ est subdupla ad eandem. ergo iste ꝓportiones sũt equales scilicet duoꝝ ad duo. ⁊ duoꝝ ad vnũ. ꝯña patet ꝑ primã suppositionem. ¶ Et tunc arguitur sic. Iste ꝓportiones duoꝝ ad duo. et duoꝝ ad vnũ sunt equales. ⁊ antecedentia sunt equalia. ⁊ antecedentia similiter se habent in equali ꝓportiõne ad sua ꝯsequentia. ergo sua ꝯña sunt equalia. ⁊ ꝑ ꝯñs duo ⁊ vnũ sunt equalia. sed hoc est impossibile. ergo ⁊ illud ex quo seqtur.

Jam probatur econtra/ ꝙ ꝓportio equalitatis non sit maior ꝓportione maioris inequalitatis. quia si sit. sit. Ergo ꝓportio quattuor ad quattuor. est dupla ad proportionem duorum ad vnum.

¶ Tũc arguitur sic. proportio quattuor ad quattuor. est dupla ad proportionem duoꝝ ad vnũ. sed proportio quattuor ad vnum est dupla ad eandẽ. ergo iste proportiones quattuor ad quattuor. ⁊ quatuor ad vnũ sunt equales ⁊ antecedẽtia sunt equalia. ⁊ etiam añcedentia se habent in equali proportione ad sua ꝯña. ergo sua cõsequentia sunt equalia. ergo quatuor ⁊ vnũ sunt equalia qđ est impossibile. ergo illud ex quo seqtur ⁊c

Jam ꝓbatur ꝙ ꝓportio minoris inequalitatis/ nõ sit maior proportione equalitatis nec minor. Et probo ꝙ non sit maior Quia si sit. ponatur ꝙ proportio vnius ad duo sit dupla ad ꝓportionẽ vnius ad vnũ. ¶ Tunc arguitur sic. proportio vnius ad duo est dupla ad proportionẽ vnius ad vnũ. ergo proportio vnius ad vnũ est subdupla ad eam. ⁊ proportio vnius ad quattuor est dupla ad eandem. ergo iste proportiones vnius ad duo. ⁊ vnius ad vnũ sunt equales ⁊ añcedentia sunt equalia. ⁊ antecedentia se habẽt in equali proportione ad sua ꝯsequentia. ergo ꝯña sunt equalia. ergo vnum ⁊ duo sunt equalia. ꝯñs est impossibile. ergo illud ex quo seqtur

Jam probatur/ ꝙ ꝓportio equalitatis nõ sit maior proportione minoris inequalitatis.

¶ Et arguitur sic. ⁊ ponatur ꝙ proportio vnius ad vnum sit dupla ad proportionem vnius ad quattuor.

¶ Et tunc arguit sic. proportio vnius ad vnum est dupla ad proportionem vnius ad quatuor et proportio vnius ad duo est dupla ad eam. ergo iste proportiones sunt equales scilicet vnius ad vnum et vnius ad duo. consequentia patet vt prius. et antecedentia sunt equalia et etiam se habent in equali proportione ad sua consequentia. ergo sua consequentia sunt equalia. ergo vnum et duo sunt equalia quod est impossibile. ergo conclusio vera pro omni eius parte.

Sed contra istam conclusionem arguitur sic et capiantur isti tres termini. octo. quattuor. sex. Tunc arguitur per secundam suppositionem proportio primi ad vltimum componitur ex proportione primi ad secundum et secundi ad tercium. sed omne compositum quacunque parte componente ipsum est maius. ergo proportio primi ad vltimum est maior quam proportio primi ad secundum vel secundi ad tercium. Sed proportio primi ad vltimum est proportio equalitatis. et proportio primi ad secundum est proportio maioris inequalitatis. et proportio secundi ad tercium est proportio minoris inequalitatis. ergo proportio equalitatis maior proportione maioris inequalitatis et proportione minoris inequalitatis

Pro isto dicatur quod secunda suppositio intelligitur prout illa scribitur. hoc est si primus terminus sit maior secundo et secundus maior tercio sed sic non est in proposito. ¶ Adhuc contra eandem conclusionem arguitur sic et capio istos tres termios. sex. quatuor et quatuor. Tunc arguitur per quintam suppositionem maior est proportio inter sex et quattuor. quam inter quatuor et quatuor. sed proportio inter sex et quattuor est proportio maioris inequalitatis. et proportio quattuor ad quattuor est proportio equalitatis. ergo proportio maioris inequalitatis est maior proportione equalitatis ¶ Pro isto dicatur quod quinta suppositio intelligitur de duobus inequalibus comparatis ad aliquod tercium in eodem genere proportionis sed sic non est in proposito. ergo etc.

Aliter contra eandem conclusionem arguitur sic Et capio istos tres terminos. sex. sex. sex. Tunc arguitur per primam suppositionem adiunctam secunda suppositione. proportio primi ad vltimum est dupla ad quamlibet illarum. ergo vna proportio equalitatis est maior alia.

Pro isto dicatur quod prima suppositio intelligitur vbi est proportio maioris inequalitatis primi ad secundum et secundi ad tercium. et intellectus secunde suppositionis patet per predicta. hoc est si sint tres termini et primus est maior secundo et secundus tercio: sed sic non est de istis. sex. sex. sex. et ideo cessat obiectio.

Octaua conclusio est ista/ Nulla proportio maioris inequalitatis aliqua proportione minoris inequalitatis est maior vel minor. istam sicut primam per impossibile demonstrabis et deduces ad hoc impossibile quod aliqua proportio maioris inequalitatis. et aliqua proportio minoris inequalitatis sunt equales et per consequens maius aliquo vel minus adequantur quod est impossibile. ergo etc.

Quomodo autem motus consequetur proportio

nes. quinq fuerunt opiniones quarum quattuor sunt improbate et destructe et quinta vera remanet. et est illa q motus cōsequetur proportionem geometricā. Sententia huius opinionis est hec. si sint due potentie diuerse et due resistentie diuerse et maior est proportio inter primā potentiam et suam resistentiā q̄z inter secundā et suam resistentiā. ergo velocius mouebitur prima potentia ad suam resistentiā q̄z secunda potētia ad suam resistentiā. sicut enim vna proportio est alia maior. ita velocitas est alia maior.

Exemplum. Sit A vna potentia vt octo B sua resistentia vt duo. sit. C. vna potentia vt quattuor. D. sua resistentia. vt duo. Moueat. A. cum. B. et. C. cum. D. tunc per istā opinionē in duplo velocius mouebit. A. cū. B. q̄z. C. cum. D. quia in duplo maior est proportio inter. A. et. B. q̄z inter. C. et. D. Ista opinio ptz per Aristotelē septimo physicorū. vbi dicit q velocitas motus sequitur proportionē geometricā. ergo inquāto proportio fuerit maior. intanto erit motus velocior. et inquanto proportio est minor in tanto motus est tardior p Aristotelem et cōmentatorē septimo physicorum. vbi dicit. ex duplatiōe proportiōis potentie motoris ad motū sequitur velocitatis duplatio in motu. hoc est si proportio motoris potentie ad motū sit dupla eiusdē proportionis velocitas erit dupla ad aliā velocitatem. sic ergo patet q proportio velocitatis in motu sequitur proportionem geometricā.

Iuxta istam conclusionem sunt sex conclusiones concedende. quarum prima est hec. Si sit aliqua potentia se habens in proportione dupla ad suam resistentiam duplata. potentia stante resistētia duplabitur et motus. hoc probatur sic. et sit. A. vna potentia vt octo. et B. sit vna potentia vt quattuor. et. C. vna resistentia vt duo.

Tunc arguitur per secundam suppositionem Si sint tres termini fueritq proportio maioris inequalitatis primi ad secundum et secundi ad tercium etc. sed hic sunt tales tres termini et equalis est proportio primi ad secundū et secundi ad tercium. ergo proportio primi ad vltimū est dupla ad quālibet illarum. et motus sequitur proportionem. ergo in duplo velocius mouebitur. A. cum. C. q̄z. B. cum. C. Sed si. B. dupleretur tanta velocitate mouebitur. B. cum. C. sicut. A. nunc mouetur cum. C. ergo conclusio vera.

Secunda conclusio est hec. Si aliqua potentia se habeat in proportione dupla ad suam resistentiam in duplo velocius sufficit illa potentia mouere cū mediāte illius resistentie q̄z cum tota resistentia. Hoc probatur sic. et sit. A. vna potentia vt octo. et. B. sua resistentia vt quattuor. et. C. alia resistentia vt duo. ¶ Tunc arguitur p primam conclusionē. Si fuerit proportio maioris inequalitatis primi ad secundum et secundi ad tercium etc. sed sic est hic. ergo proportio primi ad vltimum est dupla ad quālibet illarum et motus sequitur proportionem. ergo in du-

plo velocius sufficit. A. mouere cum. C. q̃z cum. B. & C. medietas ẽ. B. ergo cõclusio vera.

Tercia conclusio est hec Si fuerit aliqua potentia se habens in maiori ꝓportione q̃z dupla ad resistentiam. Duplata potentia stante resistentia nõ duplabit mot⁹. hoc ꝓbat sic. Sit. A. vna potẽtia vt sex: & B. sua resistentia vt duo. & C. alia potẽtia vt duodeci. Tũc arguit̃ ꝑ quartã ꝯclusionẽ Si fuerit primũ equaliter duplũ secũdi fueritq̧ scdm magis q̃ scdm tercij &c. sed sic est hic. ergo ꝓportio primi ad vltimũ ẽ minor q̃z dupla ad ꝓportiõez scdi ad terciũ sed motus seq̃tur proportionẽ. ergo nõ in duplo veloci⁹ mouebitur. C. cum. B. q̃z. A. cũ. B. sed si. A. duplet̃ tunc tanta velocitate sufficeret. A. mouere cuz. B. sicut sufficit. C. cũ. B. ergo ꝯclusio vera.

Quarta conclusio est hec. Si fuerit vna potentia se habẽs in maiori proportiõe quã dupla ad suã resistentiã nõ in duplo veloci⁹ sufficit illa potẽtia mouere cũ mediãte illi⁹ resistentie q̃z cũ tota resistentia. hoc probo sic. Sit. A. vna potẽtia vt sex. B. sua resistentia vt duo. & C. alia resistentia vt vnũ. Tũc arguit̃ ꝑ terciã ꝯclusionem. Si fuerit primũ magis q̃z duplũ secũdi & scdm equaliter duplũ tercij. sed sic ẽ hic. ergo proportio primi ad vltimũ ẽ minor q̃z dupla ad proportionẽ primi ad scdm. sed motus sequit̃ proportionẽ. ergo nõ in duplo velocius sufficit. A. mouere cũ. C. q̃z cũ. B. & C. ẽ medietas. B. ergo ꝯclusio vera.

Quinta conclusio est hec. Si sit vna potentia se habens in minori proportiõe q̃z dupla ad suã resistentiam. Duplata potentia stante resistentia mouebitur plus q̃z in duplo veloci⁹. Hoc probatur sic. Sit. A. vna potentia vt sex. B. sua resistentia vt quattuor & C alia potentia vt duodecim. Tunc arguit̃ per sextaz ꝯclusionẽ. Si primũ fuerit equalitatis duplũ secundi fueritq̧ secũdũ min⁹ q̃z duplum tercij proportio primi ad vltimũ erit maior q̃z dupla scdi ad terciũ. sed sic ẽ in proposito. ergo proportio primi ad vltimum erit maior q̃z dupla scdi ad terciũ. sed mot⁹ sequit̃ proportionẽ. ergo plus q̃z in duplo veloci⁹ mouebit̃. C. cũ. B. q̃z. A. cũ. B sz si. A. duplet̃ tũc tãta velocitate sufficeret A. mouere cũ. B. sicut. C. nũc sufficit mouere cũ. B. ergo ꝯclusio vera.

Sexta cõclusio ẽ hec. Si aliqua potentia se habeat in minori proportiõe q̃z dupla ad suã resistentiã plus quã in duplo velocius sufficit illa potentia mouere cũ mediante illiũ resistentie quã cum tota resistentia. Hoc probatur sic. Sit. A. vna potentia vt sex. B. sua resistentia vt quattuor & C. alia resistentia vt duo. Tunc arguit̃ per quintã cõclusionẽ si fuerit primũ min⁹ quã duplũ secũdi. fueritq̧ scdm equaliter duplũ tercij: sed sic est hic. ergo proportio primi ad vltimũ ẽ maior quã dupla ad proportionẽ primi ad secũdũ. sed mot⁹ sequit̃ pro

portionē.ergo plus quā in duplo veloci⁹ sufficit.A.monere cū.C.quā cū.B.et.C.ē medietas.B.ergo ꝯclusio vera.

Contra istam opinionē arguitur sic.quia ex ista opinione videntur sequi tria incōuenientia.¶Primū est ꝙ ex proportionibus equalibus ꝓueniunt motus inequales. Secūdū est ꝙ ex minori proportiōe prouenit tanta velocitas quanta a maiori.Tertium ē.ꝙ ex miori proportiōe prouenit maior velocitas quā a maiori

Ad primū probandum arguitur sic. Pono ꝙ A sit terra pura cuius potentia sit vt octo.et.B.alia terra pura cuius potentia sit vt quattuor.et pono ꝙ.C.et.D.sint due aeres vniformes proportiōabiles resistētes.A.et.B.et sit resistētia.C.vt duo.et resistentia.D vt vnum.et transeat.A.cum.C.et.B.cū.D.et sit.C.pedalis quantitatis et.D.semipedalis quātitatis.Tunc quero nunquid in equali tempore pertransibit.A.C.sicut.B.D.vel nō.ꝙ sic pꝫ.quia in equali proportiōe se habet.A.ad.C.sicut.B.ad.D.ergo in equali tempore ptransibit. A.C sicut.B.D.cōsequentia patet per primā opinionem et tamen plus pertransibit.A.quā.b.et a proportionibus equalibus mouebuntur. et sic sequit̄ primū incōueniens.

Secundū incōueniens probo sic. maioretur resistentia.C.quousqꝫ.A.sufficit ptransire medietatē.C.in equali tpe pcise in quo.b.ptransibit.D.qḋ ē subduplū ad.C. Tūc arguit̄ sic.nūc ē equalis proportio.A.ad c.sicut.b.ad.D.et in fine erit mior proportio .A.ad c.quā nūc ē.qa.c.resistētia tūc erit maior quā nūc ē.et tūc erit tanta proportio.b.ad.d.sicut nūc est.ergo proportio.a.ad.c.erit minor in fine qꝫ proportio.b.ad.d.et motus.a.ad.c.est motus equevelox cū motu.b.ad d.quia ptransibit equale spacium in tempore equali.ergo a miori proportione prouenit tanta velocitas sicut a maiori quod est secundū incōueniens probandum.

Tercium incōueniens probatur sic. minoretur iterū resistētia.c.quodāmō nō tm̄ ad equalitatē prime resistētie i cāu priori.tūc mior erit proportio ad hec.a.ad.c.quā in prio cāu et i prio casu fuit tāta proportio.a.ad.c.sicut.b.ad.d.ergo in isto cāu erit minor proportio.a.ad.c.quā.b.ad.d.et mot⁹.a.erit velocior i isto cāu quā mot⁹.b quia.a.nūc plus ptrāsibit qꝫ in scḋo cāu.et.b.tm̄ sicut in scḋo cāu.et a.in scḋo cāu tm̄ sufficiebat ptrāsire sicut.b.in tpe equali.ḡi cāu isto.a. sufficit plus ptrāsire quā.b.ergo mot⁹.a.erit velocior quā motus.b.et.a.mouebit̄ in.c.a proportiōe miori quā b.i.d.et sic sequit̄ terciū inconueniēs

¶Ad istud rn̄deatur ꝙ in tēpore quo B ptrāsibit D ptransibit A medietatē C.Et tūc ad argumentū.A se habet in equali ꝓportione ad C.sicut B ad D.ergo in equali tpe sufficit A ptrāsire C

sicut B D. Negetur ꝯña. q2 aliquã se habere ad sua media i eq̄li ꝓpor tione est duplex. Aut qualitatiue aut quãtitatiue. primo mõ hoc ẽ ver ꝙ A se hz i eq̄li ꝓportione sup suũ mediũ sicut B sup suuz mediũ Sed secũdo mõ hoc est falsum. scz ꝙ A. se habet in equali ꝓportione quãti tatiue ad suũ mediũ sicut B ad suũ mediũ. hoc est ad ꝑtranseundũ. q̄a in duplo plus ꝑtransibit de spacio ꝙ̄ B. ideo non seq̄tur ꝙ A in equali tempore ꝑtransibit C. sicut B D.

Notanduz est. ꝙ nullus motus potest p2ouenire ex ꝓportione minoris inequalitatis aut equalitatis. sed a ꝓportione ma ioris inequalitatis. Quãcũq3 fuerit vnũ mixtũ grauius simplici. potest in eodẽ medio maiori velocitate ⁊ minori velocitate vel eq̄li velocitate mouere cũ illo simplici. hoc ꝓbatur sic. Sit A vnũ graue mixtũ. cuius grauitas sit vt. viij. ⁊ sua leuitas vt. ij. ⁊ sit B vnũ graue simplex. cuius grauitas sit vt quattuor. ⁊ sit C vnũ mediũ. cuiꝰ resistentia sit A vt duo Incipiant A ⁊ b moueri in C. tũc sic. tanta velocitate mouetur A in C sicut b in C. ⁊ ecõtra. Patet q2 potentia A est vt octo. sua resistentia in trinseca vt duo. ⁊ sua resistentia extrinseca vt duo. g̃ tota resistentia est vt quatuor. sed inter. viij. ⁊. iiij. est ꝓportio dupla. g̃ A mouetur ex ꝓpor tione dupla. ⁊ potentia B est vt quattuor ⁊ tota sua resistentia ẽ vt duo ⁊ int̃. iiij. ⁊. ij. est ꝓportio dupla. g̃ A ⁊ B mouebũtur ex eq̄li velocitate ¶ In isto casu ꝓbo etiaz ꝙ in minori velocitate põt A moueri in C. ꝙ̄ B in C. q2 diminuitur resistentia C quousq3 fuerit vt vnũ. Tũc sic. Po tentia A est vt octo. ⁊ sua resistentia intrinseca vt duo. ⁊ sua resistentia extrinseca vt vnũ. tũc tota resistentia erit sicut tria. sed inter. octo ⁊ tria est ꝓportio supbipartiens tercias. sed potẽtia B est vt quatuor. sua re sistentia vt vnũ. ergo B mouebitur ex ꝓportione quadrupla. sed a nõ mouebitur tanta velocitate. ergo a minori velocitate mouebit̃ A q̄3 B Et ꝙ A maiori velocitate potest moueri in C q̄3 B. ꝓbat̃ sic. Et pono ꝙ crescat resistẽtia C. quousq3 sit vt tria. tũc A erit vt octo. ⁊ sua resistẽ cia intrinseca vt duo. ⁊ extrinseca vt tria. ergo tota sua resistẽtia erit vt quinq3. sed ꝓportio inter octo ⁊ quinq3. ẽ ꝓportio supertripartiens q̄ntas ⁊ potentia B est vt quattuor. ⁊ tota sua resistentia vt tria. sed inter. iiij. et. iij. est ꝓportio sequitercia. que est minor q̄3 ꝓportio A. qua A mo uebitur in C. ergo ꝯclusio vera. ⁊c̃

¶ Et sic finiũtur ꝓportiones

Sequũtur diuisiones ꝓpositionũ.

Incipiunt diuisiones propositionum

Quattuor sunt diuisiones propositionum quarum prima est hec. Aliqua propositio significat principaliter sicut est: vel aliter quã est. Et aliqua ppositio nõ significat principaliter sicut ē nec aliter quã est. Propositio significãs principaliter sicut ē. est ppositio significans principaliter verũ. vt deus est vel tu sedes. si ita sit ꝙ tu sedes. ⁊ sic de alijs. Propositio significãs principaliter aliter q̃ȝ ē est ppositio significans primarie falsum. vt hõ ē asin9. vel tu nõ sedes dato ꝙ sedeas. Propõ nõ pricipaliter significãs sicut ē nec aliter q̃ȝ est. ē ppositiõ signs aliter esse q̃ȝ est. ⁊ sic significãdo ē ptinens ad inferendã seipam nõ significare principaliter sicut ē nec aliter q̃ȝ ē vt hec ppositio scȝ hec ppõ nõ sigt sicut est eadẽ demõstrata que pricipaliter ꝙ illa eadẽ nõ sigt principaliter sicut ē. ⁊ hec similiter. Ois ppositio sigt alter q̃ȝ est que principaliter significat ꝙ ois ppõ sigt aliter q̃ȝ ē

Pro isto sciendũ ē ꝙ omnis propositio pertinẽs ad inferendã seipam nõ significare principaliter sicut ē. nec pricipaliter aliter q̃ȝ est. est talis ppõ ex qua pse posita totaliter sic esse sequitur vel nata ē sequi ipam nõ principaliter significare sicut est.

Exemplũ. Signet hec ppositio scȝ. hec ppõ significat aliter q̃ȝ est. tũc sedt ꝙ hec ppõ sigt aliter quã ē. ⁊ hic pricipalr sigt. g nõ pricipalit sicut ē ⁊ ita ex illa eadẽ cũ totaliter sigt sicut ē. sequtur ꝙ illa nõ significat sicut est. ⁊ ideo ista nõ significat sicut est. nec aliter q̃ȝ est. ⁊ sicut de ista. ita de alijs omnibus est dicendũ.

Secunda diuisio est hec ꝙ aliqua propositio falsificat seipam ⁊ aliqua nõ Propositio falsificans se est duplex. scilicet mediate ⁊ immediate. Propositio falsificans se mediate est ppositio significa ns sicut est vel aliter q̃ȝ est que falsificat aliam propositionem a se falsificantem se.

Exemplum. Pono ꝙ a sit vna propositio significans principaliter ꝙ B est falsum. ⁊ sit. B. vna ppositio significans principaliter ꝙ. A. est falsum ⁊ sit tm̃ vnum. A. ⁊ vnũ. B. isto casu posito nõ potest poni ꝙ vtrũq; istorum est verum. sed alterũ istoꝝ est falsuȝ ⁊ nõ potest assignare causam quare. A. est falsum magis q̃ȝ. B. nec econtra. ergo isto posito oportet poni vtrũq; istorum esse falsum. ⁊ sic ex. A. sequitur. B. esse falsum ⁊ econtra. ⁊ ista. A. falsificat. B. imediate et seipsam mediate.

Propositio falsificans se immediate est propositio significans principaliter sicut est vel aliter q̃ȝ ē ⁊ pertinens ad in-

ferendam seipam fore falsam. Et ista ē duplex. quedam ē pertinēs suffi ciens. ꝛ quedā est pertinens insufficiens. ¶ Pertinens sufficiens ē ꝓ positio significans principaliter sicut ē vel aliter q̄ʒ est. ex qua sic signi ficādo imediate sequitur vel natum ē sequi illam fore falsam.

Exemplum. Signetur hec propositio hoc falsū est ꝙ hoc est verū principaliter significando ꝙ hoc ē falsum eadem demonstrata. ꝓbatur. quia sequit̄ immediate hoc esse falsum. ergo hoc est falsum. ꝛ sic ista est ꝑtinens sufficiens ad inferēdam seipam fore falsā

Pertinens insufficiens est duplex. quedam est pertinens ad inferendam seipam fore falsā: ꝛ quedaʒ pertinēs ad inferendā seipam ꝛ similiter aliā fore falsā. ¶ Pertinens insufficiēs prio modo ē ꝓpositio significās pricipaliter sicut ē ex qua sic significādo cū totaliter sic esse sicut ē ex ꝑte rei seqtur vel natū est seq seipam fore falsam. ꝛ ex hoc sicut illa significat nō sequit̄.

Exemplum. Ponatur ꝙ sit solum vnus sortes ꝛ ꝙ ille dicat solū hanc ꝓpositionē sortes dicit falsuʒ. ꝛ ꝙ illa significet principaliter ꝙ sortes dicit falsum. tūc sequitur sortes dicit falsū ꝛ soluʒ dicit istā ꝓpositionē. ergo ista ꝓpositio est falsa. ꝛ hic arguit̄ ex eadem cum solum dicit istā ꝙ ista ē falsa per casum ꝛ nō pōt poni illo casu posito quin principaliter significet sicut est. ¶ Pertinēs insufficiēs scdo modo est ꝓpositio ꝑtinens ad inferendā seipam fore falsam ꝛ aliam similiter.

Exemplum: Ponatur ꝙ ista propositio omnis ꝓpositio est falsa significet principaliter ꝙ omnis ꝓpositio est falsa. ꝛ ꝙ sint multe false ꝓpositiones tunc ex cāu cū totaliter sic esse sequit̄ ipam esse falsam. ꝛ aliā a se similiter. ꝛ ideo ē pertinens insufficiens ad inferendam seipam fore falsam ꝛ aliam similiter.

Assumptum sic probatur. Omnis propositio est falsa. ipamet ē ꝓpositio. ergo ipamet est falsa. ꝛ sic sequitur ipam fore falsam. ꝛ sequitur tunc omnis ꝓpositio est falsa. alia ab illa est ꝓpositio. ergo ꝓpositio alia ab illa est falsa. ꝛ sic sequitur aliaʒ ab illa fore falsam. ¶ Propositio nō falsificans se est ꝓpositio habens conditiōes ꝓpositionū falsificantium se ꝯditionibus ꝯtrarijs sicut sunt omnes propositiōes Ve ꝛ multe false. sicut ē de tali seʒ. hō ē asinꝰ pricipal'r signs ꝙ hō ē asinꝰ ꝛ vniuersaliter d̄ q̄cūq; propōne ipossibili Cōtra istas diuisiōes posterius obijcit̄. ꝛ ideo ꝑtransibo

Tertia diuisio est hec. ꝙ omne insolubile proue-

nit ex proprietate vocis aut ex actu nostro. aut ex mixtione actus nostri cum proprietate vocis. Proprietates vocũ sunt iste esse verũ. eẽ falsũ. esse necessariũ. esse impossibile ꝛ similia. ¶ Actus nostri sunt duplices scȝ exteriores ꝛ interiores. Exemplum primi vt scribere audire ꝛ hmōi Exemplũ secundi. vt scire quiescere cognoscere ꝛ intendere ꝛ huiusmo di. Insolubile proueniens ex mixtione actus nostri vocũ est talis vt po sito ꝙ sortes dicat hãc propositionẽ sortes dicit falsuȝ esse ꝛc.

Quarta diuisio est hec. Propositionũ alia signi ficat ꝯplexe naturaliter. ꝛ alia ꝯplexe artificialiter vel accidentaliter. ¶ Primo mõ significat propositio in anima si aliquid vel aliquis sit ibi.

Secundo modo est duplex. Nam quedam significat accidentaliter ex impositione vel ex impositionibus ꝛ quedã nõ. ¶ Propositio significans accidentaliter ex impositione vel ex im- positionibus est talis. vt si hec propositio. deus ẽ. imponat̃ ab vno ad si gnificandũ principaliter ꝙ deus est. ꝛ ab alio ad significandũ ꝙ homo est asinus. vtroꝗ modo simul sigt̃. ¶ Propositio significãs artificiali- ter vel accidentaliter nõ ex impositione est talis. vt si illa propositio. ho mo est asinus imponatur ad significandũ principaliter ꝙ deus est ꝛ ali quis ꝯcipiat istã aliter ꝙ̃ fuit imposita ad significandũ. vt si forte ꝙ ho mo est asinus. tunc illa artificialiter vel accidentaliter sic sigt̃ ꝛ nõ ex im positione nec ex impositionibus.

Modo sequuntur diffinitiones seu descriptiões propositionum quarum prima est hec.

¶ Propositio est oratio indicatiua ꝯgrua ꝛ ꝑfecta naturaliter vel ac- cidentaliter ex impositione vel ex impositionibus qua vel quibus pro positio vera nõ falsificans se ad significandum ꝯplexe vel significatiue hoc patet discurrendo ꝑ singulas propõnes.

Secunda diffinitio est hec. Propositio vera nõ falsificans se principaliter sicut est significat naturaliter aut ex imposi- tione vel impositionibus qua vel quibꝰ vltima fuit imposita ad signdũ

Tertia diffinitio est hec. propositio falsa falsifi- cans se vel nõ falsificans se principaliter aliter ꝙ̃ ẽ significatiua natura liter aut ex impositione vel ex impositionibus qua vel q̃bus vltima fuit imposita ad significãdum.

Quarta ꝛ vltima est hec. Insolubile est hec pro- positio significans principaliter sicut est vel aliter q̃ȝ est pertinẽs ad in ferendam seipsam fore falsam vel veram sicut prius.

¶ Sequūtur suppositiones. quarum prima est hec.

¶ Omnis ppositio ptinens ad inferendā seipsam fore falsam. est ppositio falsificans se. vt patz ex intentione Phi. iiij. methaphice. vbi dicit quasdā orōnes seipsas destruere. sed planū est φ ipse aliter nō intēdit p orōnem destruentē se. nisi orōnem ptinentē ad inferendā seipsam fore falsam. qd significat p illū terminū falsificans se. Et melius sonat in latina lingua nominare talem orōnem falsificantē se φ destruentē se. qa orō nec est destructiō suipsius nec alterius a se i lingua latina. Tamē in lingua greca melius sonat talem orōnē destruentē se φ falsificātē se. et iō trāslator vtitur tali termino destruēs se. vbi nos falsificās se vtimur

Secūda suppositio est hec/ Omnis ppō falsificās se est falsa. Hoc pbatur sic. Quelibet ppō falsificans se significat sicut est vel aliter q̄z est. Si aliter q̄z est. ergo falsa. ꝯsequētia pz p descriptionē terciam. si significaret sicut est. ergo ex ista cum totaliter sic esse sicut est seqtur φ ista est falsa.

Tercia suppositio est hec. Propositio verificans se/ est ppō ptinens ad inferendā seipsam fore verā. hoc patet p pbationē prime suppōnis. Nā sicut ppō ptinens ad inferendā seipsam fore falsā dicitur propositio falsificans se. sic ppositio ptinēs ad inferendā seipsam fore veram. dicitur ppositio verificans se

Quarta suppositio est hec. φ non omnis propositio verificans se est vera. Hoc pbatur sic. et pono vobis illum casum φ sunt multe ppōnes vere et multe false. Et φ illa ppō (omnis ppō est vera) significet principaliter φ oīs ppō est vera. Tūc notū est φ ista ppō est falsa p diffinitionē terciā. eo φ significet principaliter aliter q̄z est. et φ illa verificat se patet. Nam ipsa est ptinens ad inferendā seipsam fore veram. nā seqtur omnis ppō vera ipsa est ppō. ergo est vera.

Quinta suppositio est hec. φ nulla ppō est sue ptes Hoc pbatur sic p Aristo. vij. metha. versus finem. vbi dicit φ ista syllaba ba. ē littere b et a. eo φ iste littere possunt esse qn̄ nō erit ista syllaba ba. ideo iste littere nō sunt ista syllaba ba. et ꝯsimili rōne pbat φ ppō nō ē sue ptes. ¶ Sexta suppositio est hec. φ nulla ppositio vera ē ppositio falsa. nec ecōtra. hoc patet de se etc.

Septima supositio est hec. φ qualitercūqz cōcipiens ꝯcipit p ppōnem ita sibi significat. et hoc ptz p descriptionē huius termini significare. qr significare nihil aliud est. q̄z mentis cōceptū repsentare. sed qualitercūqz ꝯcipiēs ꝯcipit p ppōnē ita in ꝯceptu repsentat

Octaua suppositio est hec. φ ppositio in voce vel in scripto pp̄ter tale esse quale ex impositione vel ex impositionibus sigt

nō est vera vel falsa. hoc patet p eandē. Nam si propositio in voce vel in scripto foret vera vel falsa ꝓpter hoc ꝙ aliqs ɔcipit sic esse vel aliter esse p illā. Tūc purus latinus sciret plures ꝓpositiōes grecas q̄ sciret ꝑfectus grecus. Hoc ꝓbatur. ꝛ capiatur purus latinus q̄ p oē scriptū quod videt. ꝛ p omne ꝓlatū qđ audit. solū ɔcipit (ꝙ deus est) Capiatur ꝛ grecus q̄ ɔcipit taliter esse p ꝓpōnes qualiter ex impositiōe vel impositionibus significāt. ꝛ ponatur ꝙ iste latinus videat ꝛ audiat oēs ꝓpositiones grecas quas videt ꝛ audit iste grecus. tūc iste latinus scit oēs ꝓpōnes veras. eo ꝙ p omnes ɔsiderat sicut est. ꝛ grecus p aliquas nō sicut est vel aliter q̄ʒ est.

¶ Ex istis suppositionibus sequuntur tres conclusiones. Quarum prima est hec.

¶. Aliqua ꝓpositio que significat sicut est. est falsa. ꝓbatur sic. Aliqua ꝓpositio est principaliter significās sicut est que falsificat se. ꝛ oīs ꝓpō falsificās se est falsa. ergo ɔclusio vera. maior patet p dicta in secunda diffinitōne. ꝛ minor ex suppōne secūda. ꝛ ex ɔ̄ñte sequitur ɔclusio ꝓbāda.

Secūda ɔclusio est hec/ In aliqua ɔ̄ña bona ꝛ formali

ex vero seqtur falsum. Hoc ꝓbatur sic. In aliqua ɔ̄ña bona ꝛ formali ex vero seqtur ꝓpositio falsificās se. ꝛ q̄libet talis est falsa p suppositionē secūdā. g ꝛc. Añs ꝓbatur sic. Ista ɔ̄ña est bona ꝛ formalis. ɔ̄ñs istius ɔ̄ñtie est falsum. qđ ꝓbatur sic. Et ponatur ꝙ solū ista ɔ̄ña ē bōa. ꝛ ꝙ añs istius ɔ̄ñtie principaliter significaret ꝙ ɔ̄ñs sit falsum. eadem demōstrata. Isto posito hoc ɔ̄ñs falsificat se vt patet. nā ɔ̄ñs est ptinēs ad inferēdā seipsam fore falsam. g falsificat se. ɔ̄ña pʒ p primā suppōnē Añs ꝓbatur ex añte. cū totaliter sic esse sicut est. seqtur ꝙ illud sit verū. ꝛ oīno seqtur ɔ̄ñs fore falsum. g ɔ̄ñs est ptinens. ꝛc. ɔ̄ña patʒ ex ꝑdictis in secūda diuisione. ꝛ añs ꝓbatur q: seqtur ɔ̄ñs est falsum. ꝛ tm̄ hoc est ɔ̄ñs. ergo tm̄ hoc est falsum. Et ꝙ añs sit verū ꝓbatur sic. nam añs significat principaliter sicut est ꝛ nō falsificat se. ergo est verū. Ista ɔ̄ña ē bōa ꝛ maior patet ꝛ minor patet intuenti.

Tercia conclusio est hec/ duo contradictoria inter se

ɔtradicentia sunt simul falsa. ꝓbatur sic. Nam aliqua sunt ɔtradictoria quorū vnū significat aliter q̄ʒ est. ꝛ alterū falsificat se. ergo ɔclusio vera. ɔ̄ña patet p diffinitionē terciā ꝛ suppōnem secūdā. Et assumptū ꝓbat sic. Ista sunt duo ɔtradictoria. hoc est falsum ꝛ hoc nō est falsum. ꝛ volo ꝙ p vtrūqʒ istorū hoc demonstrat primū istorū. ꝛ ꝙ illa ꝓpositio hoc est falsum significet principaliter ꝙ hoc est falsum. ꝛ ꝙ illa ꝓpō hoc nō est falsum. significet principaliter ꝙ hoc non est falsum. tūc primū istorū est falsum. q: falsificat se. Nam seqtur hoc est falsum. ergo hoc est falsum. ꝛ secūdū est falsum q: significat aliter q̄ est

¶ Contra istas cõclusiones multipliciter arguitur
Et primo sic. Prima istarum ponit istã ppõnem neqz fore veraz neqz fore falsam. qđ est ɔtra Phm in de pđicament'. vbi dicit. Videtur aũt ois affirmatio esse vera vel falsa. Et si hoc sit verum de affirmatiuis. est verũ de negatiuis eadẽ rõne. ¶ Sed tñ in eodẽ libro dicit alicubi sic. In eo qđ res est vel nõ. est orõ vera vel falsa. sed quecũqz ppõ detur. vel est ita ex pte rei sicut ista sigt. vel nõ est. g̃ q̃cũqz ppõ detur est vera vel falsa.

Ad primũ dicendũ est sic. Phũs cũ dicit videtur zc.

Intendit ponere differentiã inter ppõnes. et incõplexa de qb⁹ ppõnes cõponũtur. differentia ergo sua est hec. qđ omne verum vel falsum est ppõ affirmatiua vel negatiua. sed nullũ incõplexũ est veruz vel falsum et sic saluatur prima ¶ Ad secũdũ dicendũ est qđ illa sic intelligitur. qđ qñ ita ẽ ex pte rei sicut ppõ principaliter significat. si nõ falsificat se. ẽ ppositõ vera. eo qđ ista significat sicut ẽ Et in eo qđ aliter est ex parte rei q̃z ppõ significat est falsa

Pro quo sciendũ est. qđ omnis ppositio significans

principaliter sicut est vel aliter q̃z est. si sit de pñti. preterito vel futuro. necessario vel đ ɔtingenti. cui⁹ veritas est dependens de pñti. est vera vel falsa. et nulla alia est vera vel falsa. Ex quo pz qđ multe sunt ppões neqz vere neqz false. cuiusmodi sunt iste (hec ppõ significat aliter q̃z est eadẽ demõstrata. et talis tu moueris cras. et similiter ois ppõ de futuro ɔtingenti. cuius veritas nõ dependet a pñti.

Adhuc contra primam arguitur sic

Ista ponit aliquã ppõnẽ fore falsã / q̃ principaliter sigt sicut est. g̃ eadẽ rõne hz ponere qđ aliqua ppõ q̃ sigt sicut ẽ. est vera. et hoc negat ista pbatio. g̃ male. ¶ Item illa ppõ asserit oẽm ppõnem falsificantẽ se fore falsam. g̃ simili rõne hz ponere oẽm ppõnem verificantẽ se fore veram quod negat prima probatio

Ad primũ argumentũ dicendũ est / qđ ɔña non valet

Quia añs est verum p tanto. qđ si ex aliqbus ppõnibus (quarum q̃libet sigt principaliter sicut est) seqtur aliqua ppõ. tũc ista sigt principaliter sicut est. sed licet ex aliqbus ppõnibus quarum aliqua sigt aliter q̃z est. et oẽs alie sicut est. et tñ quelibet ppõ signs qđ ppõ falsificans se est falsa. seqt̃ ex aliqbus ppõnibus (quarum quelibet sigt principaliter sicut est) seqtur qđ ita erit. sicut ɔclusio significat. Sed sic nõ põt de ppõne verificãte se Nam capiat propõ verificans se. et arguitur sic. Ista significat sicut est. ergo ista est vera. dato qđ ista ɔcedatur

Similiter arguitur sic ex illa parte zc.

Jlla significat aliter q̄ȝ est. ergo illa est vera. ista ꝯña est mere impossi-
bilis. nã nõ seq̄tur ꝙ ista ē vera. licet seq̄t ꝙ ista sit bona. et ipsam signi-
ficante aliter q̄ȝ est. ꝛ sic de aliis p̄cise significantibus sicut est. seq̄tur
ꝙ ista est vera. q̄ añs istaꝝ significat aliter q̄ȝ est. Ex quo sequtur vt ptȝ
ꝙ ista ꝯña est bona. Jsta ꝓpõ falsificat se. ergo ista ꝓpõ est falsa. Sed
nõ seq̄tur. hec ꝓpõ verificat se. ergo hec ꝓpõ est vera.

Cõtra secũdã ptē ꝯclusiõis scȝ secũde ptis obiicit̄ sic

¶ Jsta ꝯclusio est ꝯtra regulas Aristotelis. in p̄mo libro Prioꝝ. vbi
talibus vtitur regulis. ꝯñs est falsum ergo añs est falsum. ꝛ añs ē veꝝ.
ergo ꝛ ꝯñs. ergo nõ potest poni ꝙ aliqua sit ꝯña bona ꝛ formalis. vbi
añs est verum. ꝛ ꝯñs falsum.

Respondendũ est ꝙ intellectus Philosophi ꝓ p̄ima

regula est iste. si ꝯñs nõ significet sicut est. nec añs nec ꝯñs est ptinens
ad inferendã nõ significare sicut est. ꝗ añs nõ significat sicut est.
¶ Secunda regula sic est intelligenda. si añs significet sicut est. ꝛ nec
añs nec ꝯñs est ptinens ad inferendã seipsam non significare sicut est.
ergo añs significat sicut est

Contra vltimam conclusionem arguitur sic

¶ Jn p̄imo Posterioꝝ ꝛ in multis aliis locis. videtur ꝙ Arist᷑ innuit
ꝙ duo contradictoria non sunt simul vera ꝛ falsa. sed ista ꝯclusio ponit
ꝙ possunt. ergo ꝯclusio falsa.

Respondendũ est ꝙ intellectus Aristotelis talis est.

ꝙ nulla ꝯtradictoria inter se ꝯtradicentia. quoꝝ vtrũq̄ significat p̄inci
paliter sicut est. vel quoꝝ vtrunq̄ significat aliter q̄ȝ est. sunt simul falsa
vel vera. Et hoc ꝯtinue loq̄tur Aristoteles. dicens illud fore verum. ꝙ
significat sicut est. ꝛ illud fore falsum. qd̄ significat aliter quã est. nisi in
aliqua materia insolubiliũ. vbi intendit ꝙ falsum est tale quod signifi-
cat aliter q̄ȝ est. sed tale quod est destruens vel falsificans se. sicut patȝ
ꝑ textum Arist᷑. iiij. metha. vbi dicit. Accidit omnib⁹ talibus ꝓpõnib⁹
destruere seipsas. Ubi intendit ꝙ talis ꝓpõ que est ptinens ad inferen
dam seipsam fore falsam destruit ꝛ falsificat se. ꝛ quelibet talis est falsa
sicut declaratum est p̄ius.

His igitur intellectis ꝛc. iuxta Aristotelis sententiã

Consequens est insolubilia soluere. ꝛ inter illa p̄imo ex insolubilibus
a ꝓp̄ietate vocis generat᷑ inter insolubilia simplicia faciliorib⁹ p̄in
cipia mihi sumã. ¶ Sit igitur in scripto hec ꝓpõ (falsum est) ꝛ non sit
aliqua p̄eter illam. ꝛ significet p̄incipaliter ꝙ falsum est. ꝛ deinde p̄o
ponatur quod falsum est. Si negetur. Arguitur sic vt sequitur.

¶ Cōtra ꝓpositio vera vel ꝓpō falsa ē. sed nulla ē ꝓpō vera. ergo ꝓpositio falsa ē. Maior est manifeste vera. ꝛ minor pꝫ ꝑ casum. Quod sic ꝓbat oppositū minoris repugnat casui. ergo minor sequit ex cāu. Antecedēs ꝓbat sic. Nā si oppositū minoris nō repugnat casui ꝛ illa est possibilis: ponat tunc ꝙ oppositū minoris stet cū cāu scꝫ ꝙ ꝓpositio vera sit. Tūc arguit sic. Propositio vera ꝛ nulla nisi ista falsum ē. ergo ista ē vera. ꝛ tunc vltra. ergo ita ē sicut illa principaliter significat. ꝯña pꝫ ꝑ secūdam diffinitionē. Sed principaliter per casum illa significat ꝙ falsum ē. ergo ita ē ꝙ falsum est ꝛ nulla alia ab illa est ꝓpositio. ergo ista est falsa. ꝛ sic sequit ꝙ idem est verū ꝛ falsum qđ est impossibile. Si cōcedet ꝙ falsum est tūc sic falsū est ꝛ oīs ꝓpō est ista falsū est eadē demonstrata. ergo illa est falsa ꝛ vltra. ergo ista significat principaliter aliter ꝙ̄ est ꝛ ista pricipaliter significat ꝙ falsum est. ergo nō est ita ꝙ falsum est. cuius oppositum fuit ꝯcessum. ¶ Item tu concedis falsum scitum a te fore falsum nō sequens ex casu ꝛ ꝑ te hoc fuit falsū. ergo male respondes. Item falsum ē ꝛ illa principaliter significat ꝙ falsum est. ergo ita est principaliter sicut significat ꝛ vltra. ergo illa est vera. huic forte rñdet negādo casum ꝛ alios cōsimiles tanq̄ꝫ impossibiles.

Contra. Si tamen ista propositio foret in scripto ꝛ nulla alia ꝓpositio. adhuc possibile est ꝙ aliquis vidit illā. ꝛ similiter si multe forent ꝓpōnes cū illa ꝛ illa significat principaliter ex impositione ꝙ falsum est ꝑ quācūqꝫ ꝓpositionē ꝙ videret ꝙ falsum ē sicut fuerat instruct⁹ ꝛ ponatur ꝙ sortes videns hanc ꝓpositioneꝫ continuo corrūpatur quilibet alia ab illa. ita ꝙ nulla sit preter istaꝫ. hoc posito sortes ꝯcipit ꝑ illam ꝓpositionē ꝙ falsum est. ergo ita sibi sic significat ꝙ falsum est. cōsequentia patet ꝑ septimā suppositionē ꝛ nulli alij a sorte sic significat. ergo solum sortes sic significat ꝙ falsum est ꝛ sic imponitur vltimo ad significandū. ergo illa principaliter significat ꝙ falsum ē ꝛ tm̄ illa ē. ergo totus casus ē impossibilis. Itē ad hoc ꝙ tm̄ sit illa ꝓpositio potest significare principaliter minus ex impositione vel magis simpliciter. ergo ex impositione potest significare ꝙ sit principaliter.

¶ Item illa ꝓpositio deus est. pōt sig̃re principaliter ꝙ deus est. cum hoc ꝙ tm̄ ista sit ꝛ similiter hec ꝓpositio. homo est asinus. pōt principaliter sig̃re ꝙ homo est asinus. cū hoc ꝙ tm̄ ista sit sꝫ nulla tm̄ pōt assig̃re causa quare vna illarum possit sic principaliter sig̃re. ita ꝙ tātūmodo illa foret cum eadem cā vel cōsimili posset illa ꝓpositio falsum est. principaliter sig̃re ꝙ falsum ē cū hoc ꝙ tm̄ illa foret. ergo si talis casus esset possibilis scꝫ ꝙ ista ꝓpositio falsū est. sig̃t precise ꝙ falsum est cū hoc ꝙ tm̄ illa sit. Sed hic fingitur vna cā ꝛ dicatur ꝙ licet talis ꝓpositio. de⁹ est. foret ꝛ nulla alia. ꝛ illa principaliter sig̃t ꝙ deus est ex isto nō sequit aliqđ impossibile sed vt patebit posterius ista cā nō est nisi illoꝝ qui nesciunt aliter respondere ad insolubilia nisi possibile foret impossibile sustinere.

¶ Rñdeatur/admittendo casum. Et qñ pponatur
ꝙ falsum est. ꝯcedatur. similiter ꝯcedatur ꝙ ista est falsa. ꝛ negetur ista
ꝯña. principaliter significat aliter q̄ȝ est. ergo ꝛc. qꝛ oportet addere in añte
ꝙ ista nō falsificat se. ꝛ hoc falsum est. Nam seqtur falsuȝ est. ꝛ hec ppō
est oīs ppositio. demōstrando falsum est. ergo hec est falsa. ꝛ sic illa est
ptinens ad inferendā seipsam fore falsaȝ. ꝛ vltra. ergo ista est falsa. ꝯña
patet p secūdā supponem. ¶ Ad secundū argumentū negetꝛ ꝯña ꝛ añs
similiter. nam ꝯña nō valet eo ꝙ bñ rñdendo in aliquo casu pꝰli posito.
ꝯñs est falsum. scitū esse falsum. ꝛ est impossibile scitū fore falsum. vt si
poneretur ꝙ hec ppō (Deus est) significaret precise ꝙ hō est asinus. ꝛ
hoc bñ scias. adhuc ista foret ꝯcedenda. deus est. ꝛ tñ est falsa ꝛ impꝰlis
Et similiter est neganda. nā ꝙ falsuȝ est seqtur ex casu. vt pȝ. nā cū casu
stare nō pōt ꝙ ista sit vera. ꝛ ex casu seqtur ꝙ ista ppō de pñti sit sigñs
sicut est vel aliter q̄ȝ est. ergo seqtur ex casu ꝙ ista ppō sit falsa

¶ Ad terciū ꝯcedatur prima ꝯña scȝ ꝙ falsum est. ꝛ principaliter sigt
ꝙ falsum est. ergo ita est. ꝛc. sed negetur illa ꝯña qñ ꝯcluditur. ergo ē vera
eo ꝙ aliqua ppō falsa significat sicut est vt patet p primā ꝯclusionē. vt
est de ppōne verificante se. ꝛ sic est in pposito. sicut prius declaratū est

Contra istū modū soluendi insolubilia arguitur sic

¶ Aristoteles. ii. elenchoꝝ. ca. ii. ō solutione paralogismoꝝ. scdm quid
ꝛ simpliciter. soluit insolubilia p istam fallaciā scdm quid ꝛ simpliciter.
sed ista solutio nō sic facit. ergo peccat ꝯtra solutionē Aristotelis. ꝛ per
ꝯñs nō valet ista solutio. ¶ Dico si fiat talis ꝯña. hec ppositō significat
principaliter sicut est. ergo est vera. est fallacia scdm quid ꝛ simpliciter
eo ꝙ ꝯñs significat duo. nam ad hoc ꝙ ppō sit vera reqritur ꝙ sigt prin
cipaliter sicut est. cū hoc ꝙ nō falsificat se. sed añs in ꝯña solū ponit ꝯñs
scdm vnā partē sui significati. ꝛ nō scdm totum significatū. ꝛ ideo a tali
añte ad tale ꝯñs est fallacia scdm quid ꝛ simpliciter.

Contra si sic Arguitur. Iste homo est albus scdm

dentes. ergo iste hō est albus. Et iste est intellectus Aristotelis ibidē.
vt pȝ p eum vbi soluit paralogismū fundatū sup talem casum. ponens
ꝙ Sortes iuret seipsū esse piurū (dicens) Nam q̄ iurat se esse piuratū
bene iurat piurans hoc solum. dum autem piurat non.) Ex quo textu
plane patet ꝙ ista ppō. scȝ Sortes iurat seipsum esse piuratū. est falsa.
Nam si illa esset vera. ꝛ solū iurat hoc. tūc solū iuret verum. ꝛ p ꝯñs nō
esset piurus. in hoc ꝙ textus dicit. bene iurat. eo ꝙ iurat ppositionem
sicut est significantē. Et per hoc textus apponit vnam negationē in fine
intelligere pponit. ꝙ nō iurat ppositionē veram. ita ꝙ ista cōsequētia
sit fallacia scdm quid ꝛ simpliciter. Iste iurat ppositōneȝ principaliter
significantem sicut est. ergo iurat verum ꝛc.

Item patet p textū paulopost sequentē qui talis est

Nihil ꝓhibet aūt eūdē vel simpliciter mendacē esse/ quo aūt verū ⁊ est veꝝ aliquid verum autē non ⁊c.

Ubi intendit paralogismū fundatū sup casum. Ponatur ꝙ Sortes sic dicat. Sortes est mendax. ex quo textu sequitur ꝙ nō est incōueniens simul esse mendacē. ⁊ dicere ꝓpōnē principaliter significantē sicut est. ğ dicit veꝝ. sed est fallacia scđm quid ⁊ simpliciter. sicut prius declaratū ē

Aliud sophisma ponatur ꝙ ista propositio sit/

Nullū verū est) ⁊ nulla alia. ⁊ ꝙ significet principaliter ꝙ nullū veꝝ est Si negeť vł dubiteť ꝯtra. Nulla ꝓpō q̄ nō ē ista ē vera ⁊ ista nō ē vera. ergo nullū veꝝ est. Maior patet ꝑ casum. ⁊ Minor est sequens ex casu qđ ꝓbať sic. oppositū minorꝭ ē repūgns casui. ğ minor ē sequens ex casu quod ꝓbatur sic. Nam si nō sit repugnās casui. ⁊ cum illa sit possibilis ponatur ꝙ illa sit sicut illa significat principaliter. Et arguiť sic. hoc est veꝝ. nullū veꝝ est. ergo ita est sicut illa principaliter significat. ꝯña patꝫ ꝑ diōnē secundā. ⁊ illa principaliter significat ꝙ nullū veꝝ est. ꝑ casum ergo ita est ꝙ nullū veꝝ est ex quo sequitur ꝙ ista nō est vera. Si ꝯcedať ꝙ nullū veꝝ est. ⁊ ita est ꝙ nullū veꝝ est. ergo ista est vera. Et vltra sic. ergo aliquod veꝝ est. quod est oppositū concessi. ⁊c.

Solutio. Concedendū est ꝙ nullum verum est; ⁊ ꝙ

Ista principaliter significet sic. etiā neganda est ꝯña. ergo ista est vera. eo ꝙ falsificat se. qꝛ est ꝑtinens ad inferendā seipsam fore falsam. Nam sequitur. nullū veꝝ est. ⁊ ista ꝓpō significat sicut est. vel aliter ꝙ̄ est. ğ ista est falsa. Et ponatur ꝙ A ⁊ B sint due ꝓpōnes. quarū A sit vera. ⁊ B ista (Omne veꝝ est A) que principaliter significet ꝙ omne veꝝ est A

¶ Si negetur vel dubitetur. Contra. A est veꝝ. ⁊ nulla est ꝓpō alia ab ista. ergo omne veꝝ est A. Maior patet ꝑ casuꝫ. ⁊ minor est sequens ex casu. Qđ ꝓbatur sic. oppositū minoris est possibilis ꝓpō. ⁊ si poneret cum casu sequereteť oppositū casus. ğ sequitur minor ex casu. Assumptū ꝓbatur sic. ⁊ ponatur oppositū minoris cum casu ¶ Et tūc arguitur sic B est vera. ⁊ aliqua est ꝓpō alia ab illa nisi B. ergo b est vera. Aliqua est ꝓpō vera alia ab ista. sed B principaliter significat ꝙ oē veꝝ est A ergo ita est. Sed nullum B est A. nec A est B. ergo b nō est verum. et per consequēs nulla ꝓpō alia ab a est vera. qđ est vna particula casus

Si concedetur ꝙ omne verum est A Contra

Si omne veꝝ sit A. ⁊ b non est a. ⁊ b est. ergo b nō est vera. Patet ꝯña ⁊ minor est ꝯcedenda. ⁊ maior est posita. ergo ꝯña est ꝯcedenda. Et tūc vltra. B non est veꝝ. ⁊ b est ꝓpositio de p̄senti. significans sicut est. vel aliter ꝙ̄ est. ergo b est falsa. Et vltra. ergo non est ita ꝙ omne veꝝ est A cuius oppositum fuit concessum ⁊c.

Solutio. Concedendū est q Omne verum est A
t q B est falsum. Et neganda est ꝯsequentia. ergo b significat aliter q̄ʒ est. sed oportet addere q B non falsificat se. sed hoc est falsum. quia in opposito b. falsificat se. vt satis patet de se

¶ Item ponatur q sint tantū iste tres ꝓpositiones
Deus est. que est vera) t homo est animal. que est vera) t quelibet propositio vniuersalis sit dissimilis istis. q principaliter significet q q̄libet ꝓpositio vniuersalis sit dissimilis istis. t demonstrando ꝑ ly istis. duas primas ꝓpositiones. Deinde ꝓponatur quelibet ꝓpositio vniuersalis est dissimilis istis. Si negetur vel dubitetur. ¶ Contra. t arguitur sic. Ista est dissimilis istis. t ista est quelibet ꝓpositio vniuersalis. ergo tc Maior patet de se. t minor etiam ꝓbatur. Nā illa est falsa (demōstrata eadem vniuersali) t ista est dissimilis istis (illis demonstratis (ergo tc. Consequētia patet ex modo loquendi. t antecedēs ꝓbatur sic. Ista falsificat se. ergo est falsa. ꝯsequentia patet ꝑ suppositionē ʒ secundā. Añs ꝓbatur sic. Ista ē dissimilis istis. t iste sunt vere. ergo ista ē falsa

Si concedatur tunc arguitur sic Contra
Quelibet ꝓpositio vniuersalis ē dissimilis istis. t ista principaliter sic significat. ergo ista principaliter significat sicut est. Et vltra. ergo ista ē vera. t iste sunt vere. ergo ista ē similis istis. ꝗ ista nō ē dissimilis istis t ista ē quelibet ꝓpositio vniuersalis. ergo nulla ꝓpositio vniuersalis ē dissimilis istis. cuius oppositum ē concessum

Solutio. Concedendū est q quelibet ꝓpositio tc.
t ꝯcedatur q ista sic significat. t principaliter sicut ē significat. sed nō sequitur. ergo ē vera. eo q falsificat se. vt patet intuenti.

¶ De copulatiuis sit hoc sophisma.
Hec copulatiua (Deus est. t hec copulatiua ē falsa.) t significet precise sicut termini pretēdūt. q deus ē. t hec copulatiua ē falsa. t prima pars significat q de⁹ ē. t secūda q illa copulatiua ē falsa. t q ꝑ hoc ꝓnomē istud. demōstrat̃ tota copu. Deinde ꝓponat̃ ista copu. Si ꝯcedat̃. tūc sic Deus est. t ista copulatiua ē falsa. ꝗ ista copu. est falsa. Et vltra ꝗ ista copulatiua significat aliter q̄ʒ ē. ergo nō ē ita q deus ē. t ista copulatia ē falsa. Si negetur vel dubitetur. ¶ Contra. Illa copulatiua falsificat se. ergo ē falsa. ꝯsequentia patet. t antecedens ꝓbatur sic. nam sequitur manifeste Deus ē. t ista copulatiua ē falsa. ergo ista copulatiua ē falsa ꝯña patet a tota copulatiua ad alterā eius partē tc.

Solutio Concedatur ista copulatiua. t cōcedatur
q ista ē falsa. t negetur ꝯsequētia. ergo significat aliter q̄ʒ ē. sicut prius quia falsificat se. tc. ¶ Sequitur de disiunctiuis Sophisma

De disiunctiuis ponatur ista disiunctiua.
Homo ē asinus. vel nulla disiunctiua est vera ꝛ ꝙ principaliter significet sicut termini ꝑtendunt ꝛ nō sit alia disiunctiua ab ista. ¶ Dicēdū est ꝙ ista disiunctiua est falsa q: falsificat se. dꝫ tamē cōcedi eo ꝙ significat sicut est. ꝛ tūc negetᷣ ꝯña. ꝗ ista ē vera sicut prius declaratum est

De exclusiuis ponatur ꝙ A sit ista ꝑpositio. deus est. ꝛ. B. ista. tm̄. A. est verū ꝛ iam sit alia ꝑpositio ab istis ꝛ significet. B. principaliter ꝙ tm̄. A. est verum. Isto posito ꝯcedendū est ꝙ tm̄ A. ē verū ꝛ ꝯcedendum ē ꝙ illa exclusiua ē falsa. quia falsificat se eo ꝙ hec ꝑpositio sigt principaliter sicut ē. Dicendū ē ꝙ ē falsa ꝛ falsificat se

De exceptiuis ponatur ꝙ A sit ista propositio
Nulla ꝑpositio ꝑter. A. ē falsa ꝛ nō sit aliqua ꝑpositio ab. A. ꝛ sit tātuꝫ vnum. A. ꝛ significet principaliter sicut termini ꝑtendunt etiā sic ꝯcedēdum est ꝙ. A. est falsa eo ꝙ falsificat se ꝛ hec de insolubilibꝰ a ꝑprietate vocis sufficiant.

Premissis insolubilibus que ex vocū nascuntur ꝑprietatibꝰ ꝛ solutis. Modo ꝑponimꝰ quedā soluere insolubilia que ꝯueniunt ex actibꝰ nostris. ¶ Pro quo sciendū est ꝙ in huiꝰ tractatꝰ declarabatᷣ exordio. duplices sunt actus. Quedā em̄ sunt ex quo nata sunt insolubilia ꝯuenire cū ꝑprietate vocis. quedā vero sine. Exēplū primi. vt credere imaginare. Exemplū secundi. vt audire legere.
¶ Quo ad primos actus nostros sit breue sophisma. Ponatᷣ ꝙ sit tm̄ vnus. S. ꝛ credat istā ꝑpositionē. S. decipitᷣ ꝛ nullā aliā. ꝛ significet prīcipaliter ꝙ S. decipitᷣ ꝛ ponatur ꝙ talis decipitur qui credit falsum de inde ꝑponatᷣ. S. decipitur. Si negetᷣ vel dubitetᷣ. Cōtra. oppositū eius repugnat casui. ergo ista sequitᷣ ex cāu. Aūs probatᷣ sic. si oppositū eius B. ponitᷣ. A. sequeretᷣ cum cāu eius oppositū. ꝗ illa repugnat casui. Antecedēs ꝑbatur sic. ponatᷣ tunc cū casu ꝙ. S. nō decipitur tūc. S. nō decipitᷣ ꝛ solū talis nō decipitᷣ qui nō credit falsum. ergo. S. nō credit falsū ꝛ vltra. S. nō credit falsū. ꝛ credit ꝑpositionē significantē sicut ē vel aliter ꝙ est. ꝗ credit verū ꝛ solū credit istā ꝑpositionē. S. decipitᷣ. ꝗ ista est vera. ꝛ ista principaliter sigt ꝙ. S. decipitᷣ. ꝗ ita est ꝙ. S. decipitᷣ. tūc sic. ita ē ꝙ. S. decipitᷣ. ergo. S. decipitur ꝙ est oppositum alteriꝰ ꝑpositionis posite cū cāu. Si ꝯcedetᷣ ꝙ. S. decipitur tunc sic. S. decipitᷣ ꝛ omis talis credit falsum. ergo. S. credit falsum ꝛ solum credit istam ꝑpositionē. S. decipitur. ergo ista est falsa ꝛ vltra. ergo significat aliter q̄ꝫ est ꝛ ista significet ꝙ sortes decipitur. ergo nō est ita ꝙ sortes decipitur cuiꝰ oppositum fuit excessum.

Solutio concedendū est ꝙ sortes decipitur et ꝙ ista est falsa ꝛ neganda est ꝯña. ergo sigt aliter q̄ꝫ est propositio nec ab

ipa dependens. quia aliter nō esset in ppositione vera debita relatio q̄ est adequatio signi primarij ad suum significatū vel intellectū intelligē- tem nec aliter esset ratio quare hec foret ppositio. hoc est demōstrando seipam quin per illud omnis res signs seipam esset propositio. Et vero primo modo dicto opponit falsum cōtradictorie. ⁊ vero scdo modo di- cto opponitur cōtrarie falsum qd significat cōplexe primariū significa- tum qd nō est vt tales. homo est asinus. hec propositio non est. Et vero tertio modo dicto opponit contrarie falsū carens primarie signo qd nō est ipm significans nec ab ipo dependēs sicut sunt talia. hec ppositio ē significat vel mouet ⁊ similia que materialr signt p seipis. Ex istis pz q falsū illo mō est verū tam primo modo q̄z secundo. Patet etiā q qc- quid est verū tertio modo est verū scdo modo sed nō econtra. ⁊ si ē ve- rum scdo mō tunc est verum primo mō ⁊ nō econtra. Et si ē veruz scdo modo tūc est vez primo mō. Sz si sit falsū primo mō tūc ē falsū secundo mō ⁊ tercio tn̄ impossibile est tale falsū esse. ⁊ si ē falsū scdo mō tunc est falsum tertio modo ⁊ nō econtra

Istis premissis dico q oīa cōmuniter vocata inso lubilia sunt tā vera q̄z falsa. Claudit eni ptradictionē q aliqua sit ppō insolubilis. Sed sicut illud cui9 magnitudo est de difficili noscibilis q̄z aliquis nescit soluere dr insolubilis. ⁊ specialiter ppō significās affirma- tiue vel negatiue p seipa ex cui9 veritate sequit ipam eē falsam ⁊ ecō tra. nec ē hoc sophisma hoc signū est vez. ⁊ ē vez intelligendo illū ter- minū verū trāscendēter. qz i talib9 nō ē sophisma nisi accñliter piūgant

Casus insolubilis ē casus in quo fit mentio de ali qua ppōne de se satis possibili ex quo cāu posito ⁊ admisso sequit illaz ppositionem esse falsam quolibet ei9 principali signo existenti vero.

¶ Propositio insolubilis ē ppositio de se satis possibilis de qua fit mē tio in aliquo casu. ex quo cāu posito ⁊ admisso sequit illam esse falsam. quolibet eius principali significato existente vero.

Notandū est q tales termini. iurare. concedere negare ⁊ hmōi sunt termini quoz actus qū adiungit terminis signifi- cantibus primo ⁊ principaliter transeunt ad ppōnes ⁊ nō ad significa- tū ppōnis nisi p aliquā determinationē vel modificationē ipediantur. ⁊ tunc transeūt actus eoz principaliter in significata ppositionū. Unde formaliter sequit. tu iuras vez. g iuras ppositionē verā. sed non sequit tu iuras hoc vez. demōstrādo p ly hoc significatū vez. g tu iuras propo sitiōnē verā. qz ly hoc ē quedā determinatio limitans ly vez ad signifi- catū vez ⁊ nō ad propositionē verā. patet ergo talē pñam nō valere. tu iuras hoc vez vel tu iuras vez iuras hoc. g tu iuras propōez verā. ⁊c.

¶ Notādū ē q si aliqd tale determīabile vez falsū ⁊ hmōi totalr prece dāt determināt dcm̄ propositiōis. ⁊ si totaliter subsequant determinant propositionē ⁊ nō econtra.

Ad faciendū insolubile in copulatiuis copulandū est tale. Quelibet copulatiua ē falsa. vel nulla copulatiua ē vera cum vna ꝓpōne vera vel necessaria ponēdo ꝙ illa copulatiua sit q̄libet co- copulatiua ⁊ ꝙ p̄cise ⁊ primarie significet ⁊ vtraq; ei⁹ ps. ⁊ dicat ꝙ illa copulatiua ē falsa. qꝛ vtraq; eius ps est vera ⁊ q̄ōlibet eius sig̃tū ade- quatū ē veꝝ ⁊ vltra vt in alijs. Nec valet hoc argumētū vtraq; ps hu- ius copulatiue ē vera: ⁊ illa p̄cise ex significatiōe suaꝝ ptiū sig̃t. g̃ illa co- pulatiua ē vera. sed ē falsa scd̄m q̄d ⁊ simpliciter

Ad faciendū insolubile in disiunctiuis disiungendū est tale. Quelibet disiunctiua ē falsa. vel nulla disiunctiua ē vera cū ꝓ- positione falsa vel impossibili ⁊ ponēdū est illā disiunctiuā eē q̄libet disiunctiuā ⁊ ꝙ illa ⁊ vtraq; eius ps p̄cise ⁊ primarie significet. Et re- spōdendū est hic vt in copulatiuis. Dicēdo ꝙ illa disiunctiua est falsa. ⁊ tamē quelibet eius pars principalis est vera ⁊ vltra vt in alijs. nec va- let hoc argumētū. Altera pars disiunctiue ē vera ⁊ ista disiunctiue pre- cise ⁊ primarie ex significatione suaꝝ ptiū significat. ergo illa disiuncti- ua ē vera sed est falsa scd̄m quid ⁊ simpliciter.

¶ Hic nouissima quidē insolubilia iuuenū animos nō parū incitātia mētes preparātia. ac deniq; eoꝝ memorias artificiose reformācia feliciter incipiunt

PRimo omniū petendū est. quid enim insolubi le sit. deinde quonā pacto insolubile diuidi valeat. quū he due noticie scꝫ diffinitio ⁊ diuisio ex Boecij nanq; sentē- tia ad res cognoscendas nō mediocriter conferunt. iamiam rediamus ostendendo. quid enim insolubile sit. Et dicatur ꝙ insolubile ē propo- sitio que quadā diffidentia ⁊ nō cōuenienti facilitate solui pōt. vt pꝫ de quibuscunq; insolubilib⁹ siue ea ip̄a insolubilia sint ex parte vocis siue ex parte actus nostri interioris exterioris ve siue ex mixtione actus no stri cū ꝓprietate vocis de q̄b⁹ iferi⁹ plani⁹ sanius q; dicem⁹. Proprieta tes vocū he sūt cē falsum esse īpossibile esse necessariū esse verū ⁊ his similes. Actus nostri sunt duplices scꝫ interiores vt scire cogitare ⁊ his siles. Actus exteriores. vt scribere. audire. ⁊ his actus similes.

Modo sequitur secūda pars huius opusculi in qua ostenditur insolubilis partitio que hec est. Omne insolubile aut ē proueniens ex proprietate vocis (vti hoc insolubile. omne complexum est falsum) Aut est proueniens ex nō proprietate vocis. ⁊ sic dupliciter aut est insolubile proueniens ex proprietate act⁹ nr̄i. aut ex cōmixtiōe.

Insolubile proueniens ex proprietate actus nostri adhuc est duplex. aut est prouenlens ex proprietate actus nostri interioris. vt hoc insolubile. nullum cōplexum ē cogitatum quū solū hoc complexum cogitetur. Aut est prouenlens ex proprietate actus nostri exterioris sicut hoc insolubile. nullū cōplexum est dictum a sorte quum sortes hoc solum dicat. ¶ Insolubile enim prouenlens ex cōmixtione aut est prouenlens ex cōmixtione actus nostri dūtaxat exterioris ⁊ interioris velut hoc insolubile. Nullum dictum a sorte est precogitatum a sorte aut est prouenlens ex cōmixtione actus nostri cū ꝓprietate vocis ⁊ hoc dupliciter. quia sic est prouenlens ex cōmixtione actus nostri interioris cum ꝓprietate vocis. vt hoc insolubile. Omne scitum ē falsum aut est prouenlens ex cōmixtione actus nostri exterioris cū proprietate vocis. vt hoc insolubile. Omne dictū a sorte est impossibile.
Scda diuisio hec ē. quedā ꝓpositio significat principalr sicut ē. vti hec ꝓpō. de⁹ ē. ⁊ ois vera ꝓpō. quedā ꝓpō significat aliter q̄ȝ ē. vt hec ꝓpō hō ē asin⁹. ⁊ ois ꝓpō falsa nō falsificās se. q̄dā nō significat sicut ē. principaliter sicut hec. scȝ nō significat sicut. ē quedā ꝓo n̄ significat pricipalr aliter q̄ȝ ē. vt hec ꝓpō. s. hec ꝓpō siḡt aliter q̄ȝ ē. nec vlla sibi similis.

Preterea sequitur tercia pars huius passus que de ꝓpositionū descriptōes ac suppōnes cōplectit.

Primo de descrip ion[i]b⁹. deinde de suppositionibus.

Propositionū enim descriptiones sūt quattuor

Prima hec est. Propositio ē oratio indicatiua naturaliter aut ex impositione vel impositionibus qua vel quibus vltimo fuit imposita ad significādū complexe significata. hoc pȝ discurrēdo per singulas ꝓpōnes
¶ Secunda diffinitio est hec. Propositio vera significat principaliter naturaliter sicut ꝓpositio in anima. aut artificialiter ex impositione vel impositionibus qua vel quibus sit imposita ad significandū.
¶ Tercia descriptio hec est. Propositio falsa nō falsificans se principaliter siḡt aliter q̄ȝ est naturaliter. vti propositio ī anima cōcepta. aut ex impositione vel impositionibus qua vel quib⁹ erat īposita ad siḡndū
¶ Quarta ⁊ vltima descriptio hec est. Insolubile est propositio significans principaliter sicut est vel ad quā ē pertinens ad inferendā seipsaȝ fore falsam vel veram.

Peracto de descriptiōibus que sunt. iam aliquid referendum est de suppositionibus quarū tres sunt

Prima hec est. Omnis propositio pertinēs ad inferendam seipsam fore falsā ē propositio falsificās se ⁊ propositio ꝑtinēs ad inferēdā seipsaȝ fore negatā vel negādā ↄcessā vel ↄcedēdā ē propositio negans se vel ↄcedēs se. Propō falsificās se talis ē. scȝ omnis propositio est falsa.

Propositio negans se talis est. scz ois ppō est neganda. ppō ɔcedens se talis est. scz ois ppō ē ɔcedenda. Propō impossibilitans se talis est. scz ois ppō ē impossibilis. ꝛ ita de aliis similibus. exēpla petenda sunt

Secūda suppositio est hec/ Propō falsificans se/ nō est principaliter falsa. nec principaliter significat aliter q̄ʒ est. vt pʒ ex dictis Autorꝝ vetustis insolubilibus. in sua prima dione. Ita nec ppō impossibilitās se ē simpliciter impossibilis. nec principaliter significās sicut est. nec principaliter aliter q̄ʒ est. ꝛ sic de aliis.

Tercia suppositio est hec/ Nulla ppositio est sue partes diuisim sumpte. vt patet de hac ppōne (Homo est animal) non est hec pars homo. nec hec pars animal. nec hec pars est.

Postremo sequitur quarta pars et vltima huius pcessus. In qua quidē parte nouem Sophismata colligūtur insolubilia. cū eoꝝ solutionibus. Ex qbus eni solutionibus possunt colligi solutiones ad quascūqʒ instantias factas. vel faciendas in insolubilibus. tria enim ex pte vocꝭ ꝛ tria ex pte act⁹ nostri. ꝛ tria ex cōmixtione actus nostri cū ppuetate vocis.

¶ Sophisma primum hoc est. Ponatur qꝫ omne cōplexū est impossibile. cū hoc qꝫ nō sunt plures ppōnes q̄ ista. ꝛ ppositiones cōicabiles. Quo casu admisso ꝛ pposito ɔcesso. Arguitur sic. Omne cōplexū est impossibile. hoc idē est cōplexū ꝗ hoc ē impossibile ɔña tenet. qꝛ est syllogismus in dariꝭ. Et tūc ex ɔñte. añte ꝛ ɔñte ɔcessis hoc est impossibile ꝛ vos hoc ɔceditis ergo male. pbatur ɔña ex dictꝭ Autorꝭ prima specie obligatōnis. vbi dicit. qꝫ ppter possibile positum nō est impossibile ɔcedendū

Ad hoc sophisma respōdeatur sub hac forma.

Admittendo casum. ꝛ ɔcedendo ppositū ꝛ totū argumētū syllogisticū sequēs. ꝛ negetꝛ hoc argumētū. hoc ē impossibile. ꝗ male. ɔcedeꝛ qñ sic pbaꝛ ex dictis Autoris qꝫ ppter possibile positū. ꝛc. Ad hoc ita dicēdū est. qꝫ Imp⁹le est duplex. scʒ simpliciter dictū. ꝛ imp⁹le ipossibilitās se Qua de imp⁹li distinctōe posita. dico qꝫ ppter p⁹le positū. nullo mō est impossibile simpliciter ɔcedendū. tñ non incōuenit abs me impossibile secūdo mō dictū impossibilitans se esse ɔcedendū. qꝛ tale impossibile ē possibile. Et de solo tali impossibili habetur hic instantia.

Sophisma secundum insolubile est hoc

Oē cōplexū ē negādū. ꝗ ɔcesso. hoc ē cōplexū. ꝗ hoc ē negādū. pʒ ɔña qꝛ in dariꝭ. Si detur tota ɔña. Tūc sic ex ɔñte. hoc ē negandū. ꝛ hoc ē a vobis ɔcedendū ꝗ ɔcedendū simpliciter est negandū. qd̓ est incōsonū.

Ad hoc sophisma respondeatur & concedatur argumentū syllogisticū: & negeť hoc argumentū hoc est negandū & hoc est ɔcedendū. ergo ɔcedendū simpliciter est negandū. ¶ Dicatur ꝙ dupliciter dicitur aliqđ esse negandū. scʒ simpliciter vel q: est negans se hec ꝓpositio. omne cōplexū ē negandū nō est neganda simpliciter sed ē neganda q: est negans se. & sic stat idem ɔplexum eē ɔcedendū simpliciter & negandū negans se nec sunt opposita.

Sophisma tercium insolubile hoc est Omne cōplexum est nō possibile hoc est ɔplexū. ğ hoc ē nō possibile. ɔsequentia ptʒ quia est syllogismus in darij. Ex ɔsequente sic arguit. hoc ē nō possibile. ergo male ɔceditis illud cū nihil ē ɔcedendū nisi illud qđ possibiliter sit ponendum.

Ad hoc insolubile respondeatur cōcedendo totū argumentū syllogisticū. & negando hoc argumentū. scʒ hoc est nō possibile. ğ male. ɔcedo illud. Dicēdo multipliciter ad hoc añs. hoc ē nō possibile primo sic. nō possibile pōt sumi ꝓ nō possibilitate ptiali aut incōpleta. aut intrinseca pciali cū qua nō possibilitate stat bñ possibilitas & sic nō valet vltima ɔña. q: antecedens est verum nec incōuenit tale nō possibile esse possibile & cōsequēs est falsum. vel nō possibile pōt sumi ꝓ nō possibilitate totali aut completa aut extrinseca & falsum est ꝙ cōsequens est sic nō possibile. Sed talis ꝓpositio est nō possibilis ꝙ nullus deus ē. quia nō possibilitas hoc cōplexum denominat totaliter cōplete & extrinsece. Aliter dicatur ꝙ nō possibile pōt sumi ꝓ nō possibilitate nō possibilitanti se. & sic ɔsequens ē nō possibile nec incōuenit nō possibile hoc modo sumptū a quouis ɔcedi. Aut nō possibile potest sumi ꝓ nō possibilitate simpliciter dicta. & sic nō possibile nullo modo cōcedendum est.

Sophisma quartum insolubile hoc est. Nulla ꝓpositio ē intellecta. hec ē ꝓpō. ğ hec nō ē itellecta. ɔña pʒ & si deť ɔña. Cōtra. hoc ɔñs ē ɔcessū. sed nihil ē ɔcessum qn prius erat intellectum. ğ falsum ē ꝙ hec ꝓpō nō ē intellecta. Minor ꝓbatur. q: actus ɔcedendi ꝑsupponit actū intelligendi. ¶ Ad hoc insolubile ita dicať ɔcessis maiore minore & ɔclusione ꝙ ɔñs ē intellectū intellectiōe integra. pfecta & simpliciter dicta. & hoc ɔñs nō ē intellectū nō intellectione partiali incōpleta intrinseca extremali. aut nō intellectione nō itelligēte se cū qua nō intellectione stat cōpleta pfectaqʒ intellectio.

Sophisma quintū insolubile hoc ē. Oīs ꝓpositio ē nō scita. hec ē ꝓpō. ğ hec ē nō scita. Ad hoc insolubile rñdeať vt supi⁹.

Sophisma sextū insolubile hoc est. Nullū cōplexū

est ꝑcogitatum.hoc ē complexū.ergo hoc nō est ꝑcogitatū. ¶ Ad hoc etiam insolubile respondeatur vt superius.

Sophisma septimū insolubile hoc est. Omne dictū a sorte est īpossibile.hoc cōplexum ē dictū a sorte.ergo hoc cōplexū est impossibile. Et vltra ex cōsequente hoc cōplexum est impossibile ꝙ male cōceditis illud quū propter possibile positū nullū impᵒle ē ↄcedēdū. ¶ Ad hoc eni sophisma insolubile rñdeat velut ad primū rñdebatur

Sophisma octauū insolubile hoc est. Omne intellectū a sorte est nō pᵒle.hoc idē ↄplexum ē intellectum a sorte.ꝙ hoc idem ↄplexum est nō possibile. Et ex cōsequente hoc idem ↄplexum ē nō pᵒle.ergo nō debetur concedi.⁊ ꝑ ↄñs male ↄceditis. ¶ Ad hoc insolubile sophisma.talis em̄ det rñsio qualis autē ad tertium insolubile sophisma dabatur.

Sophisma nonū insolubile hoc est. Nullū possibile vobis ꝓpositū ē ↄcedendum.hoc est pᵒle vobis ꝓpositum.ꝙ hoc nō est concedendū. Et tunc ex ↄsequente hoc nō ē concedendū.⁊ hoc ē a vobis cōcessum.ergo qḋ nō est cōcedendū est a vobis ↄcessū. ¶ Ad hoc sophisma insolubile respondeat ↄcedendo totum argumētū syllogisticū ⁊ ad reliquū argumētū qḋ capit ꝓ incōueniente. Dicatur ꝙ hec ꝓpositio scȝ ↄsequens hoc nō est ↄcedendū.est cōcedenda ꝓ quāto cō cedendū denominet totū hoc complexū scȝ hoc nō ē concedēdū ⁊ non ē concedenda pro quanto nō cōcedendū denominet partem ꝓpositionis scȝ predicatum huius cōplexi scȝ hoc nō est concedendū.⁊ sic nō incōuenit id cōplexum esse ↄcedendū ⁊ nō eē concedendū licet multū incōuenit idem cōplexum eē ↄcedendum ⁊ nō ↄcedenduȝ.pro q̄to vtrunqȝ denominet aliqḋ totum ↄplexum queadmodū patet de hoc ↄplexo hō ē asinus.qr neutꝝ hoꝝ ē pars integralis huiᵒ ꝓpōnis. nec ↄcedenduȝ nec nō ↄcedendū.ideo multū incōsonaret hoc ↄplexū.hō ē asinus ⁊ qḋuis tale ē ↄcedendū ⁊ nō ↄcedendum quū vtrūqȝ hoꝝ hoc potest denominare ↄplete hoc totū integrū ↄplexum.scȝ homo ē asinᵒ.⁊ sic ↄcedēdum ⁊ nō ↄcedendū sunt opposita qḋ nō verū ē de ↄñte huiᵒ sophismatis. ¶ Ad hec em̄ insolubilia.omis ꝓpō ē non significans sicut ē. nulla propositio sigt sicut ē.vos dicertis a propositōe negata a vobis. Omis propositio sigt aliter q̄ȝ ē ⁊ ad q̄cunqȝ alia insolubilia pñt capi solutiōes ex ꝑdictis. Uel ad ista tñ ita rñsiones dari possūt. Primo ad primū ꝙ nō signs sicut ē pōt sumi dupliciter.s.simpliciter.⁊ sic non ē ↄcedendū aliqḋ tale qḋ ē nō signs sicut ē.vel pōt sumi nō signs sicut ē pro nō significāte se nō significare sicut ē.⁊ sic nō incōuenit nō significās sicut ē a nob ↄcedi. Et sic ad scḋm sub eadē forma rñdendi dicat Ad hoc sophisma vos dicertis a propōne negata a vobis.⁊ ad scḋaȝ exponētē scȝ propō negata a vobis ē ⁊ eadē ē ↄcessa.ꝙ ⁊c̄. Dicat ꝙ propōem a nobis eē ne

gatā dupliciter ꝯtingit. aut negata ē a nobis. q: est negata a nobis ꝛ ea dem nō potest eē ꝯcessa a nobis q: a nobis. q: sic negatū ꝛ ꝯcessum sūt opposita. Sed ē negata a nobis q: est negata a se ꝛ concessa a nobis. q: a nobis. ꝛ sic nō incōuenit hāc propositiōez scꝫ propō negata a nobis ē eē negatā a se ꝙ vera ē. ꝛ eē a nobis ꝯcessam nec sunt opposita.

Ad hoc sophisma insolubile. Omnis propositio significat aliter q̄ꝫ est. hec ē propositio eadē ostensa. ḡ hec significat alit q̄ꝫ est. Et ad hoc argumentū significat aliter q̄ꝫ ē. ḡ est negandū ꝛ nō cō cedendū. Dicat ꝙ propositio significans aliter q̄ꝫ est potest sumi simpliciter sicut hec propositio. dcꝰ nō est. ꝛ sic propositio significās aliter q̄ꝫ ē simpliciter neganda. vel propositio significans aliter q̄ꝫ ē pōt sumi pro propositione significante se significare aliter q̄ꝫ ē. ꝛ sic propositionē significātē aliter q̄ꝫ ē a nobis eē ꝯcessam. minime autē inconuenit.

Omnis propositio est dubitanda. hec eadem est propositio. ergo hec ē dubitāda. Ad hoc insolubile sophisma dicatur ꝙ dupliciter ē propositio dubia aut dubitāda scꝫ simpliciter sicut hec propositio. rex sedet. aut ē propositio dubia. aut dubitāda. q: ē dubitans se Velut hec propositio. oīs propō est dubia. ꝛ hoc mō. oīs propō dubia ē concedenda nec sunt oppositi modi respondendi scꝫ dubitandum dubitans se ꝛ simpliciter concedendū.

¶ Omnis propositio ē distinguenda. hec ē propositio. ergo hec ē distinguēda. Ad hoc sophisma insolubile dicat ꝙ dupliciter dꝫ distinguēduꝫ scꝫ simplr vti hec propositio. Totꝰ sortes ē totus sortes. Aut ē propositio distinguens se sicut hec propositio. s. oīs propositio ē distinguenda. ꝛ sic distinguendum distinguens se pōt eē concedendū. nec sunt sic oppositi modi respondendi nisi sumendo vtrūq3. s. distinguendum ꝛ concedendum simpliciter

Potentia actiua est illa que eoipso ꝙ poterit in maius pōt in minus. vt si sortes possit portare centum libras pōt portare decē libras ꝛ non econtra. ¶ Potentia passiua ē illa que eoipō ꝙ pōt in minus pōt in maius. vt si sortes posset videre aliquam ptem hominis. sequitur ꝙ ipē pōt videre totuꝫ hominē sed nō ecōtra. ꝛ sic differūt

Nota ꝙ in potentiis actiuis est dio assignanda per affirmationē de maximo ꝛ negationē de minimo. ꝛ hoc sub disiunctione. vt pꝫ in prima dione. In potētiis passiuis ē dio assignanda p negationem de maximo ꝛ affirmationē de minimo. vt ptꝫ in quinta dione ꝛ in sexta. ¶ Ad hoc ꝙ dio sit bene data oportet duo subcontraria eē simul vera vt patet in prima dione. ¶ Ad hoc ꝙ dio sit sequens ex illis subcontrariis requiritur ꝙ nulla illarum verificetur solo modo pro infinitis vel infinito. ꝛ si sic non valet dio vt patet in secunda dione

¶ Aliter videndum est an illud respectu cuius fit diuisio. eo ꝙ poterit in quodlibet sub illo. siue in quodlibet minꝰ illo. si nõ. tũc nõ valet diuisio. sed tenet cum certis differentijs reqͥsitis. vt patet in. iij. diuisione ⁊ in quarta.

Et sciendum est ꝙ quãdo fit diuisio mediãte termino indistributo respectu rei mutabilis. ꝙtum ad talem diuisionem ptinet sustinenda. est pars negatiua. vt pꝫ in diuisione prima. quinta. sexta. ⁊c. Si aũt fiat diuisio mediãte termino distributo hñte infinita supposita. ⁊ respectu rei mutabilis q̄ꝫtum ad talẽ diuisionem ptinet sustinenda. ē pars affirmatiua. vt patet in octaua diuisione. ⁊ decima ⁊ alijs. Sed si fiat diuisio mediante termino distributo vel indistributo. solum finita supposita hñte vel tm̄ vnũ. respectu rei mutabilis q̄ꝫtum ad taleꝫ diuisionem ptinet sustinenda est pars negatiua. vtꝫ in qͥnta diõne. ⁊c.

¶ Notandum est generaliter si diuisio fiat respectu rei immutabilis q̄ꝫtũ ad ꝓpositũ ptinet siue cũ termino distributo siue nõ distributo habente finita siue infinita supposita nulla est diuersitas. sed vniuersaliter ꝯcedenda est pars affirmatiua ⁊ prima diuisio.

¶ Quod non sit dare maximũ quod sortes sufficit portare ꝓbatur. qꝛ si sic. sit illud A. Tũc arguitur sic. Sortes sufficit portare A. ergo p aliquẽ excessum excedit potentia S. resistentiã A. ponderis. ꝯña patet ex ꝓportione equalitatis. ⁊c. ⁊ ex ꝯñte. sed nõ p indiuisibilẽ ergo p diuisibilẽ. ꝯña patꝫ qꝛ est diuisio immediata. Et minoꝛ ꝓbat qꝛ indiuisibile additũ diuisibili nõ facit ipsum maius neqꝫ minus. Tũc capio istũ excessum. ⁊ diuido illũ in duas partes. ⁊ tũc sic. p medietateꝫ istius excessus potest sortes portare hoc a. ꝗ p medietatẽ alterã potest Sortes portare maius a ⁊ vltra. ꝗ a nõ est maximũ quod sortes ⁊c.

¶ Et sicut arguitur de a sic potest argui de quolibet maiori vel minori quod sortes sufficit portare ⁊c.

Quod sit dare minimũ qḋ sortes nõ sufficit portare

Probatur. Et capiatur aliqḋ pondus qḋ est equale potentie S. ⁊ sit a Tũc arguit sic. A S. nõ põt portare sed quodlibet minus a. ꝗ a est minimũ ⁊c. ꝯña patet ab exponẽtibus ad expositũ. ⁊ maioꝛ patet quia ex ꝓportione eq̄litatis. Minoꝛ patet qꝛ a. p aliquẽ excessuꝫ excedit potẽtia S. resistentiã cuiuslibet minorꝭ A. ergo quodlibet minus A. sortes sufficit portare. Añs ꝓbatur sic. p aliquẽ excessum excedit resistentia A. resistentiã cuiuslibet minorꝭ A. sꝫ potentia S ⁊ resistentia a. sunt eq̄les ergo p aliquẽ excessũ excedit potẽtia S resistentiã cuiuslibꝫ minorꝭ A

Quod nõ sit dare maximũ tẽpus p qḋ antichristus potest esse futurus. Arguitur sic. qꝛ si sit. sit A. Tũc sic. A est solũ tẽpus finitũ vel infinitũ. si finitũ ergo nõ est maximũ. ⁊c. ꝯña patet qꝛ nullum tẽpus finitũ est assignabile quin p tempus maius potest Antichristus

esse futurus. quia vltra illud tẽpus cõtingit accipe aliqđ tẽpus futurũ maius illo. p qđ Antichristus poterit esse futurus. ergo si A sit tẽpꝰ finitũ p qđ añchristus poterit esse futurus. ergo A nõ est maximũ. ꝛc. Si sit tp̃s infinitũ tũc illud includit ꝯtradictõnẽ. qꝛ si añxp̃us poterit esse futurꝰ p tp̃s infinitũ seqtur ꝙ erit futurus. ergo aliqñ erit. ꝯña pꝫ. Et vltra. Añxp̃s erit futurꝰ p tẽpus infinitũ. ergo nunq̃ꝫ erit. qđ est impossibile. ꝛ p ꝯñs sic est illud ex quo seqtur. scꝫ ꝙ sit dare tempꝰ infinitũ p qđ antichristꝰ poterit esse futurus. ergo ꝛc.

Quod nõ sit dare minimũ tẽpus p qđ Antichristus

nõ põt esse futurꝰ. ꝓbatur sic. ꝛ arguit fere vt prius. qꝛ vel illud tẽpus est solũ finitũ vel infinitũ. Si finitũ. ergo nõ est minimũ. qꝛ p quodlibet tẽpus minus hoc finito. añxp̃s põt esse futurus. ergo ꝛc. ꝯña pꝫ. ꝛ añs similiter. Si sit infinitũ. sit illud A. ꝛ arguitur sic. Ad hoc ꝙ hec ꝓpõ sit vera. A est minimũ tp̃s p qđ añxp̃s nõ poterit esse futurus. reqritur ꝙ vtraqꝫ eius exponẽs sit vera. sed altera est falsa. ergo seqtur ꝙ ista ꝓpõ est falsa. Minor ꝓbatur. qꝛ hec est falsa. p qđlibet tp̃s minus a. poterit añxp̃s esse futurus. qꝛ sit a tẽpus maius incipiens ab hoc ĩstãti. ꝛ sic ꝓcedendo in infinitũ. Et sit B aliud tẽpus incipiẽs medio dĩei. crastine diei ꝛ ꝓcedendo sic in infinitũ. ¶ Istis positis. pꝫ ꝙ añxp̃s nõ p qđlibꝫ tp̃s minus a. poterit esse futurus. ꝛ hoc ꝓbat. qꝛ p b tẽpus qđ est minus A nõ poterit añxp̃s esse futurus. qꝛ b. est tp̃s infinitũ. ergo nõ p illud tẽpꝰ minus a. poterit añxp̃s esse futurus. ꝯña ptꝫ. ꝛc. ꝓ prima pte dĩonis.

Qđ nõ sit dare intensissimũ gradũ quem habet A/

Probatur. qa supposito ꝙ A sit vnũ calidũ vniformiter difforme scđm extremũ sui remissius terminatũ ad gradũ mediũ totiꝰ latitudinis caliditatis. ꝛ scđm extremũ sui intensius terminatũ ad gradũ mediũ. inter gradũ summũ ꝛ gradũ mediũ totius latitudinis caliditatis. Istis suppositis. arguit ꝙ nõ est dare ꝛc. qꝛ si sit. sit illud B. ¶ Et arguitur ꝙ nõ qꝛ inter B gradũ ꝛ gradũ ad quẽ terminat A in extremo intensiori cadit latitudo media. ꝛ in illa latitudine sunt infiniti gradus intensiores b ergo B nõ est intensissimus gradus quẽ habet A. ergo ꝛc.

¶ Similiter si est dare gradũ intensissimũ qnem hꝫ A. tũc sequeret ꝙ duo gradus sint immediati. ꝓbatur. ꝛ Suppono ꝙ C sit ille gradus ad quẽ terminat a. scđm extremũ sui intensius. ꝛ b intẽsissimus gradus vt prius. Tũc arguitur sic. B est intensissimus queꝫ habet a. ꝛ a similiter habet oẽm gradũ citra C. ergo nõ est gradus inter B ꝛ C. qꝛ si aliquis sit intermedius gradus. B nõ esset intensissimus. sed cũ A habet oẽm graduꝫ citra C. ꝛ B est intensissimus quem habet A. ergo seqtur ꝙ B gradus ꝛ C. sint duo gradus immediate. ergo. ꝛc.

Qđ nõ sit dare gradũ remissimũ quẽ nõ habet A/

Probatur. supposito casu priori. Arguitur ꝙ non sit dare ꝛc. Quia si sit

sit ille gradus B ꝛ arguitur sic. B est remissiſſimus gradus quē nō hā bet A. ergo B est remiſſus gradus quē nō habet A. ꝛ nullus gradꝰ est remiſſioꝛ b. quin ipsum habeat a. ergo ꝛc. ꝯñs patet. sed ꝯñs est falsum ergo ꝛ añs. Et ꝙ ꝯñs sit falsum arguitˀ sic. nam ꝯñs est vna copulatiua cuius altera pars est falsa. ergo ꝛc. añs ꝓbatur sic. qꝛ inter b gradū ꝛ nō gradum sunt infiniti gradus. quoꝝ nullus habet a. ꝛ illi gradus sunt re miſſiores b. ergo ista pars est falsa. scꝫ nullus ē gradus remiſſioꝛ quin ipsum habet a. ergo illud ex quo sequitur. ꝛc.

Nō sit dare gradū remiſſiſſimū vltra gradū mediū

quem nō habet A. Predicto casu posito ꝓbatur. et pono ꝙ C sit ğdus ad quē terminatur A scōm extremū sui intensius excessiue. ꝛ arguitˀ sic C gradū nō habet A ꝛ quēcūq gradū remiſſiorē C gradu habꝫ a vltra gradū mediū. ergo C est gradus remiſſiſſimus vltra gradū mediū quē nō habet A. ꝯñs patet. ꝛ maioꝛ patet ex casu supposito. ꝛ minoꝛ ꝓbatˀ. nam oēm gradū vltra gradū mediū ꝛ citra C gradū habet A. ꝛ illi gra dus sunt gradus remiſſiores C gradu vltra gradū mediuꝫ. ergo minoꝛ ꝓbata. ꝯñs patet ꝛ maioꝛ habetˀ ex casu. ꝛ minoꝛ patet de se. ergo ꝛc.

Nō non sit dare intensiſſimū gradū vltra gradum

mediū quē habet A. Posset ꝓbari ꝑ eadē argumenta ꝑ que ꝓbatum fuit. ꝙ nō sit dare gradū intensiſſimū quē habet A. ꝛc.

Nō sit dare maximū quod soꝛtes nō sufficit videꝛe

Probatur ꝛ capiatur aliquid visibile qđ sortes nō sufficit videre. Et sit illud A. Et arguitur sic. A est vnū magnū qđ Sortes nō sufficit videre ꝛ nihil est maius a. quin illud Sortes potest videre. ergo ꝛc. ꝯñs patet ꝛ añs ꝓbatur sic. ꝛ ponatur ꝙ a sit aliquod visibile sic dispositū ꝑ impe dimentū. ꝑ quod Sortes impeditur a visione illius a. ꝛ sit illud impe‑ dimentū equale ipsi a. scōm omnes suas dimēsiones ¶ Isto supposito arguitˀ sic. A est vnū magnū quod sortes nō sufficit videre. sed qđlibet maius a. Sortes potest videre. ergo ꝛc. Maioꝛ patet. ꝛ minoꝛ ꝓbatˀ sic. Omne excedens a. potest Sortes videre. ꝛ nihil est maius a quin illud excedit a. ergo nihil est maius a. quin illud Sortes sufficit videre. ꝯñs patet. ꝛ maioꝛ ꝓbatur sic. Omne excedens a. poſſibile est sortē videre. ergo omne excedens a. potest Sortes videre. Consequentia ꝛ antece‑ dens patent de se ꝛc.

Nō non sit dare minimū/quod soꝛtes potest videre

Probatur sic. quia si sit. sit illud A. ꝛ arguitur sic. Sortes potest videre a in certa distātia. sed mioꝛꝫ difficultatis est sortem videre subduplum ad a. in subdupla distantia ad a. cum ceteris paribus. ergo a nō est mi‑ nimū quod sortes potest videre. ꝯsequentia patet. quia subduplum ad a. potest Sortes videre. ergo ꝛc

Secundo arguitur sic

¶ Si sit dare minimū quod Sortes potest videre sit illud a. Et tūc sic arguit. A est minimū qd sortes pōt videre. ergo a potest sortes videre. et nihil minus a. pōt sortes videre. ⁊ña patz de se. ⁊ñs est falsum ergo et añs Falsitas ⁊ñtis probatur sic. Aliqua pte ablata a pte posteriori ē a minus q̃z prius fuit. et tñ adhuc pōt sortes illud videre. ergo prius a nō fuit minimū qd sortes potuit videre. ⁊ña pz et maior de se. et minor probatur sic. q̃cūqz pte modica ablata a pte posteriori. tanta manet superficies representata visui sortis sicut prius a pte anteriori. ergo minor pbata et p ⁊ñs. ergo nō ⁊c̄

Qd sit dare maximū actiuū/ a quo B passum pati

nō potest. pbat sic. Nam assignet aliqd actiuū cuius potentia sit eqlis resistentie b. passi (qd actiuū sit A) Et arguit. Ab a. b passum pati non pōt. sed a quolibet maiori a. b passum pati pōt. ergo a est maximū ⁊c. ⁊ña patet et añs probatur sic. p vtraqz pte. qr si maior essz falsa. seqretur q ex pportione equalitatis pueniūt mot⁹ et actio. quod falsum est. qa sequitur ab a. actiuo B passum pati potest. sed potentia a se habet ad resistentiam b. in pportione equalitatis. ergo a pportione equalitatis pueniūt motus et actio. ⁊ña patz. ex quo actio nō potest esse sine motu Minor pbatur sic. q̃libet potentia maior a. actiuo excedit resistentiā b. p aliquē excessum diuisibilem. sed oīs talis potentia excedēs resistētiā b. p excessum diuisibilem sufficit agere in b. Et vltra. cum oīs excessus sufficit ad motū. ergo quelibet potentia maior a. sufficit agere in b. sed quicqd sufficit agere in b. ab ipso b. passum pati potest. ergo a quolibz maiori a. potest b pati. qd fuit minor pbanda. ergo ⁊c.

Qd non sit dare minimū actiuū/ a quo B passum

pati potest. Probatur sic. qa si sit. sit illud A. Et arguit sic. Ab a. actiuo b passum pati potest. ergo p aliquē excessum excedit potentia a actiui resistentiā b passi. sed nō p excessum indiuisibilem. ergo p excessum diuisibilem. Tūc noto illū excessum et diuido illum in duas ptes. et demo alterā medietatē illius excessus. Et arguitur sic. Adhuc illa pte A. actiui dempta ab a. potest b pati. sed illa parte a. actiui dempta. A est minus q̃z prius fuit. ergo a prius nō fuit minimū a quo b pati pōt. ⁊ña patz et minor ex casu. et maior pbatur sic. qa adhuc illa medietate dempta potētia A excedit resistentiā b. p excessum diuisibilē. sed quacūqz potentia mūdi data que excedit resistentiā alicuius passi ab illa potentia potest illud passum pati. ergo adhuc ista parte dempta ab a. actiuo. b passum pati potest. que est minor pbanda ⁊c.

Quod nō sit dare gradū remissimū intensiorem gradu medio toti⁹ latitudinis caliditatis ꝓbatur sic. qz si sit sit illud. A. ⁊ arguit sic. A. ē remississim⁹ intēsior gradu medio toti⁹ latitudīs caliditatis ḡ. A. ē vn⁹ gradus remissus intēsior gradu medio. ⁊ null⁹ ē gradus remissior. A. intēsior gradu medio toti⁹ latitudīs caliditatis. ꝯña pz ⁊ ꝯñs est falsū. ḡ ⁊ añs. Falsitas ꝯñtis ꝓbat sic. Uel. A. ē citra gradū mediū totius latitudinis caliditatis. vel vltra gradū mediū toti⁹ latitudīs caliditatis. Si citra gradū mediū. ḡ pria ps ꝯñtis ē falsa vicz illa q̄ . A. est vnus gradus remissus intēsior gradu medio. qz oīs gradus remissus citra gradū mediū ē gradus remissior gradu medio. ⁊c. ⁊ p̱ ꝯñs nō ē intēsior. Si. B. est vltra gradū mediū toti⁹ latitudīs caliditatis. ḡ scda ps ꝯñtis ē falsa. vicz nullus gradus est remissior. A. intensior gradu medio totius latitudinis caliditatis. qz inter. A. ⁊ gradū mediū sūt infiniti gradus quoꝝ quilibet ē remissior A ⁊ intensior gradu medio toti⁹ latitudīnis caliditatis. ⁊ sic pz q̄ siue. A. sit vltra gradū mediū siue citra gradū mediū semp ꝯñs ē vna copulatiua cui⁹ vna ps ē falsa. ⁊ p̱ ꝯñs ipm cōsequēs est falsū. nec pōt poni q̄ sit medi⁹ gradus. qz si sic nō esset intensior medio gradu. qz si sic esset intensior seipo.

Quod sit dare intensissimū gradū qui nō est intensior gradu medio totius latitudinis caliditatis. ꝓbat sic ⁊ assignet medius gradus qui sit A. ⁊ arguit sic. A est intensus gradus qui nō est intēsior gradu medio. ⁊ nullus est gradus intensior A quin ipe est intensior gradu medio. ḡ ⁊c. ꝯña pz ⁊ maior pz ex cāu ⁊ minor ꝓbatur sic. Nullus est gradus intensior medio gradu quin ille est intensior A. gradu. sed A est medius gradus. ⁊c. ergo minor probata.

Quod sit dare maximū graue qđ quodlibȝ fortius sorte sufficit portare. probat ⁊ capiat aliqđ graue qđ sit equale potētie. S. ⁊ sit. A. Tunc arguit sic. A sufficit qđlibet forci⁹. S. portare ⁊ nullū maius. A. ḡ A est maximū qđ qđlibet forcius. S. sufficit portare. ꝯña pz ⁊ maior de se. Et minor ꝓbat sic. qz si minor sit falsa detur ei⁹ oppositū scȝ qđ aliqd maius A sufficit qđlibet fortius. S. portare ⁊ sit illud. B. ⁊ capio aliqd fortius. S q̄ sit. P. cuius potētia sufficit portare. B. ⁊ arguit sic. Inter gradū corrñdentē potētie. P. ⁊ gradū corrñdentē potētie. S cadit latitudo media ⁊ imediate illius remissioris latitudīs sunt infiniti gradus. quoꝝ cuilibet corrñdet aliq̄ potētia fortior potētia. S. q̄ nō sufficit portare. B. ergo. B. nō est maximū qđ qđlibet forcius. S. sufficit portare. ⁊ sicut arguit de. B. sic pōt argui de quocūqȝ alio assigāto.

Ad oppositū arguitur sic. qđlibet forcius sorte excedit resistentiā. A. per aliquē excessū diuisibilē. Tūc capiat ille excessus ⁊ diuidat in duas medietates ⁊ addat a graui tm̄ sicut ē medietas illius

excessus. Et arguitur sic ad hec. quodlibet fortius S. sufficit portare B & a iam est maius q̃ȝ fuit prius. ergo prius nõ fuit maximũ quod quodlibȝ fortius S. sufficit portare

¶ Huic dicatur q̃ prima pars est concedenda &c.
Et ad argumentũ in oppositũ qñ arguitur q̃ quodlibet fortius S. excedit a. resistentiã p aliquẽ excessum diuisibilẽ. Concedat. & qñ dicit vltra capiatur ille excessus. Dico q̃ nõ est dandus. qr stat ibi a pte predicati indeterminate. & nullo modo ɔtingit descendere. qr nec copulatiue nec disiũctiue. & p ɔñs nõ est dandus. & sic ad similia.

Qd nõ sit dare minimũ/ quod nõ quodlibet fortius

Sorte sufficit portare. pbatur sic. qr si sit. sit illud B. & arguitur sic. Uel B est maius potentia S vel minus vel equalis. Si minus. sequitur q̃ quodlibet fortius Sorte sufficit portare b. Si eq̃lis. ad hec arguitur. qd quodlibet fortius S. sufficit portare b. qr b. & potentia fortis sunt eq̃les. & qdlibet fortius sorte excedit potentiã S. ergo qdlibet fortius S. excedit resistentiã b. ergo illud qd est fortius S. sufficit portare b. & p ɔñs illud nõ est minimũ. &c. Si b. erit maius potentia S. arguit sic. B ẽ minimũ quod nõ quodlibet fortius S sufficit portare. ergo b est vnũ paruũ qd nõ quodlibet fortius Sorte sufficit portare. & nihil est minus b qn illud quodlibet fortius S. sufficit portare. &c. ɔña pȝ. sed ɔñs est falsum ergo & añs. Falsitas ɔñtis pbatur sic. et capio aliquod graue quod excedit potentiã S. p subduplũ excessum ad illud quod excedit potentiã fort. sit illud a. Et tũc sic. B graue nõ quodlibet fortius sorte sufficit portare. sed quodlibet minus a. quodlibet fortius S sufficit portare. cui⁹ oppositũ ponit exponẽs. Et ɔsimiliter arguit sicut oppositũ minor in argumento primo arguebat. scȝ. nõ quodlibet minus a. quodlibet forti⁹ S sufficit portare. qd est oppositũ secũde partis vltimi ɔñtis.

Qd sit dare maximum excessum quo quilibet gra-

dus intensior B excedit gradũ subduplũ ad a. pbat & capiat aliqua latitudo incipiens a nõ gradu. & terminata ad gradũ. vt viij. & sit a gdus medius illius latitudinis. & b excessus. quo a excedit adequate graduȝ subduplũ ad a. Isto supposito arguit sic B est vnus magnus excessus quo q̃libet gradus intensior a. excedit gradũ subduplũ ad a. et nullus ẽ excessus maior b. quo q̃libet gradus intẽsior a. excedit gradũ subduplũ ad a. ergo b est maxim⁹ excessus &c. ɔña pȝ. & maior de se. Minor pbat q̃a si aliq̃s excessus sit maior b. quo q̃libet gradus &c. sit ille C. ¶ Sed ɔtra. Inter gradũ ad quem terminat C. excessus in extremo intensiori & a gradũ. cadit latitudo media. & in illa latitudine sunt infiniti gradus quoꝝ q̃libet est intensior a. & nullus illoꝝ excedit gradũ subduplũ ad a. ergo excessus n ẽ maior b q̃ q̃libȝ gd⁹ itẽsior a. excedit gdũ subduplũ ad a Et sicut arguitur de excessu C. sic potest argui de quolibet excessu maiori b. ita põt argui de quocũq excessu minori b. assignato p oppositũ.

¶ Q̃ð nõ ſit dare minimũ exceſſum quo terminoꝝ quilibet gradus intenſioꝛ A. excedit gradũ ſubduplũ ad A. Probatur Quia ſi ſit. ſit ille exceſſus B. Et arguit̃ ſic. Uel b terminat̃ ad gradũ re miſſiorẽ A. vel ad gradũ intenſiorẽ a. vel preciſe ad a gradũ. Si ad gdũ remiſſiorẽ a. tũc ſic. B exceſſu a gradus excedit graduꝫ ſubduplũ ad a. ⁊ vltra. ḡ a multo fortiori ꝗlibet gradus intenſioꝛ a excedit gradũ ſubdu plũ ad a. mediãte eodẽ exceſſu. ⁊ vltra. ḡ b nõ eſt minimꝰ exceſſus q̃. ⁊c

¶ Si b exceſſus terminat̃ ad gradũ intenſiorẽ a. ſit ille gradus C. ⁊ tũc capio illũ exceſſum corñdentẽ gradui medio illiꝰ latitudinis q̃ eſt iter C ⁊ a. Et arguitur ſic. Illo exceſſu nõ ꝗlibet gradus intenſioꝛ a. excedit gradũ ſubduplũ ad a. ⁊ ille exceſſus eſt minoꝛ c. ergo c nõ eſt mimꝰ. ⁊c. ꝯñs pꝫ ꝑ exponẽtes. ⁊ minoꝛ ſeꝗtur ex caſu. ⁊ maioꝛ ꝓbat̃ ſic. Inter illũ gradũ mediũ ſcꝫ ad quẽ terminat̃ C exceſſus. ⁊ a gradũ cadit latitudo media. ⁊ in illa latitudine ſunt infiniti gradus quoꝝ ꝗlibꝫ eſt intenſioꝛ a ⁊ ideo iſtoꝝ exceſſu excedit gradũ ſubduplũ ad a. ergo maioꝛ ꝓbãda ẽ ꝯñs patet cuilibet intuenti

Q̃ð ſit dare maximã quantitatẽ q̃ poterit ꝑtranſiri

in illa hora a quolibet gradu velocitatis velociori ipſo a gradu. ꝓbatur Et capiat̃ aliq̃ quãtitas q̃ ab aliquo mobili poterit ꝑtrãſiri in illa hora mouendo ꝯtinue a gradu velocitatis. Et ſit illa quãtitas B ⁊ arguit̃ ſic B eſt magna quãtitas que poterit ꝑtrãſiri in illa hora quolibet gradu velocitatis intenſiori ipſo a gradu. ⁊ nulla ẽ quãtitas maioꝛ b. q̃ poterit ꝑtrãſiri in iſta hora a quolibet gradu velocitatis intenſiori ipſo a gradu ergo B. eſt maxima ⁊c. ꝯñs pꝫ. ⁊ maioꝛ. ⁊ minoꝛ ꝓbatur ſic. qꝛ ſi ſit aliq̃ quãtitas maioꝛ b. que poterit ꝑtrãſiri in iſta hora a quolibet gradu ve locitatis velociori ipſo. ſit illa F. ⁊ arguit̃ ſic. F quãtitas nõ poterit per trãſiri in hac hora a quolibet gradu velocitatis intenſiori ⁊c. ḡ F quãti tas nõ eſt maioꝛ b. que poterit ꝑtrãſiri in hac hora ⁊c. ꝯña patet. ⁊ añs ꝓbatur ſic. ⁊ aſſigno aliquẽ gradũ quo F quãtitas poterit preciſe per- trãſiri in hac hora. ⁊ ſit ille gradus C. ⁊ arguitur ſic. Inter C gradum ⁊ a. cadit latitudo media. ⁊ in illa latitudine ſunt infiniti gradus. quorum quilibet gradus eſt intenſioꝛ a. ⁊ a nullo iſtoꝝ poterit F quãtitas per- trãſiri. ergo antecedens ꝓbandũ. ꝯſequentia patet. ⁊ minoꝛ arguit̃ ſic. C gradu velocitatis poterit F quãtitas preciſe pertrãſiri in hac hora. ergo A. nullo gradu remiſſiori C. poterit F quãtitas in hac hora per- trãſiri. ſed quilibet gradus inter C ⁊ A eſt remiſſioꝛ C. ergo nullo illoꝝ poterit F quãtitas pertrãſiri

Q̃ð non ſit dare maximã quãtitatẽ/ que nõ poterit

in hac hora pertrãſiri quolibet gradu velocitatis intenſiori ipſo A gra du. Sufficienter patet ex predictis

Nõ sit dare maximã quantitatem siue distantiam que vniformiter poterit ptransiri in hac hora A. gradu velocitatis vniformi. Probatur sic. & capio aliquam distantiã que ab aliquo mobili poterit vniformiter ptransiri in hac hora mouendo cõtinue a. gradu velocitatis vniformi. que sit B. Et arguitur sic. B est vna magna distantia que poterit vniformiter ptransiri in hac hora a. gradu velocitatis vniformi. & nulla est distantia maior B. que vniformiter poterit ptrãsiri &c. ergo B est maxima distantia &c. Consequentia patet & maior ex casu. & Minor pbatur sic. Quia si minor sit falsa. detur eius oppositũ q aliqua sit distantia maior B. &c. Et sit illud C.

Et tunc arguitur sic

B per casum est maxima quantitas siue distantia que vniformiter poterit pertransiri A. gradu velocitatis in hac hora. & etiam C. poterit ptransiri A. gradu velocitatis in hora. & C. est maior b. ergo aliquid poterit ptransiri A. gradu velocitatis vniformi maius b. Consequens est falsum & contra casum. vt satis patet. Uel aliter. sequitur q ab aliquo mobili cõtinue mouendo eodem gradu velocitatis duo spacia equalia in eodem tempore poterũt pertrãsiri. quod est fa sum. ergo. &c.

¶ Quod non sit dare minimã distantiam que vniformiter non poterit ptransiri in hac hora A/gradu velocitatis vniformi. Probatur sic

Quia si sit. sit illa distantia C. Et arguitur sic. C est vna distantia minima que vniformiter nõ poterit ptransiri in hora A. gradu velocitatis vniformi. ergo C ẽ vna parua distãtia q vniformiter nõ poterit ptrãsiri &c. & nulla est distantia minor C. quin ipsa poterit vniformiter pertrãsiri in hora a. gradu velocitatis vniformi. Consequẽtia patet. & antecedens ẽ falsum. ergo &c. Falsitas ꝯsequẽtis pbatur. & accipio aliquã distantiã que vniformiter poterit ptransiri in hora a gradu velocitatis vniformi que sit b. vt prius. & C minima distantia que non &c. Et arguitur sic C est maior B. ergo per aliquem excessum diuisibilem. C est maior B Tũc accipio aliquã quantitatem p quam C est maior b. & diuido illam in duas medietates. & capio vnam distantiã maiorem b. per medietatẽ illius distantie qua C est maior b. Et sit F. ¶ Et arguitur sic F. distantia non poterit vniformiter ptransiri in hora &c. sed F distantia est aliqua distantia minor C. que vniformiter nõ poterit ptransiri in &c. ergo &c. Consequentia patet. & antecedẽs est verum ergo & consequẽs. sed consequens est oppositum consequentis prime consequentie. ergo primũ consequens est falsum. quod fuit pbandum. & q antecedens sit verum patet. &c.

Cōtra istā dionem posset sic argui. procedēdo q̄ non sit dare maximā distantiā q̄ uniformiter. rc. qr si sit seqret q̄ sit dare maximā que uniformiter poterit ptransiri in minori pte q̄ in hora a gradu velocitatis uniformi. sed hoc ē falsū. qr si sic. sit. C. maxia quātitas q̄ poterit uniformiter p trāsiri in minori tpe q̄z in hora a gradu velocitat uniformi. r sit. B. alia que poterit ptransiri in tota hora a gradu velocitatis uniformi. ¶ Istis suppositis arguit sic. Uel. C. est equalis vel est maior vel minor. Si equalis r. B. nō pōt cicius pertrāsiri a gradu velocitat uniformi q̄z in hora. g̃ nec C poterit cicius ptransiri q̄z in hora. qr sunt equalia spacia. r vltra. ergo. C. nō ē maxima quātitas que uniformiter poterit pertransiri in minori tempore q̄z in hora a gradu velocitatis uniformi qđ est contra casuz. Si. C. sit maior. B. g̃ maius tempus requiritur ad pertransitionē illius. C. q̄z ad. B. continue a gradu velocitatis uniformi mouēdo. sed hora reqritur ad pertransitionē. B. quātitatis mouendo a gradu velocitatis uniformi. ergo maius tempus q̄z hora requiritur ad pertrāsitionē. C. quātitatis mouēdo a gradu velocitat uniformi r vltra. ergo nō est maxima quātitas que in miori tempore q̄z in hora rc. Sed si. C. sit minor. B. ergo. B. est maior. C. consequentia pz r vltra arguitur sic. si. B. sit maior. C. ergo in aliqua certa proportione sed quātitas media inter. B. r. C. potest uniformiter ptransiri in minori tēpore q̄z in hora a gradu velocitatis uniformi rc. r illa quantitas media cum residuo est maior. C. ergo. C. nō est maxima quantitas que uniformiter poterit pertrāsiri in minori tempore q̄z in hora a gradu velocitatis uniformi. ergo rc.

Huic dicatur negando illam consequentiam et causa est. quia prima dio fuit respectu rei nō mutabil. qr videlicet certus gradus r certum tempus limitabantur que se habent imutabiliter adinuicem. Sed in secūda dione nō limitabatur ad aliqđ certum tempus. r ideo licet. A. gradus secundū se fuit imutabilis r uniformis. qñ tamē se hz in terminis illuminatis cū dr̃a. vt hora vel die tūc fuit mutabilis ad plus vel ad minus. r sic pz inter primā dionē r secundā nulla ē similitudo nec sequela. Et similiter in prima dione ē assignare maximā distātiam que uniformiter poterit ptransiri in hora a gradu velocitatis uniformi. Et in secūda dione ē dare minimā distantiā que uniformiter non poterit ptrāsiri a gradu velocitatis uniformi in minori tpe q̄z in hora. et est equalis cū distātia que ē ꝯtinue maxima que uniformiter rc. r habz sic exponi. Ista distātia ē vna qua que uniformiter nō poterit pertransiri. A. gradu velocitatis uniformi in minori tpe q̄z in hora. r nulla ē quātitas minor illa cū ceteris parib⁹ qn illa poterit ptransiri.

Qđ non sit dare maximā distantiā quā sortes pertrāsiret in hora intēdēdo motū suū uniformiter ab. A. ad. B. aut a quete ad a gradū. ꝓbat r assigno totā latitudinē intēsibilez a nō gradu vsq3 ad

gradū. vt ergo q̄ gradus sit b ⁊ gradus medius illi⁹ latitudinis sit. a. Et arguit̄ sic. Est dare maximā distātiā q̄ʒ sortes ptransiret in hac hora mouendo vniformiter sub medio gradu inter a ⁊ b siue inter a ⁊ nō graduʒ ergo ē dare maximā distātiā q̄ʒ sortes ptransiret intendendo natū suuʒ ɔ̄ña pʒ ex hoc q̄ totus iste mot⁹ gradui suo medio corrñdet. ⁊ añs pʒ ex p̄dictis vbi fuit ꝓbatū pri⁹ q̄ sit dare maximā distantiā que poterit ptransiri vniformiter in hora a gradu velocitatis vniformi ⁊c.

Quod non sit dare minimā distantiā quā. **S**. non pertransiret in hora intendendo motum suum vniformiter ab a gradu ⁊c. probatur sicut prius probatū fuit q̄ nō sit dare minimā distantiam que vniformiter nō poterit ptransiri a gradu velocitatis vniformi.

Quod nō sit dare p̄imū instans in quo. **A**. pōt tangere b. ꝓbatur ⁊ suppono q̄ a mobile distat a b puncto fixo per pedalem quātitatē ⁊ quolibet gradu citra. D. gradū posset a mouere versus. B. ⁊ nō in. D. gradu et sit. D. medius gradus totius latitudinis mot⁹ Isto supposito arguitur sic. q̄ nō sit dare primū ꝯs. in quo. ⁊c. q2 si sit. sit illud ꝯs. E. Et arguit̄ sic. E. ē primū ꝯs in quo a pōt tangere b. ergo ē assigāre maximā velocitatē qua a pōt mouere versus b. ɔ̄ñs ē falsū et ɔ̄ña probat̄. q2 si. E. sit primū ꝯs in quo a pōt tāgere b. ergo a prius tanta mouebat̄ velocitate sicut ip̄m potuit mouere versus ip̄m b. ergo ē assigāre maximā velocitatē ⁊c. ɔ̄ñs ē falsū. ergo ⁊ añs. Falsitas ɔ̄ñtis ꝓbat̄ sic. Nā si sit assigāre maximā velocitatem sic esset dare intensissimū gradū velocitatis citra. D. gradū. ⁊ si sic. sit iste gradus. F. Et arguit̄ sic. Inter. F. gradū ⁊. D. gradū cadit latitudo media ⁊ in illa latitudine sunt infiniti gradus. quoꝝ quilibet est intensior. F. ergo. F. nō ē intensissim⁹ gradus

Quod non sit dare vltimum instans in quo non. ⁊c. Probat̄ q2 si sit. sit illud. E. Et arguit̄ sic. E. est vltimū. ꝯs in quo a non pōt tāgere b. ergo in. E. ꝯti. A. nō pōt tāgere. B. nec in aliquo priori sed immediate post. E. Sed cōtra. q2 in quocūq̄ ꝯti post. E. poterit a tāgere aliquē punctū vltra b. ergo ita cito poterit a tāgere punctū vltra b sicut b. ɔ̄ñs ē falsū. g. ⁊c. Falsitas ɔ̄ñtis ꝓbat̄ sic. Nā q̄libet punct⁹ vltra b plus distat ab a q̄ʒ b. et prius poterit a tangere punctū sibi ꝓpinquiorem q̄ʒ remotiorē. ergo prius poterit a tāgere b q̄ʒ aliquē punctū vltra b et vltra. ergo nō ita cito. Scd̄o sic. si a imediate post. E. pōt tangere b et nō potest tangere b īmediate post. E. ergo citi⁹ poterit a tāgere. B. q̄ʒ possibile ē ip̄m tangere b. ɔ̄ña pʒ et maior de se. Et minor ꝓbatur sic q2 īmediate post. E. ꝯs poterit tangere b et nō est possibile q̄ ita cito A tāget b. ergo a cicius poterit. et minor ē impossibilis ⁊c. q2 sit possibile ponatur q̄ a immediate post. E. ꝯs tanget b. sed contra. q2 in. E. ꝯti. A tanget aliquē aliū punctū. sed ille punctus nō est b. ergo distat a b. sed inter duo puncta cadit latitudo media. sed illud spacium non pōt subito

pertransiri. ergo requiritur tps post. C. vs anteq3. A. poterit tangere. B. et vl tra. ergo nō imediate post. etc. qd fuit pbandū. ¶ Huic dicat q ē dare vltimū in quo nō et pcedet q ita cito poterit. A. tangere aliquē punctū vltra b sicut b. et vltra qn arguit q prius poterit gtē ppinquiorē etc. cō cedet et neget vlterius q nō ita cito etc. et vlteri⁹ qn arguit si. A imedia te etc. neget ɔña. qr arguit a sensu cōposito ad sensū diuisū et ad pbatio/ nē argumenti neget minor. et qn dicitur ponat. ergo neget. ɔña qr nō sequi tur formaliter p⁹le est albū eē nigrū. ergo albū possibile est esse nigrum.

Qd non sit dare maximū tempus per qd antixps

poterit eē. Probat qr si sit. sit illud b et arguit sic. p totū b tempus pote/ rit antixps esse. ergo per qdlibet Qs. illius b antixps poterit esse et vltra ergo per vltimū Qs illius tpis antixps poterit esse etc. Arguit sicut per vltimū vs illius b potest antixps esse. ergo inter vltimū b tempous et aliqd vs quo nō potest esse antichristus cadit tempus medium et per to tum illud tempus antichristus poterit esse. ergo b tempus prius assi/ gnatum nō fuit maximū.

Qd sit dare minimū tempus per qd antichristus

nō potest esse. Probatur qr dato q antixps iam sit. tunc capio tempus incipiens ab hoc vti et terminās ad primū vs nō posse eē antixpi qd sit C. et arguit sic. C. ē primū tempus per qd antixps nō poterit esse nec p aliqd tātū sed pro quolibet tempore assignato minori. C. antixps pōt eē vel per aliqd sibi equale potest esse. ergo. C. est minimum p qd nō etc. ɔña patet et minor pbatur sic. quia si minor sit falsa detur eius opposi/ tū qd per. C. tempus poterit antixps esse. ergo p qdlibet vs. C. tempo ris potest antixps esse et vltra. ergo per illud Qs sui nō posse eē pōt eē ɔñs falsum. ergo illud ex quo sequitur.

Ad oppositū arguitur sic et primo contra minorem

et capio tempus incipiens a medio vti. C. tēpous et terminet ad primū vs nō posse eē antichristi inclusiue etc. p illud nō pōt eē et illud ē minus C. ergo. C. nō ē minimū. Secūdo sic arguit q nō est dare primū vs in quo antixps nō pōtē qr quocunq vti assignato in illo Qti pōt esse. ergo Qs assi gnatū nō est primū Qs. ¶ Huic dicat ad primū negādo illā ɔñam. s. ali/ qd est minus tēpus. C. per qd antixps nō pōt esse. ergo. C. nō est mini/ mū. Sed sic debet argui. aliqd ē tempus min⁹. C. p qd antixps nō pōt esse nec p aliqd sibi equale. ergo C nō ē minimū p qd nō etc. sed tunc ē añs falsū. qr tps incipiens in hoc vti et durans vsq in mediū vs. C. tpis pōt antixps eē et illud est equale illi tēpore incipienti a medio vti. C. tēpor vsq ad vs nō posse eē antixpi. ergo sequitur q p aliqd tēpus equale ipi in cipienti eē a medio vti. C. tpis etc. antixps nō potest esse.

¶ Ad secūdū argumentū dicat negādo ɔñam et negādo añs sc3 quocū q Qti. etc. Et q in primo vti nō posse eē antixpi nō pōt antixps eē. pro bat. nā ista ppositio est impossibilis. antixps est in primo vti. nec eē sui

ergo impossibile ē esse sicut primo ꝛ principaliter significat. sed ista pri-
mo sigt antixp̄m eē in p̄io ꝟti sui nō posse eē. ꝑ imp°le ē antixp̄m eē in
p̄io ꝟti sui nō posse eē. ꝯn̄a pꝫ ꝛ totū an̄s est veꝝ. ergo ꝛ consequens.

Q̄ꝺ non sit dare p̄mū instans futurum in quo tu

poteris eē. dato ꝙ sit. sequeret ꝙ nō imediate post hoc tu eris. q: si sic.
sit illud. B. tunc arguit sic. Inter. b ꝟs ꝛ ꝟs p̄ns cadit tempus medium
ꝛ in illo tempore sunt infinita ꝟtia prius b. ꝛ in quolibet ꝟti illoꝝ poter(is)
esse. ergo b nō est p̄mū ꝟs futurū in quo poteris esse.

Q̄ꝺ non sit dare vltimū instans in quo nō poteris

esse. Probat. q: infinitū erit tempus ꝛ tu nō poteris durare p. tēpus in
finitū. sequit ergo ꝙ infinita ꝟtia erunt in quib⁹ nō poteris eē ꝛ tamen
nullū illoꝝ erit vltimū ꝛc. q: nullū erit ꝟs quin prius illud erit aliqđ ꝟs.
ergo ꝛc. Dicat ꝙ ꝯn̄a nō valet in aliquo ꝟti futuro poteris esse ꝛ in aliq̄
nō. ꝑ ē dare p̄mū ꝟs in quo vel vltimū in quo nō. q: an̄s ē verū ꝛ ꝯn̄s
falsū. vt ꝓbatū ē. sed oportet sic argui. aliqđ erit ꝟs futuꝝ in quo tu po-
teris eē. ꝛ aliqđ in quo non nec in aliquo ꝟti ante illud poteris eē. ergo
est dare p̄mū ꝟs in quo vel vltimū in quo nō. ꝛ tunc an̄s ē impossibile
dato casu videlicet ꝙ tu sis. ꝛc.

Q̄ꝺ non sit dare maximā partem A magnitudinis

q̄ rarefiet. ꝓbat ꝛ suppono ꝙ ābo extrema. a magnitudīs moueāt ꝟsus
eādē dr̄iaꝫ positiōis q̄escente p̄cto medio. vel ad min⁹ tardius mouet
cū hoc suppono ꝙ illud dr̄ rarefactū cui⁹ maior ps ē rarefcā. Isto sup-
posito pꝫ ꝙ nō ē dare maximā ꝛc. ꝓbat. q: si sic. sit illud b. ꝛ arguit sic. vł
b ē maior vel mior vel eq̄lis a. ꝙ nō sit maior. a. pꝫ q: aliter seq̄ret ꝙ ps
maior eēt suo toto. qđ ē falsū. nec ē b eq̄lis a. q: tunc seq̄ret ꝙ totū ꝛ sua
ps q̄ntitatiua eēnt eq̄lia qđ claudit opposita. q: seq̄tur b ē ps q̄ntitatiua
a. ꝑ b ē minor a. ꝛ seq̄tur econformiter a ꝛ b sūt eq̄lia. ꝑ b nō ē maior a. ꝛ sic
claudunt opposita. Si b sit mior a tūc capio istā q̄ntitatē mediā inter a
ꝛ b. et capio sil̄r totā q̄ntitatē incipientē ab extremo illi⁹ medietatis a q̄
rarefit et terminata ad punctū mediū cuius quantitatis intermedie q̄
pars sit. C. Et arguitur sic. C. pars est quantitatiua. sed. C. est maior B.
ergo. B. nō est maxima ꝛc. et similiter posset argui de quacunq̄ parte si
gnificatiua signata. ergo. ꝛc.

Q̄ꝺ nō sit dare minimā partē A magnitudinis que

nō rarefit. Probat q: nulla ps assignāda que nō rarefit q̄n aliq̄ pars mi-
nor illa que non rarefit erit assignanda. quia quecunq̄ data que non ra-
refit eius medietas est minor que non rarefit. ergo etc. et ideo non valet
ista consequentia. Aliqua pars. A. magnitudinis rarefit. et aliqua non.
ergo ē dare maximā p̄tē. A. magnitudinis que rarefit: quia an̄s est veꝝ
et cōsequens falsum vt probatum ē. Sed ad hoc ꝙ illa dr̄o fuerit seq̄ns
oportꝫ sic argui. aliq̄ ps a magnitudīs et aliq̄ nō nec aliq̄ tāta. ergo etc.

Sed tunc est añs falsum in casu posito. et 9ñs falsum. similiter qa nulla pars erit assignāda que rarefit. quin possit aliqua pars sibi eq̄lis assignari que nō rarefit et ecōuerso etc.

Q̄ nō sit dare maximā resistentiā difformē / cuius aliquā ptem sufficit A diuidere. Probatur. et assigno aliquā latitudinē resistentie motus incipiente a nō gradu. et terminatā ad gradū. vt (viij. et sit A. vnū diuidens cui9 potētia sit equalis medio gradui latitudinis illius resistentie q̄ sit b. Istis suppositis. pbat q nō sit dare maximā etc. qz si sic. sit illud b. Gratia exempli. et arguit sic. B est maxima resistentia difformis cuius aliquā ptē sufficit a diuidere. ergo b est aliqua magna resistentia difformis cuius aliquā ptē sufficit a diuidere. et nulla est resistentia maior b. cuius aliquā ptē sufficit a diuidēs diuidere. g etc. 9ñs patet et 9ñs est falsuz. g et añs. Falsitas 9ñtis pbat sic. et assignādo aliā latitudinē resistentie incipientē a non gradu resistentie et terminatū ad gradū mediū inter vltimū gradū et gradū summū. que sit C. et arguit sic C est resistentia difformis cuius aliquā ptē sufficit a diuidens diuidere Et vltra. g 9ñs est falsum. videlicet nulla est resistentia maior B. cuius aliquā ptem sufficit a diuidens diuidere. et minor patet. qz vsq ad gduz vt quattuor sufficit a diuidens diuidere vt patet ex casu. Et sicut arguit de b et c. sic potest argui de quacūq resistentia difformi assignata. semp pbando q nō sit dare maximā ptem. etc

Q̄ nō sit dare minimā resistentiā difformē / cuius nulllā ptē sufficit a diuidens diuidere. pbatur. qz si sit. sit illa resistentia difformis b. Et arguit q nō. qz ex hoc q b est resistētia difformis seqt q vltima sua medietas ē mior resistētie q ipsa tota sit illa medietas C. Et arguit sic. C est aliq resistētia difformis cuius nullā ptē sufficit a. diuidens diuidere. et C est minor b. g b nō est minima etc. Et sicut arguit de b. et eius medietate. sic in infinitū pōt argui ex quo infinite sunt ptes illius b. et nūq ē deueniendū ad minimā resistentiā difformē. cui9 aliquā partē etc. g nō est dare maximā nec minimā. ¶ Ideo dicat q diuisio nō valet. sed ad hoc q valeret oportz sic argui. Aliq est resistētia difformis cuius aliquā ptē sufficit a diuidēs diuidere. et aliq est resistentia difformis cuius nō nec alterius tante resistētie sufficit aliquā ptē a diuidere ergo etc. añs est falsum. qz nō est resistētia tanta qn illius b. vel alterius sufficit a aliquā ptem diuidere et similit medietatē. ita et p 9ñs sibi eq̄le.

¶ q nō sit dare intensissimā caliditatē difformem. cuius nulla pars est intensior a gradu caliditatis. Probat. et capio vnā latitudinē caliditatis incipientē a nō gradu caliditatis. et terminatā ad gradū. vt (viij. et sit a grad9 medius. Isto supposito. arguit q nō. qz si sic. sit illud b. et pbat q nō. qz aliqua est caliditas intēsior b. cui9 nulla ps ē intensior a. gradu caliditatis. g b. nō est intensissima etc. añs pbatur sic. Et capio gradum ad quem terminatur b in extremo suo intensiori.

Tunc inter illum gradū ꝛ A gradū calidītatis cadit latitudo media. tūc capio totā latitudinē caliditatis incipientis a nō gradu ꝛ terminantis ad mediū gradum latitudinis intermedie ꝛ sit .C. vna caliditas vniformiter difformis eq̄lis illi scd̄m illam latitudinē. Isto supposito arguitur sic. C. ē vna caliditas vniformis intensior. A. qd̄ est añs ꝓbandū. Eodē modo posset ꝓbari ꝙ. C. nō est intensissima caliditas ꝛc̄. Scd̄o arguit̄ ad eādē ptem ꝓbando. qꝛ si sic hoc maxie foret caliditas scd̄m latitudinem incipientē. A. nō gradu ꝛ terminatā ad. A. gradū excessiue q̄ caliditas sit. C. grā exempli. sed hoc est falsum ḡ. ꝛc̄. ꝛ capio vnā latitudinē difformē cuius vna quarta pars p̄cise sit calida vt duo ꝛ totū residuum gradu vt tria que caliditas sit. C ꝛ arguitur sic. C est caliditas difformis intensior cuius nulla pars ē intensior A. ḡ. C. nō est intensissima caliditas difformis cuius nulla ps. ꝛc̄. ꝯña pꝫ ꝛ añs ꝓbat̄ sic. Gradus cui correspōdet. C. ē intensior. gradu cui corrñdet. B. sed C nō ē maioris intensionis B nec minoris intēsionis ꝙ ille gradus cui corrñdet ḡ. C. ē caliditas difformis intensior B cuius nulla ps ē intensior. A. qd̄ ē añs ꝓbandū. Et eodē modo posset argui ꝛ ꝓbari ꝙ. C. nō ē intēsissima caliditas. ꝛ capio vnā latitudinē cuius minor ps q̄ꝫ quarta esset precise qualitas gradu vt duo ꝛ totū residuū gradu: vt tria ꝛc̄. ꝛ per illud argumentū pꝫ ꝙ obiectio prima tractata nō procedit.

Quod nō sit dare remississimā caliditatem difformem cuius aliq̄ pars ē intensior A gradu caliditatis. ꝓbatur qꝛ nulla est caliditas remissa difformis cuius aliq̄ ps ē intensior A gradu caliditatis assignanda quin erit assignare aliaꝫ caliditatē difformiorem remissiorē vt C. cuius aliq̄ pars ē intensior. A. ḡ sequitur ꝙ nō est dare remississimam difformē ꝛc̄. qn̄ est dare vnā caliditatē difformē habentē gradus intēsiores alia. ꝛ tamē est remissior illa. Et dato ꝙ sit vna caliditas cuius vna ps q̄rta sit qualitas gradu vt duo ꝛ totū residuum gradu vt tria tūc. B. est remissior. C. qꝛ remissiori gradui corrñdet ꝛ tamē hꝫ gradus intensiores q̄ꝫ habet. C. Unde ad ꝯcludendū istā ꝯonem oportet sic argui. aliq̄ est resistētia difformis cuius aliq̄ ps est intensior A gradu caliditatis ꝛ aliq̄ est caliditas cuius nulla ps ꝛc̄. nec aliq̄ ps alterius caliditatis difformis illi equalis seu resistentia que est intensior A gradu caliditatis ḡ ē dare intēsissimā ptē cuius nulla ꝛc̄. vel remississimā cuius aliq̄ ps. ꝛc̄. sed tūc est añs falsum ꝛ ꝯñs similiter vt satis pꝫ ex predictis.

Quod nō sit dare minimā potentiam que sufficit per se portare A graue p tēpus. ꝓbatur qꝛ si sit. sit illa potentia. B. ꝛ arguit̄ sic. B. ē minima potētia. ꝛc̄. ḡ A graue ē maximū qd̄ B potētia sufficit portare. ꝯña pꝫ sed ꝯñs ē falsum. ergo ꝛ añs. Falsitas ꝯñtis ꝓbatur sic. in prima ꝯone. ꝛ ꝯña pꝫ qꝛ oppositum ꝯñtis repugnat añti. ergo ꝛc̄. qꝛ illa repugnat B est minima potētia ꝛc̄. ꝛ tñ A. nō est maximū qd̄ B potentia sufficit portare p se. ergo maius A B sufficit portare. et vltra er-

go B nō est minima potētia que sufficit portare A et assigno aliqđ cor/ pus maius. A. qđ. B. sufficit portare ⁊ sit illud. F. tunc sic. sicut se habet A. pondus ad. F. pondus. cōsimiliter se habet. B. potentia ad aliā potē tiā minorem. B. si. B. sufficit portare. F. ergo potentia minor. B. sufficit portare. A. ergo. B. nō est minima. ⁊c.

Qđ non sit dare maximā potentiā que per se nō

sufficit portare. A. graue per tempus. Probat qꝛ si sit. sit illud. B. ⁊ arguitur sic. B. est maxima que nō sufficit portare. A. ⁊c. ergo quelibꝫ potentia maior. B. sufficit portare. A. ⁊ vltra. ergo. A. ⁊. B. sūt equalia. cōsequentia pꝫ. qꝛ si eēt aliqua potentia maior. B. que nō sufficit. ⁊c. sequit ꝙ. B. nō est maximū. Et tunc arguit vltra. A. ⁊. B sunt equalia. ergo a nō potest descēdere resistente. B. nisi infinita tarditate. Ista ꝯsequentia est bona ⁊ ꝯñs est falsum. ergo ⁊ añs. ꝯña pꝫ. qꝛ si a fuerit in aliq̄ ꝓportionē maior b tunc a descendente directe aliqua velocitate descēderet. ⁊ si in dupla in minori ꝓportione ꝙ dupla in scđo tardi⁹. ⁊ sic in infinitum. ¶ Item si in nulla ꝓportione sit maior b nec econtra. qꝛ nō gradus maioris ꝓportionis inequalitatis. sequitur ergo ꝙ infinita tarditate descenderet a resistente b. ⁊c. Falsitas cōsequentis probat sic. Nam sequitur infinita tarditate descendet. ergo aliqđ pertransibit descēdēdo ⁊ vltra. ergo aliqualiter descendet. ergo nō infinita tarditate descendet qđ est oppositū ꝓpositionis. ¶ Huic dicatur ꝙ est dare maximā q̄ nō sufficit portare a ⁊ est resistentia q̄ꝫ a graue nunq̄ꝫ illa potentia nō sufficit portare per tempus. ⁊ ad argumentū motū concedetur totuꝫ vsq3 ad istam cōsequentiam a ⁊ b sunt equalia. ergo a nō potest descendere resistente b nisi infinita tarditate. dicatur negando ꝯsequentiā. ⁊ ad probationē dicat ꝙ oppositum sit ꝙ infinita tarditate incipit a descendere qꝛ primo est in quo a supponit ⁊ imediate post hoc erunt inequalia ⁊ causa est. quia illa potentia est debilis ⁊ debilitatur ꝑ suppositionē illi⁹ resistentie. Sed dato ꝙ illa potentia sit indebilis nunq̄ꝫ descenderet nec descendet a graue cum ceteris paribus. ¶ Sed illud idē potest sic obijci. dato ꝙ. C. sit vna potentia indiuisibil' siue indebilis ⁊ eque sufficiens et equalis potentie b. Tunc arguit sic. C. ⁊. B. sunt ꝑise eq̄les ⁊. C. sufficit portare. A. per tempus. ergo b sufficit portare a per temp⁹ equale. ¶ Hic posset esse duplex respōsio. vna que negat ꝙ b ⁊ c sint cōpabilia adinuicem quia sunt diuerse speciei. ⁊ per istam responsionē habet negare ꝙ. C. est sufficiens sicut b vel maius vel minus. Secunda responsio negat ꝙ. C. ⁊. D. sunt eq̄lia siue eq̄sufficiētia ad portādū. A. ⁊. C. pōt portare a b. potest portare A. per idem tempus qꝛ admissa cōpatiōe in casu possibili posito erit añs verū ⁊ consequens falsum. ergo ⁊c.

Finis.

[illegible] placet [illegible]
[illegible] ac diligenter inspecto: magis clarescit

Finit feliciter sophistarum libellus

Sepe rogare rogata tenere

Sepe rogare. rogata tenere. retenta docere
Hec tria faciunt discipulum superare magistrum
Hec tria discipulum faciunt superare magistrum.

¶ Finit feliciter Sophistarum libellus ad usum Cantibrigieñ. probe digestus ⁊ ordinatus atq; recte correctus per magistrum Johannē Wolffer. ac per Richardum pynson diligentissime impressus. Anno domini. M.cccc.lxxxxvii.

Finit [illegible] Johannes
dico vobis [illegible]

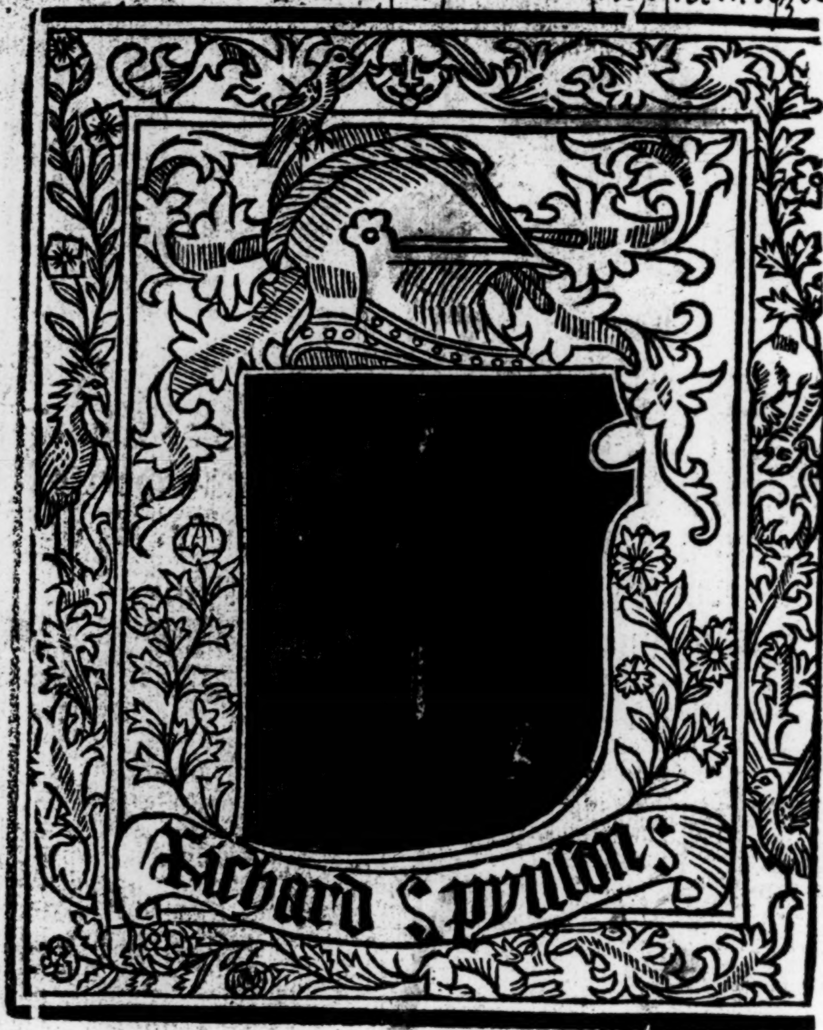

Tho: Baker Coll: Jo: Socius ejectus

infelix qui pauca sapit spernit q[ue] doceri

infelix qui pauca sapit. spernit q[ue] doceri

Infelix qui pauca sapit spernitq[ue] doceri.

Quot valet una dies ... tot idem valet an[nus]

libras: dimidias: tot ... tot